



མཛད་པ་པོ། རེ་བཅུ་ཆོས་ཀྱི་སྐལ་མཆོན།
ལེ་ལེ་ས་རིག་མཛད་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྒྲིག་ཁང་།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་དེབ་སྤྱིའི་མང་།

SJRB-0081

དེབ་གསལ་ཞུ་སྤྲིན་པའི་པར་རྒྱ་མོར་བཞག་བྱས་ཡོད།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཀྱིས་ཞུ་སྤྲིན་བྱས།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཀྱིས་སྤྲིན་རྒྱལ་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་བཅོས།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འབྲེམས་སྤེལ་བྱས།

༡༠༡༥ ལོའི་ཁྱེད་གཉིས་པར་ཚུམ་སྤྲིན་བྱས།

༡༠༡༥ ལོ་ ༩ ཆེས་ ༡༡ ལ་བསྐྱར་དུ་ཚུམ་སྤྲིན་བྱས།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཏུ་བྱང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་ཏུ་བྱང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

བཟོ་སྐྱོན་པ་དང་ཚུམ་སྤྲིན་པའི་གསལ་བ་འད།

འབྲུལ་དེབ་འདི་ནི་དོ་སྙོལ་གསལ་བ་འདྲ་དང་ཞུ་སྤྲིན་པ་སོགས་དཔེ་ཆར་གསལ་བ་ལྟར། པར་རྒྱ་ཆང་རིན་པོ་ཆེས་གནང་སྟེ་འབྲུལ་
དེབ་ཏུ་ཚུམ་སྤྲིན་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་གནང་བ་ལྟར། འདི་ག་ཚུམ་སྤྲིན་ཁང་གིས་ཚུམ་སྤྲིན་བྱེད་སྐབས་འདྲ་དང་མཆན་ནམས་དུས་བསྐྱར་སྤྲིན་
བཞོད། ཚུམ་སྤྲིན་ཁང་གི་སྤྱི་སྐུལ་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་ཆུ་མཛུགས་ལྟར་ཚུམ་སྤྲིན་བྱེད་དང་། སྤྱི་མཆོངས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྱུང་པ་ལས་གཞན། ཞུས་དག་
སོགས་བཏང་མེད་པར་མ་དཔེ་སོར་བཞག་གིས་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་ཚུམ་སྤྲིན་བྱས་ཡོད་ན་དོགས་གནད་གང་ཡོད་དེབ་གསལ་ཞུ་སྤྲིན་པར་འབྲེལ་བ་
གནང་རྒྱ་དང་། ཞུ་སྤྲིན་པའི་པར་གཞི་དང་འདི་གའི་གསལ་བ་སྤྲིན་གྱི་པར་གཞིའི་ཆེ་ཆུང་མི་འདྲ་བ་དང་། མཉེན་ཆས་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་མཆན་
རྟགས་སོགས་ཞུ་སྤྲིན་པའི་པར་གཞི་ལྟར་མ་བྱུང་བ་རྟམས་དང་། ལྷོ་ལོང་ས་མཆོག་གི་གསུང་འཕྲིན་སོགས་མ་བྱེད་དོས་འགོད་ཐབས་མ་བྱུང་བ་
སོགས་ལ། འདི་ག་ཚུམ་སྤྲིན་ཁང་གིས་ཞུ་སྤྲིན་པ་མཆོག་ལ་བཅོད་གསལ་ཞུ་བ་ཡིན།

དཀར་ཆག

ཡོ་གོང་ས་ལྷ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་གནང་བ།	ii
རྩེ་བཅུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྐྱར་མའི་ལས་རིམ་རོ་སློང་མདོར་བསྐྱས།	iv
ཟབ་མོ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་ལོག་རྟོག་འགོག་བྱེད་བསྟན་བཅས་ལྟ་བ་ངན་པའི་ཐུན་སེལ་བཞེས་གཉེན་ཆེན་པོ་གོ་བོ་རབ་འབྱམས་པ་བསོད་ནམས་སེང་གེ་བ་ལ་གདམས་བ།	༡
པར་བྱང་སྟོན་ཆོག་	༡༩༩

ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་གནང་བ།

༡༢༡ །ཐབས་མཁས་ལ་སྤྲུགས་ཐེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་
ཤུའི་ཀླུ་པོས་སྤྱི་འགོ་ནམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་སྤྲུག་གི་མན་བདེའི་ཙ་བར་བྱུང་བའི་
བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་སོགས་བསྐྱོར་ཏེ། གཞི་དངོས་པོའི་རྣམ་གཞག་ལས་ལམ་བཟོད་པའི་
རིམ་བ་དང་། དེ་ལས་འབྲས་བྱ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་རིམ་བ་བཅས་མྱེད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཚུལ་ཟབ་
ཅིང་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལས། དུས་ཤིས་སྟོན་པ་མཉམ་པས་འདས་ནས་དཔལ་མགོན་
འཕགས་པ་སྤྲུབ་གཙུག་པོས་དཔལ་རྒྱ་ལེ་རྒྱའི་བཤུབ་བཅུ་བདུན་སོགས་ནས་རིགས་བ་དང་མྱོང་
བས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་སྟེ་འཛམ་གླིང་འདིར་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་ཅིང་། མཐར་ཐུང་
ཀླུ་པོད་དུ་ཆོས་ཀླུ་པོ་བཤུབ་བཅུ་ཅན་ཆོས་ཀྱིས་བཀའ་དང་བསྟན་བཙུན་རི་སྟེད་ཅིག་
བོད་རང་སྐད་དུ་བསྐྱུར་ཅིང་ཞིབ་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ལས་དུས་སྐབས་སྤྱི་ཤིང་དར་རྒྱས་ཐུན་
སུམ་ཆོགས་པོ་བྱུང་བར་མ་ཟད། ཆེན་པོ་རྒྱ་ཉོར་གྱི་ཡུལ་གྱུ་སོགས་སུའང་བསྟན་འགྲོའི་ཞབས་
འདེགས་སྤྲེལ་བསྐྱབས་ཡོད།

སྐབས་དོན་ཀླུ་པའི་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་གྱི་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་བ་
གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་རིགས་པའི་ཆོགས་བྱུག་དང་། སྐས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་བ་གསལ་
བར་བྱེད་པ་ལ་བསྟན་བཙུན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གཉིས་བྱུང་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་
པ་འབྲེལ་བ་ལ་འཕགས་བོད་ཀྱི་འབྲེལ་མཛད་མཁན་སོ་དུ་མས་ཡིག་འཛོག་གིན་ཏུ་མང་བ་ལས་
ཐེ་བཅུན་ཆོས་ཀྱི་ཀླུ་པ་མཆོན་གྱིས་མཛད་པའི་དབུ་པར་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་ཡིག་ཆ་སོགས་ནི་གཞུང་
སྤྱིའི་ཁོག་ལ་བཤུང་བ་ཆང་ལ། དཀའ་བའི་གནས་རྣམས་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱི་ལམ་ནས་དོགས་པའི་
མཐའ་གཙོད་པ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་ཆོས་མང་བ་དང་། ཡོངས་གྲགས་ཡོངས་འཛིན་བསྐྱས་རར་

རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྐྱར་མའི་ལས་རིམ་རོ་སྤྱོད་མདོར་ བསྐྱུས།

༡༡། །འདིར་འཇམ་དབྱངས་ནམ་འབྲུལ་རིགས་པའི་དབང་ལྷན་པ་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
མཆན་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་འབྲུམ་དཔེ་རྙིང་ཁག་དང་ཞིབ་བསྐྱར་དང་འབྲེལ་པོད་གསར་
བཞེས་སྐབས་ཀྱི་ལས་རིམ་ཁག་དོན་ཆན་བཙུག་ཅིག་གི་སྒྲོན་མོ་རོ་སྤྱོད་ཐུང་ཙམ་ཞུ་ན།

༡༽ བྲ་འདི་ལ་འབྲུག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། བྲ་ལོ་(༡༩༤༩)ལོར་རྒྱ་ནག་ནས་པར་
སྐྱོན་བྲས་པའི་རྗེ་བཙུན་པའི་པར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་དེབ་གཟུགས་སྤོད་སྤྱད་གཉིས་དང་། དེའི་ཅ་བ་ལྟ་བུ་
སྤྱི་འབྲུམ་པར་མ་བཅས་སུ། སྤྱ་སོར་སེར་བྲེས་བྲ་ཆང་དུ་བཞུགས་པའི་པར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་
དང་། འབྲས་ལྗོངས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་བཞུགས་པའི་པར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་དཔེ་རྙིང་
བཅས་དང་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཡང་ཆོག་ཞོར་ཙམ་མིན་པར་དོན་ཞོར་མཛོན་གསལ་
ཅན་བྱུང་པའི་དབང་གིས་བྲ་འདི་ལ་མ་འབྲུག་ཐབས་མེད་དུ་གྱུར། དེ་ཡང་དཔེར་མཆོན་ཙམ་
ཞིག་འགོད་ན། སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་དུ་ཡང་དག་ཀྱན་རྗེའི་ཀྱི་མཆན་ཉིད་འཛོག་པའི་སྐབས་
སུ། སེར་བྲེས་བྲ་ཆང་དང་འབྲས་ལྗོངས་དཔེ་མཛོད་ཁང་བཅས་སུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་རྙིང་ཡིག་
ཆ་ཁག་ལས། ཀྱན་རྗེའི་བ་བདེན་བ་གང་ཞིག་ཅེས་གསུངས་ཀྱང་། སྤྱི་འབྲུམ་དང་མཆོ་སྤྱོན་པར་མ་
གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ། ཡང་ལོག་གང་རུང་གང་ཞིག་ཅེས་གསལ། འདི་ལྟར་ན། བདེན་པར་བྲུབ་པ་དེ་
ཡང་ལོག་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་རིགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྐབས་འདིར་
དངོས་སུ་བསྐྱོན་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་རེས་
པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་ཐོབ་སྤོང་པའི་སེམས་དཔེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་
དོན་གཅིག་ཅེས་གསལ་ཡང་། སྤྱི་འབྲུམ་པར་མའི་ནང་དུ། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་

ངེས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱོར་ལས་ཐོབ་སྟོང་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་དོན་གཅིག་། ཅེས་གསལ། འདི་ལྟར་ན་དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་སྐྱོར་ལས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་སྟེང་གི་ཆོས་ཉིད་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་རིགས་སྤྱི་དོན་ལས་བདེན་འཛིན་སྟེང་གི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་བཀག་བ་དང་ནང་འགལ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་དང་།

ཡང་ལྷ་ཆང་དང་འབྲས་ལྗོངས་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཇི་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་རྙིང་ཁག་མཐུན་པར་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སེམས་རྟེན་ལ་འདོད་སེམས་ཡོད་པར་བཀག་ཅིང་། རྣམ་རྫོགས་སྐྱོར་བ་ཐོབ་ན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་པས་ཁྲབ་པར་གསུངས་ཀྱང་། གོང་གསལ་པར་མ་གཉིས་ལས་རྣམ་རྫོགས་སྐྱོར་བ་ཐོབ་ན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་པས་མ་ཁྲབ་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཆོག་དོན་གཉིས་ཐད་ནས་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་སྤྱང་ཡང་འདིར་དཔེར་མཆོན་ཅོམ་ཞིག་ཟུར་འདོན་བྱས་པ་ཡིན།

སྐྱེ་འབྱུང་པར་མ་འདི་དབྱས་པར་ཀྱི་དཔེ་རྒྱན་རྣམས་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱི་འདི་པར་གིང་གསར་བཞེས་སྐབས་སུ་ཁྱེད་པོས་བྱས་འདུག་སྟེ། དཔེར་ན། ཇི་བཙུན་པས་མཛད་པའི་མཁས་གྲུབ་རྗེའི་རྣམ་ཐར་གཅོད་བཟུང་གིས་ལྷན་པོར་པར་སྐྱབ་བྱས་པ་དང་། སྐྱེ་འབྱུང་པར་སྐྱབ་བྱས་པ་གཉིས་པན་ཚུན་བསྐྱར་ནས་བལྟས་ན། སྐྱེ་འབྱུང་པར་མའི་ནང་བཅོས་ལྟན་མདོན་ཆེན་ཡོད་པར་མགོ་མཐུག་པར་གསུམ་གང་ནས་བལྟས་ཀྱང་བལྟས་ཅོམ་གྱིས་ཤེས་ཀྱས་པའི་བཅོས་ལྟན་མང་དུ་སྤྱང་། འདིར་ཟུར་ཅོམ་ཞིག་བཞིས་ལྷན་པོའི་པར་མ་ལ་བཟུང་དང་སྐྱེ་འབྱུང་པར་མ་ལ་སྐྱར་གྱིས་མཆོན་པར་བྱས་ཏེ་འགོད་ན། བཟུང་། ཇི་བཙུན་གྱིས་གསུང་གིས་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་ཅིང་། རི་ཁྲོད་དགའ་ལྗན་ན། ཞེས་ལས་མི་གསལ་ཡང་། སྐྱར། ཇི་བཙུན་གྱིས་གསུང་གིས་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཐོས་སོ། །འདི་ལ་ལོ་རྒྱུས་གཞན་ཡང་སྤྱང་སྟེ། གནས་རི་ཁྲོད་དགའ་ལྗན་ན། ཞེས་ཐད་ཅིས་བྱས་ན་ཡིག་འབྲུ་སོ་གཉིས་ཆོག་ལྷག་བཙུག་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བཟུང་། བདག་ཀྱང་། ཞེས་ལས་མི་གསལ་ཡང་། སྐྱར། ཡང་སྐྱེ་

སྤྱི་ཤིང་གི་ཞལ་ནས་བདག་ཀྱང་། ཞེས་ཡིག་འབྲུ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོག་ལྷག་བརྒྱུ་ཡོད་པ་དང་། ཡང་
བཀྲ་། འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་འབྱུང་། ཞེས་ལས་མི་གསལ་ཡང་། སྤྱི་། འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་གདུལ་
བྱ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་འབྱུང་། ཞེས་ཡིག་འབྲུ་བརྒྱུ་གཅིག་ཆོག་ལྷག་བརྒྱུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞིབ་
པར་པར་མ་གཉིས་ཀ་འོག་ཏུ་བཀོད་ཡོད་པས་དེ་ལ་གཟིགས།

༡༽བསྐྱར་རྒྱུའི་མ་དཔེ་དང་ཟུར་ལྟའི་ཡིག་ཆ་རི་ཡོད་ཀྱི་སྐོར། དང་པོ་མེར་བྱེས་བྲུ་ཆར་དུ་
སྤར་ཐོད་ནས་གདན་ཏུ་གནང་བའི་ཡིག་ཆ་དཔེ་རིང་དཔེ་རྙིང་གསུམ། དང་པོ་སྤྱི་དོན་དང་། རྟེན་
འབྲེལ་སྤྱི་དོན་དང་། རིགས་སྤྱི་དོན་དང་། སྤྱོད་ལས་སྤྱི་དོན་བཅས་ལྷན་པས། གཞན་སྤྱི་མཐའ་
ཟུར་བཀོལ་དང་། དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་དང་། འདུལ་བའི་སྤྱི་དོན་དང་། མཛོད་སྤྱི་དོན་དང་། གསུང་
ལན་སྤྱི་སྤྱི་བདགོངས་རྒྱན་དང་། །ལྷ་ཀ་ལན་ལྟ་དན་ལུན་སེལ་དང་། གོ་ལན་གནས་ལུགས་ཐོག་
འབེབས་བཅས་ཆ་ཆར་བཞུགས།

གཉིས་པ་འབྲས་ལྗོངས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་རྙིང་དཔེ་རིང་
གསུམ། པར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོ་ནས་བརྒྱུད་པའི་པར་གྱི་སྤྱི་མཐའ་ཟུར་བཀོལ་མཐའ་དབྱེད་
བཅས་ཆ་ཆར་དང་། དབུ་མ་དང་། འདུལ་བ་དང་། མཛོད་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་ཆ་ཆར་དང་། དགག་
ལན་གཞུང་ཆོན་གསུམ་དང་མཁས་བྱུང་འོན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་དང་པའི་རོལ་མཆོ་བཅས་ཆ་ཆར་
བཞུགས།

གསུམ་པ་རྒྱ་གར་རྫོང་ཕྱོགས་མེར་བྱེས་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་རིང་གསུམ་
སྤྱི་། པར་ཕྱིན་སྤྱི་མཐའ་དབྱེད་ཟུར་བཀོལ་ཆ་ཆར་དང་། བྱུང་དོན་ས་གསུམ་བཅས་ཆ་ཆར་
བཞུགས།

བཞི་པ་སྤྱི་འབྲས་པར་མ་དཔེ་རིང་གསུམ་ནས་སྐབས་དང་པོ་ནས་བརྒྱུད་པའི་པར་གྱི་སྤྱི་དོན་
ཆ་ཆར་བ་ཞིག་བསྐྱར་མཆན་དུ་བཀོད་ཡོད། འདི་འབྲས་ལྗོངས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་དུ་
བཞུགས་པའི་དཔེ་རྙིང་གསུམ་གྱི་པར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་བྱེས་བྲུ་ཆར་དུ་སྤར་ཐོད་
ནས་གདན་ཏུ་གནང་བའི་གསུམ་དང་། དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་པར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་རྣམས་དང་།

ཆོག་དོན་གཉིས་ཐད་ནས་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་ཡོད་པ་སྤར་དཔེར་མཆོན་ཅམ་ཞུས་ཟིན་པ་དེ་ཡིན།

ལྷ་པ་ལྷེ་ལའི་བར་མའི་གས་ནས་གསུང་ལན་སྒྲ་སྒྲ་བ་དགོངས་བྱུན་དང་། རྒྱ་ལན་ལྷ་ངན་
སྒྲ་སེལ་དང་། གོ་ལན་གནམ་ལུགས་ཐོག་ལེབས་དང་གསུམ་བསྐྱར་གཞིའི་གས་སུ་བཞུགས།

རྒྱག་པ་རྒྱར་ལྷའི་ཡིག་ཆ་ནི། མཆོ་སྤོན་བར་མ་པར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་ཆ་ཆང་དང་། ལྷ་ས་ནས་
པར་སྤྱན་བྱས་པའི་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་ཆ་ཆང་དང་། སེར་གྲེས་བྲ་ཆང་དང་དགལ་བྱང་
བྲ་ཆང་བཅས་ནས་སྤྱིར་བར་སྤྱན་གནང་བའི་གས་ནས་བོད་ལྷ་ཆ་ཆང་དང་། ཐེན་ཐུན་ནས་བར་
སྤྱན་བྱས་པའི་དགག་ལན་སྐོར་དང་བྲལ་དོན་ས་གསུམ་ལྷ་བྲུ་ལས་གཞན་བོད་ལྷ་ཆ་ཆང་བཅས་
རྒྱར་ལྷའི་ཡིག་ཆའི་གས་སུ་བཞུགས་ཡོད།

བདུན་པ་འདིར་བསྐྱར་གཞི་དང་རྒྱར་ལྷའི་གས་སུ་མ་འཁོད་པར་ཐེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་ཆང་
ཞིག་ཉིན་ཉོང་དུ་ཡོད་པར་གྲགས་པ་དང་། ལྷ་སའི་བར་རྟིང་ཁག་ནི་འབྲས་སྤོངས་དཔེ་མཛོད་
དང་། རྒྱ་གར་གྲེས་བྲ་ཆང་དུ་བཞུགས་པ་རྣམས་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་ཞེས་ཐོས་པ་ལྟར་
བསྐྱར་གཞི་དང་རྒྱར་མཆན་གང་གི་གས་སུ་འདེམས་ཤིང་།

༣ ་ རྒྱང་མཆན་བཏགས་སྤངས་ཀྱི་སྐོར། དང་པོ་བཀའ་བསྐྱན་འབྱུང་ལྷ་བྲུང་མཆོན་
ན། དང་པོ་བཀའ་བསྐྱན་པར་མ་གང་ཡིན་དང་། གཉིས་པ་དེབ་གངས་གང་ཡིན་དང་། གསུམ་པ་
བོད་གང་ཡིན་དང་། བཞི་བ་རྩོམ་པ་བོའི་མཆན་དང་། ལྷ་པ་གཞུང་དངོས་ཀྱི་མཆན་དང་། རྒྱག་པ་
ཤོག་གངས་ཡིག་ཐོང་བཅས་བཀོད་ཡོད། དཔེར་ན། བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༥། ཁ། ལྷོན་
པ་བཙུམ་ལྷན་འདས། ཉི་མེད། ༤༡༥། ལྷ་བྲུ་ཡིན། འདིས་བསྐྱན་འབྱུང་ལའང་མཆོན་ནས་ཤེས་
རུས། གཉིས་པ་བོད་མཁས་པས་བརྒྱུ་པའི་ལེགས་བཤད་ལྷ་བྲུ་ལ་མཆོན་ན། དང་པོ་གང་གི་
པར་མ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་པ་བོད་གང་ཡིན་དང་། གསུམ་པ་རྩོམ་པ་བོའི་མཆན་དང་། བཞི་བ་
བསྐྱན་བཙུམ་ཀྱི་མཆན་དང་། ལྷ་པ་ཤོག་གངས་ཤིག་ཐོང་བཅས་བཀོད་ཡོད། དཔེར་ན། སྤྱ་འབྲུམ་
པར་མ། གསུང་འབྲུམ་ཅ། ཐེ་ཙོང་ཁ་བ། ལེགས་བཤད་གསེར་ཐོང་། ༤༦༥། ལྷ་བྲུ་ཡིན།

༤ ་ བསྐྱར་མཆན་འཁོད་སྤངས་ནི། པར་མ་གང་ཡིན་སོགས་སྤར་ལྟར་དང་། མདུན་རྒྱ་བ་

༤༥ རྟོག་མཆན་བཏགས་སྒྲངས་ཀྱི་སྒྲོང་། གཞི་མཐུན་ལ་འབྲུན་དང་། ས་མཆོངས་ལ་འབྲུགས་ཁྲིམ་བ་སྟོགས་རྟོག་བ་རྒྱུན་འབྲུས་སྒྲུབ་དང་། ལམ་ཤེས་ལ་ལམ་ཤས་ལྟ་བུ་བར་ཤིང་ཡིག་འབྲུ་ཆགས་སྒྲོན་བྱུང་བ་ཁག་དང་། ས་བཅད་གཉིས་བ་ལ་གསུམ་བ་གྲིས་བ་ལྟ་བུ་ཤོད་

འོག་གངས་འབྲུགས་པ་སོགས་མདོར་ན་ཡི་གེ་འོར་ངེས་ཅན་མཐུན་སྣང་དུ་བྱུང་བ་ལགའ་ཞིག་
ལས། ཆིག་དོན་ངོས་མ་ཐེན་པ་བརྟག་དགོས་པའི་རིགས་ཤེས་བཞིན་དུ་ཡིག་འབྲུག་ཅིག་གྱང་
འབྱུང་བ་བཏང་མེད། འོར་བ་དོ་ཤེས་ངེས་ཅན་ཡོངས་གྲགས་རྣམས་མཆན་སྟུར་བྱས་པ་ལ་
དགོས་པ་ཆེར་མེད་གྱང་གང་བཅོས་པ་རྣམས་ངོས་ཐེན་པའི་ཆེད་དུ་པལ་ཆེར་འོག་མཆན་
བཏགས་ཡོད། འོན་ཀྱང་འོར་བ་གཅིག་མཐུན་ཏུ་ཅང་མང་བའི་རིགས། དཔེར་ན། ས་མཆོམས་ལ་
ས་འཆོམས་གྲིས་པ་ལྟ་བུ་མང་དུ་བྱུང་བ་རྣམས། ལོང་འོག་རེ་བྱང་ལས་ཐམས་ཅད་མཆན་དུ་
བཀོད་མེད། གྲ་ཆིག་ཡིག་གཟུགས་མི་མཐུན་པར་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་བསྟར་གཞིའི་མ་དཔེ་
རྣམས་ལས་གང་ཡོངས་གྲགས་དང་མཐུན་ཆབ་ཆེ་བ་རྣམས་དཀྲུས་སུ་བཀོད་ནས་གཞན་རྣམས་
འོག་མཆན་བཏགས་ཡོད། ཡིག་ཆར་བྱངས་པའི་ལུང་ལ་ཆད་ལྷག་འོར་གསུམ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་
བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་གང་བྱངས་རྒྱུའི་ལུང་གི་མ་དཔེ་དང་ཞིབ་བསྟར་ཐོག་དེའི་འོག་གངས་ཐེག་
ཐོང་བཅས་བྱར་དུ་བཀོད་པ་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་མིན་པ་ལ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ལྟ་བུ་ལུང་མིང་འོར་
བའི་རིགས་ལ་གསལ་བཤད་ཉུང་ཅུ་ཅེས་མཆོན་པར་བྱས་ཡོད།

༡༽དག་གཅིག་འབྱུར་གྱི་སྟོར། སྤྱིར་ཇི་བཙུན་ཡིག་ཆ་པོད་ལུང་ནང་གསེས་ལ་དག་
གཅིག་འབྱུར་མ་བྱུང་བར་མ་ཟད། ཕར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་ལྟ་བུ་གཞུང་གཅིག་གི་ལོང་འོག་ལའང་དག་མི་
མཐུན་པ་མང་དུ་བྱུང་བ་དཔེར་ན། རྟགས་བསལ་རྟགས་གསལ། ངོས་སྐལ་ངོ་སྐལ། མདོན་འབྱུར་
བ་མདོན་གྱུར་པ། འབྲེལ་བ་འབྲེལ་པ། མཐའ་དབྱུང་མཐའ་བཅད། ལོ་རིམ་ལོ་རིམས། རྟེན་རྟེན། ཅིག་
ཆར་ཅིག་ཅར་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་བར་སྣང་། འདི་ནི་ཇི་བཙུན་ཡིག་ཆ་གཅིག་པོ་མིན་པ་ཡིག་ཆ་
གཞན་དང་། མདོ་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་ཞིག་གི་ནང་དུ་འང་ས་བྲུབ་དོ་བྲུབ་ལྟར་སྣང་པོན་གྱི་
ཆ་ནས་གཞུང་དོན་གོ་བ་ལེན་པ་ལ་གཞོད་སྟོན་ཆེན་པོ་མེད་པར་བརྟེན། དཔེ་ཁྲིད་དགེ་ཆུན་དུ་མ་
ཞིག་གིས་འདི་རིགས་རང་སོར་འདྲིལ་ན་དགེ་མཆན་ཆེ་བའི་སྟོར་དགོངས་འཆར་བྱུང་བ་བཞིན་
སྟར་བཅོས་ཐེན་ལྷག་ལུས་བྱུང་བ་བྱུང་གཞན་པར་རྟོང་དུ་གང་འཕོད་རང་སོར་བཞག་ཡོད།

༢༽པོད་གངས་སྤྱིག་སྟངས་ཀྱི་སྟོར། གསུང་འབུམ་ཁྱོགས་སྤྱིག་སྐབས་སུ་པོད་གངས་གོ་

རིམ་འགོད་སྤངས་ཐང་མདོ་སྒྲགས་གཉིས་ལས་སྒྲགས་དང་པོ། བོད་ལྔ་ལས་དབུ་མ་དང་པོར་
མཛད་པ་སོགས་མི་འདྲ་བ་ལྷ་ཆོགས་ཤིག་སྤང་ཡང་། འདིར་བོད་ལྔའི་གོ་རིམ་ནམས་གཙོ་བོར་
མེར་བྱེས་བྲུ་ཆང་གི་ཚོད་པའི་བང་རིམ་ལྟར་བསྒྲིགས་པ་ཡིན། བསྐྱུས་བྲུ་གསུམ་མོ་རྟགས་གཉིས་
བཅས་ཟླ་བ་ཚུན་པའི་ཡིག་ཆ་མིན་ཡང་མེར་བྱེས་བྲུ་ཆང་གི་ཡིག་ཆའི་གྲས་སུ་བཞུགས་པར་
བརྟེན། འདིར་བོད་བཅུ་དྲུག་གི་ཐམས་པ་སྒྲིགས་འདུག་བྱས་ཡོད། ཟླ་བ་ཚུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་རྙིང་ཁག་
ཉུ་པར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་ནམས་ལ་བོད་ཀ་པ་ནས་ཉ་པའི་བར་བོད་དབྱ་དང་། རྒྱ་མ་འབྲེལ་ལ་བོད་ཀ་པ་
ནས་ར་པའི་བར་བོད་བཞིར་བྱས་ནས་འདུལ་མཛོད་དབུ་མ་ཟུར་བཀོལ་སོགས་ལ་བོད་རྟགས་མ་
མཛད་ཀྱང་། འདིར་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྐྱར་མ་བོད་གསར་བསྒྲིགས་སྐབས་སུ་བོད་ཀ་པ་ནས་མ་པའི་
བར་བོད་བཅུ་དྲུག་བྱས་ནས་བསྒྲིགས་ཡོད།

དེ་ཡང་བོད་དང་པོའི་ནང་ཟླ་བ་ཚུན་པའི་རྒྱུ་ཐར་དང་། མཁས་བྱུ་ཟླ་བ་ཚུན་པའི་རྒྱུ་ཐར་དང་།
ས་གསུམ་བཅས་བཞུགས། བོད་གཉིས་པའི་ནང་པར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་དབུ་ནས་སྤྱོད་
ལྔ་མདོན་ཤེས་བར་དང་། བོད་གསུམ་པའི་ནང་པར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོ་སྤྱོད་ལམ་སྤྱི་དོན་ནས་
སྐབས་དང་པོ་མ་རྟོགས་བར་དང་། བོད་བཞི་པའི་ནང་པར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་
སྤྱི་དོན་དང་། བོད་ལྔ་པའི་ནང་པར་ཕྱིན་སྐབས་བཞི་པའི་སྤྱི་དོན་དང་། བོད་དྲུག་པའི་ནང་པར་
ཕྱིན་སྐབས་ལྔ་པ་ནས་བརྒྱད་པ་ཆོས་སྤྱིའི་སྤྱི་དོན་བཅས་ཆ་ཆང་དང་། བོད་བདུན་པའི་ནང་
བསམ་གཟུགས་རྟེན་འབྲེལ་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་བར་ཤེས་སྤྱི་དོན་བཅས་དང་། བོད་བརྒྱད་པའི་ནང་
པར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱོད་དང་། བོད་དབྱ་པའི་ནང་པར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པ་ནས་
བརྒྱད་པའི་བར་གྱི་མཐའ་དཔྱོད་དང་འགོག་སྦྱོམས་མཐའ་དཔྱོད་བཅས་དང་། བོད་བཅུ་པའི་ནང་
བསམ་གཟུགས་རྟེན་འབྲེལ་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུའི་མཐའ་དཔྱོད་བཅས་དང་། བོད་བཅུ་གཅིག་པའི་
ནང་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་དང་། བོད་བཅུ་གཉིས་པའི་ནང་འདུལ་པའི་སྤྱི་དོན་དང་། བོད་བཅུ་གསུམ་
པའི་ནང་མཛོད་སྤྱི་དོན་དང་། བོད་བཅུ་བཞི་པའི་ནང་རྒྱ་མ་འབྲེལ་འབྲེལ་བ་རྒྱལ་ཆབ་དགོངས་པ་
རབ་གསལ། མཉན་བྱ་ཟུར་བཀོལ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་མཐའ་དཔྱོད། ལེ་ལུ་

བཞི་པའི་མཐའ་དགྱེད། རྒྱལ་ས་ཆོས་འཁོར་ལོ་བཅས་དང་། བོད་བཅོ་ལྔ་པའི་ནང་གསུང་ལན་སྟེ་
སྟུབ་དགོངས་ཀྱིས། རྒྱལ་ལན་ལྔ་དན་སྟུན་མེལ། གོ་ལན་གནས་ལྷགས་ཐོག་འབེབས་བཅས་
དང་། བོད་བཅུ་དྲུག་པའི་ནང་བསྟུན་གྲ་ཆེ་ཆུང་གསུམ། རྫོང་གསུམ་གཉིས་བཅས་བསྟོམས་བོད་
གངས་བཅུ་དྲུག་ཐོག་བསྒྲིགས་བཀོད་བྱས་ཡོད།

༤༽དཀར་ཆག་སྒྲིག་སྟངས་ཀྱི་སྟོན། སྤྱིར་དཀར་ཆག་སྒྲིག་སྟངས་ལ་གདན་ས་ཆེན་མོ་
ནམས་སུ་ཚོད་པའི་གཞུང་ཆོན་ཁག་ལ་མ་སྟེད་བྱེད་སྟོལ་ལྟར་བསྒྲིགས་པ། དཔེར་ན། དབུ་མ་ལྟ་
ལ་མཆོན་ན། རྒྱལ་སྤྱུལ་ཆུང་བ་དང་། རྒྱལ་སྤྱུལ་ཆེ་བ་ལྟ་བུ་དང་། རྣམ་འབྲེལ་སྐབས་སུ། རྒྱགས་
གཞན་བཞི་པ་དང་། སྟུན་ཁུང་བུམ་གཟུགས་ལྟ་བུ་གདན་ས་རང་དུ་མ་སྟེད་གསུམ་ཆེ་བ་གཙོ་བོར་
བཟུང་སྟེ་བསྒྲིགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱ་གཞུང་ལྟར་ས་བཅད་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་ཡོངས་གྲགས་
བཟོད་བྱའི་སྟེ་ཆོན་གཞིར་བཟུང་ནས་བསྒྲིགས་པ་དང་། ཡང་ས་བཅད་གཙོ་བོར་བཟུང་སྟེ་
བསྒྲིགས་པ་སོགས་ཡོད་པ་ལས་འདིར་བྱི་མ་ལྟར་ས་བཅད་གཙོ་བོར་བཟུང་བྱས་ཡོད། དེ་བཞིན་
དཀར་ཆག་ཏུ་ས་བཅད་བཟམ་པའི་སྐབས་སུ། མ་བཅོས་ཐབས་མེད་འགའ་ཞིག་ལས། གཞུང་གི་
དཔྱུས་སུ་གཉིས་ལས་དང་། གཉིས་སོ་དང་། གཉིས་ནི་ལྟ་བུ་གང་འཁོད་དཀར་ཆག་ཏུ་འང་རང་
སོར་འཛོག་པ་ལས་ཆོག་བདེ་མིན་དང་། གཅིག་འབྱུར་དགོས་འག་གིས་འབྱུར་བ་གཏོང་བ་
སོགས་གང་ཡང་བྱས་མེད། གཞུང་དུ་དགག་གཞན་སྟོང་གསུམ་དང་། སྤྱི་དོན་དང་གཞུང་དོན་ལྟ་
བུ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་དོན་ལ་ཡོད་རིགས་དཀར་ཆག་ཏུ་བཟམ་ཡོད།

༡༠༽བྲ་བ་འདི་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་སྟངས་ཀྱི་སྟོན། ལས་བྱེད་ལ་སྟེ་ཆོན་ལྟར་བཅད་དེ། དང་
མོ་ལུང་འཆོལ་མཁན། གཉིས་པ་མ་དཔེ་དང་བསྟར་མཁན། གསུམ་པ་སྟོག་མཁན་དུ་འཇུག་
མཁན། བཞི་པ་དཀར་ཆག་སྒྲིག་མཁན། ལྟ་བུ་དེ་བ་གཟུགས་སྒྲིག་མཁན་དང་ལྟར་དབྱེ་བའི་ནང་
ནས། ལུང་འཆོལ་བ་དང་དཔེ་བསྟར་བ་པལ་ཆེ་བ་བྱི་ལོ་(༣༠༡༩)ལོའི་འདུལ་བ་གསར་རྩིང་དང་
དབུ་མ་གསར་རྩིང་དང་པར་བྱིན་བཅས་འཛིན་གྲ་ལྟའི་ནང་ནས་ལོ་སྟེ་མའི་རྒྱགས་སྟོན་གནས་
རིམ་མཐོ་ལོས་ཁག་ནས་འདེམས་བསྐྱོས་བྱས། དཀར་ཆག་སྒྲིག་མཁན་བྱི་ལོ་(༣༠༡༩)ལོའི་ལྟ་

རམས་འཛིན་གྲ་བ་རྣམས་ཡིན། གོང་གསལ་ལས་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་བར་མ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་དང་
ཕན་ཚུན་ཞིབ་བསྐྱར་ལེགས་པར་ཟེན་པའི་རྗེས་སུ་དཔེ་ཁྱིད་དགེ་ཀན་རྣམ་པས་ཐ་མའི་བསྐྱར་
ཞིབ་དང་། དེ་ལས་ཁོར་ལྷག་ཆད་གསུམ་གང་བྱུང་སྒྲོག་སྒྲུང་དུ་འཇུག་བསྒྲིགས་ལེགས་པར་ཟེན་
རྗེས་བསྐྱར་དུ་མ་དཔེ་ཁག་དང་བསྐྱར་ནས་བསྐྱར་སྒྲོག་ཐེངས་གཅིག་བྲས་ནས་ཐ་མའི་གཏན་
འབེབས་བྲས་ཡོད།

༡༡ ་ཧེ་ལས་གཞི་འདིའི་བརྒྱད་རིམ་གྱི་སྒྲོར། བྱེ་ལོ་(༢༠༡༢)ལོ་མགོར་སྐབས་དེའི་ལྷན་བས་
རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དབུ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་དང་། སྐབས་བཅུད་གྲ་པའི་བྲག་མཛོད་དང་། དཔེ་
ཁྱིད་དགེ་ཀན་རྣམ་པ་དང་། དཔེ་བསྐྱར་མའི་ལས་བྱེད་ཆ་ཆར་ལྷན་ཆོགས་ཀྱིས་ལས་གཞི་འདིའི་
ཐོག་བཀའ་བསྐྱར་ལྷག་པོར་གནང་སྟེ་(༢༠༡༣)ལོར་གྲ་ཆར་ཆོགས་ཁང་ནང་དུ་བསྐྱར་དུ་
ལྷན་བས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དབུར་བཞུགས་ཐོག་དཔེ་ཁྱིད་དགེ་ཀན་རྣམ་པ་ལྷན་ཆོགས་ཀྱིས་
པོད་གངས་གཏན་འབེབས་དང་གོ་རིམ། བར་སྐྱོན་བྱེད་ཚོགས་དང་། དག་གཅིག་འཇུག་དགོས་
མིན་སྒྲོར་དང་། ཐ་ན་རིན་ཆེན་སྤངས་ཤད་འགོད་སྤངས་ཡན་ཆད་བཀའ་བསྐྱར་ལྷག་པོར་གནང་སྟེ་
ཐ་མའི་ལས་རིམ་སྒྲོར་ཐག་བཅད་བྲས་པ་བཅས་སོ། །

བོད་རྒྱལ་ལོ་༢༠༡༢-༢༠༡༣ལོ་ལོ་༢༠༡༤.༤.༡༦ཉིན་

སེར་བྲེས་དགེ་བཤེས་ཡ་མ་བསོད་ནམས་ཀྱིས།

༡༡། ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་ལྟ་བ་ལ་ལོག་རྟོག་འགོག་པར་བྱེད་པའི་
 བསྟན་བཅོས་ལྟ་བ་ངན་པའི་ཐུན་སེལ་ཞེས་བྱ་བ་
 བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་གོ་བོ་རབ་འབྱུངས་པ་
 བསོད་ནམས་སེང་གེ་བ་ལ་གདམས་པ་
 བཞུགས་སོ། །

༡༢། །ཐུབ་བསྟན་གངས་རིའི་སྟོ་ལ་གནས་བཅས་ནས། །སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོའི་གད་
 རྒྱུངས་ཆེར་བསྐྱབས་པས། །ལོག་སྒྲིའི་གཉིས་འཕྱང་ཁྲད་བ་འགོམས་མཛད་པ། །སྟོ་
 བཟང་གཏོང་ལྡེའི་དབང་པོ་རྟོག་པར་རྒྱལ། །གང་དག་རིགས་^༡ལས་སྤྱོ་མོ་མི་ཤེས་
 ཤིང་། །ལྷ་སྐྱབ་གསུང་གི་མན་ངག་མི་ལྟན་པར། །སྟོ་སྟོབ་ཉམ་པའི་གཏམ་གྱི་སྟོར་བ་
 ཡིས། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་ལུགས་བཟང་འགོག་བྱེད་པ། །དེ་དག་བདེན་ནམ་འོན་ཏེ་
 གཞན་ཡིན་ཞེས། །གཟུར་གནས་མཁས་པའི་ཚོགས་རྣམ་དབང་བཞུགས་
 ནས། །རིགས་^༢པའི་ལས་དང་མཐུན་པར་ལན་སྦྱིན་གྱི། །སྟོགས་ལྷུང་སྤངས་ཏེ་ཅེ་
 གཅིག་གྲུས་པས་ཉོན། །

གཉིས་པ་གོ་བོ་རབ་འབྱུངས་པའི་ཚྱོད་ལན་བཤད་པ་ནི། དེ་ཡང་གོ་བོ་རབ་

༡ ག་ཀ་ལ་ན་ཀ་འིག་ལས། །༡༩༩༩་ན་ཀ་འིག་ལས། ད་ན་ཀ་འིག་ལས།

༢ ག་ཀ་ལ་ན་ཀ་འིག་ །༡༩༩༩་བ་ཀ་འིག་ །ད་ན་ཀ་འིག་ །

འབྲམས་པ་བསོད་ནམས་སེང་གེ་བས་དབྱ་མ་འདུག་པའི་དཀའ་འབྲེལ་ཞེས་པའི་
ཡིག་ཆ་བཅུ་མས་ནས། རྩི་ཙོང་ཁ་པ་ལ་སྐྱར་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བཟུང་བ་ཅིང་། རྟེན་
ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་གསུང་པལ་ཆེ་བ་བྲངས་ནས་དགག་པ་ལྟར་སྤང་མང་
དུ་བཟང་། རང་ཉིད་ཀྱི་བྱ་བ་མཐའ་ནང་འགལ་གྱི་ཕུང་པོ་འབའ་ཞིག་ལ་བས་འདུག་པ་
འདི་མཁས་པའི་དགག་གཞག་གི་ཡུལ་དུ་མི་འདུག་ཟུང་། སྤྱིར་ཐབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
ལྟ་བ་རྣམས་པར་དག་པ་རྟོགས་དཀའ་ཞིང་། རྟོགས་ན་དོན་ཆེ་བ་དང་། བྱུང་པར་གངས་
རིའི་ཁྲིད་འདིར་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཀ་མ་ལ་གྲོ་ལས་རྩ་ཤང་པམ་^༡ པར་བྱས་པའི་ཆོ།
ཆོས་བྲལ་དེར་རྩ་ཤང་གི་ལྷན་ལུས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་ད་དུང་རྩ་ཤང་གི་ལྟ་བ་འཛིན་
པ་མང་དུ་སྤང་བ་དང་། ད་ལྟ་ལྟ་བའི་སྟོགས་མ་ལྟག་པར་བདོ་བའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བོ་
སྟོ་གྲོས་དམན་པ་མང་པོ་ཞིག་འདི་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་ལ་ཡང་ཐོས་བསམ་བྱས་ཏེ།
འཕགས་མཆོག་གྲུ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་དང་། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བའི་ལུགས་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་
གྱུར་པའི་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་ཡང་དག་པའི་ལམ་དུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་བསྟོག་པའི་
ཕྱིར་དུ། ལན་ཅུང་ཟད་བཤད་པར་བྱའོ།

དེ་ལ་བྱེད་ཀྱིས། ^༢ ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་བྱ་བ་དབང་སྐྱེས། །ཞེས་
པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐྱབ་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ། རྟེན་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་ཆོག་
ཐོག་མར་བཀོད་ནས་དེ་ལ་དགག་པ་བྱས་འདུག་པ་ནི་འདི་ལྟར་མཁས་པ་ཁ་
ཅིག ། ^༣ སྐྱབ་བཤད་འདི་གཟུགས་མེད་ཁམས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་སོགས་འགའ་ཞིག་ལ་མེད་

༡ ག་༡༩༩ན་འཕམ། ༡༩༩༥་བ་༩་མཐ། ༥༩་༡༩་མཐ།

༢ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༡། དབྱ་མ་ལ་ དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབྱ་མ་འདུག་པ། ༥༥༥་༣།

༣ ༡༠༠༥ལོའི་སྐྱེ་བའ་མ། གོ་བོ་རབ་འབྲམས་པ་བསོད་ནམས་སེངྒེ། ལྟ་བ་རན་སེལ། ༡༠་༣།

ཀྱང་སྒྲིན་མེད་དེ། དཔེར་ན་སྐམ་ལ་སྒྲེས་པའི་བརྒྱ་ལ་མཆོ་སྒྲེས་ཀྱི་སྤྱད་ངོས་མིང་དུ་
 འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉེན་ཅན་གྱི་ཉན་
 ཐོས་རྣམས་ཡིན་ན་སྤྱང་འདོད་པའི་ཉེན་ལ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པས་བྱུང་བ་ལ། མཐོང་ལམ་
 དེ་ཡང་དག་པའི་གདམས་ངག་ཉན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་དེ་ཐོབ་པའི་ཆོ། དེ་གཞན་
 ལ་ཐོས་པའི་ཆོག་འདུལ་བ་ལུང་ལས་མང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་ཉན་
 ཐོས་དག་བཅོམ་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་གི་སྤྱོད་ལམ་བྱེད་པའི་ཆོ་སྤྱོད་བཤད་འདི་མེད་
 ཀྱང་ཞེས་པའི་དོགས་བ་ཡང་གཅོད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་བྱ་བ་བྱས་
 སོ། །འདི་ལས་སྤྱོད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་པ་ནི་མཆོན་པ་ཅན་སོ། །ཞེས་ཟེར།
 ཁྱོད་ཀྱི་དགག་པ་འདི་འབྲ་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། ཁྱོད་རང་ཉོན་ཅིག །གཟུགས་མེད་
 ཀྱི་ཉེན་ཅན་གྱི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡང་དག་པའི་གདམས་ངག་
 གཞན་ལ་ཉན་ནས་བསྒྲོམས་པའི་འབྲས་བུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ན་དོན་དེ་
 གཞན་ལ་ཐོས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐབས་འདིའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱོད་བཤད་
 དུ་ཡོད་པའི་ཉན་ཐོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། རང་འབྲེལ་ལས། རྟེན་པ་ཡང་དག་
 པའི་གདམས་ངག་གི་འབྲས་བུ་ཐོས་པར་བྱེད་པས་ན་ཉན་ཐོས་དག་སྟེ། འདི་ལྟར་བྱ་
 བ་བྱས་སོ། །འདི་ལས་སྤྱོད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་བྱུང་བ་མེད་ཀྱི་ལན་
 འདེབས་རིགས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ལྟར་བྱ་བ་བྱས་
 སོ། །འདི་ལས་སྤྱོད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་པ་ནི། མཆོན་པ་ཅན་སོ། །ཞེས་

གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱོད་བཤུད་ལྟ་བུ་ལས་ཁས་སྤྲུངས་ནས། རྩོམ་པ་ལས་སྤྱོད་ལྟ་བུ་ལས་ཁས་སྤྲུངས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་སོགས་འགྲུབ་ཞིག་ལ་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལ་སྤྱོད་འཕེན་པ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་ཀྱི་འཕྲུག་པ་ཏུ་ཅང་ཅིང་པས་རང་ཉིད་ལ་ཁས་སྤྲུངས་དངོས་འགྲུབ་བྱུང་བ་མ་རིག་པའོ། །

གཞན་ཡང་། བྱེད་ལ་འདི་བུ་བར་བྱ་སྟེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་ལ་ཐོས་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་བཤུད་ལྟ་བུ་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱོད་བཤུད་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆོག་ཅི་ཡིན་སྟེ་ལོག་ཤིང་། གཞན་ཉེ་དེ་ལ་ཐོས་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་བཤུད་ལྟ་བུ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུའི་མཆོག་གསལ་བྱ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ལམ་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ལ་ཐོས་ནས་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཐུག། བྱེད་ལ་ཐོས་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་བཤུད་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་ཀྱི་རང་འབྲུག་ལས།^༡ འབྲས་བུའི་མཆོག་གསལ་བྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པ་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ལམ་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ལ་ཐོས་ནས། དེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པས་ན་ཉན་ཐོས་དག་སྟེ། དམ་པའི་ཆོས་པར་དཀར་པོ་ལས།^༢ མགོན་པོ་དེ་རིང་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་བྱུང། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཡང་དག་བསྐྱབ་པར་བྱ། །བྱང་ཆུབ་པ་ཡི་སྤྱོད་པར་བྱ་བ་རྩོད། །དེ་བས་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་མི་ཟད་འདྲ། །ཞེས་རི་རྒྱུད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་བཤུད་འཕྲུག་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདིར་སྤྱོད་པ། སེམས་སྤྱོད་ལྟ་བུ་གི་དབང་དུ་མ་སོང་བར། །སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་གནས་ཀྱི་

༡ བསྐྱར་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༩༡ དབུ་མ་ལ་དཔལ་ལྷན་ཆེ་བ་གྲགས་པ། འཕྲུག་པའི་རང་འབྲུག་ ༩༠༩་ན།
༢ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༡ མདོ་སྟེང་། ཉན་པ་བཅོམ་སྤྱོད་འདས། དམ་ཆོས་པད་དཀར། ༡༠༩་༡༡།

ལྷ་བྱ་འདེབས་རྒྱས་པ་སྒྲིན་ཉགས་དབྱིས་བྱིན་པ་མ་ཡིན་ནམ། རྩི་ཙོང་ཁ་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ཁོང་གི་མདུན་^༡ སར་གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་དཔལ་ཁྱུ་ནས།
བསྟོད་པའི་འཕྲེང་བས་བསྐྱགས་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། བཟ་ཆེན་ཞེས་པའི་མཆོན་དོན་དང་
ལྷན་པ་བོ་དོང་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་བས་ཀྱང་། རྩི་ཙོང་ཁ་པ་ལ་ཁྱེད་ལྷ་ཡིག་ཕྱུལ་བ་ན།
མཁས་པ་རང་པའི་རྒྱལ་པོ་སློབ་ཐང་མཆོག་། བྲགས་པ་མགྱིན་པའི་རྩི་རྩོག་པ་
ཅན། ལེགས་བཤད་གཤེག་རྒྱབས་དབང་པོའི་ཞབས་བྱུང་དུ། འཛིགས་མེད་བྱང་
བ་གཞོན་རྒྱས་འདི་སྐད་ལྟ། ཞེས་རྩི་ཙོང་ཁ་པ་རང་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་འབྲེལ་བ་དེ་
བྱུང་དུ་བཟ་ཆེན་ཁོང་རང་བྱུང་བ་གཞོན་རྒྱ་ཙམ་ལས་མིན་པར་གསུངས་པ་དང་། ས་
བཟང་ལོ་ཙ་བ་རག་དབང་གིས་ཀྱང་། རྩི་ཙོང་ཁ་པ་ལ་ཕྱུལ་པའི་ཁྱེད་ལྷ་ཡིག་ན། སྐབ་
དབང་ཞིང་འདིར་ཁྲོད་ཉིད་འཁོད་^༢ ནས་ནི། སྐབ་བསྟན་གསལ་བའི་འཕྲིན་ལས་འདི་
འབྲུན། སྐབ་པའི་རྒྱལ་ཆབ་བདག་གིས་ཅི་བྱ་ཞེས། མི་པམ་མགོན་དེས་སྤག་དོག་
མི་མཛད་དམ། ཞེས་དང་། སྐབ་སྐབ་ཡབ་སྐུས་ཞིང་གཞན་གཤེགས་པའི་ཆོ། དབྱ་
མའི་ལམ་འདི་སྟོན་པ་གཞན་མེད་ཅེས། སྐོ་སྐྱར་བྲག་རིའི་ཕྱང་པོ་གཞོན་པ་
ལ། མགོན་ཁྲོད་རྩི་རྩི་མེ་ཆར་ལྷ་བྱུང་བྱུང་། ཅེས་གསུངས་ཤིང་། སྐབ་མཐའ་ཀྱན་
ཤེས་རྩི་མ་པ་པོ་ཆོས་རྩི་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་^༣ པས་ཀྱང་། ཁོང་རང་ཡོད་མིན་མེད་
མིན་ལ་གོམས་པས་ལྷ་བའི་སྐོར་ལ་དགག་པ་མང་དུ་བྱས་མོད། ལེགས་བཤད་
གསེར་འཕྲེང་དང་། རྩི་ཙོང་ཁ་པའི་སྤྲགས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་རྣམས་དང་། བྱུང་པར་

༡ ག་༡༩༩་ན་ན་འདུན། ༡༩༩་པ་བ་༡་འདུན། ༡༩༩་པ་འདུན།

༢ ག་༡༩༩་ན་འདུན། ༡༩༩་པ་བ་འདུན། ༡༩༩་པ་འདུན།

༣ ག་༡༩༩་བ་པ་ཅེན། ༡༩༩་པ་བ་ཅེན། ༡༩༩་པ་ཅེན།

༡ ལྷག་ཆང་ལོ་རྩ་བའི་གཞུང་འབྲུམ་ཡོད་གཉིས་པ། ལྷག་ཆང་ལོ་རྩ་བ་ཆོས་ཇེ་ཤེས་རབ་འིན་ཆེན། དད་པའི་པད་མོ་རྒྱལ་པར་ཁྱེད་པའི་
བསྟོད་ཆོག་གི་ཉིམ། ༡༩༩༡།

༢ ས་པར་གྱི་གཞུང་འབྲུམ་ཡོད་དང་ལོ་ ས་པར་ཀྱང་དགའ་རྒྱལ་མཆོག་ མེགས་པལ་ཤད་རིན་པོ་ཆེའི་གཉེན། ༢༠༡༡།

འདྲིང་པས་ཡིད་གདུངས་ནས། །རང་ཉིད་སྒྲོག་ཅིང་དམ་པ་སྒྲིང་བ་འདི། །སྒྲིན་པོས་
རང་མཆང་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནས། །ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

ཡང་རྟེན་ཆེན་དུ།^༡ སངས་རྒྱས་འབྲིང་ཞེས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་འབྲེལ་བར་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་ཉིད་གང་ཟག་གསུམ་ཆར་ལ་འཇུག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་
ནི། ཁ་ཅིག་ཏ་ཏ་བརྒྱ་ཞེས་པའི་སྤྱ་གང་ཟག་གསུམ་ག་ལ་འཇུག་པར་འཆད་པ་ལྟར་
ལེགས་ཏེ། ཏ་ཏ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །བརྒྱ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལའོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་
དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་བརྒྱའི་སྤྱིའི་དོན་དུ་བྱས་པའི་ཆེ། དོན་དེ་གང་ཟག་གསུམ་ག་ལ་ཡོད་
པས། དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྤྱས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་བསྟན་ཅེས་ཟེར་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་
སངས་རྒྱས་སུ་བསྐྱར་དོ། །སྤྱིར་བརྒྱའི་སྤྱ་སངས་རྒྱས་ལ་བསྐྱར་^༢ དུ་ཡོད་ཀྱང་།
སྐབས་འདིར་མི་འཆོམ་སོ། །བརྒྱའི་སྤྱ་ནི་པད་འདབ་རྒྱས་པ་དང་། གཉིད་སད་པ་ལ་
ཡང་འཇུག་པར་བཤད་པས། སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་བསྐྱར་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལ།^༣ ཁྱེད་ཀྱི་དེ་དག་ནི་མི་འཐད་དེ། བརྒྱ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལ་འཆད་པའི་
ཆེ་མ་རིག་པའི་གཉིད་སངས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ལ་ལྟོ་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྤྱི་མ་
ཡིན་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ལྟོ་རྒྱས་པ་ཞེས་པར་འགྲུར་ལ། དེ་དག་བཅོམ་འོག་མ་
གཉིས་ལ་ཡོད་ན་ཉན་རང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱས་པར་མ་རྟོགས་པར་གསུངས་ཤིང་།
རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྐྱངས་པའི་སྤྱིར་ནང་འགལ་བ་དང་། དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྤྱས་རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱང་བསྟན་ཅེས་ཟེར་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་བསྐྱར་ཞེས་པ་ནི།

༡ སྤྱ་འབྲུམ་པར་ས། གསུང་འབྲུམ་ས། རྩི་ཚོང་ཁ་ག་ དགོངས་པ་རབ་གསལ། ༡༠་༥།

༢ ག་༡༥་ཉ་ཏ་སྤྱར། ༥་༡༥་ལ་༣་སྤྱར། ༥་༡༥་ཉ་སྤྱར།

༣ ༡༠༠ལའི་སྤྱུང་པར་ས། གོ་བོ་རབ་འབྲུམ་པ་བསོད་ནམས་སེཌ། ལྷ་བང་སེལ། ༡༡་༡༡།

ཉན་ཐོས་དེ་ཉིད་ཉོག་ས་འབྲིང་སངས་རྒྱུ་སྐྱེས་ཞེས་ཟེར་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་སངས་རྒྱུ་སྐྱེས་ཞེས་སྒྲུབ་པེལ་ལྟར་དགོས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱིར་བུ་སྐྱེས་སྐྱེས་སངས་རྒྱུ་སྐྱེས་ལ་བསྐྱེད་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱབས་འདིར་མི་འཆོམ་ཞེས་པ་ནི། སྐྱབས་འདིར་སངས་རྒྱུ་སྐྱེས་འབྲིང་གི་སྐྱེས་བཤད་མི་འཆོམ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། བུ་སྐྱེས་སྐྱེས་པ་དང་བཤད་རྒྱུ་སྐྱེས་པ་དང་། གཉིད་སད་པ་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱུ་སྐྱེས་ཁོ་ནར་བསྐྱེད་དགོས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་གཉིད་ལས་སངས་ཕྱིར་དང་། །ཤེས་བྱ་ལ་ཡང་སྒྲོ་རྒྱུ་ཕྱིར། །སངས་རྒྱུ་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་སངས་རྒྱུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱུ་སྐྱེས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དགག་པ་བཞི་བཏང་འདུག་པ་འདི་ལ་བརྗོད་བྱ་གཅིག་ཀྱང་མི་འདུག་སྟེ། དེའི་རྒྱ་མཚན། དགག་པ་དང་པོ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་ཉོག་ས་མི་འགྲུབ། བར་པ་གཉིས་རྟེན་ཆེན་ཏུ་དངོས་སུ་ཁས་སྐྱོངས་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་གོ་བར། ཁྱེད་ཀྱིས་འདི་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་སྤུལ་ནས། ཁས་སྐྱོངས་ན་གཞོད་བྱེད་བསྐྱེད་རྒྱ་གཅིག་ཀྱང་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར་དང་། དགག་པ་བཞི་པ་རང་ཉིད་ལ་འཁོར་གསུམ་ལོག་པ་མ་གོ་བར་འདུག་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཡང་རིམ་བཤད་པེལ་ལྟར་ན། དགག་པ་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། བུ་སྐྱེས་སྐྱེས་ཁོར་ཏུ་ཆུད་པ་ལ་འཆད་པའི་ཆེ། ཤེས་བྱ་ལ་སྒྲོ་རྒྱུ་པ་ལ་འཆད་དགོས་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་བར་བསྐྱེད་སྐྱེས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་རང་གི་ལུགས་འཛིན་པ་ན་དག་བཅོམ་འོག་མ་གཉིས་ལ་སངས་རྒྱུ་སྐྱེས་པའི་སྐྱེས་བཤད་ཏུ་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ལ་ཉན་ཐོས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་གཉིད་སད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ནི་རིགས་པ་མི་ཤེས་པའི་གཏམ་སྟེ། འོ་ན་སངས་རྒྱུ་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱེས་བཤད་ཆོང་བ་ལ་སངས་

བ་དང་རྒྱས་བ་གཉིས་ཀ་འཆད་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཐེག་པ་འབྲིང་པོའི་དབྱེ་བཅོམ་
ལ་རྒྱས་པའི་སྤྱོད་བཤད་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་བཤད་ཆང་བའི་ཕྱིར།
རྟགས་དངོས། འདོད་ན། རང་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་བཤད་འགྲོ་བདུན་ཅུ་པའི་ལུང་ཤེས་བྱེད་དུ་
བྲངས་པས་དངོས་འགལ། གཞན་ཡང་། བྱེད་ལྟར་ན། བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་བ་དེ་
ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་བཤད་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་སངས་པའི་སྤྱོད་ཡང་བཤད་དུ་
ཡོད། རྒྱས་པའི་སྤྱོད་ཡང་བཤད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་
ཐལ། དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་གཉིད་སངས་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་
དངོས་འགལ། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྤྱོད་རྒྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་སྤྱོད་སྤངས་པར་ཐལ། བྱེད་ལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་
པའི་¹སྤྱོད་བཤད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བྱེད་ཉན་རང་དབྱེ་བཅོམ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་བཤད་བྱེད་རྒྱ་
ཡོད་པར་འདོད་ན། སངས་ཞེས་པའི་དོན་དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་གཉིད་
སངས་པ་ལ་བྱེད་ཀྱིས་བཤད་མོད། འོན་ཏེ་ལ་རྒྱས་པའི་སྤྱོད་བཤད་དེ་སྤྱོད་ཤིག་། དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ལ་སྤྱོད་རྒྱས་པ་ལ་མི་བྱེད་པར་བྱེད་རང་གིས་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་
ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་གཉིད་སངས་པ་དེ་སངས་བ་དང་རྒྱས་བ་གཉིས་ཀའི་
སྤྱོད་བཤད་དུ་བྱེད་དོ། །ཞེ་ན། ལར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་བཤད་ཅམ་ལ་ཡང་སྤྱོད་ས་
བཞེན་དུ་དགག་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་འཇུག་པ་བྱེད་ནི་ན་མེད་ལ་བྱེད་པ་ཞིག་གོ། །གཞན་

1 ག་ཀྱང་ལ་ན་ལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་པའི་སངས་པའི། 2 ཀྱང་ལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་པའི་སངས་པའི། 3 ག་ཀྱང་ལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་པའི་སངས་པའི།
བཞེན།
4 ག་ཀྱང་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་བཤད་དུ་བྱེད་དོ། །

ཡང་། སངས་རྒྱུ་ལ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་དུ་འབྲེད་མི་རིགས་པར་ཐལ། སངས་རྒྱུ་ཡིན་ན་སྟོན་ཀྱང་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀྱང་རྫོགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་རང་ལུགས་ལ། རང་འགྲེལ་ལས། སངས་རྒྱུ་གི་དེ་ཉིད་གང་ཟག་གསུམ་ཆར་ལ་འཇུག་སྟེ། ཞེས་པའི་དོན་ལ་སྟོན་གི་ལོ་རྒྱུ་བ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག། སངས་རྒྱུ་གི་སྐད་དོད་ཏ་ཏ་བྱ་བྱ་ཞེས་པའི་ཏ་ཏ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། བྱ་བྱ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལོ། ཞེས་ཏ་ཏ་བྱ་བྱ་ཞེས་པའི་སྐྱ་གང་ཟག་གསུམ་ཀ་ལ་འཇུག་པར་འཆད་པ་ལྟར་ལེགས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་བྱ་བྱ་འི་སྐྱའི་དོན་དུ་བྱས་པའི་ཆེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་གང་ཟག་ལ་ཡོད་པས་རང་རྒྱལ་དབྱ་བ་ཅོས་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་འབྲིང་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པས། རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་ལུགས་ལ་སྐབས་འདིར་གཞུང་དག་པ་གཅིག་འདོད་ན། ཉན་ཐོས་དེ་ཉིད་རྟོགས་འབྲིང་ཐུབ་དབང་སྟེས། ཞེས་ཟེར་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱུ་འབྲིང་རྣམས་ཐུབ་དབང་སྟེས། ཞེས་པ་དག་ཏུ་འདོན་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། པ་ཆབ་ཉི་མ་གྲགས་དང་། བླ་ཆོ་ལོ་རྒྱུ་བ་སོགས་ལྷ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་གིས་བྱིན་གིས་བརྒྱབས་པའི་སྟེས་བྱ་དམ་པ་ཡིན་པས། དེ་རྣམས་གི་འཇུག་སྐྱའི་བཞེན་པར་བཏོན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནག་ཆོ་ལོ་རྒྱུ་བ་སོགས་གིས་འབྲི་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལའི་གཙུག་ཁང་གི་སྟོ་བྱང་དུ། ཤེར་སྤྲིང་འདོན་པའི་ཆེ། གཟུགས་ནི་ཨ། ཆོར་བ་ནི་ཨ། ཞེས་བཏོན་པའི་ཆེ། རྩ་བོ་རྗེ་དེར་བྱོན་ནས། ཆེ་དང་ལྷན་པ་དེ་ལ་ཡང་གྱོང་སོ་ཞེག་ལས་མི་འོང་བར་སྤང་། འཕགས་པ་སྐྱབ་རས་གཟེགས་དབང་སྐྱབ་གི་གསུང་ཡིན་པས་རན་རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད།

གཟུགས་མེད་སྤྱི་མེད། ཅེས་བཏོན་པས་ཆོག་ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་
བྱེད་ཀྱིས་བྱུང་བའི་སྤྱི་མེད་ལྟར་བྱས་པ་དང་། གཉིད་སྐྱོད་པ་ལ་ཡང་འཇུག་པར་
བཞད་པ་ཉིད་ཀྱིས། སངས་རྒྱུ་ཁོ་ན་ལ་སྤྱི་མེད་པོས་པར་བྱུང་བའི་ཕྱིར། མ་དེག་
གཉིད་ལས་སངས་ཕྱིར་དང་། །ཤེས་བྱ་ལ་ཡང་སྤྱི་མེད་ཕྱིར། །སངས་རྒྱུ་པར་སྤྱི་
སངས་རྒྱུ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སྤྱི་མེད་ལྟར་བྱ། །འདིའི་དོན་བྱུང་བའི་སྤྱི་
སངས་རྒྱུ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་སྟེ། དེ་གཉིད་སྐྱོད་པ་དང་པར་བྱུང་བའི་སྤྱི་མེད་ལྟར་
བྱེད་ཀྱིས་ཞེས་པའི་དོན་དུ་འཇུག་པ། དེ་ལ་སྤྱི་མེད་ལྟར་བྱེད་ཀྱིས་ཞེས་པའི་དོན་དུ་མི་
གནས་པའི་གཏམ་སྟེ། །འོ་ན་བྱུང་བའི་སྤྱི་མེད་སངས་རྒྱུ་ཁོ་ན་ལ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། དེ་
གཉིད་སྐྱོད་པ་དང་པར་བྱུང་བའི་སྤྱི་མེད་ལྟར་བྱེད་ཀྱིས་ཞེས་པའི་ཕྱིར། །འཁོར་གསུམ།

གཞན་ཡང་། བྱུང་བའི་སྤྱི་མེད་སངས་རྒྱུ་ཁོ་ན་ལ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། བྱུང་བའི་སྤྱི་
ཐེག་པ་ཚུང་དུ་འདྲེན་པ་ཅོམ་གཉིས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། །འཁོར་གསུམ། དེས་ན་
དཔལ་ལྷན་རྒྱུ་ལའི་གཞུང་དོན་ཕྱོགས་ཅོམ་ཡང་མ་གོ་འཇུག་ཀྱང་། །གོ་ཁའི་བྱས་ནས་
རྩོམ་པ་པོ་མཆོག་མང་པོ་ལོག་པའི་ལམ་ལ་སྤྱི་མེད་པོས་པར་བྱུང་བའི་གནས་སུ་འཇུག་ །དེ་ལ་
འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཐུབ་པའི་གཞུང་དོན་ཕྱོགས་ཅོམ་མ་གོ་ཡང་། །བསྟོན་ཆོག་ཏུ་
པའི་གཏམ་གྱིས་གོ་བོ་ཞེས། །བསྟོན་ཏུ་མས་དམན་པས་རང་གི་འཁོར་མང་པོ། །ཤ་
སྤྱི་མེད་པོས་པར་བྱུང་བའི་གནས་སུ་འཇུག་པས་ལྟོས། །ཞེས་བཞེད་པར་བྱའོ། །

དེའི་རྩོམ་པ་པོ་སངས་རྒྱུ་ཁོ་ན་ལ་སྤྱི་མེད་པོས་པར་བྱུང་བའི་གནས་སུ་འཇུག་པས་
ལྟོས། །ཞེས་པའི་དོན་ལ། །བྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱུ་ཁོ་ན་ལ་སྤྱི་མེད་པོས་པར་བྱུང་བའི་གནས་སུ་འཇུག་པས་

༡ ག་ཏུ་མ་གོ་ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། ཏ་ཏུ་མ་གོ་ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། ཏ་ཏུ་མ་གོ་ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།

༢ བསྟོན་ཏུ་མས་དམན་པས་རང་གི་འཁོར་མང་པོ། ཏུ་མ་གོ་ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། ཏ་ཏུ་མ་གོ་ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།

ལས་འབྲུངས་པའི་དོན་ཡོད་དེ།^༡ རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཉེར་
ལེན་དང་། སྤྱལ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་བྱས་པ་ལས་འབྲུངས་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་གྱི་བྱང་སེམས་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པར་
འདོད་པ་ནི། རང་འབྲེལ་དང་འགལ་ཉེ། རང་འབྲེལ་ལས།^༢ རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔར་བྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས། ཞེས་གསུངས་པ་མ་གོ་བར་ཟད་
དོ། །གཞན་ཡང་། སྐབས་འདིའི་བྱང་སེམས་དེ་སངས་འཕགས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐབས་འདིར་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་
སངས་རྒྱས་ལས་འབྲུངས་ཚུལ་ཞིག་ཀྱང་འཆད་རིགས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་
ཕྱིར། དེས་ན་དོན་རགས་པ་འདི་ཙམ་ཡང་གོ་བའི་ཤེས་རབ་མེད་ཀྱང་། དམ་བཅའ་
ཡི་གེར་བྲི་བ་འདི་རང་ཉིད་སྤྲ་འབེབས་པ་ལ་ཞུགས་པའོ། །

ཡང་།^༣ སྤྱིར་རྗེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་སྟོང་དང་། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་ནི་
རྒྱལ་སྤྱི་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། རྟེན་ཆེན་ལས།^༤ དེ་ལྟར་འདི་གསུམ་
གང་གི་རྒྱར་བཞག་པའི་བྱང་སེམས་དེའི་མ་མཐལ། ལམ་ཞུགས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཐོག་
མ་བ་ལ་བྱེད་དམ་མི་བྱེད། བྱེད་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེའི་རྒྱར་འཛོག་པ་མི་
འཐད་དེ། དེ་ཐོབ་མ་ཐག་བྱང་སེམས་སུ་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཐའ་གཉིས་ལ་མི་
བརྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱར་འཛོག་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་
རྣམས་ནི་ཐོག་མར་ཀུན་རྫོབ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་བྱང་

༡ ༢༠༠༨ལོའི་སྐྱོད་པར་མ། གོ་བོ་རབ་འབྲུམས་པ་བསོད་ནམས་སེཌེ། ལྟ་བུ་སེལ་ ༡༣་༡།

༢ བསྐྱེད་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༠༡ དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་ཕྱགས་པ། འཇུག་པའི་རང་འབྲེལ། ༤༠༣་༡༡།

༣ བསྐྱེད་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༠༡ དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་ཕྱགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༤༤༤་༤།

༤ ལྟ་བུ་སེལ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ། དགོངས་པ་རབ་གསལ་ ༢༡་མ།

སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཕྱིན་བྱུག་ལ་སློབ་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུའི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སློབ་པའི་
སྐབས་ཉིད་ནས། མཐའ་གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སློབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །མི་བྱེད་ན་ནི་རྩི་བ་ཆེས་པ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་སུ་བཤད་པ་དང་། སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོན་
ཤིང་གི་སྤྱུ་བྱ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་སུ་བཤད་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས། ཞེས་
དོགས་པ་བཀོད་ནས། ལན་དུ་^༡ ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྤྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་
གཉིས་པ་ནི་ཁས་མི་ལེན་པས་དང་པོ་ཁས་ལེན་ནོ། །

འོན་ཀྱང་སྤར་བཀོད་པའི་སྤྱོན་ནི་མེད་དེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོན་དུ་འགྲོ་བའི་
སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱོམ་པའི་སྐབས་ལ་དགོངས་ཀྱི། བསྐྱོམས་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དངོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དཔེར་
ན་བྱར་ཤིང་གི་ཤུན་པའི་རོ་སྤྱོད་བ་དང་། ཤུན་པའི་ནང་གི་རོ་སྤྱོད་བ་དང་འབྲ་བར།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྤྱོམ་པ་ཅ་ཅ་ནི་ཆོག་
རྩིས་འབྲངས་པའི་གོ་བ་ཅ་ཅ་ཡིན་པས། བྱར་ཤིང་གི་ཤུན་པའི་རོ་དང་འབྲ་སྟེ། དེ་ལ་
སེམས་བསྐྱེད་པ་ཟེར་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་དངོས་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
སྤྱོད་པའི་མན་ངག་བཞིན་དུ་སྤྱངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཡིད་ལེགས་པར་འཁྲལ་སྟེ་
པའི་སྤྱོད་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་པ་ནི། ཤུན་པའི་ནང་གི་བྱར་ཤིང་དངོས་ཀྱི་རོ་དང་
འབྲ་བས། སེམས་བསྐྱེད་མཆོད་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་ལྷག་
བསམ་བསྐྱལ་བ་ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་ཤུན་པ་དེ་བཞིན་སྤྱོད་པ་དེ། །རོ་ལྟ་བུ་ནི་འདི་ལ་
དོན་སེམས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྟོན་

༡ ལྟ་འབྲས་པར་ན། གསུང་འབྲས་ན། རྩི་ཚོང་ཁ་ག་ དགོངས་པ་རབ་གསལ། ༢༡་༥།

7

བ་འདི་ཀ་ཡིན་མོད། འདི་ལ་སེམས་དོ་འཕྲོད་པའི་ལན་གཅིག་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འོ་
ན་རྩི་བ་ཆེས་བ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་དེ་ས་དང་པོ་བ་ཁོ་ན་དང་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་བ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། འཇུག་པ་ལས།^༡ དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་གྱི་ཡིད་ལ་རབ་གནས་
ཤིང་། །དམ་པའི་རྟེན་ལ་འོད་ཆགས་མཛེས་བ་རྟེན་གྱུར་པའི། །དགའ་བ་འདི་ནི་རྟོར་
བུ་ཚུ་ཤེལ་རི་བཞིན་དུ། །ཐུན་བ་སྦྱག་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསལ་ནས་
རྒྱལ། །ཞེས་རྩི་བའི་དགྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྩོགས་བ་དང་ས་དང་པོ་བ་དཔེ་དོན་དུ་
སྦྱར་བའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་བ་དེ་མངལ་ནས་བཅས་མ་ཐག་པའི་
རྣམ་སྟན་གྱི་ལུས་དང་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་
རྒྱལ་པོའི་བྱ་སྟེས་མ་ཐག་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་ཕྱིང་གི་དབང་པོའི་སྤྱག་བྱ་སྟེས་མ་
ཐག་པ་རྣམས་ས་དང་པོ་བ་ཁོ་ན་དང་དཔེ་དོན་སྦྱར་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྲལ་
དངོས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྒྱད་ཆ་མ་ལས།^༢ ས་བདུན་ལ་བརྟེན་ངི་མ་རྣམས། །མངལ་
སྦྱབས་ངི་མ་དག་དང་མཚུངས། །མངལ་སྦྱབས་བྲལ་འདྲ་མི་རྟོག་པ། །ཡེ་ཤེས་རྣམ་
པར་སྟན་པ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་ཆོགས་
ལམ་ཆེན་པོ་བ་དེ་རྩི་བ་ཆེས་བ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་རྟོགས་
རྒྱན་དུ།^༣ དེ་ཡང་ས་གསེར་རྩི་བ་མེ། །ཞེས་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་
དེ་རྩི་བ་ཆེས་བ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པའི་

༡ བསྟན་འཕྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༡ དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་ཐགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༥༥༥་༡༩།

༢ བསྟན་འཕྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། སེམས་ཅམ་མེ། རྩི་བཙུན་བྲམས་མགོན། རྒྱད་ཆ་མ། ༤༥༠་༡༧།

༣ བསྟན་འཕྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༤། ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཀ། རྩི་བཙུན་བྲམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། ༥་༡༡།

ལུང་དོན་ཡང་མ་གོ་འདུག་སྟེ། ཚེས་དེའི་ངས་བསྟོད་པའི་ལུང་དེས་ཚེས་སྟུང་ང་ལ་
དཔེ་དོན་དུ་སྒྱར་བ་ཡིན་གྱི། ས་དང་པོ་བ་སོགས་དང་ལྷ་བ་དཔེ་དོན་དུ་སྒྱར་བ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལུང་དེའི་མཐུག་ཏུ་^༡ རི་ལྗང་ཡང་དེའི་བཙོ་ལྷ་ན། །ལྷ་བའི་དཀྱིལ་
འཁོར་རྫོགས་པར་གསལ། །དེ་བཞིན་ས་ཡི་མཐར་ཐུག་ན། །ཚེས་ཀྱི་སྟུང་ཡང་རྫོགས་
པར་གསལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལར་བཤད་པའི་སྐབས་མི་གཅིག་པ་རྣམས་
གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ནས་ཁས་ལེན་བ་ནི་ལྷན་པོའི་རྣམ་ཐར་ཡིན་ནོ། །

འོན་སྐབས་འདིར་རྒྱ་བ་ཆེས་པ་དང་། སྤྲོ་གྱི་ཕྱོག་ལིང་གི་མུ་ཁུ་ལྷ་ལུང་གྱང་
 སེམས་དེ་གྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་རྩུ་མཚན་གང་ཡིན་སྟེ།
 བ། དེའི་རྩུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱབས་འདིར་ཉན་རང་སྤྱབ་དབང་དང་། སྤྱབ་དབང་གྱང་
 སེམས་ལས་འབྱུངས་ན། གྱང་སེམས་གང་ལས་འབྱུངས་ཞེས་གྱང་སེམས་ཀྱི་མཐར་
 གཏུགས་པའི་རྩུ་ལུང་གྱི་དེ་ངོས་འཛིན་དགོས་པས། དེའི་རྩུ་མཚན་གྱིས་རྒྱབས་
 འདིར་ཆོས་གསུམ་ལས་འབྱུངས་མ་ཐག་པའི་གྱང་སེམས་དེ། གྱང་སེམས་ཆོགས་
 ལས་པ་ལ་བཞད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས་¹གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཆོ་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་
སོགས་པ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་སྟེ། འདིས་ནི་བདེན་པ་བཀག་པ་
ཅིང་གྱི་མེད་དགག་གནས་ལུགས་སུ་འདོད་པ་བཀག་ཅེས་བཤད་ནས། ཁྱེད་རང་གི་
ལུགས་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཆོ་དེ་ཀ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་འདོད་པར་
འདུག་པ། འདི་ནི་སྤྲ་སྤྲུབ་ཡབ་སྲས་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་རྣམས་དང་

༡ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༡ བསྟན་ཆོ་གས་ཀྱི། མཐོན་པོ་རྒྱ་ལ། ཆོས་དཔྱིངས་བསྟན་པ། ༡༩༩

༣ ༡༠༠༧ལོའི་སྐྱེ་ལོ་ལ་གོ་བོ་རབ་འབྱུངས་པ་བསོད་ནམས་སེཌེ། ལྷ་བ་རན་སེལ། ༡༩༡༣།

འགལ་བར་མ་ཟད། རྩི་ས་པཎ་གྱི་བཞེད་པ་དང་ཡང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒོ་མ་གསུམ་
 རབ་དབྱེར།^༡ ཆོས་དབྱིངས་དགེ་བར་བྱས་ནས་ནི། །དེ་ལ་བསྡོམ་བའི་སྦྱར་བྱེད་
 བ། །བསྡོམ་འཁྱར་ན་འདུས་བྱས་འཁྱར། །མི་འཁྱར་བསྡོམ་བ་དོན་མེད་ཡིན། །ཞེས་
 ཆོས་དབྱིངས་འདུས་མ་བྱས་སུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞིང་། གཞན་ཡང་། སྟོང་ཉིང་
 རྟོགས་པའི་སྒོ་གནས་ལུགས་སུ་འདོད་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་དང་ལམ་བདེན་གྱི་གཞི་
 མ་ཐུན་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་འཇུག་འབྲེལ་ལས།^༢ དེ་ལ་སྦྱག་བསྐུལ་དང་ཀུན་
 འབྱུང་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པའི་ཁྲིངས་སུ་གཏོགས་
 སོ། །འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ། ཞེས་གསུངས་
 བ་དང་འགལ་བའི་བྱིར། སྐབས་འདིར་བྱེད་ཀྱིས་^༣ འོན་རྒྱ་གསུམ་ལས་རྒྱལ་སྤྱི་
 འབྱུངས་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་མཆོམས་གང་ནས་འཛིན་སྟུང་ན། རྒྱུད་ཟླར།^༤ མ་དག་མ་
 དག་དག་པ་དང་། །ཤིན་ཏུ་ནམ་དག་གོ་རིམ་བཞིན། །སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མཐོང་
 སྤང་གིས་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་དང་། མཐོང་སྤང་གིས་དག་ནས་
 སྒོ་མ་སྤང་གིས་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། རྩི་མ་
 གཉིས་ཀས་དག་པའི་གནས་སྐབས་སུ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར།
 འདིར་ཡང་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུ་ལ་སྦྱེས་པ་ནས་སངས་རྒྱུ་གྱི་སའི་བར་དུ་
 སོ་སོ་སྦྱེ་བའི་གནས་སྐབས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས། དེ་བཞིན་

༡ རྟོག་ཐུང་ནང་གི་ས་སྤྱི་དཔེ་ཆོམས་ལས་བཏུས། རྩི་ས་པཎ་ སྒོ་མ་གསུམ་རབ་དབྱེ། ༡༡་༡༡།

༢ བསྟན་འཁྱར་དཔེ་བཙུར་ན། ༤༠། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་ཐགས་པ། འཇུག་པའི་རང་འབྲེལ། ༤༥༤་༤༥།

༣ ༢༠༠༤ལོའི་ལྷན་པར་ན། གོ་བོ་རབ་འབྱུངས་པ་བསོད་ནམས་སེཌ། ལྷ་བ་ངན་སེལ། ༡༢་༤།

༤ བསྟན་འཁྱར་དཔེ་བཙུར་ན། ༢༠། སེམས་ཅན་སི། རྩི་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་ཟླ་ན། ༤༤༠་༢།

གཤེགས་པའི་གནས་སྐབས་ཏེ་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཉིད་ལ་
འཛོགས་སྟེ། འོག་ཏུ་^༡དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་དེ་ནི་ཐོབ་པར་གྱུར་^༢པ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔལ་ཞེས་བྱའི་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ།

འོ་ན་ཆོགས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་གསུམ་ལས། སྦྱོར་ལམ་གྱི་གནས་
སྐབས་ཀྱི་བྱང་སེམས་འཁྲུངས་པ་ལྟ་བུ་མི་བཞེད་དམ་སྟུང་ན། སྦྱོང་རྗེ་དང་ཀུན་རྫོབ་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་བྱང་སེམས་འཁྲུངས་པའི་ཚད་ནི། སེམས་དེ་རྒྱད་ལ་སྦྱེས་
པ་ཙམ་གྱིས་ཐ་སྟོན་འཛོག་པར་སྦྱོད་འདུག་ལས་གསུངས་ཀྱང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་
ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་སེམས་འཁྲུངས་པའི་ཚད་ནི་དེས་པར་འཕགས་པ་ལ་འཛོག་
དགོས་ཏེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡུམ་ཆོགས་སྦྱོར་གཉིས་ཀ་ན་ཡོད་ཀྱང་། དེས་
བསྦྱེད་པའི་སྐས་དེས་པར་འཕགས་པ་ལ་འཛོག་པ་དང་གནད་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
ཟེར། དེ་ལ་འདི་བྱི་བར་བྱ་སྟེ། འོ་ན་མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྐྲུལ་ཆོས་བཟོད་ལ་གནས་
པའི་སེམས་དཔལ་དེ་གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་དེའི་གང་ཟག་གང་ཡིན། གཤམ་ཏེ་དེ་
དག་ལ་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེ་
ཆོས་ཙན། མཐོང་སྤང་གིས་དག་སྒོམ་སྤང་གིས་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་
སེམས་ཡིན་པར་ཐལ། དག་ལ་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མཐོང་སྤང་གིས་དག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་
མཐོང་སྤང་སྤངས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཤམ་ཏེ་སྟུག་བསྐྲུལ་ཆོས་བཟོད་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔལ་དེ། གང་ཟག་

༡ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༠། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་ཆེ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འདུག་པ། ༥༥༦་༣།

༢ ག༡༥ན་བ་༡་སྒྲུབ་པ། ༡་༡༥་ན་བ་༤་འགྲུལ་པ། ༡་༥་ན་༡་༣་འགྲུལ་པ།

གསུམ་པོ་གང་ཡང་མིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱུ་གི་སའི་བར་
གི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་ནས་བཤད་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཐོང་
ལམ་སྐྱབ་བསྐྱལ་ཚོས་བཟོད་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དེ། དེ་གསུམ་གང་ཡང་མ་
ཡིན་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་དེ་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་སེམས་ཅན་གི་གནས་སྐབས་ཡིན་སྟེ་
ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དག་ལ་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཡིན་པར་
ཐལ། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་དེ་ནི་ཐོབ་པར་གྱུར་བ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའི་
སྒྲ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་དོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་བྱིར།
དེར་ཐལ། རོན་དམ་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས་སྟོང་རྩེ་དང་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་བྱང་སེམས་
འབྱུངས་པའི་ཆད་ནི། སེམས་དེ་རྒྱད་ལ་སྦྱེས་བ་ཅམ་གྱིས་འཛོག་པར་རྒྱལ་སྤྲུལ་ཞི་
བ་ལྟས་བཤད་ཟེར་བ་ནི། རྒྱལ་སྤྲུལ་ཞི་བ་ལྟས། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ནམ་གཞག་ཅུང་ཟད་
ཀྱང་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ལོག་ལྷ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་རྩེ་དང་ཀུན་རྫོབ་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུར་ཁས་སྦངས་ནས། དེ་གཉིས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་
བ་དང་བྱང་སེམས་སུ་གྱུར་བ་དུས་མཉམ་ན་རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་ཡོད་དགོས་པའི་
བྱིར། འོ་ན་སྟོད་འཇུག་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྦྱེས་གྱུར་ན་སྐད་ཅིག་གིས། །འཁོར་
བའི་བཙོན་རར་བསྐྱམས་པའི་ཉམ་ཐག་རྣམས། །བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུལ་ཞེས་
བཟོད་བྱ་ཞིང། །འཛིག་ཉེན་ལྷ་མིར་བཅས་པས་བྱུག་བྱར་འགྱུར། །ཞེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་བ་དང་རྒྱལ་སྤྲུལ་སུ་གྱུར་བ་དུས་མཉམ་པར་བཤད་པའི་དོན་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༤༡། དབུ་མ་ལ། རྫོབ་དཔོན་ཞི་བ་སྒྲ། སྟོད་འཇུག་། ༤༡༩་པ།

པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས། འདོད་ན། བྱང་སེམས་སྒྱུར་ལམ་པ་དང་། ཆོགས་ལམ་གྱི་
གནས་སྐབས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟགས་པའི་ཡུམ་གཉིས་འབྲེལ་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
གཉིས་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཡང་མ་བྱལ། བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་ཡང་མ་བྱལ་
པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་རྒྱ་རྒྱ་ལས། མ་དག་མ་དག་དག་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་གང་
ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ནི། ལམ་མ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ཐམས་ཅད་ལ།
སེམས་ཅན་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས། དག་ལ་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས། སེན་
ཏུ་ནམ་དག་གི་གནས་སྐབས་གསུམ་ཡོད་ལ། མཐོང་སྤང་གིས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་དག་
པའི་སེམས་ཅན་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་དེ། ཆོགས་སྒྱུར་མན་ཆད་ཀྱི་གནས་
སྐབས་སུ་འབྱུང་། དག་ལ་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་དེ། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་
པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྐབས་ཁོ་ནར་འབྱུང་། སེན་ཏུ་ནམ་དག་གི་གནས་
སྐབས་དེ་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ན་འབྱུང་། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། གང་
ཟག་ཐམས་ཅད་གནས་སྐབས་དེ་གསུམ་ཁོ་ནར་འདུས་ཟེར་བ་ནི་ལྷན་དབྱེད་དོ། །

ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་དཀའ་འབྲེལ་ལས། ཐོག་མར་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ནས་དེ་
ནས་སེམས་བསྐྱེད་དེའི་རྩེ་སུ་སྙིང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། འདི་ནི་
རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། ཐོག་པ་ཆེན་པོ་གང་ཞིག་ལས། །སྙིང་རྩེ་སྤོང་བཏང་སྤྱོད་ཀྱང་
དང་། །ཡེ་ཤེས་རྩི་མ་མེད་བཤད་པ། །སེམས་ཡོད་སུ་ཞིག་དེ་ལ་སྤོང་། །ཅེས་གསུངས་
པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་
བ་གཏན་ལ་པལ་ནས། དེ་མ་རྟགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྩེ་སྐྱེས་ཏེ། དེས་ཀྱང་

༡ བསྟན་འཛུགས་དཔེ་བསྟན་མ། ༦༠ དབྱ་མ་ལ། དབལ་རྟུན་རྒྱ་བ་ལྟགས་ལ། རུལ་པེ་རང་མཛེལ། ༦༠༦་མ།

བསྟན་འཛུགས་པའི་བསྟན་པ། ༢༦། རྩེ་རབས་ལོ། ལམ་ལོ་ལོ་སྒྲུ་སྒྲུ་ལ། རིན་ཆེན་ལྟེང་ལ། ༣༣༣།

ལ་སྒྲོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

ལུང་འདིའི་དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྒྱལ་གྱིས་སྤྱོད་རྩི་ཆེན་པོ་
ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ཡང་ཕྱིན་དུག་གི་སྒྲོད་པ་བྱུང་བར་ཅན་ལ་
རག་ལས་པར་མཐོང་ནས། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒྲོད་པ་
ལ་ངེས་པར་འཇུག་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་བཟོད་རྒྱལ་ཡིན་
ལ། དེ་གང་ཕྱིར་བཅེ་ཉིད་ཅེས་པའི་ཕྱི་འགྲེལ་འདིས་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
བྱེད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྩོན་གྱིས་དང་པོར་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས། དེ་
ནས་སྤྱོད་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་སྤྱོད་རྩི་བསྐྱེད། དེའི་རྩིས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྤྱིའི་བཟོད་རྒྱལ་
ལ་གོ་བ་མ་ཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་རྩི་ཆེན་པོ་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱར་འབྱུང་བ་ལ། གང་གཙོ་བོ་
ཡིན་སྟེན་པའི་དོགས་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྩོན་གྱི་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡང་སྤྱོད་རྩི་ལ་ཐུག་པས། སྤྱོད་རྩི་
ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞེས་འཆད་པ་ལ། གང་ཕྱིར་བཅེ་
ཉིད་རྒྱལ་བའི་ལོ་རྟོག་སྤུང་ཆོགས་འདིའི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་^༡ ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྩོན་གྱིས་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་

༡ བསྟན་འཕྱར་དཔེ་བསྟར་ན། ༤༠། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༡༡༡།

༢ ག༡༡༡ན་ལ་དེས་ན། ༩༡༤་བ་༤་དེས་ནི། ༥༡༡༠དེས་ནི།

རོལ་དུ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས།^༡ བྱང་ཆུབ་
 གྱི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡང་སྒྲིང་རྗེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན།
 སྒྲིང་རྗེ་གཙོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་འདོད་པས། གང་ཕྱིར་བཅེ་ཉིད་རྒྱལ་པའི་མོ་ཉོག་
 དུན་ཆོགས་འདིའི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་འབྲེལ་དུ། དེའི་ཕྱིར་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ནི་སྒྲིང་རྗེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེའི་
 ཤེས་བྱེད་དུ་རིན་ཆེན་འཕྲུང་བ་བྱངས་པ་ལས་ཀྱང་། སྒྲིང་རྗེ་སྟོན་བཏང་སྟོན་ཀྱི་
 དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན།^༢ རོན་དམ་ནམ་པར་ངེས་གྱུར་ནས། །ལྟ་བུ་
 འཐིབས་གནས་འདི་གཉེན་ལ། །སྒྲིང་རྗེ་ཀྱན་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་སྟ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 རོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རོན་ནི་སྒྲིང་རྗེ་སྟོན་དུ་མ་བཏང་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་པ་
 ལ་སྟོབ་ཚུལ་ཡོད་པའི་རོན་མ་ཡིན་གྱི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྣོན་
 རོས་ཐོག་མར་མར་ཤེས་བྱེད་བྱེད་སོགས་ལ་བཞེན་ནས། སེམས་ཅན་སྟུག་བསྟུལ་
 དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད། དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟུག་
 བསྟུལ་དང་བྲལ་རྒྱས་མི་རྒྱས་དཔྱོད་པར་བྱེད། དེ་ལྟར་དཔྱད་པ་ན་བདེན་འཛིན་གྱི་
 ཞེན་ཡུལ་ལ་རིགས་པ་བྱི་མ་མེད་པས་གཞོད་པ་མཐོང་སྟེ། རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་
 ཆོད་མས་བྱངས་པའི་ངེས་པ་རྟེན་པ་ན། སྒྲིང་རྗེ་སྟོན་པའི་སྒྲིང་རྗེ་ལ་བཞེན་ནས་
 བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རོན་དུ་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་
 ཐོབ་པར་བྱའོ་སྟེ་སྒྲིང་རྗེ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྟོ་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གཞུལ་བྱ་
 དབང་རྣོན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ནི། དམ་བཅའི་རོན་མ་ངེས་པར་དམ་མི་འཆའ་བ་དང་། ཐོབ་

༡ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་ན། ༤༡ དབྱ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། འཇུག་པའི་རང་འབྲེལ། ༢༠༥་༡༩།

༢ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་ན། ༤༡ དབྱ་མ་ས། སྟོན་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་པོ། དབྱ་མ་རྒྱན་གྱི་འབྲེལ་བ། ༤༡་༣་༡།

བྱེད་ཡུལ་ལ་ངེས་པ་མ་འདྲོངས་པར་ཐོབ་འདོད་མི་སྤྱོད་བ་སོགས་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས་^༡ ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྣོན་པོས་ཐོག་མར་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཏན་ལ་བབ་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་པས་ཞེས་པའི་སྒྲིན་སྤྱོད་གིས་ཀྱང་སྒྲིན་སྤྱོད་མི་ལུས་ཏེ། སྤྱིང་ཇི་དང་སེམས་བསྐྱེད་སྒྲིན་དུ་སོང་པའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུར་རྗེ་ལྷུང་འགྱུར་ཞེས་པའི་སྒྲིན་དུ་སྤྱོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བའི་ལན་བཤད་ཟིན་ནའང་། མ་གོ་འདུག་པས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། རྟེན་ཆེན་གྱི་ལུགས་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྣོན་ལ་སྤྱིང་ཇི་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྒྲིན་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆོ། དེ་མཆོན་ཉིད་པ་གཅིག་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་ཡང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆོ། སེམས་བསྐྱེད་བཅོས་མ་དང་། བཅོས་མིན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་པའི་རིམ་བཤགས་ཡོད་པས། སེམས་བསྐྱེད་མཆོན་ཉིད་པ་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་པའི་རྗེས་སུ་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོག་མས་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུར་ཁས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་རྗེས་ཁྱེད་ཀྱིས་^༢ མདོར་ན་དོགས་གཅོད་མང་དུ་བྱས་པའི་མཐར། འདིར་གསུངས་པའི་སྤྱིང་ཇི་དང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ། དེ་གསུམ་མཆོན་ཉིད་པ་མིན་པ་ཞིག་ཐོན་འདུག་པས། ལེགས་པར་བསམས་ན་གཡང་ཟ་བའི་བཤད་པའོ། །ཞེས་སྐུར་ཁྱུས་དང་བཅས་ཏེ་ལབས་འདུག་པ། སྐབས་འདིའི་སྤྱིང་ཇི་དང་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་གཉིས་དེ་གཉིས་མཆོན་ཉིད་པ་མིན་པར་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ཁས་མ་སྤངས་ཤིང་། སྐབས་འདིའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སེམས་བསྐྱེད་

༡ ༢༠༠༩ལོའི་ལྷོ་པར་མ། གོ་བོ་རབ་འབྱུངས་པ་བསོད་ནམས་སེཌ། ལྷ་བ་ངན་སེལ། ༢༣/༡༡

༢ ༢༠༠༩ལོའི་ལྷོ་པར་མ། གོ་བོ་རབ་འབྱུངས་པ་བསོད་ནམས་སེཌ། ལྷ་བ་ངན་སེལ། ༢༣/༡༦

མཆན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཁྱོད་འདོད་པ་ནི། རྒྱ་ལྟམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་སྒོངས་ཤིང་།
མཆན་བརྗོད་ཀྱི་གཞུང་ལ་གོ་བ་མ་རྟེན་པའི་གཏམ་དུ་འདུག་པས། གཡང་དེ་བས་
ཁྱེད་རང་ཟ་བར་སྤང་རོ། །གང་ཕྱིར་བཅེ་ཉིད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཁྱེད་ཀྱིས་
སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་^༡ བར་དུ་སྟེལ་བ་ལ་རྒྱ་དང་འབྲ་བ་ནི། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དུ་
ཟིན་ཀྱང་སྟོང་རྗེའི་རྒྱས་ཡང་དང་ཡང་མ་བཅུས་ན། དེས་པར་ཉན་ཐོས་དང་རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུ་བླ་ལས་འདས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཕགས་པ་
གོ་ལ་ཕྱེས་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱད་པ་ལ་བྱམས་སོགས་ཆད་མེད་བཞི་མ་བསྐྱོམས་ན།
སྐད་ཅིག་མ་དགུ་པ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་འགོག་པར་སྤྱང་^༢ །
ཞེས་དང་། ས་བརྒྱད་པ་སྟོས་པ་མཐའ་དག་བཀག་པའི་འགོག་པ་ལས་རྒྱལ་བ་རྣམས་
ཀྱིས་སྒྲོང་བར་མ་མཛད་ན། དེའི་ཆེ་ཉིད་དུ་ཐུ་བླ་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་སྟེ། དེ་ཞིག་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱུ་ཆད་པའི་དགོངས་
པ་ཅན་གྱི་ཐུ་བླ་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་བསམ་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་མ་
འབེབས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉི་ཁྱི་སྤང་བར་^༣ མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་
བརྒྱད་པ་ལ་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཆད་མེད་པ་རྣམས་བསྐྱོམ་དགོས་
པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བརྒྱད་པ་ས་བརྒྱད་པ་ལ་བཤད་
པའི་ཕྱིར།

༡ ༡༠༠༥ལོའི་སྟུང་པར་ས། གོ་མོ་རབ་འབྱམས་པ་བསོད་ནམས་སེཌ། ལྟ་བུ་སེལ། ༡༩༩༡

༢ ག༡༥༦་བ་ལྟུང་། ༡༩༩༤་ན་ལྟུང་། ༡༩༩༥་ལྟུང་།

༣ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བཅུར་ས། ༩༤། ཤེར་ཕྱིན་ཀ། འཕགས་པ་གོ་ལ་སྟེ། ཉི་ཁྱི་སྤང་བ། ༡༣༡་ཤ།

‘དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་ལྷུང་ཅིང་’^༡ །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བྱེད་ཀྱིས།
 རྟེན་ཆེན་འགོག་པ་ན།^༢ །ཁ་ཅིག་སྤྱག་བསྐལ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲེང་དུ་བྱལ་བ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་
 སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་བཙག་པའི་བྱིར། ཞེས་བསྐྱན་པ་ནི་གནད་མ་ཟིན་པ་སྟེ་འོག་ཏུ་
 འཆད་དོ། །ཞེས་སྐྱས་ནས། འོག་ཏུ་སྐྱད་ཅིག་གིས་འཛིག་པ་“འདི་ནི་བྱལ་བ་འདུ་བྱེད་
 ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་དོན་ཏེ། དེ་ཡང་དངོས་སྤྱོད་བ་དག་གིས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་
 སྐྱད་ཅིག་གིས་འཛིག་པར་འདོད་པས་སྐྱད་ཅིག་གིས་འཛིག་པ་ཙམ་ལ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་
 སྤྱག་བསྐལ་དུ་མི་འདོད་པར། དེད་ཀྱི་དེ་ཡང་རྒྱུན་ལས་སྦྱེས། ཞེས་ཀྱན་འབྱུང་གི་
 གཙོ་བོ་སྟེད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འཕངས་པའི་ཕྱང་པོ་ཙམ་ལ་འདོད་ཀྱང་། འདིར་ནི། རྒྱད་
 རྒྱུ་སྤྱོད་པའི་ཚོས་ཅན་བྱིར། ཞེས་པའི་འབྲེལ་པར་མདོ་བྱངས་པ་ལས། མི་རྟག་པ་
 ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐལ་དུ་གསུངས་པ་དང་། ཅ་ཤེས་པ་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པའི་
 ཚོས། དེས་ན་དེ་དག་བརྒྱན་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱད་ཅིག་གིས་འཛིག་
 པའི་མི་རྟག་པ་ཙམ་ལ་བཞེད་དེ། འབྲེལ་པར་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་མི་རྟག་པའི་སྤྱག་
 བསྐལ་ཐོག་ཏུ་བབས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། ཞེས་ཁ་འཆལ་ལུང་ན་མེད་
 པ་ཞིག་བཏོན་འདུག་པ་འདི་ལ་ལན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་‘དང་པོར་ང་ཞེས་’

༡ བསྐྱན་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༠ དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་ཐགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༡༡༥་༡།

༢ བསྐྱན་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༡༡༥་༡། ཞིང་།

༣ ༡༠༠༩ལོའི་ལྷན་པར་མ། ཞོ་མོ་རབ་འབྱམས་པ་བསོད་ནམས་སེའླེ། ལྷ་བ་ངན་སེལ། ༡༥་༡།

༤ གཙོག་ཡིན་ནམ་སྟེ། འདི་འདྲ་བ་གོང་འོག་གསུམ་ཙམ་འདུག་པས་དབྱེད་པར་གྱུ།

༥ ༡༠༠༩ལོའི་ལྷན་པར་མ། ཞོ་མོ་རབ་འབྱམས་པ་བསོད་ནམས་སེའླེ། ལྷ་བ་ངན་སེལ། ༡༥་༡༣།

༦ བསྐྱན་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥་༡ དབུ་མ་ཙ། མགོན་པོ་ལྷ་སྤྱུལ། ཅ་བ་ཤེས་རབ། ༡༩་༦།

༧ བསྐྱན་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༠ དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་ཐགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༡༡༥་༡།

བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཅིང་། །བདག་གིས་འདི་ཞེས་དངོས་ལ་ཆགས་བསྐྱེད་པ། །ཞོ་
ཚུན་འབྲུན་ལྟར་རང་དབང་མེད་པ་ཡི། །ཞེས་པས་སྤྱིར་སེམས་ཅན་འཁོར་བའི་སྤྱག་
བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་ཚུལ་བཤད་ནས། །སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་སྤྱི་
ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྩེ་གཅིག་ལ་སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྩེར་
འཆད་པས་སྒྲོན་དེ་དག་ག་ལ་ཡོད།

དེས་ན་བྱུང་བ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་བཅོག་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་སྐབས་འདིར་ངེས་པར་སྒྲོར་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན། འོ་ན། དང་
པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཅིང་། །བདག་གིས་འདི་ཞེས་དངོས་ལ་ཆགས་
བསྐྱེད་པ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྩེ་དེ་
བདེན་འདྲིན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འབྲུམས་པས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་
ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྩེ་བསྐྱུན་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་བདེན་འདྲིན་གྱི་དབང་
གིས་འཁོར་བར་འབྲུམས་ཚུལ་ཞིག་འཆད་རིགས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་མེད་ན། སྐབས་
འདིར་སྤྱག་བསྐྱེད་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་བྱུང་བ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་བཅོག་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་བསྐྱུན་པ་ནི་གནད་མ་ཟིན་པའོ། །ཞེས་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུ་ཆེན་བཀའ་
པའི་སྤྱིང་དུ་དངོས་འགལ། འོ་ན་སྐབས་འདིའི་འཇུག་འགྲེལ་དུ། སྤྱག་བསྐྱེད་དང་པོ་
གཉིས་ཀྱིས་མནར་ཚུལ་བཤད་ནས། བྱུང་བ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་
ཚུལ་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། བྱུང་བ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐ་མལ་བ་
ནམས་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་རྟོགས་དཀའ་བས་མ་བཤད་པ་ཅམ་ཡིན་

ནོ། ཁྱེད་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན་ཁྱབ་པ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་
 ཟེར་བ་ནི་རྫོགས་ཤིན་ཏུ་ཅིང་བའི་ལོག་རྟོག་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་བ་ཆོག་གསལ་ལས།
 བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས། བྱས་
 པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་སྐྱབ་དག་ཡན་ལག་ལྷ་ལྷན་དུ་བཤད་དམ་
 མ་བཤད། མ་བཤད་ན་འབྲེལ་བ་ཆོག་གསལ་ལས།^༡ དེ་ལ་རི་ལྟར་སྐྱ་མི་རྟག་སྟེ།
 བྱས་པ་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱས་པ་ནི་མི་རྟག་པར་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་བྱས་པ་
 བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་སྐྱ་ཡང་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་རྟག་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཉེ་བར་སྦྱར་བས་གསལ་བར་བྱས་པའི་བྱས་པ་གཏན་ཆོགས་ཡིན་
 པ་དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་གསུངས་པ་མ་མཐོང་བར་ཟད། བཤད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་
 ཤེས་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་བྱས་པ་ཡིན་
 པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་བྱས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འཕགས་པ་
 རོགས་མེད་ཀྱིས་རྒྱུད་སྒྲའི་འབྲེལ་པར།^༢ ལམ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་
 རྟོགས་ལ། ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལམ་བདེན་ཡིན་ན་འདུས་བྱས་ཡིན་
 པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁོ་
 བ་རེ། རྒྱུད་སྒྲ་ལས།^༣ རོ་བོ་མེད་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་རྟག་ །ཅེས་གཟུགས་སྐྱ་
 རྟག་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་མི་རྟག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་ཟེར་ན་སྟོན་མེད་དེ། དེ་ཡོངས་སྟོད་རྩོགས་སྐྱ་རྒྱུན་གྱི་རྟག་པ་ཡིན་པ་ལ་

༡ བསྟན་འཕྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༠། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་ཆོག་གསལ་ལ། ༡༥་༡༥།

༢ བསྟན་འཕྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠། སེམས་ཅམ་མི། རྩི་བཅུན་བྱས་པ་མགོན། རྒྱུད་སྒྲའི་འབྲེལ་པ། ༡༠༠༩་༡༠།

༣ བསྟན་འཕྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠། སེམས་ཅམ་མི། རྩི་བཅུན་བྱས་པ་མགོན། རྒྱུད་སྒྲའི་ལ། ༩༥་༩༥།

ཅིང་^༡། །བདག་གི་འདི་ཞེས་དངོས་ལ་ཆགས་བསྐྱེད་པ། །ཞོ་ཚུན་འཕྱན་ལྟར་རང་
དབང་མེད་པ་ཡི། །འགྲོ་ལ་སྙིང་རྩེར་གྱུར་གང་དེ་ལ་འདུད། །ཅེས་བས་སྙིང་རྩེ་
དམིགས་ཡུལ་གྱི་སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་ཚུལ་བཤད་ན། སྙིང་རྩེ་
གསུམ་གྱི་བྱེད་བར་བཤད་པ་མི་འཐད་བར་ཐལ། སྐབས་འདིའི་སྙིང་རྩེའི་དམིགས་
ཡུལ་གྱི་སེམས་ཅན་ཡིན་ན། འཁོར་བ་པ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ས་
བཅུའི་བྱང་འཕགས་རྣམས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས། འདོད་ན།
^༢རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་པ་ལས་བྱུང་སྲིད་མིན་སྲིད་པ་ཡི། །ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། ^༣འདི་
ནི་འཁོར་བའི་ཁོངས་སུ་མ་གཏོགས་པས་སྲིད་པ་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་^༤སྲིད་པའི་དབལ་ཏེ།
ཞེས་བྱང་སེམས་ས་གཉིས་པ་བ་དེ་འཁོར་བའི་ཁོངས་སུ་མི་གཏོགས་པར་བཤད་པ་
མི་འཐད་བར་ཐལ། དེ་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལན་མེད་དོ། །

གཞན་ཡང་། བྱེད་ཀྱིས་རོང་རྟེན་པས་རྒྱུད་ཆུའི་དགོངས་པ་བཤད་པ་དང་
ནང་འགལ་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་པ་ཆོས་ཅན། བྱེད་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེད་ཀྱིས་འཁོར་བ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ། ས་
དང་པོ་ནས་ཉན་རང་གི་སྤངས་རྟེན་གསུམ་གྱི་རིགས་རྩིགས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེ་
བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་དབང་བཅོམ་ཡང་འཕེན་ནོ། །གལ་ཏེ་ས་བཅུའི་བྱང་སེམས་རྣམས་
དང་ཉན་རང་དབང་བཅོམ་པ་རྣམས་སྙིང་རྩེའི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་
ཡིན་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་སྟུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་འདོད་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༡༡༡་པ། ཞིང་།

༢ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༠ དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༡༡༡་པ།

༣ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༠ དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ། ༤༣༤་པ།

༤ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ། ༤༣༤་པ། སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཡང་།

པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་སྐྱེས་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་སྦྱི་
སྦྱ་བྱེ་བྲག་ལ་འཇུག་པར་གསེར་འབྲེང་གི་སྐབས་མང་པོར་གསུངས་པ་དེ་རིགས་
པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཁྱེད་རང་གིས་སྦྱིང་རྗེ་གསུམ་གྱི་དམིགས་ཡུལ་སོ་སོར་
ཕྱེ་བ་དང་ཁས་སྦྱངས་ནང་འགལ་བའོ། །

ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས་^༡་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དང་དོན་དམ་
སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་གསུངས་ཀྱང་། བྱང་སེམས་ལ་དོན་དམ་པའི་བྱང་སེམས་
དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མ་གསུངས། རྟེན་ཆེན་བཀའ་ནས། ཁྱོད་
རང་གི་ལུགས་ལ། ^༢ དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་པ་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི་སྦྱ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་དོན་དུ་
བྱས་འདུག་པ། འོན་ཀྱང་བྱང་སེམས་སོ་སྦྱེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི་སྦྱས་
བསྟན་མི་རིགས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་^༣་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱམས་པའི་རྣམ་པར་
ཐར་པའི་མདོ་དང་འགལ། ‘ཡང་འདི་ནི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་རི་ལྟ་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་
བསྟན། ཞེས་པའི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་རྒྱུན་ལྷགས་ལྷགས་པ་ལ་བྱེད་པར་རྟེན་ཆེན་
དུ་བཤད་པ་ལ། ཁྱེད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་རང་འབྲེལ་དང་འགལ། ཞེས་སྦྱོན་བཏང་
ནས། ཁྱོད་རང་གི་ལུགས་འཛོག་པ་ན། “ཤེར་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སྟུ།
འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་རྒྱུན་ལྷགས་ལྷགས་པ་ལ་བཤད་ཀྱང་།

༡ ༢༠༠༩ལོའི་ལྷན་པར་ན། གོ་བོ་རབ་འབྱམས་པ་བསོད་ནམས་སེའློ། ལྟ་བུ་སེལ། ༣༩་༡༥།

༢ ༢༠༠༩ལོའི་ལྷན་པར་ན། གོ་བོ་རབ་འབྱམས་པ་བསོད་ནམས་སེའློ། ལྟ་བུ་སེལ། ༣༩་༡།

༣ ག༡༧་ཤ་ན་ལ་དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། ༡༧་༠་བ་༤་དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། ༡་༧་ལ་དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར།

༤ ༢༠༠༩ལོའི་ལྷན་པར་ན། གོ་བོ་རབ་འབྱམས་པ་བསོད་ནམས་སེའློ། ལྟ་བུ་སེལ། ༣༩་༣།

༥ ༢༠༠༩ལོའི་ལྷན་པར་ན། གོ་བོ་རབ་འབྱམས་པ་བསོད་ནམས་སེའློ། ལྟ་བུ་སེལ། ༣༣་༤།

འདིར་ནི་མདོ་ཀུན་ལས་བརྟམ་སུ་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ལ་འཕགས་པ་
བརྒྱད་པར་བཤད་པས་དེའི་རྩོམ་སུ་འབྲང་ཟེར་བ་ནི། མདོ་ཀུན་ལས་བརྟམ་མིག་
གིས་མ་མཐོང་བར་ཉམས་པའི་ཕོ་ཆོད་བྱས་སྤྲུམ་འདུག་པས། ལན་གདབ་དགོས་པའི་
དགག་པར་མི་འདུག་ཀྱང་། འདི་ལྟ་བུའི་བསྟོན་གཏམ་ལ་ཡང་རྟོག་དཔྱད་གང་ཡང་མི་
གཏོང་བར། གཏམ་དེ་ཉིད་ཆད་མར་འཛིན་པའི་རྩོམ་འབྲང་རྣམས་ལ་བཤད་པར་བྱ་
སྟེ། མདོ་ཀུན་ལས་བརྟམ་སུ་¹དད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་
མདོ་བྲངས་པ་ལས། འཇམ་དཔལ། རིགས་ཀྱི་བྱ་འཕེལ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་ལ་ཞིག་
གིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་རྒྱལ་སྟེང་གི་སེམས་ཅན་
རྣམས་ལ་བསྐྱལ་བ་གང་གྲུའི་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེང་དུ། ཉིན་རེ་བཞིན་ལྟའི་ཟས་རོ་སྤྲ་བརྒྱ་
པ་དང་། ལྟའི་གོས་སྤྱིན་པ་བྱིན་པ་བས། གང་གཞན་ཞིག་གི་སྟོན་པ་གཞན་ལ་མི་སྟོན་
པའི་དགེ་བསྟོན་དགེ་བ་བཅུའི་ལམ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ། འདི་ནི་སངས་རྒྱུས་བཙུང་མ་
ལྡན་འདས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྟོབ་པ་ཡིན་ཞོ་སྟམ་བསམས་ནས། ཉིན་གཅིག་ཟན་བྱིན་
ན། འདི་ནི་དེ་བས་བསོད་ནམས་གངས་མེད་པར་བསྐྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགེ་སྟོང་
དང་། དད་པའི་རྩོམ་སུ་འབྲང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྩོམ་སུ་འབྲང་བ་དང་། བརྒྱད་པ་དང་།
རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དག་
བཙུང་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱུས་དག་སྟེ། ཞེས་ཡུལ་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་སྤྲར་བཤད་པ་ལྟ་
བུའི་གངས་ལ། བསྐྱལ་བ་གང་གྲུའི་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེང་དུ་ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན། ལྟའི་ཟས་
རོ་བརྒྱ་པ་དང་། ལྟའི་གོས་སྤྱིན་པ་བས། ཡུལ་བྱི་མ་བྱི་མ་རེ་རེ་ལ་ཉིན་གཅིག་ཟན་

1 བསྟན་འཇུག་དཔེ་བཅུ་ར་མ། ༤༧། དན་མ་གྱི་མགོན་པོ་ལྷ་སྤྲུལ། མདོ་ཀུན་ལས་བརྟམ་པ། ༤༤༣། ༥།

ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་མེད་ལ། དེ་ལ་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཁྱད་པར་མེད་པར་བྱེད་ཀྱིས་ཁས་
ལྷངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་བ་བྱས་འདུག་ལ། མ་གོ་བའི་ལོག་རྟོག་ཡིན་ཏེ།
དགག་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་བཀག་པ་ཅུ་ལས་སྤྱི་བའི་སྟོང་ཉིད་མེད་ཀྱང་།
སེམས་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་སྤང་བྱ་སྟོ་བྱུང་གི་བྱི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཆ་ལ་
སྟོང་ཉིད་དུ་འཛོག་ཚུལ་ཡང་རྩིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་གོ་བས་ལན།
དེས་ན་ཉན་རང་དབྱ་བཅོས་དང་ས་བདུན་པ་བ་གཉིས་ཀ་སྟོང་ཉིད་སྤོ་མོ་རྟོགས་པར་
མཆུངས་ཀྱང་། ཡུལ་སྟོང་ཉིད་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ལྡང་བྱེད་
ལུགས་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་གི་སྟོན་ས་ས་བདུན་པ་བ་ལྷག་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་
འདིའི་ཡུལ་གྱི་འགོག་པ་ནི། ཤེས་རབ་གནས་པས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་
པའི་འགོག་པ་དེའོ། །དེ་ནི་ས་ལྡ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་སྤང་བྱ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པས་ཁྱད་
པར་དུ་བྱས་ཤིང་། ཤེས་ཕྱིན་ལྷག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟ་
བུའི་འགོག་པ་དེ་ལ་ས་བདུན་པའི་སྐབས་སུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་འདིས་པར་
བྱས་པས། ས་བདུན་པ་ཐོབ་ན་འགོག་པ་དེ་ལ་བྱ་རྩོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའི་ཐུང་མཐའ་
རེ་རེ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འཇུག་ལྡང་བྱེད་ཀྱས་པ་ཡིན་པས། དེའི་སྟོན་ས་ཐེལ་གྱིས་
གཞོན་ཚུལ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་ཅ་བར།^༡ རིང་དུ་སོང་བ་འདིར་ནི་སྐད་ཅིག་
དང་། སྐད་ཅིག་ལ་ནི་འགོག་པར་འཇུག་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར།
^༢ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་འདིར་ནི་ས་བདུན་པ་ཐོབ་པའི་འགོག་པ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སྐད་ཅིག་དང་སྐད་ཅིག་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་

༡ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༠། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༥༩༡་༡༠།

༢ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༠། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ། ༥༥༩་༡༠།

གསུངས་ཤིང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ས་བརྩ་བའི་ལུང་བྲངས་སོ། །

ཁྱོད་གྱིས་རང་ལུགས་འདྲིལ་བ་ན་^༡རང་གི་ཡུལ་ཤེས་བའི་ཆེ་བའི་དོན་ནི།
 ཐེག་ཆེན་རང་གི་སྤྱན་མོང་མིན་བའི་ཡུལ་སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་བཀག་པའི་འགོག་པ་
 ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་པ་ཆོགས་སྒྲིབ་ནས་ཡོད། མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ས་དང་པོ་
 ཉན་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་ཆེ་བ་ནི་མཆོན་འདྲིལ་སྤྱི་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་
 ལུས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ས་བདུན་བ་ནས་ཐོབ་བས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཞེས་པའི་དོན་
 འོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་སྤྱན་པོའི་ཆོད་འདྲིལ་ཏ་ཅང་ཐལ་ཆེས་པ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་
 སེམས་ས་དང་པོ་བས་ཉན་རང་དག་བཅོམ་སྒྲོའི་སྟོབས་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ལུས་
 པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བས་སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས། ཉན་རང་དག་བཅོམ་བས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
 འཁོར་གསུམ་མ་ཡིན་ནམ། ལར་བྱེད་དང་ཆེན་པོ་ལྷ་ཀ་མཆོག་པ་གཉིས་ཀས་རང་
 བཞིན་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་མཆོན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡོད་མིན་མེད་མིན་གྱི་མཐའ་
 བཞི་སྒྲོས་བྲལ་^༢ཞིག་སྟོང་ཉིད་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ཅིང་། ཉན་རང་དག་བཅོམ་བས་སྒྲ་
 མ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་། ཕྱི་མ་དེ་གཏན་ནས་མ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་རང་
 རྟགས་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་དུ་^༣དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་
 པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཕྱོགས་ཅམ་ཡང་མ་
 གོ་ཞིང་། འཇུག་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་འཆད་པའི་གཞུང་ལ་མཛུབ་བྲིད་ཆར་

༡ ༡༠༠༩མོའི་ལྷན་པར་ས། གོ་མོ་རབ་འབྲུམས་པ་བསོད་ནམས་སེའླེ། ལྟ་བུ་སེལ། ༣༥་༡༦།

༢ ག་༡༩༡ན་ཅ་སྒྲོས་བྲལ་འཕེལ་སྟོང་ཉིད། ༡༡༩་༡་བ་༥་སྒྲོས་བྲལ་འཕེལ་སྟོང་ཉིད། ༥་༡་༩་སྒྲོས་བྲལ་འཕེལ་སྟོང་ཉིད།

༣ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟར་ས། ༩༠། དབྱུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་ས། འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ། ༩༡་༣༡།

གཅིག་ཙམ་ཡང་ཉན་མ་སྤོང་བར་སྒོ་རྩིང་གི་ཉམ་ཆོག་ཁོ་ནར་སྤང་བའི་ཕྱིར།

ཁྱེད་གཉིས་ལྟར་ན།^༡ མིག་ལ་སོགས་པ་དུག་པོ་ཡི། །རང་བཞིན་མེད་ཉིད་
གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ནང་སྤོང་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་པའི་གཞུང་འདི་མཐའ་བཞི་དང་
བྲལ་བའི་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་སྤོང་ཉིད་དེ་འཆད་རྒྱ་ཡིན་ནམ། རང་བཞིན་མེད་པའི་སྤོང་ཉིད་
དེ་འཆད་རྒྱ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། འོ་ན་གཞུང་འདི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཆོས་
གྱི་བདག་མེད་ལ་སྤོང་ཉིད་དུ་བྱས་པའི་སྤོང་ཉིད་དེ་འཆད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདི་
ནི་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་ཡོད་མེད་མེད་མེད་དེ་འཆད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་པ་
ཁས། འདོད་ན། འཇུག་པ་ལས།^༢ བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམ་དགོལ་ཕྱིར། །ཆོས་
དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་རྣམ་གཉིས་གསུངས། །དེ་ལྟར་སྤོང་བས་སྤང་ཡང་འདི་ཉིད་
ནི། །གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བྱེ་སྟེ་རྣམ་མང་གསུངས། །ཞེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་
ཆོས་གྱི་བདག་མེད་གཙོ་བོར་འཆད་བྱེད་གྱི་གཞུང་དུ་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་བཤད་པ་
དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྤོང་ཉིད་གྱི་རབ་དབྱེ་འཆད་
པའི་གཞུང་འདི་རྣམས་གོང་དུ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྤོང་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་བྱ་བ་དོན་
འཆད་བྱེད་གྱི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་
པ་སྤོང་ཉིད་དུ་འཆད་བྱེད་གྱི་གཞུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གོང་དུ་ཆོས་ཐམས་
ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་སྤོང་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་བྱ་བ་དོན་འཆད་བྱེད་གྱི་གཞུང་མེད་
པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། ཁྱོད་གྱིས་ཉན་རང་གིས་སྤོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་སྐབས་བྱེད་དུ།

༡ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་ན། ༤༠། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གསལ་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༥༩་༣་༥།

༢ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་ན། ༤༠། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གསལ་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༥༩་༣་༥།

འདྲུག་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་^༡བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ནི། བསམ་མི་
བྱེད་སོགས་བྱུང་བར་གྱིས། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་
རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐེག་དམན་ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པར། གང་གིས་ལམ་ནི་
གཞན་དག་ལས། །བྱུང་དུ་འཕགས་པས་བྱུང་བར་ལས། །ཞེས་པས་བསྟན་ཟེར་བ་
བྱས་འདྲུག་ལ། མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་གི་བྱུང་མཆན་འཆད་པའི་གཞུང་འདི་རྣམས་རང་
རྒྱུ་པའི་གྲུབ་མཐའ་གཙོ་བོར་འཆད་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་ཐལ་འབྱུང་བའི་ལུགས་ལ་ཉན་
རང་འཕགས་པས། བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པ་སོགས་སྤྲུགས་སུ་
མ་རྒྱུད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འཛེན་པ་ནི། ཐལ་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་རྣམ་དབྱེ་ལ་མཁས་པ་
ཞིག་གོ།

ཡང་རྟེན་ཆེན་དུ། ^༢དེས་ན་ལུགས་འདི་ལ་བདེན་འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འཛོག་
པའི་ལུགས་ཀྱི་དེ་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་རྒྱུ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་དགུར་བྱས་ནས། ས་གཉིས་པ་
སོགས་སྒྲོམ་ལམ་དགུས་སྒྲོང་བའི་རྣམ་གཞག་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། ད་དུང་འཆད་པར་
འབྱུང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ^༣ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ནི་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་ལ་ཟུར་ཟ་
བར་སྒྲུང་ཡང་། བདེན་འཛིན་ལ་དགུར་བྱེད་ནས་སྒྲོམ་ལམ་དགུས་སྒྲོང་བ་ནི་རྒྱུ་གི་
ལུགས་ཀྱང་མ་ཡིན་པས་དགོངས་པ་མ་ལོན་ལ། ཤེས་སྒྲིབ་དགུར་བྱེད་ནས་སྒྲོམ་ལམ་
དགུས་སྒྲོང་བ་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི། རང་གི་གྲུབ་མཐའ་དན་པ་མི་འདོར་བར་རྒྱལ་ཆབ་
བྱམས་པས་ཤེར་བྱེན་གྱི་སྤྲུལ་དོན་དུ་མར་འགྲེལ་པའི་ལུགས་འདོར་བར་སྒྲུང་

༡ ༡༠༠༩ལོའི་སྐྱེཾ་བར་ལ། གོ་བོ་རབ་འབྱུངས་པ་བསོད་ནམས་སེངྒེ། ལྟ་བུ་སྒྲིག་སེལ། ༩༡་༥།

༢ ལྟ་བུ་སྒྲིག་སེལ། གསུང་འབྱུངས་ལ། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ། དགོངས་པ་རབ་གསལ། ༡༩་༡།

༣ ༡༠༠༩ལོའི་སྐྱེཾ་བར་ལ། གོ་བོ་རབ་འབྱུངས་པ་བསོད་ནམས་སེངྒེ། ལྟ་བུ་སྒྲིག་སེལ། ༩༩་༡༡།

བས། མེས་པ་ཡོད་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ལ་དཔྱད་ཅིག །ཀྱེ་མ་ལྟ་བུའི་སྟིགས་མ་འདི་ལྟ་
བུར་བུར་སྤང་རོ། །ཞེས་སྐྱར་ཞུས་དང་བཅས་ཏེ་སྤྲས་སོ། །ཁོ་ལོ་ཅག་གི་ལུགས་ལ་
ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་མཐོང་མའི་བྱང་བར་ཡོད་བས། སྤང་བྱ་སྤྲིབ་བ་ལ་ཡང་
ཐལ་འབྱར་བའི་ལུགས་ལ་བདེན་འཛིན་ཉོན་སྤྲིབ་དང་། རང་རྒྱུད་བའི་ལུགས་ལ་
བདེན་འཛིན་ཤེས་སྤྲིབ་ཏུ་འདོད་བའི་བྱང་བར་བཡིན་ལ། དེས་ན། ས་དགུ་ལ་
ནི་ཆེན་པོ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བདེན་འཛིན་ལ་དགུར་བྱེན་ས་ས་དགུས་
སྤོང་བའི་རྣམ་གཞག་ཁས་ལེན། སྐབས་འདིར་ཤེས་སྤྲིབ་ལ་དགུར་བྱེན་ས་དེ་ས་
དགུས་སྤོང་བའི་རྣམ་གཞག་ཁས་མི་ལེན་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་བྱེད་ཀྱིས་ཚིད་ཡིག་ཏུ་བཟོ་སྤྱང་འདི་བཏང་སྟེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་བྱ།^༡
ས་དགུ་དང་སྒོམ་སྤངས་ཤེས་སྤྲིབ་དགུ་སྤང་གཉེན་བྱ་སྐྱར་བ་འདི་ཁས་མི་ལེན་ན། དེ་
བྱང་དོན་ཡིན་པས་ཁས་མི་ལེན་བ་ཡིན་ནས། རྒྱ་མཆོན་གཞན་ཀྱིས་ཡིན། དང་པོ་
ལྟར་ན་སྐབས་དེ་ཉིད་བྱང་དོན་ཡིན་ནས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་རིལ་པོ་བྱང་དོན་ཡིན།
དང་པོ་ལྟར་ན། གསལ་བར་དབང་སྤྱལ་སྤྱོད་བ་ཡིན། །བྱི་མ་ལྟར་ན། མགོན་པོ་
བྱམས་བས་ཤེར་བྱིན་ཀྱི་སྤྲས་དོན་འབྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་འཇམ་གླིང་གི་རྒྱན་དེ་
བྱང་དོན་བྱུ་བས་ནས། ཞེས་སོགས་ངན་སྤྲས་དང་བཅས་ཏེ་སྤྲས་འདུག་ལ། འོ་ན་
མངོན་རྟོགས་རྒྱན་བྱ།^༢ གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤོང་བྱིར་དང་། །འཛིན་བ་མི་སྤོང་བྱིར་
དང་ནི། །ཞེས་རང་རྒྱལ་སྤོབ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རང་ལམ་བྱ་གཟུགས་བྱི་རོལ་དོན་བྱ་

༡ ས་སྤྱེའི་གསུང་རབ་བྲགས་ཆེན་བཙུང་བྱ། བོད་བརྒྱུ་བཞི་བ། གོ་བོ་རབ་འབྱམས་པ་བསོད་ནམས་སོངླ། ལྟ་བུའི་ཤེས་འབྱེད་ཐེག་
མཆོག་གཞན་ཀྱི་ཆུ་ཐེད། ༡༩༣༡ལ།

༢ བསྟན་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་ས། ༩༥། ཤེས་ཉིན་ཀ། །རྩི་བཙུན་བྱམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། ༡༡་༢།

འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤོང་བྱས། ཤེས་པ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་མི་སྤོང་
བར་བཤད་པ་དེ་བྱང་དོན་ཡིན་ནམ། དེས་དོན་ཡིན། ཏང་པོ་ལྟར་ན་དེ་ཀའི་ཐད་དེ་བྱང་
དོན་ཡིན་ནམ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་རིལ་པོ་བྱང་དོན་ཡིན། ཏང་པོ་ལྟར་ན། གསལ་བར་
དབང་ལྷན་སྤྱོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ཁྱེད་རང་ལ་མཚུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཁྱེད་
རང་གིས་ངེ་ལྟར་སྒྲུས་པ་བཞིན། འཁོར་གསུམ།

གཤམ་ཏེ་དེས་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེན། འོ་ན་ཕྱི་དོན་མེད་པར་ཐལ། གཟུང་དོན་རྟོག་
པ་སྤོང་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་སོགས་དེས་དོན་སྒྲུ་ངེ་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
བསྟན་བཅོས་དེའི་ནང་ནས་གཞུང་གཅིག་བྱང་དོན་དུ་ཁས་ཁྲུངས་པ་ལ། གཞུང་དེ་
ཉིད་བྱང་དོན་ཡིན་ནམ། བསྟན་བཅོས་དེ་རིལ་པོ་བྱང་དོན་ཡིན། ཞེས་པའི་བྲི་བ་ནི།
རིགས་^༡་པ་མི་ཤེས་པའི་རྣམ་འགྲུར་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྣམ་འགྲུལ་དུ།^༢ འགྲུང་སེམས་
ཐ་དད་ཉིད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བྱང་དོན་དང་།^༣ ངེ་ལྟ་ངེ་ལྟར་དོན་བསམས་
པ། །ཞེས་སོགས་སེམས་ཅམ་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་སྟོན་པས་དེས་དོན་དུ་འདོད་
མོད། ཁྱོད་ལྟར་ན་དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས་ལ། སྐབས་དེ་ཉིད་བྱང་དོན་ཡིན་ནམ།
བསྟན་བཅོས་རྣམ་འགྲུལ་རིལ་པོ་བྱང་དོན་ཡིན་ཞེས་བྲིས་ནས་དགག་དགོས་པས།
ཆོས་རྗེ་ས་པཌ་གྱིས། སྒྲོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ་ལས།^༤ ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་གཞུང་
བཟུང་ནས། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་རིགས་པ་འགོག །ནགས་ན་གནས་པའི་སྤྱི་བུ་
རྣམས། །ལྟོན་པའི་ཤིང་ལ་མི་གཙང་འདོད། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཁྱེད་ལྟར་བསྟན་པ་

༡ ག་༡༩ རྟན་པ་རིག་པ། ཏ་༡༩ ར་བ་པ་རིག་པ། ད་༤༥་༡༩་རིག་པ།
༢ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༢། ཆད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས། ཆད་མ་རྣམ་འགྲུལ། ༤༡༩་༩༠།
༣ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༢། ཆད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས། ཆད་མ་རྣམ་འགྲུལ། ༤༩༩་༡༩།
༤ མེས་པོའི་བྱུང་བཞག། ༡༡༢། ས་པཌ་གྱི་གསུང་འབྲུམ་པོད་གསུམ་པ། ས་པཌ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན། རིགས་གཉེན། ༡༩་༥།

ཡིན་ནོ། །དེ་དོན་ལ་སྦྱར་ན། སངས་རྒྱལ་བསྟན་ལ་ཞུགས་ཆོས་ནས། །མཁས་པའི་
གཞུང་ལུགས་མཐའ་དག་འགོག་། སངས་རྒྱལ་བསྟན་པའི་ཐོན་ཤིང་ལ། །ལོག་བཤད་
མི་གཙང་མ་ལུས་འདོད། །ཞེས་སྦྱར་བར་བྱའོ། །འོ་ན་མདོན་རྟོག་རྒྱན་རིལ་པོ་བྱང་
དོན་ཡིན་ནམ། དེས་དོན་ཡིན་ཞེ་ན། སྦྱིར་མདོན་རྟོག་རྒྱན་ནང་ན་ཐལ་རང་གི་གཞུང་
དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། མདོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱིས་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་གྱིས་
བསྟན་པའི་སྟོང་ཉིད་པ་མོ་དེ་རིགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཏན་ལ་འབབས་པས། དེས་དོན་
གྱི་བསྟན་བཅོས་སུ་འཛོག་ཀྱས་པ་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་། ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་
གྱི་སྐས་དོན་མདོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་འབྱེལ་བའི་སྤྲ་རིམ་བཞིན་པའི་བྱང་དོན་
གྱི་བསྟན་བཅོས་སུ་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །

སྟོན་པ་མཆོག་དང་དེ་སྐས་མཁྱེན་པའི་གཉེར། །མཐའ་བལ་དོན་གཟིགས་ཀྱི་
སྦྱབ་ཆེ་བའི་ཞབས། །རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྐས་འཕགས་པ་ཡབ་སྐས་ཀྱི། །དགོངས་དོན་
མཐར་ཐུག་མཐའ་བལ་དབུ་མའི་ལམ། །ཕྱོགས་འདིར་རྒྱས་མཛད་འཇམ་དབྱངས་
ཅོང་ཁ་བ། །སྐས་དང་བཅས་ལ་སྦྱིང་ནས་གྲུས་པས་འདུད། །སྦྱབ་དབང་ཆོས་ཀྱི་རིན་
ཆེན་འབྱུང་ཁུངས་ནས། །ཟབ་ལམ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་རབ་ཐངས་ཏེ། །སྦྱབ་བསྟན་
རྒྱལ་མཆོན་ཅེ་ལ་རབ་བཀོད་ནས། །ཐར་པའི་ལམ་བཟང་འདོད་རྒྱར་སྦྱོལ་དེར་
འདུད། །སྦྱབ་དབང་དགོངས་ཟབ་མཐར་ཐུག་ཀྱན་གསལ་མ། །སྒོ་བཟང་ལེགས་
བཤད་ནམ་མཁའི་ནོར་བུ་ཡིས། །གསལ་བར་བྱས་ཆེ་སྦྱབ་བསྟན་ནོར་འཛིན་
མ། །མན་བདེའི་འོད་སྟོང་ཟེར་གྱིས་ཁེངས་པ་ན། །ནག་ཕྱོགས་རྒྱང་ལུགས་བྲག་པོས་
ཡིད་བསྐྱོད་དེ། །སྐག་དོག་རྒྱབས་ཀྱི་འཕྲེང་བ་ཆེས་གཡོ་བའི། །མཁས་རྫོམ་རྩ་

གཉེར་དུ་མས་ཟབ་མེད་ལས། སྤྱི་བ་བྱེད་ཉེས་བཤད་ཚུ་འཛིན་འཐིགས་བ་དག །དེ་
ཆེ་བདག་གི་ཡོངས་འཛིན་དམ་བ་ཡིས། །ལུང་རིགས་མཐོགས་^༡འཕྲོ་བྲག་པོས་
འགོག་བྱེད་པའི། །རབ་བྱེད་རྣམ་གཉིས་བརྩམས་པའི་འཕྲོ་ཉིད་ནི། །བདག་གི་བགོ་
སྐལ་ཉིད་དུ་གནང་བས་ན། །ལུང་དང་རིགས་བས་བརྒྱན་ཏེ་བཤད་པར་བྱ། །དེས་
དོན་མདོ་དང་དེ་ཡི་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས། །དེས་དོན་མཐར་ཐུག་སྟོན་པའི་བསྟན་
བཅོས་དང་། །གཟུང་གནས་མཁས་པའི་ཆོགས་རྣམས་དཔང་བོར་གསོལ། །

རྗེ་བཙུན་ཐམས་ཅད་མཐུན་བ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་འཕགས་བ་ཡབ་སྐུས་གྱི་
ལུགས་བཟང་གསལ་བར་བྱེད་ནས། སྐལ་བཟང་མང་པོ་ཐར་པའི་ལམ་ལ་བཀོད་བ་ན།
གོ་ལྷག་གཉིས་སྤྲལ་དོག་སྤྱེས་ཏེ། དགག་པའི་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་བྲིས་འདུག་བ་ལ།
བདག་གི་ཁྲ་མ་དམ་བ་རྗེ་བཙུན་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་མཆོད་གྱིས་ལྷག་ལན་རྫོགས་པར་
མཛད་ནས། གོ་ལན་གྱི་འཕྲོ་ལུས་འདུག་པ། བདག་གིས་མདོར་བསྟུས་ཅམ་ཞིག་
བཙུང་བར་བྱ་ཞྭ། དེ་ཡང་གོ་བོས་དཀའ་འགྲེལ་དུ།^༡ ཡང་ས་བདུན་པའི་གནས་
སྐབས་སུ་འཆད་བ་ལྟར་སེམས་གྱི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འགོག་བ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་
ལ་འཇུག་ལྟར་བྱེད་བ་འདི་ནས་རྩས་ལ་ས་འོག་མར་མི་རྩས་པར་གསུངས་བ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བདག་གི་ཁྲ་མ་དམ་བས་གསུངས་བ་ལྟར་ལེགས་ཏེ། མོས་སྤྱོད་དུ་སེམས་དང་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་རོ་གཅིག་རྩ་མ་སོང་བའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་དུས་སྤང་
དུར་འཇུག་ལྟར་བྱེད་བ་མི་དཀའ་ཡང་། སེམས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་ཚུ་ལ་ཚུ་
བཞག་བ་ལྟར་སོང་བའི་འཕགས་པའི་སྐབས་སུ་འཇུག་ལྟར་གི་ཚུལ་དེ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་

༡ ག་༡༩་༣་བ་༥་རིག་འཕྲོགས། ད་༡༩་༥་ན་༩་རིག་འཕྲོགས། ད་༢༤་༣་རིག་འཕྲོགས།

༢ ༡༠༠༤ལོའི་སྐྱེཾ་བར་ལ། གོ་བོ་རབ་འབྱམས་བ་བསོད་ནམས་སེཌ། ལྟ་བུ་སྒྲུབ་པེལ། ༩༩་༡༩།

བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྲིས་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྟེ། འོན་པར་ས་རྒྱས་ཀྱི་སར་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ལ་འཇུག་ལྡང་གཏན་མི་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་རོ་
གཅིག་ཏུ་མ་སོང་བའི་སྐབས་ལས། སོང་བའི་སྐབས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་ལྡང་ཤིན་
ཏུ་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྲིས་པ་ནི་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་དགག་པ་སྟེ། རྟེན་ཆེན་དུ་
ལྟར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། སེམས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རོ་གཅིག་ཏུ་མ་སོང་བའི་ཉིང་
འཛིན་ཏེ་སྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ནི་མོས་སྦྱོང་གི་ཆེ་ཡོད་ཅིང་།
སེམས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཚུལ་ཚུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་རོ་གཅིག་ཏུ་སོང་བའི་ཉིང་
འཛིན་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་རྒྱབ་པ་འཕགས་པའི་ཆེ་ཡོད་ལ། སྤྱིར་སྟོང་ཉིད་
དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཉིང་འཛིན་ལ་དུས་སྤང་དུར་འཇུག་ལྡང་བྱེད་སྒྲ་
ཞིང་། སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་རྒྱབ་པའི་ཉིང་འཛིན་ལ་དུས་སྤང་དུར་འཇུག་ལྡང་
བྱེད་པ་དཀའ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ་གྲུབ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་དོན་
སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཉིང་འཛིན་ལ་དུས་སྤང་དུར་འཇུག་ལྡང་བྱེད་རྒྱས་པའི་
སོ་སྦྱེ་ཡོད། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉིང་འཛིན་ལ་དུས་སྤང་དུར་
འཇུག་ལྡང་བྱེད་རྒྱས་པའི་སོ་སྦྱེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེའི་མཇུག་ཐོགས་སྟེ། ཉན་
རང་དགྲ་བཙུག་མོས་སྦྱོང་གི་སྐབས་སུ་སྒྲོའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྲིས་ཀྱིས་གཞོན་རྒྱས་
ཞེས་པ་ནས། ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲ་བ་ལ་གནས་པར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་པའི་བར་གྱི་བབ་
ཅོལ་གྱི་ཆོག་མང་དུ་བྲིས་འདུག་པ་རྣམས་ནི་གོང་འོག་གི་ལན་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱིས་
ཞིགས་པར་འགྱུར་བས་མ་བྲིས་སོ། །

ཡང་དེའི་མཐུག་ཐོག་སྤྱི་ལཱ་ཆེན་གྱི་ལུང་^༡དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་མ་ཆེད་
 གྲང་ཞེས་སོགས་བཀོད་ནས། དེ་ལ་དགག་བ་བཟོད་ན། ^༢དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་ཀྱང་
 མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་སྒྲིལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ཀྱང་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་མ་རྟོགས་པའི་ཁྲད་པར་དེ་མཛོན་པའི་ལྷགས་
 ཡིན་ནས། དབྱ་མ་ཐལ་འགྲུར་བའི་ལྷགས་ཡིན། དང་པོ་རྟུར་ན་མི་འཐད་དེ། ལྷགས་
 དེ་ལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་
 མ་ཁས་ལེན་པར་སྒྲུབ་ཡང་། དེ་ནི་གཞན་གཞན་མ་ཟིན་པ་སྟེ། ལྷགས་དེ་ལ་གང་ཟག་
 བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཅུ་ཡང་གཞག་ཏུ་མི་
 རུང་བའི་ཕྱིར་ཉེ། གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པར་ཕྱི་རོལ་པས་བཏགས་པའི་
 རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་མེད་པར་མཐོང་བ་ཅུ་གྱིས་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་རྟོགས་པར་འཛོག་པ་^༣ལ། གཞུང་འདིར་དགག་བ་ཡང་ཡང་མཛད་པའི་
 ཕྱིར་རོ།

ལྷགས་འདི་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་མཐོང་བར་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མཛོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡང་མི་སྤྲིད་དེ། དེ་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་འགོག་བདེན་དང་
 ལམ་བདེན་གྱི་མཆོན་ཉིད་བརྒྱུད་པོ་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དགོས། དེ་མཛོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པ་ལ་འགོག་བདེན་དང་ལམ་བདེན་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
 འགོག་བདེན་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དགོས་

༡ ༢༠༠༩ལོའི་ལྷན་པར་མ། གོ་མོ་རབ་འབྱུངས་པ་བསོད་ནམས་སེཌ། ལྟ་བུ་མེལ། ༩༩་༩།

༢ ༢༠༠༩ལོའི་ལྷན་པར་མ། གོ་མོ་རབ་འབྱུངས་པ་བསོད་ནམས་སེཌ། ལྟ་བུ་མེལ། ༩༠་༡༡།

༣ ག༡༩་༥་ན་ན་འཛོག་པ་ལ། ༩་༡༩་༩་བ་ན་འཛོག་པ་ལ། ༩་༡༠་༩་འཛོག་པ་ལ།

པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྲིས་འདུག་པའི་ཐལ་འགྲུར་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། རྟེན་ཆེན་ལས། དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་ཀྱང་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གཏན་ལ་ཕེབས་པ་དང་། ཞེས་པའི་
མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ནི། མངོན་པ་གོང་ལོག་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་རགས་པའི་
མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཡིན་པ་ཁྱོད་རང་གིས་དངས་པའི་རྟེན་ཆེན་འདི་ཉིད་དུ་
གསལ་བའི་ཕྱིར་ཉེ། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་རགས་པའི་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་འདི་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྟེན་ཆེན་ལས།^༡ གོམས་པ་
ལས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་། ཞེས་དང་།
འདིའི་མཐུག་ཏུ།^༢ སྒར་བཤད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་རྟོགས་པའི་
ལམ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་སྒྲོང་རུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྲུར་
གཉིས་པ་ཡང་འདིས་ཁྲིགས་པར་འགྲུར་ལོ། །

ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས།^༣ དེས་ན་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་
མཐོང་ལམ་ཐོབ་དགོས་པར་བཞེད་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་བཞི་ཀ་མཐུན་ལ། ཞེས་
སོགས་འབྲེལ་མེད་མང་དུ་བྲིས་འདུག་པ་རྣམས་ནི། ཐལ་འགྲུར་ལྟར་སྤང་འབའ་ཞིག་
ཡིན་ཉེ། རྟེན་ཆེན་ལས་ཀྱང་མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་པར་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པར་མ་གསུངས་ཤིང་། ཁྱེད་རང་ཡང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་མཐུག་
ཏུ་ཁྱེད་ཀྱིས།^༤ དེས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་སྤྲ་རགས་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་དང་།
མཆོན་ཉིད་རྟོགས་མ་རྟོགས་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་ནི། རང་གར་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཁོ་

༡ སྤྱའབྲུམ་པར་ན། གསུང་འབྲུམ་ན། རྩི་ཙོང་ཁ་ག་ དགོངས་པ་རབ་གསལ། ༤༣༥།

༢ སྤྱའབྲུམ་པར་ན། གསུང་འབྲུམ་ན། རྩི་ཙོང་ཁ་ག་ དགོངས་པ་རབ་གསལ། ༤༥༥།

༣ ༢༠༠༩ལོའི་ལྷོ་པར་ན། གོ་པོ་རབ་འབྲུམ་པ་བམོད་ནམས་སེའླ། ལྷ་བ་ངན་སེལ། ༥༡༡༥།

༤ ༢༠༠༩ལོའི་ལྷོ་པར་ན། གོ་པོ་རབ་འབྲུམ་པ་བམོད་ནམས་སེའླ། ལྷ་བ་ངན་སེལ། ༥༩༡༡།

ན་སྟེ། དངོས་སྒྲིག་བས་ཕྱང་པོའི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་བདག་དང་། དེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་
 བདག་མེད་པར་རྟོགས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་དབུ་
 མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཚུལ་མ་ཤེས་པར་དེ་རང་ལུགས་ཀྱི་བདག་མེད་
 རགས་པ་རྟོགས་ཚུལ་དུ་བྱས་འདུག་པའི་སྤྱིར་རོ། །ལམ་དེས་མངོན་པ་ནས་བཤད་
 པའི་དམིགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྟོང་། ལུགས་འདིའི་བདེན་འཛིན་
 ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་བཤད་པ་དང་། དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལྟ་བ་དང་ལྟ་
 མིན་གྱི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་མངོན་གྱུར་ཡང་སྟོང་མི་རུས་ཞེས་པ་ཡང་། གྲུབ་མཐའི་
 འདོད་ཚུལ་དང་། དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་མ་བྱེད་པའི་གཏམ་དུ་སྤང་སྟེ། མངོན་པའི་
 ལུགས་ལ་དེ་ནས་བཤད་པའི་དམིགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་
 མོངས་མི་འདོད། ལུགས་འདི་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་། དེའི་དབང་དུ་
 བྱས་པའི་ལྟ་བ་དང་ལྟ་མིན་གྱི་ཉོན་མོངས་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་མི་བཞེད་པའི་
 སྤྱིར་ཏེ། བཞི་བརྒྱུ་པ་ལས། ལུས་ལ་ལུས་དབང་ཇི་བཞིན་དུ། །གཏི་སྤྱག་ཀུན་ལ་
 གནས་གྱུར་ཏེ། །དེའི་སྤྱིར་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ནི། །གཏི་སྤྱག་བཙུང་པས་བཙུང་
 པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་གཉིས་
 ཐ་དད་དུ་ཡོད་ན། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། གང་ཟག་
 སོ་སོ་ལ་སོ་སོར་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་ངེས་ན་སྟོག་སྒྲུབ་པོས་ཅི་སྟེ། འཛིག་ཚུལ་འདི་ལ་
 བལྟས་ན་དེང་སང་གི་དགེ་བཤེས་རྟོག་དཔྱོད་རྒྱུག་པ་^༡ ཞེས་བ་གཅིག་གི་སྤྱགས་རབ་

༡ ༢༠༠༩ལོའི་ལྷན་པར་ན། གོ་བོ་རབ་འབྱུངས་པ་བསོད་ནམས་སེའོ། ལྟ་བ་ངན་སེལ། ༥༣:༡༣།

༢ ག༡༩༩:ན་༣་རྒྱག་བཞེས་བགཅིག །༡༩༩༩:པ་༩་རྒྱག་བཞེས་བགཅིག །༡༩༩༩:༩་རྒྱག་བཞེས་བགཅིག །

ཀྱང་མེད་པ་འབྲེལ། ཉེས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་ཀྱང་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་
 རྟོགས་པ་ལུགས་འདི་ལ་གཏན་ནས་མི་སྲིད་པས། གང་ཟག་དེ་སྤྱོད་འཇུག་གི་གཞུང་
 དང་སྒྱུར་ནས་འཆད་པ་ནི་གཞུང་ལུགས་ཆོད་ལྡན་གྱི་ཞབས་འདེན་པའོ། གཞུང་དེའི་
 སྲིད་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་། གྲུན་མོངས་བཞིན་དུ་ཅི་སྟེ་མེད། ཅེས་པ་དང་
 ཡང་འགལ་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྲིད་པ་དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྲིད་པར་ཁས་སྐྱོངས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། གཤམ་ཏེ་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་
 པའི་དོན་དུ་འཆད་ན་ཡང་དེའི་བྱད་པར་བཀག་ཟིན་ཏོ། ཡང་། དེས་ན་གང་ཟག་རང་
 རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩིས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱིས་བྱངས་པའི་སྲིད་པ་མངོན་
 གྱུར་བ་རེ་ཞིག་སྤངས་ཀྱང་། གང་ཟག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་འཛིན་ལྟས་བྱངས་
 པའི་སྲིད་པ་ཅི་སྟེ་མེད་ཅེས་པ་ལ་འཆད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བདེན་འཛིན་སྲ་བྱི་
 གཉིས་ལ་བྱད་པར་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྲིད་པ་བྱི་མ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་སྤྱོད་འཇུག་གི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ནི། རྒྱུད་སྤྱོད་ལས་གསུངས་པ་
 ལྟར། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་གྱིས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བྱང་བའི་སྤྱི་ཁྱ་
 ན་འཆི་སྤངས་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས་བཤད་པའི་མཆོད་མེད་མཐའ་དག་མ་
 རྟོགས་པས་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ལས་བྱང་བའི་སྤྱི་ཁྱ་
 ན་འཆི་མ་སྤངས་ཤིང་། མཐར་ཐུག་གི་སྤང་འདས་ཀྱང་མ་ཐོབ་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ།
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱེ་སྤྱོད་ཉིད་ལས། མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་གསུམ་ག་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི་ཐེག་

པ་ཆེན་པོ་བཀའ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་བཀའ་ནས་ཐེག་ཆེན་བཀའ་བསྐྱབ་པའི་
སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེ་སྐལ་ལྷན་དག་ལེགས་བཤད་དང་ཉེས་བཤད་ཀྱི་སྒྲང་
དོར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །ཁོ་བོ་ལ་གང་ཟག་རིས་སུ་བཅད་པའི་ཚྭ་གས་སྤྱང་ཡོད་པ་
མིན་གྱི་ཐར་པ་འདོད་ཀྱང་སྐལ་བ་དམན་པ་དག་ལ་སྦྱིང་བཅེ་བས་བཤད་པ་ཡིན་
ལོ། །ཞེས་གྲིས་འདུག་པ་འདི་རྣམས་ནི་རང་གིས་རང་མཆོང་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་སྦྱེས་
བྱ་དམ་པ་རྣམས་སྟོད་པའི་ལས་ངན་གསོག་པའི་གཏམ་དུ་འདུག་པས། དེ་ལན་དེ་
འཇལ་བྱས་ན་སྤྲིག་ཆེ་བ་ལས་མི་འདུག །

སྐབས་སུ་གང་བབ་ཅིག་བཞོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་སྤྲ་རགས་དང་།
མཆོན་ཉིད་རྫོགས་མ་རྫོགས་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་ནི་རང་གར་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཁོ་ན་
སྟེ། ཞེས་པ་ནི་ཟེར་རྒྱས་ཐོངས་པའི་དགག་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་
རྒྱས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་བདག་མེད་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་། གང་
ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྲ་མོར་འཛོག་པ་ནི་དེ་གཉིས་
ལ་རྟོགས་དཀའ་སྤྲི་བྱུང་པར་ཡོད་པས། རགས་པ་དང་སྤྲ་བར་བཞག་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན། བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་ཉམས་སུ་ལེན་སྤྲ་ཞིང་། ཕྱི་མ་ཕྱི་
མ་ཉམས་སུ་ལེན་དཀའ་བས་སྤྲ་རགས་ཀྱི་བྱུང་པར་དང་། བརྟ་ལས་བྱུང་བའི་སྐབས་
འགོ་ལས་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་སྐབས་འགོ་ཐོབ་དཀའ་བས་རགས་པ་དང་སྤྲ་བར་
བཞག་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ལས་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་དཀའ་
བས་དེ་གཉིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རགས་པ་དང་སྤྲ་བར་བཞག་པ་བཞིན་ལོ། །དེ་ལྟར་

ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་ནས་ཕྱིན་ཐུག་གི་གོ་རིམ་སྟོན་པ་ན།^༡ སྡེ་མ་ལ་བཞེན་ཕྱི་མ་
སྟེ། །དམན་དང་མཆོག་ཏུ་གནས་ཕྱིར་དང་། །རགས་པ་དང་ནི་སྤྲ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་
དང་། སྐྱབས་འགོའི་སྐྱབས་སུ།^༢ བརྟ་དང་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པ་སྟོང་ལྷན་རྒྱལ་ས་ཀྱི་སྐྱབས་
འགོ་འདི་མཆོག་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཆོན་
ཉིད་རྫོགས་མ་རྫོགས། །ཞེས་པ་ཡང་། གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་རང་བཞིན་
གྱིས་བྱུབ་པ་བཀག་པའི་བདག་མེད་ནི། དགག་བྱ་མཐའ་དག་ཁེགས་ཤིང་དམིགས་
ནས་བསྐྱོམས་པས་སྐྱིབ་པ་མཐའ་དག་རྫོགས་པར་སྟོང་རྒྱས་པས། གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་མཆོན་ཉིད་རྫོགས་པ་ཡིན་ལ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུབ་པའི་རྩལ་ཡོད་གྱིས་
སྟོང་པ་ནི་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྲ་མོར་འདོད་ཀྱང་།
དགག་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་བཀག་པའི་བདག་མེད་སྤྲ་མོ་མིན་པས། བདག་
མེད་མཆོན་ཉིད་མ་རྫོགས་པ་བཞག་པའི་ཕྱིར། དགག་བྱ་དང་དགོས་པ་རྫོགས་མ་
རྫོགས་ཀྱི་སྟོན་མ་མཆོན་ཉིད་རྫོགས་མ་རྫོགས་སུ་འཛོག་པ་ནི་གཞུང་ཆད་ལྷན་དུ་མ་
ནས་གསུངས་ཏེ། ཀུན་ལས་བརྟས་སུ། ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ།
ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་དང་། དེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་ཡང་
དག་གི་མཆོན་ཉིད་ལ། རོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་བྱད་ཆོས་ལྷ་གསུངས་པས། དེ་རྒྱལ་ས་
ཆང་ན་རིམ་པ་བཞིན་དུ། དེ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་རྫོགས་པ་དང་། དེ་ལྟར་གསུངས་
པ་རྒྱལ་ས་མ་ཆང་ན་དེ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་མ་རྫོགས་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆད་

༡ ༢༠༠༩ལོའི་ལྷན་པར་ན། གོ་བོ་རབ་འབྱུངས་པ་བསོད་ནམས་སེའུ། ལྷ་བ་རན་སེལ། ༡༩༡༡།

༢ ༢༠༠༩ལོའི་ལྷན་པར་ན། གོ་བོ་རབ་འབྱུངས་པ་བསོད་ནམས་སེའུ། ལྷ་བ་རན་སེལ། ༡༩༡༡།

༣ ག༡༩ ག་བ་ལ་ལྷན་པར་ན། ༡༩༩༩ལོ་ན་ལྷན་པར་དེ་རྒྱལ་ས། ༡༩༩༩ལོ་དེ་རྒྱལ་ས།

མ་ཀུན་ལས་བརྒྱུ་ལས།^༡ རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེར་མཚུངས་ལ། །ཡོད་དང་མེད་ལ་
མེད་པར་ནི། །དེས་པ། ཞེས་དང་། འཐད་ལྷན་དུ་དེ་ཉིད་བྱངས་ནས། ཚུལ་གསུམ་གྱི་
མཚན་ཉིད་ལ་དེ་རྣམས་རྫོགས་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་།^༢ རོ་བོ་ཆོག་ཐུན་བདག་
ཉིད་འདོད། །ཅེས་དང་། རིག་གཉེར་དུ།^༣ མདོ་ལས་མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྟ་
གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དངོས་སྤྱོད་བས་ཤུང་པོའི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་བདག་དང་། དེ་ལས་དོན་གཞན་
པའི་བདག་མེད་པར་རྫོགས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་འདོད་པ་དེ།
དབྱུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཁས་ལེན་པའི་ཚུལ་མ་ཤེས་པར། དེ་རང་ལུགས་ཀྱི་བདག་
མེད་རགས་པ་རྫོགས་ཚུལ་དུ་བྱས་འདུག་པ། ཞེས་པ་ཡང་། བརྗོད་བྱས་སྟོང་པའི་
ཆོག་ཏུ་སྤྲང་སྟེ།^༤ དངོས་སྤྱོད་བ་རྣམས་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
རྫོགས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་འདོད་པ་དེ། དབྱུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་
ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱིར་ཉེ། དངོས་སྤྱོད་བ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་མོ་མཚན་ཉིད་པར་འདོད་པའི་བྱིར། བྱིར་
ཅི་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྟེན་ཆེན་ལས། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་
པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྫོགས་པའི་ལམ་གྱིས་མཛོན་པ་གཉིས་ནས་བཞད་པའི་
ཉོན་མོངས་མཛོན་གྱུར་པ་རེ་ཞིག་སྟོང་བྱས་ཀྱང་། བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་སྟོང་མི་
བྱས་པར་གསུངས་པ་དེ་གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་དང་། དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་མ་བྱེད་

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥། ཚད་མ་ཅེ། རྫོབ་དཔོན་ཐོགས་རྒྱུད། ཚད་མ་ཀུན་བརྒྱུ་མ། ༩༡༣།
༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས། ཚད་མ་རྣམ་འབྲེལ། ༤༥༦-༧༥།
༣ མེས་པོའི་བྲལ་བཞག། ༡༢། ས་པཏ་གྱི་གསུང་འབྲུམ་པོད་གསུམ་པ། ས་པཏ་ཀུན་དགའ་བྲལ་མཚན། རིགས་གཉིད། ༣༥-༣༧།
༤ ༡༠༠༤ཡོའི་སྟེང་པར་མ། གོ་བོ་རབ་འབྱུངས་པ་བསོད་ནམས་སེངྒེ། ལྷ་བ་ངན་སེལ། ༥༩༡།

པའི་གཏམ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། མངོན་པའི་ལུགས་ལ་དེ་ནས་བཤད་པའི་
 དམིགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་མི་འདོད། ཐལ་འབྱུང་
 པའི་ལུགས་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་། དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལྷ་བ་དང་
 ལྷ་མིན་གྱི་ཉོན་མོངས་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་
 འབྲེལ་མེད་གྱི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་གྱི་ཐལ་དག་དེ་ནི་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པ་
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་པ་མཛོད་ལས།^༡ གང་ཞིག་ཀུན་ལ་སྤྲོད་པ་
 གཏན་བཅོམ་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཅ་ཤེ་ལས།^༢ གང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
 པར་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་མཚུངས་མི་མཚུངས་ལེགས་
 པར་སོམས་ཤིག །ཁྱེད་ཀྱིས་^༣ མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་དང་། འདི་ནས་
 བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ན་ཞེས་སོགས་སྤྲོ་བ་ནི་འོག་ཏུ་འགོག་ལ། ཁྱོད་
 ཀྱིས་དེས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་ཀྱང་། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པ་ལུགས་འདི་ལ་མི་སྲིད་པས། གང་ཐག་དེ་སྤྱོད་འབྲུག་གི་གཞུང་དང་སྤྱར་
 རས་འཆད་པ་ནི་གཞུང་ལུགས་ཆོད་ལྷན་གྱི་ཞབས་འདེན་པའོ། །ཞེས་སྤྲོས་པ་ནི།
 དོན་མ་རྟོགས་བཞིན་དུ་སྤྲུག་དོག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་རྣམ་པར་མི་འཆོམ་
 པའི་ཆོག་སྤྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ཆེན་ལས།^༤ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་ཀྱང་མི་རྟག་སོགས་
 བཅུ་དྲུག་ཆོད་མས་གཏན་ལ་ཤེབས་པ་དང་། ཞེས་པའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ནི་
 མངོན་པ་གོང་འོག་དང་། རྣམ་འབྲེལ་སོགས་རང་སྤྱེད་དངོས་སྤྲོ་བའི་གཞུང་ནས་

༡ བསྟན་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩ མངོན་པ་ཀྱུ་སྤྱོད་དཔོན་དཔྱིག་གཉེན། མཛོད་ཅ་ག། ༣་༥།

༢ བསྟན་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། དབུ་མ་ཙ། མགོན་པོ་སྤྲོ་སྤྲུག། ཅ་བ་ཤེས་རབ། ༣་༥།

༣ ༢༠༠༧ལོའི་ལྷ་པར་མ། གོ་སོ་རབ་འབྲེལ་པ་བསྟོན་ནམས་སེའློ། ལྷ་བ་དན་སེལ། ༥༣་༡༣།

༤ ལྷ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་མ། རྩེ་ཙོང་ཁ་ག། དགོངས་པ་རབ་གསལ། ༤་༣་༤།

གཞུངས་པ་ལྟར་གྱི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ལ་སྡིག་ཆེན་ལས་གསལ་བར་གཞུངས་
ལ། དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་
མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར།¹ མེད་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་། ཞེས་པ་ཡང་། མེད་པ་ལ་
མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། དེ་མ་ཡིན་པའི་མེད་པ་གཉིས་
སུ་ཡོད་བྱས་པ་ལ། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་མེད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡང་
འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་རང་རྒྱ་སྐབ་པའི་ཇུས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་དང་།
གང་ཟག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐབ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་ཁྲད་པར་མེད་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་
བསྐྱེད་པའི་བར་དུ་བསྐྱབས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྟོང་འཇུག་གི་གཞུང་གི་
དགོངས་པ་ནི་རྒྱད་ཁྲ་ལས་གཞུངས་པ་ལྟར། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་གྱིས་ལས་དང་
ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བྱང་པའི་སྤྱེ་ཁྲ་ན་འཆི་སྤངས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས་
བཤད་པའི་མཆོན་མེད་མཐའ་དག་མ་རྟོགས་པས། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་
ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ལས་བྱང་པའི་སྤྱེ་ཁྲ་ན་འཆི་ས་སྤངས་ཤིང་། མཐར་སྐྱག་གི་སྤང་
འདས་ཀྱང་མ་ཐོབ་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན། ཞེས་པ་ཁྱོད་རང་གིས་སྟོང་འཇུག་གི་གཞུང་
དོན་དུ་སྒྲ་བ་འདི་ནི། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དང་། འཕགས་པ་ཡབ་སྐས་ཀྱི་གཞུང་དང་།
སྟོང་འཇུག་ནམས་ཀྱི་ཞབས་འདོན་དུ་སོང་འདུག་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཉན་རང་ནམས་ཀྱིས་
མཆོན་མེད་མཐའ་དག་མ་རྟོགས་པར་ཁས་བླངས་ལ། འདིའི་ཐད་ཀྱི་སྟོང་འཇུག་
འབྲེལ་ཆེན་དུ།¹ ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དངས་པ་ལས། དངོས་སའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་ཐར་

༡ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༡ དབུ་མ་ལ། མཛོ་བ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། མཛོ་ད་འཇུག ། ༡༠༢༡་༥།

[illegible]

བ་མེད། །ཅེས་དང་།^༡ དུས་གསུམ་གཤེ་རྒྱན་ཞུགས་ནས་རང་རྒྱལ་དགྲ་བོམ་གྱི་
བར་རྣམས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་
འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས།^༢ མཆོན་མ་མེད་པ་མ་རྟོགས་པར། །སྟོན་གྱིས་ཐར་པ་མེད་
པར་གསུངས། །ཞེས་དང་། སྟོན་འཇུག་ལས།^༣ གང་ཕྱིར་ལུང་ལས་ལམ་འདི་
ནི། །མེད་པར་བྱང་རྩལ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་མཆོན་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་ཐོབ་
པ་མེད་ན་ཐར་པ་དང་བྱང་རྩལ་དང་དགྲ་བོམ་པ་སོགས་ཐོབ་པ་མེད་པར་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་བྱང་པར་ཅན་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་ནས། དེའི་སྟོན་སྟོང་དུ།
སྤྱང་བཅེ་བས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། སྤྱང་རྩི་ཡོད་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས་
འདུག །ནི་ཙོའི་ཁ་ལ་རས་དགྲིས་པ་དང་འབྲ་བར་མ་སོང་བ་ཞིག་འཆོལ།

ཡང་བྱེད་ཀྱི་དཀའ་འབྲེལ་དུ།^༤ དེས་ན་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པས་ནི་རྩ་ཤེ་ལས་
གསུངས་པ་བཞིན་དུ་གཞི་གཅིག་བདེན་མེད་དུ་སྒྲིབ་པ་ལ་ཡང་། སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་
པ་མཐའ་ལས་པས་བསྒྲིབས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྟོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ།
ཐེག་དམན་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་རིགས་པ་མདོར་བསྐྱས་པ་ཞིག་གིས་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ཆོད་མས་བྱུང་ན་སྤྲ་མ་ལྟར་མི་བྱེད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྟོ་རྒྱས་པ་མེད་པས་
རྒྱས་བསྐྱས་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟོམ་པ་རྩོགས་མ་རྩོགས་མ་གསུངས་སོ། །ཞེས་
བྲིས་པ་ནི། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་ལྟ་བུ་ལ་བྱང་པར་མེད་པར་ཁས་སྐྱོངས་
པའི་བྱུང་མཐའ་དང་ཐུག་ནས་མཁས་པའི་གཞུང་རྣམས་གཞན་དུ་བཤད་པ་སྟེ། དེ་

༡ བསྟན་འགྲུའདཔེ་བསྟར་ས། ༤༡ དབུ་མ་ལ། ཤེས་རབ་འབྲུང་གནས་སྟོ་གྲོས། སྟོན་འཇུག་བཀའ་འབྲེལ། ༡༩༧༣་༣།
༢ བསྟན་འགྲུའདཔེ་བསྟར་ས། ༡ བསྟོན་ཆོགས་ཀ། །མགོན་པོ་རྒྱ་སྒྲིབ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བསྟོད་པ། ༢༠༠་༡༥།
༣ བསྟན་འགྲུའདཔེ་བསྟར་ས། ༤༡ དབུ་མ་ལ། སྟོན་དཔོན་ཞེ་བ་གླ། སྟོན་འཇུག། ༡༠༩༠་༡༤།
༤ ༢༠༠༤་ཡོའི་སྐྱེེ་བར་ས། མོ་པོ་རབ་འབྲེལ་པ་བསོད་ནམས་སེེ། ལྟ་བར་ན་སེེལ། ༥༥་༤།

ལྟར་ན་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་དབང་པོ་ནོ་རྒྱལ་གོ་ལྟོག་པར་འགྱུར་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
གཅིག་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དུ་མས་རྟོགས་དགོས། ཐེག་
དམན་གྱིས་རིགས་པ་མདོར་བསྐྱས་པ་ཞིག་གིས་རྟོགས་ཀྱས་པའི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ལྟོ་རྒྱས་མ་རྒྱས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་སྐྱས་སོ་སྐྱས་
ན། དེ་ཡང་མ་བརྟགས་པ་སྟེ། རྟོགས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྟོགས་^༡་ཆེ་ཆུང་དང་ཆང་མ་
ཆང་དང་རྒྱས་བསྐྱས་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཁས་ལྷངས་པའི་ཕྱིར། སྐྱིབ་པ་སྟོང་བའི་རྒྱས་
པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་སྟོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་འགལ་
ཏེ་སྤང་བྱ་བདེན་འཛིན་གཅིག་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ལྟོ་རྒྱས་པས་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་
པ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྟོང་མི་རྒྱས་ཤིང་། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ཆེ་གསུམ་ལ་སྟོང་རྒྱས་པའི་
ཕྱིར། བསྐྱབ་བྱ་གཅིག་ཉིད་གང་ཟག་གཅིག་གིས་རིགས་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མའི་སྟོན་ནས་
རྟོགས་ཞེས་པ་ཡང་རིགས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་འགལ་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་གཅིག་ཉིད་
རིགས་པ་སྐྱ་མས་རྟོགས་ཟིན་ནས་གང་ཟག་དེའི་ངོར་རིགས་པ་ཕྱི་མ་ཐམས་ཅད་
བྱལ་ཟིན་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་དབྱེ་ཆང་གི་གཞུང་རྣམས་ལས་བསྐྱབ་བྱ་གཅིག་ཉིད་ལ་རིགས་པ་མི་
འདྲ་བ་དུ་མ་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་^༢་སྟུང་ན། དེ་ནི་གྲོལ་བ་སོ་སོའི་དབང་དུ་བྱས་
པ་སྟེ། གཞུང་གནས་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པ་དག་ལེགས་པར་དཔྱོད་ཅིག །ཅེས་བྲིས་
འདུག་པ། ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། རྟེན་ཆེན་ལས། ^༣ ཐེག་ཆེན་པས་སྟོང་ཉིད་

༡ ག་༡༩༩་བ་ན་རྟགས། ༡༡༡་༡་ན་ུ་རྟགས། ༥༡༡་༣་༡༠་རྟོགས།

༢ ག་༡༩༩་པ་༥་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། ༡༡༡་༡་བ་༡་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། ༥༡༡་ུ་ཇི་ལྟར་མིན་སྟུང་ན།

༣ ལྟ་འབྲས་པར་ན། གསུང་འབྲས་ན། ༣་ཅོང་ཁ་ག་ དགོངས་པ་རབ་གསལ། ༤༤།

རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སློན་ལྟོགས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སློབ་པ་
ཤིན་ཏུ་རྒྱས་ཤིང་། ཐེག་དམན་གྱིས་རིགས་པ་མདོར་བསྐྱས་ཅོམ་གྱིས་ལྟོགས་པས།
ཐེག་ཆེན་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སློབ་པ་མི་རྒྱས་པ་གསུངས་པ་ལ། བྱིད་གྱིས་ཐེག་
ཆེན་དབང་པོ་རྒྱལ་བ་དང་། ཐེག་དམན་དབང་པོ་རྣམས་ཐུག་པར་འཕེན་པ་ནི། བྱིད་
རང་སློབ་པ་ཤིན་ཏུ་ཅིང་པའི་བབ་ཅོལ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སློབ་པ་རྒྱས་པ་བས།
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སློབ་པ་མི་རྒྱས་པ་དབང་པོ་རྣམས་འཕངས་འདུག་པའི་ཕྱིར། བྱིད་
ལྟར་ན། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་དང་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སློབ་
པ་རྒྱས་པ་མི་རྒྱས་དང་། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་བྱིད་པར་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མདོན་སྤྲུལ་དུ་ལྟོགས་པར་མཆུངས་ཤིང་། ལྟོགས་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
རྒྱ་ཆེ་ཆུང་དང་ཆང་མ་ཆང་དང་རྒྱས་བསྐྱས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཁས་སྦྱངས་པའི་
ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

དེས་ན་ཐེག་ཆེན་པས་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སློན་ལྟོགས་པ་
དང་། ཐེག་དམན་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིགས་པ་མདོར་བསྐྱས་ཅོམ་གྱིས་ལྟོགས་པར་རང་
འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས།^༡ ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གསལ་
བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཡང་རིགས་པ་ཉིད་དེ། རྒྱས་པར་བསྟན་
པར་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་
མདོར་མཆོན་པ་ཅོམ་དུ་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སློབ་པ་
རྒྱས་པ་མི་རྒྱས་སྒྲིབ་པ་སྒྲོང་བ་རྒྱས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སློན་ལྟོགས་བཞག་པ་ལ་ཡང་། བྱིད་ཀྱི་

༡ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༠༡ དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ། ༢༡༩༡༥།

དགག་པ་དེ་མི་འདུག་སྟེ། ཐེག་ཆེན་པ་སློབ་ཀྱིས་རྒྱ་ས་པས་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་གཉིས་
སུ་བདེན་འདྲིན་མ་སྤངས་པར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་གོམས་
བ་བསྐྱངས་པས་སངས་རྒྱས་ལྟར་དུ་ཐོབ་ལ། བཙུན་འབྲུག་ཤིན་ཏུ་འབར་བའི་ཉན་
ཐོས་སློབ་པས་ཆེ་གསུམ་ལ་བདེན་འདྲིན་སློང་རྒྱས་ཀྱང་། སྤྲུང་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
ཚོགས་ལམ་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་མང་པོར་ཚོགས་གསོག་དགོས་
པས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་དུས་ཤིན་ཏུ་རིང་བའི་ཕྱིར། ཁྱོད་རང་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་རྟོགས་
བྱའི་སློང་ཉིད་ཐེག་དམན་ཀྱི་རྟོགས་བྱའི་སློང་ཉིད་ལས་བྱུང་བར་འཕགས་པར་འདོད་
བ་ལ་ཡང་འཁོར་གསུམ་ཡིན་ནོ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་རྟོགས་བྱའི་སློང་ཉིད་དེ་ཐེག་དམན་ཀྱི་
རྟོགས་བྱའི་སློང་ཉིད་ལས་བྱུང་བར་འཕགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཚོགས་
ལམ་པ་དབང་རྣམས་ཀྱིས་སློང་ཉིད་བསྐྱོམས་པས་ཆེ་གསུམ་ལ་བདེན་འདྲིན་སློང་རྒྱས།
ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་པ་དབང་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་འདྲིན་སློང་བ་ལ་བསྐྱལ་བ་གྲངས་
མེད་གཅིག་ཏུ་སློང་ཉིད་བསྐྱོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས། བསྐྱུབ་བྱ་གཅིག་ཉིད་གང་ཟག་གཅིག་གིས་རིགས་པ་མི་འདྲ་
བ་དུ་མའི་སློན་ནས་རྟོགས་ཞེས་པ་ཡང་རིགས་ལམ་དང་འགལ་ཏེ། བསྐྱུབ་བྱ་གཅིག་
ཉིད་རིགས་པ་སྤྲུམ་ནས་རྟོགས་ཐེན་ནས་གང་ཟག་དེའི་ངོར་རིགས་པ་ཕྱི་མ་ཐམས་ཅད་
བྱུབ་ཐེན་བསྐྱུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གྲིས་པ་ཡང་སློབ་ཀྱིས་
ཤིན་ཏུ་ཅིང་བ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་བདེན་མེད་རིགས་པའི་རྣམ་
གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སློན་ནས་མ་རྟོགས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་
པའི་སློན་ཡོད་ལ། རྟོགས་པར་ཁས་སྤངས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་སྤངས་པ་དང་དངོས་སུ་

འགལ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སློབ་དཔོན་སྤྱ་སྤྱབ་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་རིགས་པའི་རྣམ་
གངས་མཐའ་ཡས་པའི་སློན་ནས་གཏན་ལ་པབ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་སྟོང་ཉིད་
རིགས་པའི་རྣམ་གངས་མཐའ་ཡས་པའི་སློན་ནས་མཆོགས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དངོས།
འདོད་ན། དེ་ལྟར་གཏན་ལ་པབ་པའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་མེད་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོང་ཉིད་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་མེད་པར་
ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ། །

ཡང་བྱེད་ཀྱིས་བྱུབ་དོན་འཆད་པའི་སྐབས་སྟུ།¹ རྒྱུ་ཆེན་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
རྟོགས་པ་དང་བྲལ་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་པོ་ལ་བདེན་པར་དམིགས་པས་
སློ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཆོན་ཉིད་རྟོགས་པ་
རྟོགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཕྱང་བྲངས་ནས། དེ་འགོག་པ་ན།
²གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཆོན་ཉིད་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དང་། ཀུན་བརྟགས་
པའི་གཞི་ནི་འོག་ནས་འགོག་པར་འགྱུར་ལ། ཕྱང་པོ་གང་གས་གཞི་དང་། གང་ཟག་
བརྟགས་ཆོས་སྟེང་པ་ནི་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ཕྱགས་ཡིན་གྱི། ཐལ་འགྱུར་
བའི་ཕྱགས་གཏན་མིན་ཏེ། ཕྱགས་འདི་ལ་ཕྱང་པོ་གང་ཟག་ཏུ་བརྟགས་པའི་རྒྱ་དང་།
ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་ཏུ་བརྟགས་པ་དང་། ཕྱང་པོ་ཉི་བར་སྐྱང་བྱ་དང་། གང་
ཟག་ཉི་བར་ལེན་པ་སོ་ཡིན་པ་སོགས་ཤིང་རྟེན་ཡན་ལག་དང་། ཤིང་རྟ་གཉིས་ཀྱི་
དཔེའི་སློན་ནས་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་པར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་

1 ༡༠༠༩ལོའི་ལྷོ་པར་ན། གོ་པོ་རབ་འབྱུངས་པ་བསོད་ནམས་སེཌ། ལྷ་བ་ངན་སེལ། ༩༧་9༧།

2 ༡༠༠༩ལོའི་ལྷོ་པར་ན། གོ་པོ་རབ་འབྱུངས་པ་བསོད་ནམས་སེཌ། ལྷ་བ་ངན་སེལ། ༩༦་9༧།

བརྟེན་གསུམ་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། འདུག་ཏུ་བཏགས་པའི་རྒྱ་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་དང་། དེ་ཆེ་དེ་ཡི་ཡན་ལག་ཚོགས་གནས་རྣམས། ཤིང་རྩ་ཉིད་འགྱུར་
 ཤིང་རྩ་དང་བདག་མཚུངས། ཞེས་པའི་འབྲེལ་བར། རི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་
 ལ། བརྟེན་ནས་ཤིང་རྩ་བཞིན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། གྲུབ་
 རྒྱུ་བ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་པའི་མདོ་ཁྲུངས་སུ་བྲངས་ནས། དེ་བཞིན་ཏུ་
 བདག་ཕུང་པོས་རྒྱུར་བྱས་ནས་བཏགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡང་། ཕུང་པོ་ཚོགས་
 བ་ཅམ་ཡིན་པར་མི་བྱུང་ངོ་། ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཕུང་གཉིས་གདགས་གཞི་
 དང་བཏགས་ཚོས་སུ་གཏན་ནས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ངོ་། རིགས་པས་ཀྱང་གཞིན་
 དེ། ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་ཡིན་ན། ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདེན་འཛིན་གྱི་
 དམིགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཤིང་། དེ་ཉིད་གཞུང་འདིར་ཡང་ཡང་བཀག་པའི་ཕྱིར་
 རོ། ཞེས་གྲིས་འདུག་པ་འདི་རྣམས་ནི། རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་འབྲེག་པར་བྱེད་པའི་མཚོན་
 རྟེན་གསུམ་ཏེ་པ་རོལ་པོ་ལ་བརྟེན་པར་རྒྱུ་མས་ནས། རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་འབྲེག་པར་བྱེད་པ་
 དང་མཚུངས་ཏེ། འདི་ལྟར། གང་ཟག་དེ་རང་གི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་དེའི་
 ཚོ། གང་ཟག་དེའི་ཕུང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་དེའི་གདགས་གཞི་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་དེའི་ཕུང་པོ་ལྷ་
 ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་ཅས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་གསལ་གཉིས་དངོས།
 གཞན་ཡང་བསལ་བ་དེར་ཐལ། རང་འབྲེལ་ལས། བདག་ཏུ་བཏགས་པའི་རྒྱ་ཕུང་པོ་
 ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། བདག་ཕུང་པོས་རྒྱུར་བྱས་ནས་བཏགས་པའི་
 ཞེས་པའི་ཕུང་གཉིས་པོ་དེས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་ཏུ་བཏགས་པའི་རྒྱ་

ཞེས་པའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་རྒྱ་ཞེས་པ་དེ་གཞིའི་དོན་དང་། ¹བདག་ཕྱང་པོས་²རྒྱར་བྱས་ནས་ཞེས་པ་ཡང་བདག་ཕྱང་པོས་གདགས་གཞིར་བྱས་ནས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞི་དང་རྒྱ་གཉིས་སྐད་དོད་གཅིག་གི་སྟེང་ནས་བཤད་དུ་ཡོད་པས། གཞུང་མང་པོར་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་མང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་མཛད་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། གང་ཟག་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱང་པོ་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏགས་ཁས་སོ། །གཞན་ཡང་། ཁྱོད་གྱི་རིགས་པའི་གཞོད་བྱེད་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་ཡིན་ན། གང་ཟག་གི་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་བྲབ་པ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཀྱང་བསྐྱབ་མི་ཁུས་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་གྱིས་³དེས་ན་རོང་སྟོན་སྤྱི་བའི་སེང་གའི་ལུགས་འདི་ལ། ཐོག་མར་ཕྱང་པོ་དམིགས་ལུལ་དུ་བྱས་ནས་གཞི་མེད་ལ་ངའོ་སྟེ་དུ་བཟུང་བ་ནི་ངར་འཛིན་ལྟན་སྤྱིས་ཡིན་པས། དེའི་དམིགས་ལུལ་གྱི་ང་ཙམ་དེ་ཉིད་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་དང་། འཇིག་ལྟ་ལྟན་སྤྱིས་གྱི་དམིགས་ལུལ་ཡིན་པར་བཞེད་པ་ཉིད་གཞུང་གི་དགོངས་པར་སྒྲུང་ངོ་། །ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། འོ་ན། ཐོག་མར་ཕྱང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་གཞི་མེད་ལ་ངའོ་སྟེ་དུ་འཛིན་པའི་སྟོང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱིས་ཕྱང་པོ་ལ་དམིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱང་པོ་དེ་ངར་འཛིན་ལྟན་སྤྱིས་གྱི་དམིགས་ལུལ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་[དེ་

1 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ན། 60 དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་ཐགས་པ། འཇུག་པའི་རང་འབྲེལ། 2/23/3

2 རང་འབྲེལ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཕྱང་པོ་རྒྱར་བྱས་ནས་བཏགས་ཞེས་འབྱུང་།

3 2004ལོའི་སྐྱུ་མཆོད་མོ་པོ་རབ་འབྱུངས་པ་བསོད་ནམས་སེཌ། ལྷ་བ་ངན་སེལ། 2/3

ངར་འཛིན་ལྟ་བུ་སྒྲིག་སྒྲིག་པའི་ལུགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་

གཞན་ཡང་། དེའི་དམིགས་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་ང་ཅམ་ཞེས་པ་དེ། ངར་འཛིན་
ལྟ་བུ་སྒྲིག་སྒྲིག་པའི་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་ང་ཅམ་ལ་བཞེད་པ་ཡིན་ནམ། ཐོག་མར་སྤང་
པོ་ལ་དམིགས་ནས་གཞི་མེད་ལ་ངོ་སྤྲོད་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲིག་པའི་དམིགས་ལུལ་དུ་
གྱུར་པའི་ང་ཅམ་ལ་བཞེད་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ངར་འཛིན་ལྟ་བུ་སྒྲིག་སྒྲིག་པའི་ཐོག་
མར་སྤང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་གཞི་མེད་ལ་ངོ་སྤྲོད་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲིག་པའི་ལོ་རྒྱུས་
དེ་ལྟར་བའི་སྒྲིག་པའི་ངར་འཛིན་ལྟ་བུ་སྒྲིག་སྒྲིག་པའི་ལུགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ རྟགས་ཁས་ འདོད་ན། ངར་
འཛིན་ལྟ་བུ་སྒྲིག་སྒྲིག་པའི་ཐོག་ གཞི་མེད་ལ་ངོ་སྤྲོད་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲིག་པའི་ལོ་རྒྱུས་
འདོད་པའི་ལུགས་ འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐུག། རང་གི་དམིགས་ལུལ་
དུ་གྱུར་པའི་ང་ཅམ་ལ་དམིགས་ནས་ངོ་སྤྲོད་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲིག་པའི་ལུགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་
ཁོང་གི་དམིགས་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་ང་ཅམ་དེ་ཁོང་གི་དམིགས་ལུལ་གང་ཞིག ཁོང་
ངོ་སྤྲོད་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲིག་པའི་ལུགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ རྟགས་ཁས་ འདོད་ན། རྟགས་དང་
པོ་དེར་ཐུག། ཅ་བར་འདོད་པ་གང་ཞིག ཐོག་མར་སྤང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་གཞི་མེད་
ལ་ངོ་སྤྲོད་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲིག་པའི་ལུགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ རྟགས་ཁས་ འདོད་ན། རྟགས་དང་
གཉིས་པ་ལྟར་ཡིན་ན། ཐོག་མར་སྤང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་གཞི་མེད་ལ་ངོ་སྤྲོད་དུ་
འཛིན་པའི་སྒྲིག་པའི་ཐོག་ ཁོང་རང་གི་དམིགས་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་ང་ཅམ་ལ་དམིགས་
ནས་ངོ་སྤྲོད་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲིག་པའི་ལོ་རྒྱུས་ ཁོང་གི་དམིགས་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་ང་
ཅམ་ཡོད་པ་གང་ཞིག ཁོང་ངོ་སྤྲོད་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲིག་པའི་ལུགས་ རྟགས་ཁས་
འདོད་ན། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ལུགས་ འཛིན་པའི་ལུགས་ ཡང་ཁོང་གིས།

མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་དང་། འདི་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་
གཉིས་ཐ་དད་ཏུ་ཡོད་ན་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཐ་དད་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། གང་
ཟག་སོ་སོ་ལ་སོ་སོར་ཡོད་པ་ཡིན། ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། ཁྱིད་རང་མངོན་པ་གཉིས་
ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་དང་། འདི་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་གཉིས་ཐ་དད་ཏུ་
མེད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནམ། ཐ་དད་ཏུ་ཡོད་པར་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ།
དེ་གཉིས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་འཁོར་གསུམ་ཁྱིད་རང་ལ་ལོག་
གོ། རྟེན་ཆེན་ཏུ་ཐེག་དམན་དག་བཅོམ་པས་ཉོན་སྤྱི་མྱངས་པ་དང་། མངོན་རྟོགས་
རྒྱུ་དུ། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤང་ཕྱིར་དང་། །འཛིན་པ་འཕར་མི་སྤྱོད་ཕྱིར་དང་ནི། །ཞེས་
རང་རྒྱལ་ལམ་གྱིས་གཟུང་བ་ལ་བདེན་ཞེན་གྱི་རྟོག་པ་སྤྱོད་ཀྱས་ཀྱང་། འཛིན་པ་ལ་
བདེན་ཞེན་སྤྱོད་མི་ཀྱས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་སེལ་
བའི་ལན་དུ། མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་གྱི་གཞུང་དེའི་དོན། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོའི་
ལུགས་ལ། རང་རྒྱལ་ལམ་གྱིས་སེམས་ཅམ་པ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིགས་པས་
བཀག་པའི་དོན་གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤྱོད་
ཀྱས་ཀྱང་། ཞེས་པ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤྱོད་མི་ཀྱས་པའི་དོན་ཡིན་
གསུངས་པ་ལ། ཁྱིད་ཀྱིས་གཞུང་དེའི་དོན་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ཡིན་པར་ཐལ།
སེང་གེ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པའི་འགྲེལ་པའི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྲིས་འདུག་
པ། མངོན་སུམ་ཏུ་བསྟོན་ཉམ་འདི་ལྟ་བུ་མཁས་པ་གཟུང་གནས་ནམས་ཀྱིས་མཐོང་
ན་ཤིན་ཏུ་ཁྲིལ་བའི་གནས་སུ་འདུག་སྟེ། འདིའི་བྱབ་པ་རྟེན་འགོ་མཇུག་གང་དུ་

ཡང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་མེད་ཅིང་། དབུ་སེམས་ཀྱི་བྱ་བ་མཐའི་རྒྱས་ཅུང་ཟད་ཡོད་
པ་སྤྱད་ཀྱང་འདི་འདྲ་བའི་བྱ་བ་པ་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །འདིར་སྤྱད་པ་ལ། ཐུབ་དབང་གཉིས་
པ་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་བས། །ཐུབ་པས་གསུངས་པའི་མདོ་དང་རྒྱུད་སྡེའི་དོན། །ཐུབ་
དབང་དགོངས་པ་རྗེ་བཞིན་བཀའ་བ་ལ། །ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཉིད་དང་མཚུངས་པར་
ནི། །གངས་ཅན་ཕྱིས་བྱོན་མཁས་བྱ་བ་ཀྱན་གྱིས་བསྟོད། །ཚུལ་འདི་མ་བཟོད་དམ་
པའི་མགོན་ཉིད་ལ། །སྟོན་པར་བྱེད་པ་བསོད་ནམས་མིན་པའི་ལས། །མ་སྤྱེས་སེང་
གྲུང་རྒྱུ་མས་ནས་མ་གསོག་པར། །དམ་པའི་མགོན་ལ་སྦྱང་ནས་དད་པར་
རིགས། །ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་དང་པོའི་སྐབས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་བསལ་དགོས་པ་རྣམས་
བསལ་བེན་རྟོ། །

སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་དགོས་མེད་ཀྱི་དགག་པ་
རེ་བྱས་འདུག་ནའང་། ལན་དགོས་པར་མི་འདུག །སེམས་བསྐྱེད་བཞི་པའི་སྐབས་སུ།
ཁྱེད་ཀྱི་དཀའ་འབྲེལ་དུ།^༡ ཟད་པའི་དོན་ཡང་ས་དེའི་སྤང་བྱར་སྒྱུར་པའི་བདེན་འཛིན་
གྱི་ས་བོན་སྤངས་པ་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མདོ་ལས་ཀྱང་འཛིག་
ལྟ་ལྟ་སྤྱེས་ཡོད་པར་བསྟན་རྟོ། །ཞེས་སྤྱད་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་
རྣམ་དག་གི་གནས་ལུགས་མདོན་སྤྱེས་དུ་རྟོགས་ཀྱང་། གང་ཟག་ལ་བདེན་པར་འཛིན་
པའི་བདེན་འཛིན་མདོན་སྤྱུར་དུ་ཡོད་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ནི་ངོ་མཆར་ཆེ་སྟེ།
བྱ་བ་མཐའ་ངན་པ་འདིས་གོང་འོག་ཀྱན་ཏུ་བྱ་བ་འདུག་གོ །ཞེས་གྲིས་ཤིང་། དེའི་གོང་
དུ།^༢ ཆོས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ཟད་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། རོ་བོ་ས་དང་པོ་ནས་

༡ ༢༠༠༩ལོའི་ལྷན་པར་ལ། གོ་བོ་རབ་འབྱུངས་པ་བསོད་ནམས་སེཌ། ལྟ་བུ་སེལ། ༢༥་༢༡

༢ ༢༠༠༩ལོའི་ལྷན་པར་ལ། གོ་བོ་རབ་འབྱུངས་པ་བསོད་ནམས་སེཌ། ལྟ་བུ་སེལ། ༢༤་༡༢༡

སྤངས་སུ་ཟེན་ཀྱང་འདིར་གནས་ངན་ལེན་ཟད་པ་སྟེ་སྤར་བ་ཤད་པ་དང་འབྲེལ་། ཞེས་
ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། ས་བཞི་པར་ཆོས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་གྱི་གནས་ངན་ལེན་ཟད་
པར་ཁས་སྤངས་པའི་གནས་ངན་ལེན་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་ས་བོན་ལ་བྱེད་
དམ། བག་ཆགས་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ས་དང་པོ་ནས་ཆོས་ཀྱི་
བདག་འཛིན་ཟད་པར་བྱེད་རང་གིས་ཁས་སྤངས་པས། དེའི་ས་བོན་ཡང་སྤངས་པར་
ཁས་ལེན་དགོས་ལ། ས་དང་པོར་གནས་ངན་ལེན་མ་ཟད། ས་འདིར་གནས་ངན་ལེན་
ཟད་པར་ཁས་སྤངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། ས་བཞི་པར་ཤེས་སྒྲིབ་
ཟད་པར་ཐལ། དེར་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ཟད་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས།
འདོད་ན། ཤེས་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་དེ་བས་
ཀྱང་ངོ་མཆར་ཆེལོ། །

སེམས་བསྐྱེད་ལྔ་པའི་སྐབས་སུ། དགག་པ་གཅིག་གིས་འདུག་པ་ནི། གོང་
འོག་གི་ལན་ནམས་ཀྱིས་ཁེགས་པར་འདུག་པས་མ་གྲིས། སེམས་བསྐྱེད་བྱུག་པའི་
སྐབས་ཀྱི་བྱེད་ཀྱི་དཀའ་འབྲེལ་ལས།^༡ གསུམ་པ་བཤད་བྱའི་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་
དབབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐུན་མོང་ཐེག་པའི་རྟོགས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་བཤད་པ། ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་རྟོགས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟོན་འབྲེལ་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་སྟོས་སུ་བཤད། རྟོན་འབྲེལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྒྱས་པར་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལྷང་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ། བསྟན་བཅོས་
སུ་གཏན་ལ་པབ་པའི་ཚུལ། དེ་ཉིད་གཞུང་འདིར་རིགས་པས་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་

༡ ༡༠༠༥ལོའི་སྐབས་སུ། གོ་བོ་རབ་འབྱམས་པ་བསོད་ནམས་སེཌ། ལྟ་བུ་མེད། ༤༧།

ལོ། །ཞེས་ས་བཅད་བྱས་ནས། དང་པོ་ས་བཅད་པའི་མཉམ་ཉིད་བཅུ་གསུངས་པའི་
མདོས་བསྟན་པ་དང་། གཉིས་པ་ཙུ་ཤེད། བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཆོག་གས་
བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་པ་དང་། གསུམ་པ་ལ། ཐལ་རང་གི་རིགས་པ་གཉིས་སུ་བྱེ་
ནས་བཤད་འདུག་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་
རྟོགས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་ལ་རྟོགས་དཀའ་སྒྲིལ་བྱའི་བར་དང་། ས་རགས་ཀྱི་བྱའི་སྟོང་ཉིད་
པ་ནང་འགལ་ཏེ། རི་ལྷར་འགལ་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་ལ་ས་རགས་
ཀྱི་བྱའི་སྟོང་ཉིད་པར་ཐལ། མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་ཉིད་ལས་སྟོང་ཉིད་
ནི་ཐེག་ཆེན་པས་ཀྱང་མི་བཞེད་ལ། དེ་ཉིད་ཐེག་དམན་དང་སྟན་མོང་བའི་རྟོགས་བྱའི་
སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱེར་ཏེ། བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་
སུ་བསྟན་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་དེའི་རྟོགས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱེར། མ་གྲུབ་ན། བྱེར་
རང་གིས་སྟན་མོང་ཐེག་པའི་རྟོགས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་གཏན་ལ་དབབ་
ཚུལ། བདག་ལས་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་གིས་བསྟན་པར་འདོད་པ་དང་
དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། སྟན་མོང་ཐེག་པའི་རྟོགས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཉིས་སུ་བྱེན་ས། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་བྱའི་སྟོང་ཉིད།
’བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམ་དགྲོལ་བྱེར། །ཆོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་རྣམ་
གཉིས་གསུངས། །ཞེས་པས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་བཤད་པ་དང་། དེ་
གཉིས་ལ་རྟོགས་དཀའ་སྒྲིལ་བྱའི་བར་ཡོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་སྐབས་ནས་

དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བདག་མེད་གཉིས་པོ་དེ། ཐུན་མོང་ཐེག་པའི་ཡང་རྟོགས་བྱའི་
སྟོང་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་དེར་ཐལ། ཐུན་མོང་ཐེག་པའི་རྟོགས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་
དེ་ལ་གཉིས་སུ་འབྱེད་རིགས་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དངོས།

ཡང་། དགག་བྱ་ཚད་འཛིན་གྱི་སྐབས་སུ། རྟེན་ཆེན་ལས།^༡ སྟོབ་དཔོན་
ལེགས་ལྷན་འབྱེད་གྱིས་བྱི་དོན་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་སོགས་གསུམ་དུ་
ཁས་ལེན་པར་གསུངས་པ་དང་། དེས་^༢ གློ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་གཞག་པ་མ་ཡིན་
པའི་སྟོང་ལུགས་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་^༣ གསུངས་པ་ལ། བྱིད་ཀྱི་དཀའ་འབྱེད་དུ།^༤ དེ་ལ་
རང་རྒྱུད་པས་གློ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་གཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་
སྟོང་ལུགས་ཡོད་པས་རིགས་པའི་དགག་བྱར་གྱུར་པའི་བདེན་ཚད་དུ་ཁས་ལེན་
ཞེས་པ་བྱིད་ལ་འགལ་ཏེ། ལེགས་ལྷན་འབྱེད་གྱིས་བྱི་དོན་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་
སོགས་གསུམ་དུ་ཁས་ལེན་ན། བྱི་དོན་གློ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་གཞག་པ་མ་ཡིན་
པའི་སྟོང་ལུགས་སུ་ཁས་མི་ལེན་པ་འགལ་བའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་བྲིས་པ་ནི་གནད་མ་
ཟིན་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་བདེན་གྲུབ་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པས་
གློ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་གཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་སྟོང་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་
གྲུབ་པ་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་ཀྱང་། གློ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་གཞག་པའི་རང་གི་
མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་བྱིར།

ཡང་བྱིད་གྱིས། རང་རྒྱུད་པའི་དགག་བྱ་འགོག་པའི་ཐད་ཀྱི་རྟེན་ཆེན་ལ་

༡ སྟེ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་མ། ཐེ་ཙོང་ཁ་བ། དགོངས་པ་རབ་གསལ། ༡༩༠༥།

༢ སྟེ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་མ། ཐེ་ཙོང་ཁ་བ། དགོངས་པ་རབ་གསལ། ༡༩༠༦།

༣ སྟེ་འབྲུམ་པར་མ། དགོངས་པ་རབ་གསལ། ༡༩༠༧། སྟོང་ལུགས་སུ་ཡོད་པ་ནི།

༤ ༡༩༠༩ལོའི་སྐྱེ་ཐ་བར་མ། མོ་བོ་རབ་འབྲུམ་པ་བསོད་ནམས་སེངྒེ། ལྷ་བར་མེལ། ༡༩༡༥།

དགག་པ་བྱེད་པ་ན།^༡ རོན་ཤེས་ཆ་མེད་བཀག་ནས་ཆ་བཅས་སྒྲུབ། ཆ་བཅས་ལ་ཆ་
 དང་ཆ་ཅན་ངོ་ཐོ་ཐ་དད་པ་བཀག་ནས་ངོ་ཐོ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་ཅེས་པ་ཡང་མ་བཞག་ས་
 བཞིན་དུ་རང་གར་སྒྲུབ་པེལ། ཡང་ན་རང་རྒྱུད་པའི་སྤྱི་སྤྱོད་ཆེན་ཆེན་ས་ལ་སྒྲུབ་པ་
 འདེབས་པ་སྟེ། རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ཆེན་ས་ལས་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་
 པའི་ཆེ། ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པར་སྤང་བའི་ཉག་ས་ཀྱིས་གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་
 བཀག། ཁྱབ་བྱེད་ཁྱེད་ས་པས་ཁྱབ་བྱ་དུ་མ་ཁྱེད་ས་པ་ཅམ་གསུངས་གྱི། བདེན་མེད་
 བསྒྲུབ་པའི་རིགས་པས་མཐར་ཐུག་ཆ་དང་ཆ་ཅན་ངོ་ཐོ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་རང་རྒྱུད་
 པའི་གཞུང་གང་དུ་འང་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གྲིས་འདུག་པ། འདི་ནི་བྱེད་རང་
 གིས་རྒྱུ་འདི་དོན་མ་ཉོག་ས་བཞིན་དུ་ཀྱན་སྦྱོང་རན་པས་སྦྱོ་བཞག་ས་ནས་སྦྱོན་པ་
 མཐོང་བཞིན་དུ་སྦྱོན་འདུག་གོ་ཞེས་སྦྱོ་འདོགས་པེལ། ཟླ་མས་རང་རྒྱུད་པའི་
 སྤྱི་སྤྱོད་ཆེན་ཆོ་ཆེན་ས་ལ་སྒྲུབ་པ་བཞག་འདུག་གོ་ཞེས་བཞོད་ན། ལྷན་པོ་རྒྱ་མཚན་
 མ་མཐོང་བར་ཆོག་ཅམ་གྱི་ཟླ་མ་སྤྱུ་འབྲང་བ་དག་ལས་རན་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ།
 རྒྱུ་ཆེན་ལས་ནི།^༢ གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་གཉིས་ཀ་
 ལ་ཆ་མེད་བཀག་པས། དངོས་པོ་ཡིན་ན་ཆ་བཅས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གྲུབ། ཆ་དང་
 ཆ་ཅན་ངོ་ཐོ་ཐ་དད་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བས་དེ་གཉིས་ལ་འབྲེལ་
 པ་གྲུབ་ལ། དེ་གཉིས་ངོ་ཐོ་ཐ་དད་ཡིན་པ་བཀག་ནས་དེ་གཉིས་ངོ་ཐོ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབ།
 དེ་གཉིས་ངོ་ཐོ་གཅིག་ཏུ་དེས་པའི་ཆེ་དེ་གཉིས་ངོ་ཐོ་གཅིག་ཡིན་ཡང་སྒྲོ་ལ་ངོ་ཐོ་ཐ་
 དད་དུ་སྤང་བས་སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་ཆོས་སྤྱུ་བསྒྲུབ་ནས། དེའི་

༡ ༢༠༠༩ལོའི་ལྷན་པར་ལ། གོ་ཐོ་རབ་འབྲུམ་ས་པ་བཞོད་ནས་སེའླ། ལྟ་བུ་སྒྲུབ་པེལ། ༩༩་༡༢།

༢ ལྟ་བུ་སྒྲུབ་པར་ལ། གསུང་འབྲུམ་ལ། ཟླ་མ་ཁྱེད་ལ། དགོངས་པ་རབ་གསལ། ༡༢་༣་༡།

རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཆ་དང་ཆ་ཅན་དོན་དམ་པར་མེད་པར་གསུངས་པ་ལ། བྱིད་གྱིས་
 བདག་མེད་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཆ་དང་ཆ་ཅན་དོན་གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པ་རང་
 རྒྱད་པའི་གཞུང་གང་དུ་འང་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གྲིས་འདུག་ལ། རྟེན་ཆེན་ལས།
 བདག་མེད་སྐྱབ་པའི་རིགས་པས་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པར་རང་རྒྱད་པའི་གཞུང་ལས་
 གསུངས་ཞེས་གང་དུ་ཡང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁྱོད་གྱིས་^༡ཆ་དང་ཆ་ཅན་དོ་
 བོ་གཅིག་པ་དེ་སློ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་གཞག་པ་མིན་པའི་སྟོང་ལུགས་ཡིན་པར་
 ཐལ། དོན་ལ་ཆ་དང་ཆ་ཅན་དོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པ་གང་ཞིག །སློ་ལ་ནི་ཡིད་རི་ལྟར་
 གཏད་ཀྱང་དེ་གཉིས་དོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པར་སྤང་། ཞེས་གྲིས་འདུག་ལ། འོན་སྟངས་
 དང་རྟེན་འབྲུང་དོ་བོ་གཅིག་ལ་སྐྱར་ནས། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་དོ་བོ་
 གཅིག་མ་ཡིན་ན། ཐལ་རང་གི་གཞུང་མཐའ་ཡས་པ་ལས་དེ་གཉིས་དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་
 གསུངས་པ་ལྟོས་ཤིག །གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་གཉིས་སློ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྤང་བའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེ་གཉིས་དོ་བོ་གཅིག་པ་སློ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་གཞག་པ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་གཉིས་དོ་བོ་གཅིག་པ་ཐ་སྟོང་དུ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁྱོད་གྱིས་^༡སློ་ལ་ཡིད་རི་ལྟར་གཏད་ཀྱང་བདག་དང་ཕྱང་པོ་དོ་བོ་ཐ་
 དད་དུ་སྤང་བར་ཐལ། དེ་ལ་ཤིང་རྟ་དང་ཤིང་རྟའི་ཆ་ཤས་དོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྤང་བའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱི་རོལ་པས་བདག་ཕྱང་དོ་བོ་ཐ་དད་དུ་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་ལྟ་བོ་ཕྱང་པོ་ལ་
 མ་ལྟོས་པར་བདག་ཡོད་པར་ལྟ་བ་ཡིན་པས། འཛིག་ལྟའི་བྱངས་སུ་མི་བབྱང་བར་
 གཞུང་འདིའི་འབྲེལ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་ཁས་སྤངས་པ་དང་འགལ་མི་འགལ་

༡ ༡༠༠༩ལོའི་སྐྱུང་བར་ན། གོ་བོ་རབ་འབྱུངས་པ་བསོད་ནམས་སེངྒེ། ལྷ་བ་ངན་སེལ། ༤༠་༡།

༢ ༡༠༠༩ལོའི་སྐྱུང་བར་ན། གོ་བོ་རབ་འབྱུངས་པ་བསོད་ནམས་སེངྒེ། ལྷ་བ་ངན་སེལ། ༤༠་༢།

སེམས་ཤིག ། ཅེས་བྲིས་འདུག་པ། རྟེན་ཆེན་གྱིས།¹ དེའི་ཆེ་དེ་ལ་ཡིད་ཇི་ལྟར་གཏང་
བ་ན། ཡིན་ཚུལ་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་། ལྷང་ཚུལ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་ལྷང་བ་བསྟོན་དུ་
མེད་པས། ལྷ་མ་བཞིན་དེར་ལྷང་བ་དང་། དེས་སྟོང་བ་གཉིས་ཆོག་ས་སུ་གཏན་ལ་
དབབ། ཅེས་པའི་དོན་ནི། རང་རྒྱད་པས་དངོས་ལྷ་བ་འགོག་པ་ན། ཆ་དང་ཆ་ཅན་
གཉིས་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པ་མི་འཐད་དེ། དེའི་ཆེ་ཆོལ་བ་གཉིས་ཀས་ཆ་
དང་ཆ་ཅན་ལ་ཡིད་ཇི་ལྟར་གཏང་བ་ན། ཆོལ་བ་གཉིས་ཀའི་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ལ་དེ་
གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་ལྷང་ཡང་། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པས་ལྷང་བ་ལྷང་གྱིས་
སྟོང་པའི་ལྷ་མ་ལྟ་དུ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། བྱིད་ཀྱིས་དེའི་དོན་མ་
གོ་བར་ཆ་དང་ཆ་ཅན་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྒོ་ལ་མི་ལྷང་བར་བཟུང་ནས། སྒོ་སྤྱི་ཅམ་པ་ལ་
བདག་སྤང་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་ལྷང་བ་དང་། བྱི་ངོལ་པས་བདག་སྤང་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་ལྟ་
བའི་ལྟ་བ་ལྟ་པོ་སྤང་པོ་ལ་མ་སྟོས་པར་ལྟ་བ་ཡིན་པ་འདིའི་འགྲེལ་པར་གསུངས་པ་
དང་འགལ་ཐེར་བ་མི་འཐད་དེ། བདག་སྤང་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྒོ་ལ་ལྷང་གི། བྱི་ངོལ་པས་
དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འདྲིན་པའི་ལྟ་བ་ལྟ་པོ་ཡོད་པས། རྟེན་ཆེན་གྱི་བྱུ་བ་
མཐའ་དེ་ནམས་ལ་གཏོད་པ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་བྱིར།

རྟེན་ཆེན་གྱི་ཐལ་འགྲུང་བའི་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་འགོག་པ་ན།¹ ལྷ་མིང་ཞབས་
 ལུས་ལ་བུམ་པ་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་པ་དང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཐམས་ཅད་
 མཁུན་པ་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་པ་གཉིས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་གཞག་པར་
 མཆུངས་པར་ཐལ། དེ་ལ་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་གཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་

༡ སྒྲུབ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ། དཔོངས་པ་རབ་གསལ། ༡༧༣༣།

༣ ༣༠༠ རེ་མི་ལྷན་པ་ར་མ། གོ་བོ་རབ་འབྱུངས་པ་བསོད་ནམས་སེངྒེ། ལྷ་བ་རན་སེལ། ༢༡་༣།

མེད་པར་མཚུངས་པའི་བྱེད་འདོད་ན། དེ་གཉིས་འདོད་རྒྱལ་གྱི་མིང་དུ་མཚུངས་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། རྒྱ་མཆོག་ཅན་གྱི་མིང་དོན་རྣམས་ནི་ཐ་སྙད་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་
རིགས་པས་བཅའ་བའི་ཆེ་རྒྱུད་པར་ནི་ཐལ་རང་གཉིས་ཀ་མཚུངས་ལ། དོན་དམ་
དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་བཅའ་བའི་ཆེ་མི་རྒྱུད་པ་ནི་གཉིས་ཀ་འདོད་ལ་ཞེས་བྲིས་
འདུག་པ། རིགས་པ་འདི་འདྲ་བཏང་ནས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཙུང་ཁ་པ་འགོག་པར་
འདོད་པ་ནི་མཁས་པའི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། ལྷོ་ལྷིང་ཞབས་ཞུས་ལ་བྱམ་པ་
ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་པ་དང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་
མིང་བཏགས་པ་གཉིས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་དབང་གིས་གཞག་པར་མཚུངས་
པར་ཐལ། དང་པོ་དེ་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་གང་ཞིག །ཕྱི་མ་དེ་
ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་བྱེད་ དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ལྷོ་ལྷིང་ཞབས་ཞུས་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་མིང་
དུ་བཏགས་ཀྱི། བྱམ་པའི་གདགས་གཞིར་གྱུར་པའི་ལྷོ་ལྷིང་བའི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་བ་དང་།
ཆོགས་པ་གང་གི་སྟངས་ཀྱང་བྱམ་པ་བཅའ་ན་མི་རྒྱུད་པའི་བྱིར་ཏེ། བྱམ་པ་རང་གི་
མཆོག་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུང་པའི་བྱེད་ ཕྱི་མ་ཡང་དེས་རིགས་འགྲོ།

གཞན་ཡང་། དེ་གཉིས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་མཚུངས་པར་ཐལ། དེ་
གཉིས་ཀ་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དུས་གསུམ་དང་། ལྷང་
འདས། རྣམ་མཁའ། གང་ཟག་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་གིས་བཏགས་པ་
ཙམ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། དག་སྟོང་དག །ལྷ་པོ་འདི་རྣམས་ནི་མིང་ཙམ་ཐ་
སྙད་ཙམ་བཏགས་པ་ཙམ་སྟེ། གང་འདི་ལྷ་སྟེ། འདས་པའི་དུས་དང་མ་འོངས་པའི་
དུས་དང་ནམ་མཁའ་དང་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་དང་གང་ཟག་གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་མིང་དོན་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་གྱི་རིགས་པས་
 བཅའ་ན་མི་རྟེན་པར་ཐལ་རང་གཉིས་ཀས་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་
 ལྟར་འདོད་ཀྱང་། ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ན། རང་རྒྱུད་པས་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་དེད་རང་གཉིས་ཀ་ལ་མ་ཐུན་བྱུང་ཡིན། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཞེས་རབ་སྒྲོན་
 མེ་ལས།^༡ གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིད་ལ་བརྗོད་པ་དང་། ཆིག་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཀུན་
 བརྟགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཡིད་ལ་བརྗོད་པ་དང་། ཆིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 སེམས་ཅམ་པས་ཀུན་བརྟགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་བྱུང་པར་ཁས་སྦྱངས་པ་
 ལ། ཀུན་བརྟགས་འདོགས་བྱེད་གྱི་མིང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མེད་པར་འདོད་པ་
 ཡིན་ན། དངོས་པོ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་སུ་འགྱུར། ཞེས་མིང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་
 ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།^༢ ཅི་སྟེ་གང་ཡང་རུང་བས་དེ་གཉིས་
 གྱི་དོན་ཀུན་བརྟགས་པ་དེ་མེད་དེ། དཔེར་ན། ཐག་པ་ལ་སྐྱལ་གྱི་སྒོ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན་ནི།
 ཀུན་བརྟགས་པ་དེ་མེད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལ་རྣམ་པ་འདྲ་བས་སྒོ་བྲོས་འཁྲུལ་བས་ཀུན་
 བརྟགས་པའི་དོན་མེད་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དུ་སྐྱལ་འབྲིལ་བ་ལ་དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་སེམས་ཅམ་པས་བརྟགས་དོན་ཀུན་བརྟགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མེད་པར་
 ཁས་སྦྱངས་པ་ལ། ཐག་ཁ་ལ་སྐྱལ་དུ་བརྟགས་པའི་ཐག་ཁ་སྐྱལ་ཡིན་པ་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་གྱིས་མེད་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དུ་སྐྱལ་འབྲིལ་བ་ལ་སྐྱལ་དུ་བརྟགས་པའི་སྐྱལ་འབྲིལ་བ་
 སྐྱལ་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་ན། རང་རྒྱུད་པས་

༡ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༢། དབུ་མ་ཆ། རྫོང་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད། ཞེས་རབ་སྒྲོན་མ། ༡༩༡༠་༣།

༢ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༢། དབུ་མ་ཆ། རྫོང་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད། ཞེས་རབ་སྒྲོན་མ། ༡༩༡༠་༥།

རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེད་ལུང་འདི་
དག་རང་རྒྱུད་པས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཁས་ལེན་པར་སྒྲོན་པའི་ལུང་
གསལ་ཤོས་སུ་བྱང་ལེས་རྣམས་འབྲེད་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་ལེན་
དགོས་ཏེ། ལུང་འདི་དག་ནི་སེམས་ཅམ་པས་ཀུན་བརྟགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་
མེད་པ་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་མདོའི་དོན་དུ་བཀའ་བ་ལ། ཀུན་བརྟགས་རང་གི་མཆོན་
ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་བཀག་ནས། དེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པ་ཡིན་གྱི།
དེ་མེད་པར་འདོད་པ་བཀག་ནས་དེ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་
ཅམ་པས་ཀུན་བརྟགས་མེད་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་རྒྱུ་ཆེན་ལས།¹ དེ་ལྟར་ན་བདེན་འཛིན་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་ན། བདེན་
འཛིན་གཉིས་མིན་པའི་རྟོག་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་ཤེས་པར་འགྱུར་བས་རྟོག་པས་གང་
བཟུང་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲིད་པའི་རིགས་པས་འགོག་པར་འདོད་པའི་ལོག་
རྟོག་ཐམས་ཅད་ལྟོག་པར་འགྱུར་རོ། །དཀོན་བཙུགས་ལས། འོད་སྤངས། གང་ཟག་
གི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་རི་རབ་ཅམ་ནི་སྤེ། ཞེས་སོགས་དང་། མདོན་རྟོགས་རྒྱན་དུ།
གཟུགས་སོགས་སྤང་པོ་སྒྲིད་ཉིད་དང་། །དུས་གསུམ་རྟོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་
ལ། །སྒྲིད་པའི་འདུ་ཤེས་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་ཅ་ཞེ་དང་། བཞི་
བརྒྱུ་པའི་ལུང་མང་དུ་བྱངས་པའི་མཐར། བྱེད་བདེན་པ་ཁོ་ན་དགག་བྱར་བྱས་ནས།
བདེན་པར་མེད་པ་དང་། རྫོང་ཕྱང་པོ་གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་གནས་པར་འདོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

1) ༡༠༠༧ལོའི་སྐྱུང་བར་ན། གོ་བོ་རབ་འབྱུངས་པ་བསོད་ནམས་སེངྒེ། ལྷ་བར་སེལ། ༢༡་པ།

དེས་ན་ལྟ་བུ་འདི་ནི་འབགས་པ་ལྟས། དངོས་སོ་མེད་པ་ཉི་ཆེ་ལ། རྫོངས་པ་
རྣམས་ནི་ཉི་བར་གནས། ཁྲིང་དཔྱལ་དམན་པའི་གནས་ལ་ནི། ལྷན་སོ་དེ་དག་འདི་
ན་གནས། ཁེས་པའི་ལྟ་བར་སོང་ཉེན་ཡོད་པས་བག་ཡོད་མཛད་འཆའ་ལོ། ཁེས་
ཐིས་འདུག་པ། ཁྲིང་གི་དགག་པ་དེ་རྣམས་ལུང་རིགས་ཁས་སྦངས་སོགས་མཐའ་
དག་དང་འགལ་འདུག་སྟེ། ཁྲིང་གིས་རྟོག་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་དང་། དེས་བཟུང་
བའི་ཞེན་ལུལ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་འགོག་པར་ཁས་སྦངས་ཤིང་། དེ་
ལུང་རིགས་མཐའ་དག་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཉེ། བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་
རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྣམས་ཀྱང་རྟོག་པ་ཡིན་
ཞིང་། དེ་རྣམས་རིགས་པས་མི་འགོག་པར་མ་ཟད། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་
གིས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་བསྐྱབ་རྒྱུའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲིང་གིས་རྟོག་པ་གང་ཡིན་
ཐམས་ཅད་འགོག་དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱངས་པའི་ལུང་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི། སྟོང་
ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བཟུང་ནས་སྟོང་ན་ཡང་མཆན་མ་ལ་སྟོང་བ་དང་། རང་བཞིན་
གིས་མི་སྟོང་བ་བདེན་པར་བཟུང་ནས་སྟོང་ན་ཡང་མཆན་མ་ལ་སྟོང་བ་དང་། དགོན་
བཅེགས་ཀྱི་ལུང་གི་དོན་ཡང་། སྟོང་ཉིད་སོགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་བརྒྱུག་ནས་
སྟོང་ཉིད་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ལྟ་བར་གསུངས་པས། རྟོག་པ་ཐམས་
ཅད་འགོག་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསྐྱན་ཅིང་། ཁྲིང་རང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
གིས་མེད་པ་དང་། བདེན་པར་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལ་
གཞོད་པའི་ཕྱིར། རིས་བདེན་པ་ཁོ་ན་འགོག་ཅེས་པ་ཡང་། བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་
དོན་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། རིས་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་ངོ་བོ་དང་

རང་བཞིན་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས། བདེན་པ་ཁོ་ན་འགོག་
 ཅེས་པ་ཡང་འབྲེལ་མེད་ཡིན་ལ། བདེན་གྲུབ་ལ་བཞེད་ན་ཡང་། ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཆོག་
 གྱིད་ཀྱི་སྒྲིབ་ཀྱིས་ཡིན་ཏེ། རྩོམ་མཐའ་བཞི་དང་། མཐའ་གཉིས་སོགས་ཀྱིས་ཆད་ཀྱི་
 མཐའ་གཉིས་ཀ་འགོག་གི། ཀྱིས་ཀྱི་ཁོ་ན་འགོག་ཅེས་གང་དུ་ཡང་མ་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གྱིད་ཀྱིས། དངོས་སོ་མེད་པ་ཉི་ཆེ་ལ། ཞེས་སོགས་བྲངས་ནས། ཞེས་པའི་ལྟ་
 བར་སོང་ཉེན་ཡོད་པས་བག་ཡོད་མཛད་འཆོལ། ཞེས་གསུངས། ཅ་ཤེས་ལས།^༡
 གྱིད་ནི་རང་གི་སྒྲིབ་ནས་མི་ཞི། རང་ལ་ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་བྱེད་པ། ཀྱིས་མཛོད་པར་ཞོན་
 བཞིན་དུ། ཀྱི་ཉིད་བཟེད་པར་གྱུར་པ་བཞིན། ཞེས་པ་ལྟར་དུ་སོང་འདུག་སྟེ། གྱིད་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། གཉིས་ཀ་ཡང་མ་ཡིན།
 གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བུ་པའི་ལྟ་བུ་དེ་ཀྱིས་ཆད་གཉིས་ཀའི་མཐའ་ལ་
 གནས་པའི་ལྟ་བུ་ཡིན། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་པར་ལྟ་བུ་པའི་ལྟ་བུ་དེ་ཀྱིས་
 ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ལྟ་བུ་པའི་ལྟ་བུ་ཕྱིར། དང་སོ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བུ་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་པར་ལྟ་བུ་པའི་ལྟ་བུ་ཕྱིར་ཏེ།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་ཁས་སྐྱེས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་པར་
 ཁས་སྐྱེས་པར་སོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྙུང་པ་ལས།^༢ གང་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་དེ་
 བྱི་མེད་ཅེས་བྲ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཀྱིས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རང་བཞིན་
 གྱིས་མེད་ཅེས་པས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་བྱགས་ཀྱིས་གྲུབ་པས་ཆད་མཐའ་དང་བྲལ།
 རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅེས་པས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དངོས་སུ་བཀག་པས་ཀྱིས་

༡ བསྐྱེད་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༧། དབུ་མ་ཅི། མགོན་པོ་སྐུ་སྤྱོད། ཅ་ཤེས་རབ། ༣༩་༡༩།

༢ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༣༩། ཤེས་རབ་སྐྱེད་ཆོགས་ཀྱི། སྒྲིབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། མདོ་སྙུང་མ། ༥་༥།

མཐའ་དང་བྲལ་བའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུབ་ཏུ། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ཁས་ལྗངས་
 བར་མ་སོང་བའི་བྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་སྒྲིམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར།
 གཞན་ཡང་། ཁྱོད་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ནི་དངོས་འགལ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་མེད་པ་མིན་ཞེས་སྒྲིམ་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་སྒྲིམ་པ་
 དང་དངོས་སུ་འགལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ཞེས་སྒྲིམ་པར།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སྒྲིམ་པ་དང་དངོས་སུ་
 འགལ་བའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུབ་ཏུ། ཡོད་མེད་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱི་མ་མ་
 བྱུབ་ན། ཁས་ལྗངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཞན་ཡང་། ཚོས་གང་ལ་ཡང་ཡིན་མིན་གང་དུ་ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྒྲིམ་
 རིགས་བར་ཐལ། ཚོས་གང་ལ་ཡང་ཡོད་མེད་གང་དུ་ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྒྲིམ་
 རིགས་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྒྲོས་བྲལ་ཡིན་ཞེས་བ་དང་། ཡོད་མེད་
 སོགས་བཞི་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྒྲིམ་རིགས་བར་ཐལ་
 ལོ། །གཞན་ཡང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་མེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སྒྲིམ་བས་ཚོས་ཐམས་ཅད་
 ཡོད་པར་སྒྲིམ་བར་སོང་བར་ཐལ། ཚོས་ཐམས་ཅད་མེད་པ་བཀག་བས་ཚོས་ཐམས་
 ཅད་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མེད་པ་ལོག་པ་ལས་ཡོད་པར་འཛོག་བའི་ཕྱིར་ཉེ།
 རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ལོག་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཚོད་
 རྒྱུ་ལས། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལོག་ན། རང་བཞིན་ཉིད་དུ་རབ་གྲུབ་
 འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱིང་རང་སྒྲོས་བྲལ་ཆེན་མོ་ཐལ་འགྱུར་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྲར་མ། ༥༥། དཔུ་མ་ཅི། མཐོན་པོ་རྒྱ་ཡུལ། ཅོད་རྒྱུད། ༡༦༡༩།

བའི་སྟོང་ཉིད་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ཞིང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་བརྩམས་
ཆད་ལྟར་འགྲུལ། ཞེས་སྤྱོད་བཞི་ལུང་རིགས་མཐའ་དག་དང་འགལ་ཏེ། འོན་ཀྱང་
མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་ཆད་ལྟར་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་དེ་བདེན་པར་མེད་པར་
བརྩམས་བའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་པ་ཁས། འདོད་ན། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་
ཆད་ལྟར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་དེ་ལྟ་བ་རྣམས་
དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་སྟོང་གི་མདོ་ལས།^༡ དེ་ནས་ཤུ་རིའི་བྱས་སྤྱོད་རས་
གཟིགས་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཟབ་མོ་ལ་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བྱིས་
པའི་ལན་དུ། ལུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྣམས་པར་ཡང་དག་
པར་རྗེས་སུ་བལྟོ། ཞེས་དང་། སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་།^༢ ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་
པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་གྲུར་པ། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་མཆོག་སྟོང་བ་
ཡིན། ཞེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་
བྱིན་པའི་ཉམས་ལེན་དང་སྟོང་པར་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇུག་པ་ལས།^༣
དེ་བྱིས་བདག་དང་བདག་གི་སྟོང་ལྟར་ལས། རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་རྣམས་པར་གྲོལ་བར་
འགྲུལ། ཞེས་དང་། “བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་དགྲོལ་བྱིས། ཆོས་དང་གང་
ཟག་དབྱེ་བས་རྣམ་གཉིས་གསུངས། ཞེས་བདག་མེད་གཉིས་བསྒྲོམས་པས་འཁོར་
བ་ལས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱིད་གྱིས་ཤེས་བྱིན་གྱི་

༡ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༣༩། ཤེས་རབ་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་བཙུན་ལྟར་འདས། ཤེས་རབ་སྟོང་པོ། ༩༠༣་༡༠།

༢ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༣༩། ཤེས་རབ་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་བཙུན་ལྟར་འདས། མདོ་སྤྱད་པ། ༡་༡༠།

༣ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༠། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༡༩༠་༡༩།

༤ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༠། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༡༩༡་༡༩།

ཐོབ་མི་བྱས་པར་ཐལ། གནས་ལུགས་བསྟོམ་པའི་ཆེ་གང་དུ་ཡང་མི་རྟོག་ཅིང་ཅི་ཡང་
མི་འཛིན་པར་བསྟོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ཉིང་དེ་འཛིན་
རྒྱལ་པོ་ལས།^༡ གལ་ཏེ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་སོ་སོར་རྟོག། སོ་སོར་དེ་བརྟགས་གལ་
ཏེ་བསྟོམ་པ་ནི། །དེ་ནི་མུ་ངན་འདས་འཐོབ་འབྲས་བྱའི་རྒྱ། །ཞེས་བདག་མེད་པའི་
དོན་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱུང་ཅིང་གོམས་པར་བྱས་པས་མུ་ངན་
ལས་འདས་པ་འཐོབ་པར་གསུངས་ཤིང་། ^༢རྒྱ་གཞན་གང་ཡིན་དེས་ནི་ཞིར་མི་
འགྱུར། །ཞེས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ལམ་གཞན་ཀྱིས་ཞི་བ་
མུང་འདས་མི་ཐོབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་གནས་ལུགས་བསྟོམ་པའི་ཆེ། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་
ཡང་དབྱེད་པ་ནི་ཐོས་བསམ་གྱི་སྐབས་ཡིན་གྱི། བསྟོམ་པའི་ཆེ་ཡུལ་གང་ལ་ཡང་མི་
དབྱེད་པར་འཛིན་སྟོམ་ཁོ་ན་བྱས་ཤིང་། རྟོག་པ་མཆོན་འཛིན་ཡིན་པས་འཆོང་རྒྱ་བ་
ལ་གོགས་བྱེད་པས་དགག་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི། ཉམས་ལེན་གྱི་
གནད་གཏན་མ་ཟེན་པའི་ལོག་པར་ལྟ་བུ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་
པལ་བ་དེ་ཉིད་བསྟོམ་པས་ཉམས་སུ་མྱང་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་
ལ་པལ་བ་ལས་གཞན་ཞིག་བསྟོམ་རྒྱ་ཡིན་ན། ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་པལ་བ་
དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཐོས་བསམ་སྟོམ་གསུམ་སྡེ་མ་སྡེ་མ་ལ་བརྟེན་
ནས་བྱི་མ་བྱི་མ་རྣམས་པར་དག་པར་འགྱུར་བར་བཤད་པ་དང་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར།

༡ བགལ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། མདོ་སྡེ་ད། ཐོན་པ་བཙུན་ལྟར་འདས། ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ༢༤-༢༥།

༢ བགལ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། མདོ་སྡེ་ད། ཐོན་པ་བཙུན་ལྟར་འདས། ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ༢༤-༢༥།

བཀའ་སྤྱོད་ཀྱི་ ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། ཡིད་བྱེད་སྤངས་པའི་སྒྲོམ་གྱིས་
བདེན་འཛིན་སྤོང་མི་རྒྱས་ཤིང་། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་མི་རྒྱས་པར་སྒྲོམ་རིམ་
ལས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།^༤ ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤོང་ཅན་འབའ་
ཞིག་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་དེའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནས་ཡང་མི་ལྡོག་ཅིང་། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
ཉིད་རྟོགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། ཤེད་བྱིན་གྱི་སྤང་བ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། བདག་མེད་གཉིས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱེད་དེ་
སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཡང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གང་ཟག་དང་སྤང་
ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་རང་གི་གདགས་གཞིའི་སྤྱིང་དུ་བཅའ་བ་ན་མ་
ཉིད་པ་དང་། གདགས་གཞིའི་སྤྱིང་ནས་མ་དམིགས་པར་དཔྱོད་ཅིང་རྟོག་པར་བྱེད་པ་
ཡིན་ཏེ། སྒྲོམ་རིམ་ལས།^༥ ཆོས་བདག་མེད་པ་ཡང་འདི་ལྟར་བསྒྲོམ་པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་སྤུང་པོ་ལྔ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་དང་། ཁམས་བཅོ་
བརྒྱད་དོ། །དེ་ལ་སྤང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་དང་གཞུགས་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་
དག་ནི། དོན་དམ་པར་ན་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལས་གྲུད་ན་མེད་དོ། །དེ་དག་རྒྱལ་སྤང་བ་
ཏུ་བཞུགས་ལ་རྒྱལ་སྤང་བ་རྣམས་ཀྱང་ཆ་ཤས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་སོ་སོར་བརྟགས་ན་རོ་བོ་
ཉིད་རིམ་པར་གཞུང་དུ་མེད་པའོ། ཞེས་དང་། དཀོན་ཚུགས་བཅེགས་པ་ལས།^༦ འོད་
སྤངས། སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་བཅའ་ན་མི་ཉིད་དོ། །གང་མ་ཉིད་པ་དེ་ནི་མི་དམིགས་
སོ། ཞེས་གཞུགས་ཅན་དང་གཞུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་

༤ བསྐྱེད་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༧ དན་མ་གྱི། སྒྲོམ་དཔོན་ཀམ་ལ་ཤྱི་ལ། བསྒྲོམ་རིམ་བར་མ། ༡༣༡༧།

༥ བསྐྱེད་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༧ དན་མ་གྱི། སྒྲོམ་དཔོན་ཀམ་ལ་ཤྱི་ལ། བསྒྲོམ་རིམ་བར་མ། ༡༣༤༦།

༦ བཀའ་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༧ དཀོན་བཅེགས་ཆ། སྐྱེན་པ་བཅོམ་ལྟན་འདས། དཀོན་བཅེགས་ཀྱི་མདོ། ༣༡༠༥།

བཅའ་ཁྲིམས་མཆོད་པ་ན་དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ནམ་སྤང་མངོན་བྱང་ལས་ཀྱང་།^༡ བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་མཆོན་མ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྐྱབ་པར་
འདོད་པས་འདི་ལྟར་བསམས་པར་བྱའོ། །མཆོན་མ་ནམས་གང་ནས་བྱང་ངམ། ཅི་
བདག་གི་ལུས་སམ་བདག་གི་སེམས་བདག་གི་ཡིད་ལས་བྱུང་། དེ་ལས་ལུས་ནི་
ལས་ལས་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་རྒྱ་དང་ཤིང་དང་བོང་བ་ལྟ་བུ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་བ་མེད་པ། སྤྱན་
བའམ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ནམས་པ་ལྟ་བུ་ལ་བཟོ་བྱས་པའི་གཟུགས་ལྟ་བུར་བརྟག་པར་
བྱའོ། །ཞེས་དང་། གསལ་བ་^༢པའི་བདག་པོ། སེམས་ལ་ནི་དུས་གསུམ་མེད་
དོ། །དུས་གསུམ་དང་བྲལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མཆོན་མ་དང་བྲལ་
བའོ་སྤྲུལ་དུ་བསམས་པར་བྱའོ། །ཞེས་ལུས་དང་སེམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་
ཀྱིས་དཔྱོད་པ་མཆོན་མ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ལུས་གང་ལ་ཡང་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་གནས་ལུགས་
བསྐྱོམ་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ན་གཉིད་འཁྲུག་པོ་ལོག་པས་
ཀྱང་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་སོགས་གང་དུ་ཡང་མི་འཛིན་
པས་གྲོལ་བ་འཐོབ་ན། གཉིད་འཁྲུག་པོ་ལོག་པས་ཀྱང་ཡོད་མེད་དང་ཡིན་མིན་
སོགས་གང་དུ་མི་འཛིན་པར་མཆུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རིགས་པ་འདི་ནི་དུས་

༡ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༦། རྒྱུད་འབྲས་མ། རྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། རྣམ་པར་སྤང་མངོན་ཆེན་པོ་མངོན་པར་སྤྲུལ་པ་ཕྱིན་
ཀྱིས་རྫོབ་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་མདོ་སྤྲེའི་དབང་པོའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲུངས། ༡༩༤༥།

༢ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། རྒྱུད་འབྲས་མ། རྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། རྣམ་པར་སྤང་མངོན་ཆེན་པོ་མངོན་པར་སྤྲུལ་པ་ཕྱིན་ཀྱིས་
རྫོབ་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་མདོ་སྤྲེའི་དབང་པོའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲུངས། ༡༩༤༥།

༣ ག༡༩༩ན་༥་གསལ་བ་པའི་བདག་པོ། ༡༡༩༤ན་༣་གསལ་བ་པའི་བདག་པོ། ༡༡༩༥་གསལ་བའི་བདག་པོ།

འཁོར་འབྲེལ་ཆེན་ལས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།^༡ འདིར་གཤམ་ཏེ་བསམ་པ་
མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སངས་རྒྱུ་ཉིད་སྟེར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། དེའི་ཆེ་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུ་སྟེ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འགྱུར། འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གཉིད་འཇུག་
པོ་ལ་བསམ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རབ་ཏུ་འཇུག་ཅིང་འདོད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་
ཆགས་པ་མེད་ལ། མི་འདོད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་མེད་
དོ། །ཞེས་དང་།^༢ ཟབ་དོན་བསྟོམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་
པར་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི། ཤིན་ཏུ་གཉིད་ལོག་པའི་སེམས་ནི་མིན་ནོ། །ཞེས་རང་བཞིན་
མེད་པ་སོགས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཅི་ཡང་མི་འཛིན་པར། གཉིད་ལོག་པ་ལྟ་བུའི་
ཅིར་ཡང་མི་སེམས་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པ་ཟབ་དོན་བསྟོམ་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཟབ་དོན་
བསྟོམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སེམས་སྟེ་
གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པ་
ཡོད་པར་ནི་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པ་མོ་གཤམ་
གྱི་བྱ་དང་མཚུངས་པར་དོན་བྱེད་ལུས་སྟོང་དུ་འགྱུར་བའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལྟར་ཡང་། བཞི་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས།^༣ གཤམ་ཏེ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་འདིས་སྐྱེ་བ་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བགག་པ་ལས་འདུས་བྱས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བསྟན་པར་འདོད་ན་
ནི་དེའི་ཆེ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་གྱི། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་

༡ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༤། རྒྱད་ད། རིགས་ལྡན་བསྐྱེད་ཀྱང་པོ། ཏུས་འཁོར་འབྲེལ་ཆེན་འི་མེད་ཡོད། ༡༩༩༤་༩༡

༢ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༤། རྒྱད་ད། རིགས་ལྡན་བསྐྱེད་ཀྱང་པོ། ཏུས་འཁོར་འབྲེལ་ཆེན་འི་མེད་ཡོད། ༡༩༩༠་༡༢།

༣ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༠། དབྱེ་མ་ཡ། དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་པ། ༡༩༩༩་༤།

ཉེ་བར་གཞུང་པ་འབྲུང་བ་ཞིག་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་མེད་པར་ཐལ་
བར་འབྲུང་བའི་འཛིགས་པས་དེ་དག་དང་བསྐྱུན་པ་མི་བྱེད་ཀྱི། དེ་དང་མི་འགལ་བ་
སྦྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་དག་དང་ནི་བྱེད་དོ་ཞེས་དང་། ཆོག་གསལ་ལས་ཀྱང་།^༡ འདིར་
ཁ་ཅིག་དབྱུ་མ་པ་ནི་མེད་པ་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དགོ་བ་དང་
མི་དགོ་བའི་ལས་དང་བྱེད་པ་སོ་དང་འབྲས་བྱ་དང་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
གྲིས་སྟོང་པར་སྦྱ་བ་ཡིན་ལ། མེད་པ་བ་^༢ དག་ཀྱང་དེ་དག་མེད་དོ་ཞེས་སྦྱ་བར་བྱེད་
པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དབྱུ་མ་པ་ནི་མེད་པ་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་དོ་ཞེས་ཆོལ་བར་བྱེད་
དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དབྱུ་མ་པ་དག་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་སྦྱ་བ་
ཡིན་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་འདི་དང་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་
ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་སྦྱ་བར་བྱེད་དོ། །མེད་པ་བ་དག་གིས་
ནི་དེ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་ཡིན་པར་རང་བཞིན་གྲིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོ་
ནས་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་ལ་སོགས་པ་དངོས་སོ་མེད་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་
ཅི་ཞེ་ན། འཛིག་རྟེན་འདིའི་དངོས་སོའི་རྣམ་པ་རང་བཞིན་གྱི་དམིགས་ནས་དེ་འཛིག་
རྟེན་པ་རོལ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་འདི་ནས་པ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བ་མ་མཐོང་
ནས་འཛིག་རྟེན་འདིར་དམིགས་པའི་དངོས་སོ་དང་འབྲས་བའི་ངོ་སོ་གཞན་དག་ལ་སྦྱར་
པ་འདེབས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དོན་འདི་རྣམས་ནི་མདོ་རྒྱུད་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པའི་དགོངས་པ་

༡ བསྐྱེད་འབྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༠༡ དབྱུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་ཐོགས་པ། དབྱུ་མ་ཆོག་གསལ་ ༩༩༡་༡༥།

༢ ག་༡༩༩ན་མེད་པ་བདག་ཀྱང་། ༡༩༩༩ན་མེད་པ་བདག་ཀྱང་། ༡༩༩༩ན་མེད་པ་བདག་ཀྱང་། བསྐྱེད་འབྲུང་དཔེ་བསྟར་མ།
ཆོག་གསལ་ ༩༩༡་༡༥། མེད་པ་པ།

མཐར་ཐུག་པ་དང་། འཕགས་ལུལ་དང་གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་མཐའ་དག་གི་
དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྐུ་སྤྱུང་གིས།^༡ གང་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་རུང་
བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར། །གང་ལ་སྟོང་ཉིད་མི་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་
ཅད་རུང་མི་འགྱུར། །ཞེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་ལ་རྒྱ་འབྲས་
སོགས་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རུང་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟོང་
བར་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རུང་བར་གསུངས་པ་དང་། བཀའ་
གདམ་སྒྲེགས་བམ་ལས།^༢ མི་སྟོན་པ་ལ་ལ་འདི་སྐད་ཟེར། །ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་
པའི་རང་བཞིན་ལ། །དོན་དེ་ལ་ལས་དང་རྒྱ་འབྲས་མེད། །ཟས་ཁ་སྦྱོར་གང་བྱུང་
རྟོགས་མེད་ཟ། །ཞོར་རྟོགས་བཅས་རྣམས་ནི་ཕྱང་ཞེས་ཟེར། །ཞེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་ཟབ་མའི་དོན་མ་རྟོགས་པ་རྣམས་ལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྒྲང་དོར་
སོགས་འདུས་བྱས་ཀྱི་དགོ་སྦྱོར་གྱི་ཉམས་ལེན་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། དེས་དོན་ཟབ་མོ་
རྟོགས་ཐོན་ཆད་སྒྲང་དོར་དང་སྒྲང་བྱ་མི་དགོས་ཞེས་འདོད་པ་སེམས་རང་བཞིན་དུ་
མི་གནས་པའི་སྟོན་པར་གསུངས་ནས། སྤར་གྱི་ལུང་དེའི་མཐུག་ཐོགས་སུ།^༣ མི་ཁོ་
བོ་དེ་ལས་ལྟོག་སྟེ་སྟུ། །ཞེས་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ནས་སྒྲང་དོར་
སོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་ངས་པ་ཆེར་འགྲོ་བར་གསུངས་ཤིང་། རང་བཞིན་གྱིས་
སྟོང་པའི་དོན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པ་ན་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་
གྲུབ་པ་དང་། དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དཔྱད་པ་ན་གདགས་གཞིའི་སྟེང་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། དབུ་མ་ཙ། མགོན་པོ་སྐུ་སྤྱུང་། ཅབ་ཤེས་རབ། ༣༩་༡༦།

༢ བོད་ཀྱི་གཞུག་ལག་གཅེས་བརྟམ་བོད་ཟེང་། ༩། དཔལ་མར་མེ་མཛད། པ་ཆོས་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཞུས་ལན་ནོར་བུའི་ཟེང་བ། ༤༥་༣།

༣ བོད་ཀྱི་གཞུག་ལག་གཅེས་བརྟམ་བོད་ཟེང་། ༩། དཔལ་མར་མེ་མཛད། པ་ཆོས་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཞུས་ལན་ནོར་བུའི་ཟེང་བ། ༤༥་༥།

ན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།^༡ གྲེ་མ་དབྱེད་སྒྲ་ཚོགས་མཛེས་མཛེས་ལང། ༡༡
དབྱེད་ན་མི་གདའ་ཇི་ལྟར་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་སྒྲེས་ཀྱང་། ཅིར་ཡང་མི་སེམས་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པ་
རྩ་ཤར་གི་ལུགས་ཡིན་པ་དང་། རང་གི་ལུགས་ལ། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
བསྒྲོམ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལོ་རྒྱུ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷག་མཐོང་སྤྲེས་པའི་
མན་དག་ལས།^༢ དེ་ལྟ་བུས་ན་དེ་དག་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་རིམ་གྱིས་བསྒྲོམ་
པ་ཡིན་གྱི། ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པར་བསྒྲོམ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཁ་ཅིག་ཅིར་ཡང་མི་
རྟོག་པ་བསྒྲོམ་ཟེར་བ་དེ་ནི་རྟོན་མིན་གྱི་ཇེས་སུ་སྒྲོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་།^༣ རེ་ཞིག་
དང་པོར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་བསྒྲོམ་མོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ནི་བདེན་ཏེ་དེ་བཞིན་
ག་ཤེགས་པས་གསུངས་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ལྷོ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟ་བུས་ན་ནས་
པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྲེད་པར་འདོད་པས་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་
མཚན་ཉིད་ལྷག་མཐོང་ཐོག་མར་བསྒྲོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེས་མཚན་མ་ཡོངས་སུ་སྤོང་
བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། བ་དམ་པ་དང་། རྣམ་འཁྱོར་གྱི་དབང་ལྷག་མི་ལ་སོགས་ཀྱི་གྲུབ་
ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
དབྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་བསྒྲོམ་དགོས་པ་དང་། ཚས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་པ་
གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། བ་དམ་པས།^༤ སྤོང་ཉིད་ངང་དུ་

༡ བོད་ཀྱི་གཞུག་ལག་གཅེས་གཏུས་བོད་ཟེང་། ༥། དཔལ་མར་མེ་མཛད། པ་ཚོས་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཞུས་ལན་ནོར་བུའི་ཟེང་ག། ༤༦་༣།
༢ བསྒྲན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡༤། ལྷ་ཚོགས་ཀྱི། ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་སྤྲེ། ལྷག་མཐོང་སྤྲེད་པའི་ཐབས། ༡༩་༡་༥་༡༤།
༣ བསྒྲན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡༤། ལྷ་ཚོགས་ཀྱི། ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་སྤྲེ། ལྷག་མཐོང་སྤྲེད་པའི་ཐབས། ༡༩་༡་༣་༡༣།
༤ བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་པར་ཁང་གིས་པར་དུ་བསྒྲན། བ་དམ་པ། བ་དམ་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞལ་གདམས་དྲིང་རི་བརྒྱ་ཙམ། ༤༡་༣།

རིགས་པའི་མདུང་སྐོར་གྱིས། །ལྟ་བུ་ཐོགས་རྟུགས་མེད་དོ་དེང་རི་བ། །ཞེས་སྟོང་ཉིང་
བསྐོམ་པའི་ཆེ་རིགས་པས་དབྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་། རྩེ་བཅུན་གྱིས་རས་
བ་སངས་རྒྱས་སྐུ་བས་ལ་གདམས་པའི་གསུང་མགྱུར་ལས།^༡ ཆོས་ཐོས་བསམ་གྱིས་
ལུ་ཐག་བཅད་ནས་ནི། །བདག་མེད་གོ་ཡུལ་སོར་རྟོག་ལྷག་མཐོང་ལ། །ཞི་གནས་ངར་
ལོན་གྱི་སྟོག་ཐག་བཟང་པོ་བཏགས། །བྱམས་དང་སྟིང་རྩེས་སྐྱེས་ལུ་སྟོབས་ལྷན་
གྱིས། །གཞན་པན་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་རྩལ་སྟོབས་དྲག་པོ་ཡིས། །སྟོན་ལམ་རྣམ་དག་
གིས་གྱེན་དུ་བྲངས་པ་ལས། །མཐོང་ལམ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཛོན་སུམ་དུ། །རྣམ་
དག་མཐོང་མེད་གྱི་ལྷག་མཐོང་རྟོགས་ཏེ་མཆིས། །སྟོ་རེ་དོགས་གྱི་རང་མཆང་དེ་རུ་
རིག། །མ་ཕྱིན་པར་ནི་སངས་རྒྱས་ས་རུ་སྐྱེབས། །མ་བལྟས་པར་ཆོས་སྐུ་དེ་དུས་
མཐོང་། །མ་བསྐྱབས་པར་མདུན་མ་ལྷན་གྱིས་བྱུག། །བྱ་དགེ་བསྟན་སེམས་ལ་དེ་
ལྟར་ཞོག། །ཅེས་ལྷག་མཐོང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་གསུངས་པ་དང་།^༢ རོན་
དམ་བཤེན་པའི་དབང་དུ་ནི། །བགེགས་ལས་སངས་རྒྱས་ཉིང་ཀྱང་མེད། །ཅེས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་མཛུགས་ཐོགས་སུ།
^༣མཐར་ཐུག་དོན་ལ་དེ་ལྟར་གདམ། །ཞེས་དེ་བཞིན་ཉིང་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་དུ་
གསུངས་པ་དང་། རྩེ་བཅུན་གྲགས་པས་ཀྱང་།^༤ ཀྱན་རྩོབ་ཆད་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་

༡ ༢༠༠༥ལྷེ་མན་ནང་པའི་ཤེས་ཡོན་བདེ་ཆ་ལྷན་ཆོགས་ནས་པར་དུ་བསྐྱུན་པ། རྩེ་བཅུན་མི་ལ། རྩེ་བཅུན་མི་ལ་རས་པའི་མགྱུར་འབྲུམ།
༢༠༡༣།

༢ ༢༠༠༥ལྷེ་མན་ནང་པའི་ཤེས་ཡོན་བདེ་ཆ་ལྷན་ཆོགས་ནས་པར་དུ་བསྐྱུན་པ། རྩེ་བཅུན་མི་ལ། རྩེ་བཅུན་མི་ལ་རས་པའི་མགྱུར་འབྲུམ།
༢༠༡༣།

༣ ༢༠༠༥ལྷེ་མན་ནང་པའི་ཤེས་ཡོན་བདེ་ཆ་ལྷན་ཆོགས་ནས་པར་དུ་བསྐྱུན་པ། རྩེ་བཅུན་མི་ལ། རྩེ་བཅུན་མི་ལ་རས་པའི་མགྱུར་འབྲུམ།
༢༠༡༣།

༤ བོ་ས་པོའི་བྱུང་བཞག་ ༡༡༠། རྩེ་བཅུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་གསུང་འབྲུམ་སོད་དང་པོ། རྩེ་བཅུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན། མཛོན་

ལ། རོན་དམ་བར་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་བས་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་ལ་དབྱ་མ་
 ཞེས་བྱའོ། ཞེས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པས་ཆད་མཐའ་སེལ་ཞིང་། རོན་དམ་བར་མ་གྲུབ་
 བས་རྟག་མཐའ་སེལ་བས་མཐའ་དེ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ལ་དབྱ་མར་གསུངས་པས།
 རོན་དམ་བར་མེད་བ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་གསུངས་བ་དང་། གྲུབ་ཆེན་མི་
 ཅིའི་མན་ངག་ཁོ་སྤྱོད་ལོ་རྒྱུ་བས་བཞོད་བ་ལས། ཡིད་ལ་བྱེད་བ་བཀག་པའི་སྟོང་བ་
 བསྟོམ་བ་ཡིན་པས་ཐབ་ཐབ་འདྲ་སྟེ་གོལ་ས་ཡིན་ཞེས་མི་རྟོག་བ་བསྟོམ་བ་དང་།
 ཡིད་བྱེད་བཀག་པའི་སྟོམ་གོལ་ས་ཏུ་གསུངས་པའི་བྱིད།

དེས་ན་གསུང་རབ་ཚད་ལྡན་མང་པོར། ཅི་ཡང་མི་སྟོམ་པ་གནས་ལུགས་
སྟོམ་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེའི་བསྐྱགས་པ་དབག་མེད་གསུངས་པ་
ནམས་ནི། བདེན་འཛིན་གྱི་སྟོམ་པ་མཐའ་དག་ནི་བའི་ནམ་གངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་
དམ་དང་སྟོ་གཉིས་ངོ་བོ་དཔྱར་མེད་དུ་སོང་བའི་འབགས་པའི་མཉམ་གཞག་པ་
དཔོངས་པ་ཡིན་གྱི། སོ་སོ་སྤྱེ་བོས་དོན་དམ་བདེན་པ་བསྟོམ་པའི་སྟོ་ནམས་ནི་རྟག་
པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སོ་སོ་སྤྱེ་བོའི་རྟག་མེད་གྱི་ཤེས་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟགས་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སོ་སོ་སྤྱེ་བོས་དོན་དམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟགས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་'དེས་ན་འདི་གཉིས་'ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་གཙོ་བོ་ནི། འོན་ཏེ་སྐྱུ་བ་
 རྩེད་ཀྱི་རིགས་པ་འགོད་ཚུལ་གྱི་མྱོན་ས་འཛོགས་སྟེ། སྐྱ་སྐྱུ་བ་ཀྱིས་མཐའ་བཞིའི་སྟེ་བ་
 བཀག་པའི་དཔེ་བཅའ་གསུངས་པ་སངས་རྒྱུས་བསྐྱུངས་ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རིགས་
 པ་དང་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་པས་བསྐྱུ་བ་པ་ལ་ཐལ་རང་གཉིས་

པར་རྟོག་ས་པའི་རིན་པོ་ཆའི་ལྷན་ཤིང་། ༥༦་ན།

༡ ༣༠༠ ལོའི་སྒྲུབ་པར་མ། གོ་གོ་རབ་འབྱུངས་པ་བསོད་ནམས་སོ་རྟེ། ལྷ་བ་རན་སེལ། ༢༤་༡༥།

སུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྤྲི་བ་ནི། སློབ་དཔོན་དེ་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལ་ཞིབ་ཏུ་མ་
བརྟགས་^༡ བ་ཡིན་ཏེ། དམ་བཅའ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལེགས་ལྡན་འབྲེང་
གཉིས་ཀྱི་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལེགས་ལྡན་གཉིས་ཀྱི་སློབ་པ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལེགས་ལྡན་ཕྱིར་རོ། །མ་
གྲུབ་ན་སོང་། དམ་བཅའ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལེགས་ལྡན་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལེགས་ལྡན་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལེགས་
གང་ཞིག །ལེགས་ལྡན་འབྲེང་གིས་ཐལ་འབྲུར་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལེགས་ལྡན་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལེགས་ལྡན་ཕྱིར་
དང་པོ་མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། བུ་རྩ་བ་ལི་ཏ་ལས། བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་གཏན་
ཆོག་ལས་ཡང་དག་གསུངས་བ་གང་ཞིག །གཏན་ཆོག་ལས་ཡང་དག་ལ་རང་རྒྱུ་གྱི་
གཏན་ཆོག་ལས་ཡང་དག་གིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ཁས། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ཉིད་
ལས། ^༢ དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཞེས་སོགས་བདག་སྐྱེ་འགོག་
པའི་འགྲེལ་འགྲེལ་དེ་སྤྱོད་ལེགས་ལྡན་ཕྱིར་ཕྱིར། ལེགས་ལྡན་འབྲེང་གིས་འགྲེལ་འགྲེལ་དེ་སྤྱོད་
བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་རྟགས་དཔེ་ཡང་དག་མ་བཟོད་པའི་སྐྱོན་བཟོད་མཛད་བ་ལ།
ཆོག་གསལ་ལས། ^༣ དེ་ལ་གཏན་ཆོག་དང་དཔེ་མ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྤྲི་བ་བཞུགས་པ་དེ་
མི་རིགས་སོ། ། གཏན་ཆོག་དང་དཔེ་མ་བཟོད་པ་མ་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་
ཀྱི། ཞེས་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལེགས་ལྡན་དེ་སྤྱོད་ལེགས་ལྡན་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་
བ་མེད་པར་སྐྱེ་བའི་གཏན་ཆོག་ལས་ཡང་དག་བཟོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་
དེ་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྤྲི་བ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།

༡ ག་༡༤༥་པ་ལ་བརྟགས་པ། ༡༥་པ་ལ་མ་བརྟགས་པ། ༡༦་པ་ལ་མ་བརྟགས་པ།

༢ བསྟན་འབྲུར་དཔེ་བསྟར་པ། ༥་པ། དབུ་མ་ཅི་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལེགས་ལྡན་ཕྱིར་ཕྱིར། ༤༧་པ།

༣ བསྟན་འབྲུར་དཔེ་བསྟར་པ། ༦་པ། དབུ་མ་ལ་དཔལ་ལྡན་ཆེ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་ཆོག་གསལ་པ། ༡༤་པ།

༤ བསྟན་འབྲུར་དཔེ་བསྟར་པ། ༦་པ། དབུ་མ་ལ་དཔལ་ལྡན་ཆེ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་ཆོག་གསལ་པ། ༡༥་པ།

༥ ག་༡༤༥་པ་ལ་མ་བརྟགས་པ། ༡༥་པ་ལ་མ་བརྟགས་པ། ༡༦་པ་ལ་མ་བརྟགས་པ།

རྩ་བའི་རྟགས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། དངོས་སོ་རྣམས་
རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རིགས་པ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།^༡ རྒྱ་མེད་མིན་ཞེས་བྱ་བ་བརྗོད་པར་བྱསྟེ། རྒྱ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་
བའི་ཐ་ཆིག་གོ། ཅི་ཞིག་ཅེན། དངོས་སོ་གང་དང་^༢ གང་ན་ཡང་། སྐྱེ་བ་ནས་ཡང་
ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་སྐབས་ཡིན་ནོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་སྟོན་པའི་རྗེས་
སུ་དཔག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་གྲགས་པས་གཞོད་པར་
འགྱུར་བའི་སྒྲོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྤང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་
འདིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཐད་གྱི་སྐྱེན་རས་གཟིགས་གྱི་བརྒྱལ་ཞུགས་གྱི་
འབྲེལ་བ་ཤད་ལས། ^༣ གཞན་ཡང་ཁྱོད་གྱིས་རྒྱ་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བར་བསྐྱབ་པ་དེ་ལ་
རྗེས་སུ་དཔག་པས་གཞོད་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གྲགས་པས་
གཞོད་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དངོས་སོ་རྣམས་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་
མེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དངོས་སོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་དམ་བཅའ་
བསྐྱབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རིགས་པ་སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་གྱིས་གསུངས་པ་
ཡིན་ཏེ། རྟག་གེ་འབར་བ་ལས།^༤ དཔེར་བྱས་ན་འཛིག་རྟེན་ན་འོ་མ་ལས་ཞོ་སྐྱེ་བ་ནི་
འདོད་ཀྱི། ཞོ་ཉིད་ཞོའི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་པ་བཞིན་དུ། དངོས་སོའི་

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། དབུ་མ་ཆ། སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ། ༢༡༩་༡༣།
༢ བསྟན་འགྱུར་རྩ་ཤེས་ལས། དངོས་སོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་།
༣ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༦། དབུ་མ་ཆ། སྒྲོབ་དཔོན་སྐྱེན་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ཞུགས་ ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་བ།
༡༡༣༦་༡༡།
༤ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༦། དབུ་མ་ཆ། སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད། རྟག་གེ་འབར་བ། ༩༩༦་༩༠།

བདག་ཉིད་ཡོད་པ་ཡང་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་སྐྱེ། རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་བྱེད་པ་འགལ་
བའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་འདིས་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་པ་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འགྲེལ་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་བསྟན་ན།^༡ དངོས་སོ་རྣམས་
བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གིས་^༢སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
དང་། སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་འདིས་ཀྱང་
ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་བསྟན་པར་འདོད་དགོས་པས། བྱེད་རང་གིས་ཁས་སྦྱངས་པ་
དང་ཡང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །

ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས།^༣ དོན་དམ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་ཁྱད་པར་ལ། ཆོས་ཅན་
དང་། ཆོས་དང་། དམ་བཅའ་དང་། གཏན་ཆེགས་དང་། དཔེ་དང་། སྒྲིར་རག་གི་ཁྱད་
པར་ལས་དང་སོ་ནི། རང་རྒྱུད་པས་ནང་འདུ་བྱེད་ལྟ་བུ་བྱེ་བྲག་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་ལ།
ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་བཞག་ནས་གང་ལ་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་དགག་དགོས་པའི་དངོས་
སོ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་ཏེ། བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་
བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་བྲིས་འདུག་པ་ཡང་། བསྟོན་ཏམ་
འབའ་ཞིག་ཏུ་སྒྲུབ་སྟེ། རང་འདུ་བྱེད་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་
བའི་གཞུང་ཆོད་ལྡན་གཅིག་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐལ་རང་གཉིས་ལ་དངོས་སོ་
ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་མི་འཛིན་ཁྱད་པར་གཅིག་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་
རྒྱུད་པས་ཀྱང་དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ན། ༥༥། དབུ་མ་ན། སྒྲིབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལེ་ཏེ། ༤༥༡།

༢ ཆེག་གསལ་དུ། དེ་དག་གི་ཞེས་འབྱུང་།

༣ ༡༠༠༤ཡོའི་སྒྲུབ་པར་ན། གོ་སོ་རབ་འབྱུངས་པ་བསོད་ནམས་སེཌེ། ལྷ་བ་ངན་སེལ། ༤༥།

མེ་ལས།^༡ ཉང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྒྱ་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཞེས་དང་།
 རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས།^༢ དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། སྐྱེས་བུ་བཞིན། ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན་དུ་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས།^༣ དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་
 སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཞེས་པ་འདིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
 རྟོགས་དོན་ཀྱིས་དངོས། དེས་ན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་
 ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཞེས་པ་དང་། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་
 ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། ཞེས་པ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན་དུ་བསྟན་པ་
 བསྟན་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་འདུག །སྟོབ་དཔོན་གཉིས་པོ་འདིས། ཁྱད་ཀྱི་པ་ནི་མ་བསད།
 སྟོབ་དཔོན་གཉིས་པོ་འདི་ལ་འདི་འབྲ་རང་གི་ཞབས་འདྲེན་མི་མཛད་པར་བྱ། ཆོས་
 ལ་སོགས་པ་ཁྱད་པར་གཞན་ལྡེལ་ཡང་། བརྟེན་ཆད་གཅིག་ཀྱང་མི་འདུག་སྟེ། དགག་
 མི་དགོས་པར་འདུག་པས་རེ་ཞིག་བཞག །

ཡང་ཁྱད་ཀྱིས།^༤ ཐ་སྙད་དུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་
 བཅའ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་ཀྱི་སྟོན་ས་ཕྱེ་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཐལ་འགྱུར་བས་ཀྱང་དུ་བའི་
 རྟོགས་ཀྱིས་དུ་ལྟན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་དུ་སྐྱབ་པ་དང་། རིགས་སད་པའི་ལུས་ངག་གི་
 རྟོགས་ཀྱིས་པ་རོལ་པོ་རིགས་སད་པར་སྐྱབ་པ་དང་། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ལུས་ངག་གི་
 རྟོགས་ཀྱིས་པ་རོལ་པོ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་སྐྱབ་པ་སོགས་གཏན་ཆིགས་དང་དཔེ་ཚོལ་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༧། དབུ་མ་ཆ། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྟན་འབྲེད། ཞེས་རབ་སྟོན་མ། ༩༡༥་༡༩།

༢ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༨། དབུ་མ་ཆ། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྟན་འབྲེད། རྟོག་གེ་འབར་བ། ༩༩་༢་༣།

༣ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༧། དབུ་མ་ཆ། སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་། བུ་རྩ་ལྷ་མི་ཏ། ༩༥་༡་༢༡།

༤ ༡༠༠༩ལོའི་སྟེང་པར་མ། གོ་བོ་རབ་འབྱུངས་པ་བསོད་ནམས་སེཌ། ལྟ་བུ་སྒྲུབ་པེལ། ༩༧་༤།

བ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་བྱལ་བའི་སྐོན་ས་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་དུ་བྱལ་བའི་སྤྲེང་
དུ་བྱུང་བར་གྱི་ཆོས་སྤྱབ་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གིས་འདུག་པ་མི་འཐད་དེ།
གོང་གི་གཏན་ཆིགས་དེ་རྣམས་སྤྱོད་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས། ཕྱིར་ཁོལ་རང་རྒྱད་
བ་མན་ཆད་ཀྱི་བྱལ་མཐའ་སྤྱོད་ཞིག་ལ་གཏན་ཆིགས་དེ་རྣམས་འགོད་པའི་ཆེ་ནི།
ཁོལ་བ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་བྱལ་བའི་ཆོས་མེད་ལ། དངོས་སྤྱོད་བཅས་
པན་ཚུན་དང་། ཐལ་འགྱུར་བ་ནང་པན་ཚུན་དུ་གཏན་ཆིགས་དེ་རྣམས་འགོད་པའི་ཆེ་
ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་དུ་བྱལ་བ་ཡོད་པ་ནི། ཐལ་འགྱུར་བས་རང་རྒྱད་ཀྱི་གཏན་
ཆིགས་ཁས་ལེན་པར་མི་འགྱལ་བའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་བྱལ་སྟེ། དེའི་ཆེ་ཁོལ་བ་དེ་
གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཅན་ཆད་མས་བྱལ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉ།
ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་ཆོས་ཅན་འཇལ་བའི་ཆད་མ་མཐའ་དག་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་
མ་བྱལ་བའི་ཆོས་ཅན་ཞིག་ལ་ཆད་མར་སོང་བར་འདོད། རང་རྒྱད་བ་མན་ཆད་ཀྱིས་
ཆོས་ཅན་འཇལ་བའི་ཆད་མ་རྣམས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱལ་བའི་ཆོས་ཅན་ཞིག་
ལ་ཆད་མར་སོང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱད་བ་མན་ཆད་ཀྱིས་ཆད་མ་གང་ཡིན་
ཡང་རང་ངོས་ནས་བྱལ་བའི་གཞལ་བྱ་ཞིག་ལ་ཆད་མར་སོང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར།
རང་རྒྱད་བ་མན་ཆད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐོལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་རང་གི་སྤྲོད་
ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་བྱལ་བར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེ་ལྟར་དུ་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེའི་ཆེ་ཁོལ་བ་དེ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་བྱལ་
བའི་ཆོས་ཅན་མེད་དེ། སྐོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱུས་བས་བྱེ་བྲག་

པའི་རྩོམ་སྒྲིལ་མི་ཉག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཆེ་ཉག་མི་ཉག་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་
བྱས་པའི་སྒྲིལ་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། དབུ་མ་པས་དངོས་སྒྲིལ་པའི་རྩོམ་མིག་
དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པའི་སྒྲིལ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་དང་། གངས་ཅན་གྱི་
རྩོམ་བདག་ལས་སྒྲིལ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་ཡང་སྤྲོ་ཆོལ་ཕྱིར་ཆོལ་གཉིས་
ཀྱི་སྤྲོ་ཆོང་མ་ཡིན་པའི་འདོད་པ་བདེན་རྒྱུན་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་
མིག་སོགས་སྒྲིལ་ཅམ་ཞིག་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པས་ཆོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་སྤྲོ་སྤང་
དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡོད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ། ཆོག་གསལ་ལས།^༡ དེ་ནི་
དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གང་གི་ཆེ་འདིར་སྒྲིལ་བ་བཀག་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་
འདོད་པ་དེའི་ཆེ་དེ་ཁོ་ནར་དེའི་རྟེན་ཆོས་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅམ་གྱིས་བདག་གི་
དངོས་པོ་རྟེན་བ་ནི་ཉམས་པར་གྱུར་པ་འདི་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་ལྷངས་པ་ཉིད་
དོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དག་ནི་ཐ་དད་པ་^༢ཡིན་ནོ། །ཞེས་དགག་པ་
མཛད་པའི་ཕྱིར། དགག་པ་ཇི་ལྟར་མཛད་ན། གོང་གི་སྒྲོ་བ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་
ཀྱིས་བཤད་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འཐད་ན། མིག་སོགས་དེ་
མིག་སོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་འཇལ་བའི་ཆད་མ་རང་ཉིད་ལ་གནས་ལུགས་དཔྱེད་
བྱེད་ཀྱི་ཆད་མར་སོང་བའི་རྟེན་དོན་དང་། གངས་ཅན་གྱི་ཐ་སྣང་དཔྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་
མ་རང་ཉིད་ལ་ཐ་སྣང་དཔྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མར་སོང་བའི་ལུལ་གྱི་གཞི་མ་སྤྲོ་ཡིན་
དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་འདྲའི་གཞི་མ་སྤྲོ་མི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། གངས་

༡ བསྐྱེད་འགྲུལ་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༡ དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་བྲགས་ལ། དབུ་མ་ཆོག་གསལ་ལ། ༢༡་༡༥།

༢ ག་༡༩་༡་བ་༤་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན། ༥་༡༩་ལ་༥་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན། དབུ་མ་ཆོག་གསལ་ལ། ༢༡་༡༩་ཐ་དད་པ་
ཡིན་ནོ།

ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་མིག་སོགས་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཅ་ཉགས་གཉིས་པ་
བྱུང་སྟེ། བྱིན་ཅི་ལོག་སྟེ་ཐ་སྟོད་པའི་ཚད་མ་རང་ཉིད་ལ་ཐ་སྟོད་པའི་ཚད་མར་སོང་
བའི་ཡུལ་དང་། བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟེ་གནས་ལུགས་འཇལ་བའི་ཚད་མ་རང་ཉིད་ལ་
གནས་ལུགས་འཇལ་བའི་ཚད་མར་སོང་བའི་ཡུལ་གཉིས་ཐ་དད་པ་སྟེ་འགལ་བ་ཡིན་
པའི་བྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས།^༡ རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ནི་རང་དབང་ཡིན་ལ། རང་དབང་གི་དོན་
ནི་བདེན་བྱུང་ཡིན་ཞེས་སོགས་གཞི་མེད་ཀྱི་སྒྲ་བའི་སྒྲོན་ས་གཏུག་བྱ་བསྒྲུ་བར་མ་
བྱེད་ཅིག །ཅེས་བྲིས་པ་ནི། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་སོགས་དབྱུ་མ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་
སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས།^༢ རང་དབང་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་
ཁོ་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ། ཞེས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་རང་དབང་ལ་གསུངས་པའི་འགྲེལ་
པ་མང་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཁྱོད་རང་གིས་ཐལ་རང་གི་བྱུང་པར་གྱི་རང་ལུགས་འཛོག་
པ་ན།^༣ གཉིས་པ་ལ་གཞི་དང་། ལམ་དང་། འབྲས་བུ་བྱུང་པར་ཅན་གསུམ་ལས། དང་
པོ་ལ་ཐ་སྟོད་དུ་གཞན་སྟེ་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། འདུས་བྲས་དང་མི་བསྒྲུ་བའི་གཞི་
མ་ཐུན་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་ལེན་པ་དང་། ཚད་མའི་མཆོན་ཉིད་མི་བསྒྲུ་བའི་ཤེས་པར་
མི་འདོད་པ་དང་འདོད་པ་དང་། ཚད་མ་ལ་མཛོན་རྗེས་གཉིས་དང་དེའི་སྟེང་དུ་དཔེ་
ཉིར་འཇལ་དང་ལུང་གི་ཚད་མ་སྟེ་བཞིར་གྲངས་ངེས་པ་དང་། མཛོན་རྗེས་གཉིས་སུ་

༡ ༢༠༠༤ལོའི་ལྷོ་པ་ར་མ། ཞོ་ཐོ་རབ་འབྲམས་པ་བསོད་ནམས་སེའླེ། ལྷ་བ་རྩ་སེལ། ༢༡་༡༢།

༢ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥་༢། དབྱུ་མ་ཆེ། སྒོ་བ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ། ༡༡་༤༠་༥།

༣ ༢༠༠༤ལོའི་ལྷོ་པ་ར་མ། ཞོ་ཐོ་རབ་འབྲམས་པ་བསོད་ནམས་སེའླེ། ལྷ་བ་རྩ་སེལ། ༢༤་༤།

༤ ག་༡༤་ན་༤་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། ༥་༡༠་ན་༤་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། ༥་༡༡་ལ་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། ཞེས་འབྱུང་ཡང་། ལེན་པ་
དང་། ཞེས་པ་ཆད་དམ་བཞག །

བྱངས་ཤེས་པར་འདོད་པའི་བྱང་པར་དང་། ཡང་ལོག་གི་བྱང་པར་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་འབྱེད་པ་དང་། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ལ་མི་འབྱེད་པའི་བྱང་པར་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ། ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དང་། མ་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་བྱང་པར་དང་། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་སྒྲུང་མེད་དང་། སྒྲུང་བཅས་སུ་འདོད་པའི་བྱང་པར་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཉམ་ཐེས་ཐ་དད་མེད་པར་འདོད་པ་དང་། ཡོད་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཉི་ལྔ་དྲུག་སྟེ་བཞུགས་པ་དེ་དག་གིས་དང་པོ་རྣམས་ནི་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་། ཕྱི་མ་རྣམས་ནི་རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གྲིས་འདུག་པ། འདི་རྣམས་ཤིས་ཀྱིས་བཀག་ན། རང་རྒྱུད་པས་འདུས་བྱས་དང་མི་བསྐྱུ་བའི་གཞི་མ་ཐུན་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། རང་རྒྱུད་པས་འདུས་བྱས་ཡིན་ན་རྩལ་བ་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་བྱུང་བ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཤེ་ལས།^༡ འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བསྐྱུ་བའི་ཆོས། །དེས་ན་དེ་དག་རྩལ་བ་ཡིན། །ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེད།^༢ ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ཀྱང་འདི་ལྟ་སྟེ། འདུས་བྱས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྩལ་བ་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་སོ། །དག་སྒྲོང་དག །འདི་ལྟ་སྟེ། མི་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་སྲུང་ན་ལས་འདས་པ་དེ་ནི་བདེན་པའི་མཆོག་གོ། །འདུས་བྱས་དེ་ནི་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཀྱང་ཡིན། དེ་ནི་རབ་ཏུ་འཛིག་པའི་ཆོས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཀྱང་། རབ་འབྱོར། རི་ཅམ་དུ་འདུས་བྱས་པ་དེ་ཅམ་དུ་བརྩལ་ལ། རི་ཅམ་དུ་འདུས་མ་བྱས་པ་དེ་ཅམ་དུ་མི་བརྩལ་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་གྲགས་པའི་ལུང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདུ་

༡ བསྐྱུ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༧། དབུ་མ་ཙ། མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱེས། ཅ་ཤེས་རབ། ༡༩༤༡

༢ བསྐྱུ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༧། དབུ་མ་ཙ། སྒྲོང་དག་ལོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེལ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ། ༡༩༤༤་༥།

བྱེད་ཐམས་ཅད་བསྐྱུ་བའི་ཚོས་འདིས་ནི་འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་ནི་བསྐྱུ་བའི་ཚོས་ཉིད་
ཡིན་པའི་བྱེད་བསྐྱུན་རྟོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་དེ་གཉིས་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་
ཤེས་པ་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་དུ་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་བྱེད་པར་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ།
དེ་འབྲུ་བའི་བྱེད་པར་སྟོན་པའི་ལུང་རིགས་གང་ཡང་མེད་པའི་བྱིར། ཡོད་ན་འདི་ལྟར་
ཡོད་ཅེས་སྒྲིམ་ཤིག །

གཞན་ཡང་། དེ་གཉིས་ལ་ཆད་མ་ལ་མངོན་ཐེས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་
འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་བྱེད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་བས་ཀྱང་ཆད་མ་
ལ་མངོན་ཐེས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་འདོད་པའི་བྱིར། ཐལ་འགྱུར་བས་དཔེ་ཉེར་
འཇལ་དང་། ལུང་གི་ཆད་མ་གཉིས་ཐེས་དཔག་ཏུ་འདྲུ་བར་འདོད་པའི་བྱིར། ཐལ་
འགྱུར་བས་ལུལ་ལུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ལོག་གི་བྱེད་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་
དེ། ཐལ་འགྱུར་བས་ཀྱང་རྫོག་བདེན་པ་དང་ཡང་དག་པའི་གཞི་མ་ཐུན་མི་བཞེད་པའི་
བྱིར།¹ འདི་གཉིད་ཉིད་ལ་བདེན་ཡིན། ཞེས་ཉིད་ཆོག་སྒྲིམ་པ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར།
གཞན་ཡང་། དེ་གཉིས་ལ་ཉན་རང་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་
དང་། རྟོགས་པ་མེད་པར་འདོད་པའི་བྱེད་པར་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་ཀས་ཚོས་
ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཉན་རང་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་ཡང་བྱེད་པར་མེད། ཚོས་ཀྱི་
བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་ཉན་རང་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་ཡང་བྱེད་པར་མེད་པའི་བྱིར།
དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་ཐད་ཀྱི་སྒྲུང་བ། ཉི་སྒྲུང་གཉིས་ཀ་ལས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་
རྟོགས་པའི་ཉན་རང་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང་། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་བྱེད་

1 བསྐྱུར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱུར་སྤྱི་ ༤༠༡ དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༡༩༩༡

སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་ཉན་ཐོས་ལམ་དུ་འཇུག་པ་སྤིང་བར་རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་ཁས་
ལེན་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཉག་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་བས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་
རྟོགས་པའི་ཉན་རང་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་གཉིས་ལ་འཕགས་
པའི་མཉམ་གཞག་སྤང་མེད་དང་། སྤང་བཅས་སུ་འདོད་པའི་བྱུང་བར་ཡང་མི་འཐད་
བར་ཐལ། རང་རྒྱུད་པས་སྤོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སློབ་པ་
འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་ཀུན་རྫོབ་སྤང་བར་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། རང་
རྒྱུད་པས་སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཉམ་རྗེས་འགལ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་གཉིས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སང་མཉམ་རྗེས་ཐ་དད་མེད་པར་
འདོད་པ་དང་། ཡོད་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་ཀས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སའི་མཉམ་རྗེས་གཉིས་ལྟོག་པ་ཐ་དད་དུ་འདོད་པར་ཡང་མཚུངས། རོ་བོ་ཐ་མི་དད་
དུ་འདོད་པ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྟེ། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། རང་རྒྱུད་པས་
ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཤེས་བྱའི་སྟེང་པ་ལག་མཐིལ་དུ་སྦྱ་རུ་
ར་བཞག་པ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། བདེན་གཉིས་
རང་འགྲེལ་ལས། མཐུན་པའི་སྤྲད་ཅིག་གཅིག་གིས་ནི། །ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་
ཀུན་བྱུང་བཅ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཐལ་འགྱུར་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་མཉམ་རྗེས་ཐ་དད་དུ་ཁས་
ལེན་པ་མི་འཐད་དེ། དེས་ཐ་དད་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེས་ཐ་དད་
ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། ཐ་དད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་པ་དང་གྲངས་ཅན་ལ་

སོགས་མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པ་ལས།^༡ དེ་
 ད་ཕྱེ་ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས། །མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ནི་ཐ་དད་
 འཇུག་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།^༢ བྱེད་རྒྱ་ས་བོན་གྱི་ལས་ཐ་དད་མུ་
 གུའི་ད་བྱིབས་དང་ནི། །ཁ་དོག་རོ་རུས་སྒྲིན་པའི་ཐ་དད་ཁྱོད་ལ་མེད་པར་
 འཇུག་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། མུ་གུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ས་བོན་ཐ་དད་
 པ་ལས་མུ་གུའི་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པའི་ཐ་དད་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་གངས་ཅན་
 ལ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
 གཞན་ཡང་། ཐ་དད་ཡོད་པར་ཐལ།^༣ རྒྱན་ཅན་རྣམས་དེར་པན་ཚུན་ཐ་དད་
 ཡོད། །ཅེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས།^༤ རྒྱན་ཅན་གྱི་ཡན་ལག་ཇས་ཀྱི་སྐད་
 ཅིག་རྣམས་ལ་རྒྱན་ཅན་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་དག་པན་ཚུན་ཏེ་གཞན་དང་གཞན་དུ་ཐ་
 དད་ཅིང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་བོན་དང་མུ་གུ་གཉིས་དུས་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །མུ་གུ་ས་བོན་དང་ནི་དུས་མཉམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་ཁྱོད་རང་གི་^༥ དུས་ཐ་དད་ལ་གཞན་སྐྱེ་མེད་པས་
 གཞན་སྐྱེ་དགག་དུས་མཉམ་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པས་གཞན་སྐྱེ་དགག་པའོ། །

དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགག་པ་དངོས་དང་། ཚྱོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མུ་གུ་

༡ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༠༡ དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༡༩༧༡༥༡

༢ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༠༡ དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༡༩༧༡༥༡

༣ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༠༡ དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༡༩༧༡༥༡

༤ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༠༡ དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ། ༢༡༧༡༥༣༡

༥ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༠༡ དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༡༩༧༡༥༡

༦ ༡༠༠༤ཡོའི་སྐྱེ་བར་མ། གོ་བོ་རབ་འབྱུངས་པ་བསོད་ནམས་སེངྒེ། ལྷ་བར་སེལ། ༡༩༧༡༥༡

ས་བོན་སོགས་སོ་ཞེས་བྲིས་འདུག་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས།^੧ དེ་
 ལྟར་དངོས་སོ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ། ཆོས་ཅན་གྲོལ་ཕྱིར་གྲོལ་
 གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཆོས་ཅན་དེའི་གནས་ཚུལ་ལ་དཔྱད་
 པའི་སྒྲོ་རོང་ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་གྲུབ་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནི་ཐལ་
 འགྱུར་བའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོར་སྤང་ཞིང་། གཞན་ཡང་། དབྱ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་
 གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་གཞན་ཁས་སྐྱངས་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་དངོས་སོ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་རང་
 རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་མི་རིགས་ཏེ། རིགས་ན་ཆོས་ཅན་དངོས་སོ་ཆད་མས་གྲུབ་
 པའི་སྤྱིང་དུ་དགག་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ནས། བྱད་པར་གྱི་ཆོས་རང་
 བཞིན་མེད་པ་སྐྱབ་དགོས་པ་ལས། ཆོས་ཅན་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིང་དུ་རང་
 བཞིན་ཡོད་པ་ལས་ཕྱོགས་གཞན་ཁྱོད་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡང་ཁས་མ་སྐྱངས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཆོས་ཅན་གཉིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། དངོས་
 སོ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་དངོས་སོ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་སྐབས་སུ་
 ཆོས་ཅན་གྲོལ་ཕྱིར་གྲོལ་གཉིས་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་སོ་རང་བཞིན་
 གྱིས་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་ཆེ་གྲུབ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་སོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
 དང་གྲོལ་ཕྱིར་གྲོལ་རྣམས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དངོས་སོ་རང་
 བཞིན་གྱིས་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་།

੧ ੧੦੦༩ཡོའི་སྐྱེཐ་བར་མ། གོ་བོ་རབ་འབྱུངས་པ་བསོད་ནམས་སེཌ། ལྟ་བུ་སྒྲུབ་པེལ། ༤༩་ཉ།

དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་ཡོད་མེད་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་དགོས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་མ་
བྱལ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་བྱལ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་མེད་དཔྱོད་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་བྱལ་ན། དངོས་པོ་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་རང་
རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་ཁས་
ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།
གཞན་ཡང་། བོད་གི་བསལ་བ་དེར་ཐལ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་
རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རང་
རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་ཡོད་པ་གང་
ཞེས། སྤང་བ་བདག་མེད་དུ་བསྐྱབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་
ཡང་། ཁྱོད་ཀྱིས་ལུང་དོན་འཆད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་དེ། དབྱ་མ་པ་ཡིན་ན་ནི་རང་རྒྱུད་
ཀྱི་རྩིས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་གཞན་ཁས་སྦངས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དབྱ་མའི་ལྟ་བ་ཁས་ལེན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པ་ཡང་ཡིན་རང་
རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ངག་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་དུ་མའི་
ཆོགས་ཀྱི་གནས་སུ་རྟོགས་ཏེ། ཞེས་དབྱ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་མི་རིགས་
པར་གསུངས་པ་ལ། དེ་ལྟར་གསུང་བ་པོ་རང་ཡང་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་ནོ། །ཞེས་
མངོན་སུམ་ལ་བསྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱོགས་

གཞན་ཁས་སྒྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ལ། ཆོས་ཅན་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་
སྟེང་དུ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ལས་ཕྱོགས་གཞན་ཁྱོད་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡང་ཁས་
མ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྒྲུབ་ནི་མཁས་པའི་བཞད་གད་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་
ན་དབྱ་མ་པས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འདོད་དགོས་པ་དང་། ཆོས་ཅན་ཆད་མས་
གྲུབ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ཁས་མི་ལེན་པར་འགྱུར་བས་ཁྱོད་རང་གིས། དབྱ་
མ་པ་ལ་ཁས་ལེན་ཡོད་པར་ཁས་སྒྲུབ་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁྱོད་གྱིས།^༡ དམ་བཅའ་མེད་པ་དང་། གཏན་ཆིགས་མེད་པ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། ལྷ་སྒྲུབ་གྱིས། གལ་ཏེ་ངས་དམ་བཅའ་འགའ་ཡོད། དེས་ན་ང་ལ་སྐྱོན་དེ་
ཡོད། ཁང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པས་ན། ཁང་ནི་སྐྱོན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན། ཞེས་པ་དང་།
འཕགས་པ་ལྟས། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས། གང་ལ་ཕྱོགས་ནི་ཡོད་མིན་
ལ། དེ་ལ་ཡུན་ནི་རིང་པོ་ནའང་། ལྷན་ཀ་བརྗོད་པར་ཁུས་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་
པའི་དོན་ལ། དེང་སང་གི་དབྱ་མ་པ་དག་བདེན་གྲུབ་གྱི་ཕྱོགས་དམ་བཅས་པ་མེད་
པས་སྐྱོན་མེད་ཅེས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་འཆད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཡོད་མེད་སོགས་གྱི་
མཐའ་གསུམ་ཀ་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། ཞེས་གྲིས་པ་ནི། རང་ཉིད་སྒྲུ་
འབེབས་^༢ བར་བྱེད་པའི་བཤད་པར་སྒྲུང་སྟེ། དམ་བཅའ་ཡོད་པར་ཐལ། བདག་ལས་
མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་གྱི་ཆིགས་བཅད་དེས་མཐའ་བཞིའི་སྟེ་བ་བཀག་པའི་དམ་བཅའ་
སྟོན་པར་སྟོབ་དཔོན་རྒྱ་བས་བཞེད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཉགས་གསལ་གཉིས་
ཀ་ཁྱོད་རང་གི་དཀའ་འགྲེལ་གྱི་ཆིག་ཟེན་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན།

༡ ༢༠༠༤ལོའི་ལྷོ་པར་མ། གོ་ལོ་རབ་འབྱུངས་པ་བསོད་ནམས་སེངྒེ། ལྟ་བུ་སྒྲུབ་པེལ། ༡༠༣༡

༢ ག༡༩༡བ་ཅ་རང་ཉིད་སྒྲུ་འབེབས་བར་བྱེད། ཏྟ་༩༣བ་༩་རང་ཉིད་སྒྲུ་འབེབས་བར་བྱེད། ད་པ་༣༡་པ་རང་ཉིད་སྒྲུ་འབེབས་བར་བྱེད།

གཞན་ཡང་། དམ་བཅའ་ཡོད་པར་ཐལ། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་རེ་རེ་བཞིན་
བཀག་པའི་དམ་བཅའ་བཞི་ཡོད་པའི་བྱིར།^༡ དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་གཞན་དག་
ལས་ལྟ་ག་ལ་ཞིག ། ཅེས་སོགས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས།^༢ དམ་བཅའ་བཞི་པོ་དེ་རྩིས་སྲུ་
བརྩོན་ནས། དེ་ཉིད་རིགས་པས་བསྐྱབ་པའི་བྱིར་བཤད་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
དམ་བཅའ་མེད་ཅེས་བ་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཡིན་ཞེན་ཡང་ཁྱོད་ལ་འགལ་
ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སྲུ་ཡོད་པའང་མིན། མེད་པའང་མིན།
ཞེས་སོགས་ཁས་སྐྱངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱིས་^༣ ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་གནས་
ཚུལ་ལ་དཔྱོད་པའི་ཆེ་ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་ཁས་ལེན་དགོས་པས་དབྱུང་པའི་ཉེས་བ་
མཚུངས་སོ་ཞེས་པའི་ལན་ནི། ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་ཁས་མ་སྐྱངས་པས་ཆོས་ཅན་ཆད་
མས་གྲུབ་པའི་སྤྱིང་དུ། ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་དམ་བཅའ་བའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་
མེད་ཅེས་བ་ལ་འཆད་དགོས་པའི་བྱིར། ཞེས་བྲིས་འདུག་པ་མི་འཐད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་
ལུགས་ལ་གནས་ལུགས་ལ་དཔྱོད་པའི་ཆེ་ཆོས་ཅན་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་སྤྱིང་དུ་ཁྱད་
པར་གྱི་ཆོས་དམ་བཅའ་བའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཡང་ཡོད་མིན་མེད་མིན་དུ་
འཆད་དགོས་པའི་བྱིར། ལན་ཅི་སྟེ། ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས།^༤ ཁ་ཅིག་འདིས་ནི་སྲུ་གུ་ལྟ་
ཞིག་གི་ངོ་བོ་ལ་ཡང་བྱེན་ཀུན་རྩིས་ཡིན་པ་དང་། དོན་དམ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་གཉིས་
ཡོད་པར་སྟོན་གྱི། ཞེས་རྒྱུ་ཆེན་གྱི་ལུགས་བརྩོན་ནས། དེ་འགོག་པ་ནི།^༥ སྲུ་གུའི་

༡ བསྐྱན་འབྱུར་དཔེ་བསྐྱར་ན། ༤༡ དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༡༤༩༥།

༢ བསྐྱན་འབྱུར་དཔེ་བསྐྱར་ན། ༤༡ དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ། ༤༤༥༡།

༣ ༡༠༠༤ལོའི་སྐྱུང་པར་ན། ཞོ་བོ་རབ་འབྱུངས་པ་བསོད་ནམས་སེའློ། ལྷ་བ་ངན་སེལ། ༡༠༥༡༡།

༤ ༡༠༠༤ལོའི་སྐྱུང་པར་ན། ཞོ་བོ་རབ་འབྱུངས་པ་བསོད་ནམས་སེའློ། ལྷ་བ་ངན་སེལ། ༡༡༣༡།

༥ ༡༠༠༤ལོའི་སྐྱུང་པར་ན། ཞོ་བོ་རབ་འབྱུངས་པ་བསོད་ནམས་སེའློ། ལྷ་བ་ངན་སེལ། ༡༡༣༡༤།

ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོ་བོ་དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དོན་དམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་
ཐལ། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྲིས་པ་ནི་རང་གི་ཁས་ཁྲུངས་དང་།
ལུང་རིགས་དང་འགལ་བའི་ལུང་བོར་འདུག་སྟེ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་ཁྱོད་
རང་གིས་ཀྱང་ཁས་ཁྲུངས། ལུང་རིགས་ཀྱིས་ཀྱང་འབྲུག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ།
ཁྱོད་རང་གི་དཀའ་འགྲེལ་ལས།^༡ སངས་རྒྱལ་བཙུན་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གཤུལ་བྱ་ལ་
ཐ་སྙད་ཀྱི་སྒྲིན་ས་གནས་ལུགས་བསྟན་པའི་ཆེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་རྫོབ་
དང་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཉིས་བསྟན་ཏོ།^༢ ཞེས་བྲིས་^༣པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།
གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ།^༤ དངོས་རྟེན་ངོ་བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་འགྲེལ་
པ་ལས། “དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཉིས་ཉི་བར་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟར།
ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའོ། རྟེན་ལ་དོན་དམ་པ་ནི་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པ་ན་མས་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཡུལ་གཉིས་ཀྱི་བདག་གིས་རང་གི་ངོ་བོ་རྟེན་པ་ཡིན་གྱི།
རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ནོ། ཞེས་
སོགས་ཀྱི་ལུང་རིགས་འཐད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས།^༥ ལྷ་བྱ་ལྷ་བྱ་གཅིག་ཉིད་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མིང་གིས་
བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་ཐ་སྙད་དུ་རྟེན་པར་ཐལ། ལྷ་བྱའི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་

༡ ༡༠༠ལོའི་སྐྱེ་ལངས་ཀྱི་གོ་བོ་རབ་འབྲུམས་པ་བསོད་ནམས་སེཌ། ལྷ་བརྟན་པེལ། ༡༡༣་༡༧
༢ ཀ་༡༩༣་བ་༡་བསྟན་ཏེ། ༡༩༩་བ་༣་བསྟན་ཏོ། རྟེན་ལ་དོན་དམ་པ་ནི་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པ་ན་མས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཡུལ་གཉིས་ཀྱི་བདག་གིས་རང་གི་ངོ་བོ་རྟེན་པ་ཡིན་གྱི།
༣ ཀ་༡༩༣་བ་༡་ཞེས་བྲིས། ༡༩༩་བ་༣་ཞེས་བྲིས། ད་༣༣༥་པ་ཞེས་བྲིས།
༤ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༠༡ དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་ཐུགས་ལ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༤༤་པ།
༥ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༠༡ དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་ཐུགས་ལ། དབུ་མ་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ། ༤༤་པ།
༦ ༡༠༠ལོའི་སྐྱེ་ལངས་ཀྱི་གོ་བོ་རབ་འབྲུམས་པ་བསོད་ནམས་སེཌ། ལྷ་བརྟན་པེལ། ༡༡༩་པ།

ཏེ། གུན་རྫོབ་ཡིན་ན་བདེན་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ནི། དེ་གཉིས་མི་
མཚུངས་སོ། །

རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་^༡ ཡུལ་རྩུན་པ་ལ་འཛིག་ཏེན་པའི་ཤེས་ངོ་ཉིད་ལ་སྟོས་
ནས་བདེན་པ་དང་ལོག་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་པས། སྤྱིར་གུན་རྫོབ་ལ་ཡང་དག་དང་
ལོག་པ་གཉིས་སུ་མི་འབྲེད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་དེ་
འདྲའི་བྱད་པར་གསུང་རབ་ཚད་ལྡན་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་བྱོད་
ཀྱིས། ^༢མདོར་ན་ལོག་པའི་གུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་ནི་གུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཐ་
སྟངས་ལ་ནི་མ་བཟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་བསྟན་མི་ལུས། །ཞེས་དང་། ཐ་སྟངས་བདེན་
པ་ཐབས་སུ་གྱུར་བ་དང་། །ཞེས་དང་། འཛིག་ཏེན་གུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། །ཞེས་པ་
ནམས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཐ་སྟངས་བདེན་པ་དང་། གུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། ཐ་སྟངས་དུ་
ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་གསུང་རབ་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་
གཉིས་སུ་འདྲུ་^༣བར་གསུངས་པའི་ཡ་གྲུལ་གྱི་གུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ལ། ལོག་པའི་
གུན་རྫོབ་བདེན་པ་ནམས་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་
པའི་ཐབས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཡང་^༤གུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ན་ཡོད་པས་མ་
བྱུང་བའི་དང་། ཐ་སྟངས་དུ་ཡོད་ན་ཡོད་པས་བྱུང་བའི་སོགས་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་
གཞུང་དང་འགལ་བའི་རང་བཟོ་མང་དུ་བྲིས་པའི་མཐར། དཔུ་མའི་གཞུང་གི་མགོ་
མཐུག་བསྐྱེགས་ན་འདི་ལས་གཞན་དུ་སྤྲོས་ཐབས་ཨེ་འདུག་ལེགས་པར་དཔྱད་

༡ ག་༡༩༣ན་ཅ་རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱི། ༡༩༤༥ན་ལ་རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱི། ༡༩༣༤ན་རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱི།

༢ ག་༡༩༣ན་ཅ་རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱི། ༡༩༤༥ན་ལ་རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱི། ༡༩༣༤ན་རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱི།

༣ ག་༡༩༣ན་བ་༡་འདྲ། ༡༩༤༥ན་བ་༣་འདྲ། ༡༩༣༤ན་འདྲ།

༤ ༡༩༠༤ལོའི་སྟེང་པར་ལ། གོ་བོ་རབ་འབྱུངས་པ་བསོད་ནམས་སེཌ། ལྟ་བུ་སྒྲིག་སེལ། ༡༩༤༥།

ཅིག་ཁྱེས་མེས་འདུག་པ། དབུ་མའི་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་ལོ་བྱས་པས་གཞུང་
 འོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྦྱས་ཤིང་དེ་ལས་གཞན་ཏུ་སྦྱ་བའི་ཐབས་མ་རྟེན་པ་
 དེ།^༡ ཐུབ་དབང་གཉིས་པ་སྒྲོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་ལ་མ་གྲུས་ཤིང་ཞེ་སྤང་བས་
 ལན་འདུག་པས་བཤགས་བསྐྱམས་ལ་འབད་མཛོད། བོང་གི་དམ་བཅའ་རྣམས་ལ་
 སྒྲིན་བཛོད་ན། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན་མེད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་བདེན་
 གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ལོག་ཤེས་ཡིན་ན་
 མེད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་
 མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱིབ་པ་གཉིས་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། ཀུན་འབྱུང་མེད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་
 བཞི་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དཀོན་མཆོག་གི་གསུམ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དབང་ཤེས་འབྱུང་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདེན་གཉིས་གང་
 རུང་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། འོན་དམ་གྱི་བདེན་པ་གང་རུང་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྒྲེ། བདེན་གཉིས་འཛོག་པའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་ཏུ་བདེན་པ་
 གཉིས་སུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། བོང་གི་རྟགས་བྱུབ་སྒྲེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པས་
 ཁྱབ་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ན་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐུ་སྟེགས་
 ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བཏགས་པའི་རྟག་གི་དངོས་ཀྱི་བདག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

༡ ག་༡༩༣་བ་༩་མ་རྟེན་པ་ནི། ཏ་༡༩༥་བ་༥་མ་རྟེན་པ་དེ། ད་༡༩༩༠་མ་རྟེན་པ་དེ།

༢ ག་༡༩༣་བ་༩་དཀོན་ཅོག། ཏ་༡༩༩་ན་༡་དཀོན་ཅོག། ད་༡༩༩༠་དཀོན་ཅོག།

༣ ག་༡༩༩་ན་༣་རྟགས་དངོས། ཏ་༡༩༩་ན་༩་རྟགས་དངོས། ད་༡༩༩༡་རྟགས་དངོས།

འདོད་མི་བྱས་ཏེ། འབྲུག་པ་ལས།¹ དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་བདག་ནི་ཡོད་མིན་ཞིང་། །འདི་
ནི་རང་འཛིན་ཉེན་དུའང་མི་རིགས་ལ། །འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཡོད་མི་འདོད། །ཅེས་
དང་།² མི་ཤེས་གཉིད་³ གྱིས་རབ་བསྐྱོད་ལྷ་སྟེགས་ཅན། །རྣམས་གྱིས་བདག་ཉིད་
བཞིན་བཏགས་པ་དང་། །སྤྱི་མ་སྤྱིག་⁴ སྤྱི་སོགས་ལ་བཏགས་པ་གང་། །དེ་དག་འཛིག་
ཉེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་མིན་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་ཐལ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་
མ་རིག་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་མེད་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན།
དེ་ཆོས་ཅན། མེད་པར་ཐལ། འོག་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ། དེ་རྣམས་
ལས་སྤོས་ནས་སྤྱོད་མཐའ་ཡས་པ་བརྗོད་རྒྱུ་འདུག་ནའང་། བརྗོད་པར་སྤྱི་བ་འདུག་
པས་དེ་ཅུང་ལས་མ་བྱིས་སོ། །

ཡང་ཁྱོད་གྱིས། “ རྟེན་ཆེན་ལས། རྫོ་འབྲུལ་པ་གཅིག་གི་དོར་ཡོད་པ་ལ་ཀུན་
རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འཛིག་པ་བཀག། ཅེས་གསུངས་པ་ལ། ཁྱོད་གྱིས་དེ་ནི་འཛིག་ཉེན་
ཀུན་རྫོབ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ཁྱད་པར་མ་བྱེ་བ་སྟེ། ཞེས་ཟེར་བ་ནི་བཞད་གང་
ཀྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། འཛིག་ཉེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། ཐ་སྙད་བདེན་པ་དང་། ཀུན་
རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་གསུངས་པ་འཕགས་པ་
ཡབ་སྐུ་ཀྱི་གཞུང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞུང་ལུགས་ཆོད་ལྟར་ཀུན་གྱིས་ཁས་

1 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 60 དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འབྲུག་པ། ༡༩༧༡

2 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 60 དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འབྲུག་པ། ༡༩༧༦

3 ག་ཏེ་ལ་ན་མ་གཉིད་ཀྱིས། 57 ཏེ་ལ་ན་མ་གཉིད་ཀྱིས། 57 ཏེ་ལ་ན་མ་གཉིད་ཀྱིས།

4 ག་ཏེ་ལ་ན་མ་གཉིད་ཀྱིས། 57 ཏེ་ལ་ན་མ་གཉིད་ཀྱིས། 57 ཏེ་ལ་ན་མ་གཉིད་ཀྱིས།

5 2004ལོའི་སྤྱི་མ་གྱི་གོ་ལན་འབྲུག་པ་བསྐྱོད་ནས་སེམས་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་མེད། 2004

ལེན་པས་ཁྱད་པར་འབྱེད་དུ་མེད་ལ། ཁྱོད་རང་གིས་^༡རང་བཙེའི་ཁྱད་པར་སྤེའི་
སྟོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས།^༢འདིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ཉོན་མོངས་ཅན་
ཀྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་མ་མཐའི་ས་མཆོམས་ས་བརྒྱད་པ་ནས་འཛོག་པར་འདོད་
པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆེ་གསུམ་དུ་
བསྐྱོམས་པས་བདེན་འདྲིན་སྟོང་རྒྱས་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོས་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་
གཅིག་ལ་སོགས་པར་བསྐྱོམས་ཀྱང་སྟོངས་མི་རྒྱས་པར་ཁས་ལྷངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཐེག་ཆེན་ལ་ས་བརྒྱད་པ་མ་ཐོབ་བར་དུ་སྤང་བྱ་ལྷག་པོ་ཡང་མེད་པར་ཁས་ལྷངས་
པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་ཐེག་ཆེན་རིགས་པ་རྒྱས་པས་སྤང་བྱ་སྟོང་བ་
ལ་རྒྱས་པ་ཆེ་བར་ཁས་ལྷངས་པས་འགལ་འདྲའི་ཕྱང་པོ་འབའ་ཞིག་དུ་སྤང་བའི་ཕྱིར།
ཞེས་གྲིས་འདུག་ལ། འདི་ནི་ཁྱོད་རང་གིས་^༣ཁྱོད་རང་ལ་འཁོར་གསུམ་བཅོས་པ་སྟེ།
ཁྱོད་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་མ་མཐའི་
ས་མཆོམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ་ནས་འཛོག་པར་
འདོད་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་
བདག་མེད་ཆེ་གསུམ་བསྐྱོམས་པས་བདེན་འདྲིན་སྟོང་རྒྱས་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་གཅིག་དུ་ཆོགས་བསགས་པའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
མེད་ལམ་པས་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་
མཐོང་ལམ་གྱི་བར་ལ་སྤང་བྱ་ལྷག་པོ་གཞན་སྤངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་ཆེན་

༡ ག༡༩༤་བ་པ་པ་ར་ལི། ༡༩༩༤་བ་པ་པ་ར་ལི། ༡༩༩༤་པ་པ་ར་ལི།

༢ ༢༠༠༩འོའི་ལྷ་ས་པ་ལ། གོ་ཐོ་རབ་འབྱུངས་པ་བཙུན་ལམ་སེའླ། ལྷ་ས་པ་ལ། ༡༩༩༩་པ་ལ།

༣ ག༡༩༤་བ་པ་པ་ར་ལི། ༡༩༩༤་བ་པ་པ་ར་ལི། ༡༩༩༤་པ་པ་ར་ལི།

གྲི་ལམ་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ལས་སྤང་བྱ་སྤོང་བ་ལ་རྣམ་པ་ཆེ་བར་ཁྱོད་རང་གིས་
 གྲང་ཁས་སྤངས་པས་འཁོར་གསུམ། ཁྱེད་ཀྱིས་¹ བོད་ཀྱི་འབྲུག་པའི་བཤད་སྟོལ་
 གཅིག་ལ། རྒྱ་ཁྲོ་བའི་ཕྱགས་འདི་ནོར་བ་ཆེ་ཤོས་གཅིག་དང་མང་ཤོས་གཅིག་ཏུ་
 འདུག་པོ། ཞེས་བྲིས་པའི་ལན་སྒྲིས་ལ། འཕགས་ལུལ་ལུ་སྟེགས་ལོག་ལྟ་ཅན་རྣམས་
 ཀྱིས། རྟོན་མཆོག་དམ་པ་སྟོན་གྱི་ཕྱང་པོར་མཐོང་། རྟོ་ཡི་སྟོན་ཡིན་དོན་གྱི་གནས་
 ཚུལ་མིན། མིག་སེར་ཅན་གྱིས་¹ རྒྱ་དཀར་སེར་པོར་མཐོང་། མིག་སྟོན་ཡིན་གྱི་
 རྒྱ་དཀར་སེར་པོ་མེད། རྟོན་བྲལ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་ཕྱགས་བཟང་པོ། ལྷག་དོག་
 གཉི་ལྷག་དབང་གིས་ནོར་བར་མཐོང་། ལམ་རན་གྱང་ཕྱིར་སྟོབས་བཞི་ཆོང་བ་
 ཡི། བཤགས་བཤམ་ཉིད་ལ་རྟག་ཏུ་འབད་བར་མཐོང་།

ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས། གང་ཕྱིར་སྤུ་གྲུ་ས་བོན་ལ་ས་གཞན་མིན། །ཞེས་པའི་སྐབས་
སྤུ་གཞུང་འདི་ས་ཐ་སྟངས་ཀྱིས་གཞག་ལ་ཡང་འབྲས་དུས་ན་རང་གི་རྒྱ་དེ་ཡོད་པ་
ཡང་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་བྱུབ་སྟེ། ཡོད་ན་རྟག་པར་འཇུག་ཞིང་
མེད་ན་ཆད་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟག་ཆད་སྟོང་ཚུལ་འདི་ནི་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་དགོངས་
པ་བཀའ་པའི་ཕྱགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ། འདི་ནི་ཐ་སྟངས་དུ་ཡང་འབྲས་བྱ་དེ་ཉིད་
གཞན་ཉིད་བཀག་པ་ལ་ཐུག་མོད། རང་རྒྱུད་པས་ཐ་སྟངས་དུ་རྒྱ་འབྲས་གཞན་ཉིད་དུ་
ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་དགེ་གཞོན་ཐམས་ཅད་དངོས་འགལ་གཅིག་རྣམ་བཅད་

༡ ༡༠༠༥ལོའི་སྐྱེ་བ་ར་མ། བོ་བོ་རབ་འབྱམས་པ་བསོད་ནམས་སེཾ། ལྷ་བ་རན་སེཾ། ༡༡༣༥

[illegible]

ཉ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༠། དབྱ་མ་ལ། དཔལ་རྟུན་ལྷ་བ་ཤལ་ས་ལ། དབྱ་མ་འཁྲུག་ལ། ༥༩༥༡༡།

༩ བསྟན་པ་ལྟར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༠ དབྱ་མ་ལ། དབལ་ལྟན་ཆེ་བ་གྲགས་པ། དབྱ་མ་འཇུག་པ། ༥༩༥༡༡

ལ་ཞེགས་པས་ཅིག་ཤོས་ཡོངས་གཙོད་ལ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་ལྷ་གྲུའི་
 ཏུས་ན་ས་བོན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ན་དེ་མེད་པ་^༡མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྗོད་ན་ཅི་
 གྲུ། ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། བ་སྙད་རྣམ་གཞག་ལ་ཡང་འབྲས་ཏུས་ན་རང་གི་རྒྱ་ཡོད་པ་
 ཡང་མིན། མེད་པ་ཡང་མིན་ཞེས་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། བ་སྙད་ཏུ་ས་བོན་ལྷ་
 གྲུའི་ཏུས་སུ་མེད་པར་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། བ་སྙད་ཏུ་ལྷ་གྲུའི་ཏུས་སུ་ས་བོན་
 མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྤྲ།

གཞན་ཡང་། དངོས་འགལ་གཅིག་རྣམ་བཅད་ལ་ཞེགས་པས་ཅིག་ཤོས་
 ཡོངས་གཙོད་ལ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་དགེ་ཀན་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་། དགེ་གཞོན་
 ལྷ་སྤྲུལ་ཡབ་སྲས་ལ་བྲས་ནས། ཁྱོད་དེ་དག་ལ་སྟོན་གཏོང་བར་འདོད་འདུག་ལྟེ།
 མདོ་སྙད་པ་ལས། ^༢གང་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་དེ་ནི་མེད་ཅེས་བྲ། ཞེས་ཡོད་པ་རྣམ་
 པར་བཅད་^༣པ་ལས་མེད་པར་གྲུབ་པ་དང་། ཚོད་ཆོག་ལས། ^༤རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་
 རོག་ན། །རང་བཞིན་ཉིད་ཏུ་རབ་གྲུབ་འགྱུར། ཞེས་རང་བཞིན་གྲིས་མེད་པ་རྣམ་
 པར་བཅད་ན་རང་བཞིན་གྲིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བ་སྙད་ཏུ་ལྷ་
 གྲུ་ས་བོན་དང་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བ་སྙད་ཏུ་རྒྱ་འབྲས་དེ་ཉིད་གཞན་ཡིན་པ་
 བཀག་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 ཁྱོད་ཀྱིས། “ལྷ་གྲུའི་ཏུས་ན་ས་བོན་རྒྱུན་ཆད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་གྲུ་ས་བོན་ལས་

༡ ག་༡༩༥་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏ་༡༩༥་བ་མེད་པར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ད་༡༩༥་མེད་པར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ༢ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༣༩། ཤེས་རབ་སྙན་ཆོག་སྟེན་གྱི་སྟོན་པ་བཙུག་པ་ལྟར་འདས། མདོ་སྙད་པ། ༥༩།
 ༣ ག་༡༩༥་བ་དབྱེད་པ། ཏ་༡༩༥་བ་དབྱེད་པ། ད་༡༩༥་དབྱེད་པ།
 ༤ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༥། དབྱ་མ་ཅ། མགོན་པོ་ལྷ་སྤྲུལ། ཚོད་ཆོག་༡༥༦་༡༩།
 ༥ ༡༠༠༩ཡོའི་སྟེང་པར་ས། མོ་བོ་རབ་འབྲས་པ་བཙོད་ནས་སེའློ། ལྷ་བར་ན་སེལ། ༡༩༦་༡༣།

གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་དེ་གཞུང་གི་ཕྱོགས་སུ་སྦྲེལ་བས་ནི་ཁས་མི་
ལེན་པས་ཁྱོད་རང་གིས་ཆད་བྱུང་ཏུ་བཀོད་པ་དངོས་འགའ་ལོ། །

དེས་ན་དངོས་འགའ་ཁས་སྒྲུངས་ནས་མངོན་སུམ་ལ་བསྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་།
དུ་ཤད་གི་རང་གི་ལུགས་བཟུང་སྟེ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ལ་གནས་པ་སྒྲུབ་ལུགས་ཀྱི་
རྟག་ཆད་སྟོང་ཚུལ་སྦྲེལ་ཞིང་། དབུ་མ་སྦྲང་བ་ལས།^༡ བན་ཚུན་སྦྲངས་ཏེ་གནས་པའི་
མཆན་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་བདག་ནི་ཅིག་ཤོས། དགག་པ་གཞན་བསྒྲུབ་པ་མེད་ན་མེད་པ་
མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་མིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་ཡང་རིགས་པ་མིན་
ནོ། །ཞེས་དང་།^༢ གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་གང་རྣམ་པར་བཅད་པ་མེད་ན་མེད་
པ་དེ་གཉིས་ནི་བན་ཚུན་སྦྲངས་ཏེ་གནས་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་དབུ་
ཆད་ཀྱི་གཞུང་ཆད་ལྟར་དག་ལས་བན་ཚུན་སྦྲངས་ཏེ་གནས་པའི་དངོས་འགའ་
གཅིག་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་ན་ཅིག་ཤོས་ཡོངས་གཅོད་ལ་བྱུང་པར་གསུངས་པ་ལ་
རྟག་ཆད་སྟོང་མི་རུས་སོ་ཞེས་སྦྲས་པ་ནི། རྩེ་བཅུན་ས་སྒྲུབ་པ་རྩེ་ཏུས།^༣ སྟེ་ལྷ་མོ་
རྣམས་ཀྱིས་མི་བཟུང་ནས། །མཐུག་མ་མེད་ཅེས་བཞད་གད་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟར་དུ་
སོང་འདུག་པས་ལེགས་པར་སོམས་ཤིག །

ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས།^༤ གཤམ་ཏེ་རང་གི་མཆན་ཉིད་བརྟེན་གྱུར་ན། །ཞེས་པའི་སྐབས་

༡ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བཅུར་ན། ༤༩། དབུ་མ་སྦྲང་སྟེ་སྟོང་དཔོན་ལེ་ཞེས་སྦྱང་པོ། དབུ་མ་སྦྲང་བ། ༡༩༥༥་༡༩།

༢ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བཅུར་ན། ༤༩། དབུ་མ་སྦྲང་སྟེ་སྟོང་དཔོན་ལེ་ཞེས་སྦྱང་པོ། དབུ་མ་སྦྲང་བ། ༡༩༥༥་༡༩།

༣ མེས་པོའི་བྲལ་བཞག །༡༥། ས་པར་གྱི་གསུང་འབུམ་པོད་དང་པོ། ས་པར་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོག་ ལེགས་བཤད་རིན་པོ་ཆའི་
གཏེར། ༩༠༩་༡།

༤ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བཅུར་ན། ༤༠། དབུ་མ་ལ་དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བ་གྲགས་ས། དབུ་མ་འཐུག་བ། ༥༤༥་༡༩།

སུ་ལྷོ་གཞུང་ཆེན་པོ་གཤམ་པ་ན།^༡ གཞུགས་དང་ཆོར་བ་སོགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་དང་།
རང་གི་རོ་བོ་དང་རང་བཞིན་ཁས་སྦྱངས་པ་ཅམ་གྱིས་དེ་དག་རང་གི་མཆན་ཉིད་
གྱིས་བྱུང་བ་སོགས་ཁས་ལེན་མི་དགོས་ན། འདིའི་ཕྱོགས་སྤྱི་དེ་དག་ཁས་ལེན་
པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡིན། དགོས་ན་ཁྱོད་རང་གིས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཉིད་
གྱིས་རང་གི་རོ་བོ་ཡོད་པར་ཁས་སྦྱངས་པ་དང་འགལ་མི་འགལ་སོམས་ཤིག །ཅེས་
བྲིས་འདུག་པ་གོང་འོག་ཀྱན་ཏུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རོ་བོ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་བོ་ཡོད་པ་
ལ་དགག་པ་མང་དུ་བྱས་འདུག་པས་འདི་རྣམས་ཕྱོགས་ཅིག་ཏུ་བཀག་ན། ཁྱོད་གྱིས་
གཞན་ལ་འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་པལ་ཆེ་བ་ཁྱོད་རང་ལ་ལོག་པ་ཡོད་པས།
གཞུགས་སྤྱི་ལ་སོགས་པའི་རོ་བོ་ཡོད་པར་ཐལ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་
ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རོ་བོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེ་བསྟན་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་སྤྱི་བྱུང་གྱིས་དབུ་མ་རྩ་བའི་གཞུང་བཅའ་ས་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།^༢ གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར། ཞེས་པའི་འབྲེལ་བ་བྱུང་སྤྱི་ལི་ཏ་
ལས།^༣ དེ་དག་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་རོ་བོ་ཉིད་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
སློབ་དཔོན་གྱིས་^༤ རིགས་པ་དང་། ལུང་སྟོན་དུ་བཏང་བ་འདི་བཅའ་ས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཉིད་ལས་ཀྱང་།^༥ འདུས་བྱས་ལ་སོགས་པ་རོ་བོ་ཉིད་དང་།

༡ ༢༠༠༩ལོའི་ལྷན་པར་ན། གོ་བོ་རབ་འབྱུངས་པ་བསོད་ནམས་སེའློ། ལྷ་བ་ངན་སེལ། ༡༣༠༡༣།

༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ན། ༥༡། དབུ་མ་ཅེ། མགོན་པོ་ལྷ་སྤྱུལ། རབ་ཤེས་རབ། ༣་༣།

༣ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ན། ༥༢། དབུ་མ་ཅེ། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་སྤྱུངས། བྱུང་སྤྱི་ལི་ཏ། ༤༤༤༡༢།

༤ ག༡༩༤་བ་ཅ་སློབ་དཔོན་གྱི། ༡༡༩༤་བ་ཅ་སློབ་དཔོན་གྱི། ༡༣༤༣་ཅ་སློབ་དཔོན་གྱི།

༥ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ན། ༤༠། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་ཤེས་པ། དབུ་མ་འབྱུག་ག། ༤༤༤༡༣།

ཞེས་སོགས་དང་།^༡ མ་མཛད་དེ་ཕྱིར་འདུས་བྱས་ལ། །སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་
ཉིད། །རང་བཞིན་ཉིད་དུ་སྦྲད་པ་སྟེ། །ཞེས་འདུས་བྱས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཆོས་
ཉིད་ནི་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་དང་བཅོས་པ་མིན་ཞིང་། དེ་དག་གི་གཤེས་ལུགས་ཡིན་
པས་དེ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་དང་རང་བཞིན་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་ཐལ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་
ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཉིད་རང་
བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ཉིད་ལས།^༢ གང་ཕྱིར་དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཏེ། །ཡིན་ཕྱིར་
མིག་ནི་མིག་གིས་སྟོང་། །ཞེས་དང་།^༣ གང་ཕྱིར་དེ་ཡི་རང་བཞིན་དེས་། །ཡིན་ཕྱིར་
གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་། །ཞེས་དང་། ཅ་ཤེ་ལས།^༤ རང་བཞིན་རྒྱ་དང་རྒྱུ་
ལས་ནི། །འབྱུང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས།^༥ སྟོབ་
དཔོན་གྱིས་བསྟན་བཅོས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་མཛད་པ་རྣམས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་
སྟོབ་དཔོན་གྱིས་^༦ ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་དམ་ཞེས། གང་གི་དབང་དུ་མཛད་
ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་། མ་བྱུང་ཡང་
རུང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་ནི་གནས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་

༡ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༠། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༡༩༩༡༩།

༢ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༠། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༡༩༩༡༩།

༣ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༠། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༡༩༩༡༩།

༤ ག༡༩༣་ན་༡་རང་བཞིན་དེས། ༡༩༩༤་ན་༣་རང་བཞིན་དེས། ༡༩༩༥་ལ་རང་བཞིན་དེས། ཞེས་གསལ་ཡང་། རང་འགྲེལ་དུ་རང་
བཞིན་དེ། ཞེས་གསལ།

༥ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༣། དབུ་མ་ན། མགོན་པོ་སྐུ་སྟེན། ཅ་བ་ཤེས་རབ། ༡༩༩༡༩།

༦ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༠། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ། ༡༩༩༣་༡༡།

༧ ག༡༩༣་ན་མ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་གྱིས། ༡༩༩༤་ན་མ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་གྱིས། ༡༩༩༥་ལ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་གྱིས།

བ་ཚེས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་དོ། །ཚེས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་ཅི་ཞིག །མིག་ལ་
སོགས་པ་འདི་དག་གི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་མིག་ལ་སོགས་པ་འདི་ཚེས་ཉིད་མིག་ལ་
སོགས་པ་འདི་རང་བཞིན་དུ་གསལ་བར་བསྟན་པ་འདི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཚེས་རྣམས་ཀྱི་
རང་བཞིན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སློབ་དཔོན་འཕགས་པས་ཞལ་
གྱིས་བཞེས་པ་འདི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས།^༡ རང་བཞིན་འདི་ནི་སློབ་དཔོན་གྱི་^༢ ཞལ་
གྱིས་བཞེས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་^༣ ། གཞན་ཡང་།^༤ དོན་འདི་ཁས་ལེན་དུ་
གཞུག་པར་རུས་པས་རང་བཞིན་འདི་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་ཡང་རྣམ་པར་
བཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ལ་སོགས་པ་
གསུམ་ཁས་ལེན་ན། དེ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་གྲིས་པ་འདི་
ནི། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་དེ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲིབ་སྟེ།
གོང་དུ་བྲངས་པ་ལྟར་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ངོ་བོ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ཡོད་པར་
གསུངས་ཤིང་། ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་མེད་པར་གསུངས་པ་འདི་
ཕྱིར་དང་། ཚིག་གསལ་ལས།^༥ རྒྱ་དང་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་^༦ གྲུར་བ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། །ཅི་མའི་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་ལྟ་བུར་གྲུར་བ་
དེ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན་དེ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་ཡང་མིན་ལ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༠༡ དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཕྲུག་པའི་རང་འགྲེལ། ༤༩༤་༥༡

༢ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། འཕྲུག་པ་རང་འགྲེལ། ༤༩༤་༡༠༡ སློབ་དཔོན་གྱིས།

༣ ག༡༩་ཉ་ལ་མ་ཟད་ཀྱིས་གཞན་ཡང་། ༥་༡༩༤་ན་༤་མ་ཟད་ཀྱིས་གཞན་ཡང་། ༥་༣༡༥་༡༠་མ་ཟད་ཀྱིས་གཞན་ཡང་།

༤ ༡༠༠༤་མའི་ལྷན་པར་མ། གོ་བོ་རབ་འབྱུངས་པ་བསོད་ནམས་སེའླེ། ལྷ་བ་ངན་སེལ། ༡་༣༠་༡་༣༡

༥ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༠༡ དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་ཚིག་གསལ། ༣༡༤་༡༡༡

༦ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། དབུ་མ་ཚིག་གསལ། ༣༡༤་༡༡༡ མ་གྲུར་པ།

ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱིས། འོན་ཀྱང་ཉན་པ་སོ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲགས་སྤང་བའི་ཕྱིར་སྒྲོ་
བཏགས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱལ། །ཞེས་མེ་མེའི་རང་བཞིན་དང་
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཐལ་འགྱུར་བས་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་དེ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་མ་
རིག་པའི་ལུགས་ཡིན་པ་དང་། མིག་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་
བ་དང་། དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཉིད་ལས། དང་སོ་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་སོ་སོ་སྒྲེ་བོས་ཀྱང་རྟོགས་པ་དང་། ཕྱི་མ་དེ་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཆངས་སྒྲོད་དོན་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། རང་
བཞིན་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་འབྲེལ་ལས།^༡ གྲེ་མ་མ་
ལ་གང་ཟག་གིས་དངོས་སོ་རྩེད་ཟད་ཀྱང་མི་འདོད་ཅིང་སྒྲོ་བྱུར་དུ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་
པ་དང་། གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡང་འདོད་པ་ཁྱོད་ནི་སུ་ཚུན་འགལ་
བའི་དོན་བརྗོད་པ་ཞིག་གོ། །བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་
མ་རིག་པ་ཞིག་སྟེ། འདིའི་དགོངས་པ་ནི་གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་
ངོ་བོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྒྲེ་བོས་གཟུང་བར་བྱ་བ་གང་
ཡིན་པ་འདི་དེ་རྣམས་ཀྱི་^༢རང་བཞིན་ཡིན་ན་ནི། རང་བཞིན་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་
པས་ཀྱང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཆངས་པར་སྒྲོད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ན། གང་གི་ཕྱིར་
འདི་ཉིད་རང་བཞིན་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་བལྟ་བའི་དོན་དུ་ཆངས་པར་སྒྲོད་པ་དོན་དང་
བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་བདག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་བལྟོས་ནས་

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༤༠། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་ཆེ་བ་གྲགས་ས། དབུ་མ་འཇུག་པའི་རང་འབྲེལ། ༤༩༩་ཉ་༢།
༢ ག། ༡༤༣་བ་༤་དེ་རྣམས་ཀྱིས། ༥་༥༠༠་ན་༥་དེ་རྣམས་ཀྱིས། ༥་༥༥་༤་དེ་རྣམས་ཀྱིས།

བཅོས་མ་མིན་པ་དང་གཞན་ལ་མི་སྟོན་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དོ། །གང་ཞིག་གིས་པའི་སྤྱི་
པོ་བཏུ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་^༡་མིན་པར་རིགས་ལ། དེ་ཙམ་གྱིས་
དོན་དམ་པ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཞིང་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་མིན་ཏེ། དེ་ནི་རང་བཞིན་
གྱིས་^༢་ཞི་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། ཁྱོད་གྱིས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་
གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་དགོས་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཡོད་ཅིང་། མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་རྣམས་ཀྱང་འདིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་
དུ་ཡོད་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ཆོག་གསལ་ལས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ཉིད་ལས། ^༣
དེའི་བྱིར་ངས་གལ་ཏེ་མཚན་གཞིའམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དམ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་
རུང་སྟེ། འདིག་རྟེན་ན་ཡོད་ན་ནི་ཐམས་ཅད་འདོན་སྤྲུལ་དུ་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་
པའི་བྱིར། ཞེས་དང་། ^༤ དེའི་བྱིར་གལ་ཏེ་འདིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་ན་ནི་དེའི་ཆེ་
མཚན་ཉིད་བཞིན་དུ་མཚན་གཞི་ཡང་གཏོན་མི་ཟ་བར་འགྱུར་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེའི་
བྱིར་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་དོན་དམ་པ་ཡིན་ན་ནི་དེའི་ཆེ་མཚན་གཞི་
མེད་པས་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཀྱང་མེད་པས་མཚན་མ་གཉིས་སུ་གལ་འགྱུར། ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱི་སྤར་གྱི་དམ་བཅའ་དེས་ཐལ་འགྱུར་པའི་གཞུང་ཆོད་
ལྡན་རྣམས་དང་འགལ་བར་མ་ཟད་འདིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཁྱོད་རང་གི་ཁས་ལྡངས་དང་

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མན། རང་བཞིན་དུ་རིགས་ལ་ཞེས་གསལ།

༢ ག་༡༤ན་༣ རང་བཞིན་གྱི་ཞི་བ། ཏ་༣༠༠ན་༩ རང་བཞིན་གྱི་ཞི་བ། ད་༣༤༥ རང་བཞིན་གྱི་ཞི་བ།

༣ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མན། ༤༠༡ དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་ཆོག་གསལ། ༤༠༡།

༤ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མན། ༤༠༡ དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་ཆོག་གསལ། ༤༤༤།

ཡང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རང་གིས་^༡ ཐལ་འབྱུང་བའི་ལུགས་འཆད་པའི་ཆེ།
^༢འཛིག་ཉེན་ཚད་མ་དགག་ཕྱིར་འཛིག་ཉེན་ནམ་དབྱེ་བསྟན། །ཞེས་སོགས་ས་བཅད་
 གསུམ་བྱས་ནས། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ་མཚན་ཉིད་སྒྱིར་བསྟན། མཚན་ཉིད་སོ་སོར་
 བཤད་ཅེས་བདེན་གཉིས་རང་རང་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཁས་ཁྲུངས་པ་དང་།^༣ བཅོམ་
 ལྷན་འདས་ཀྱིས་^༤གཏུལ་བྱ་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་^༥སྒྲོན་ས་གནས་ལུགས་སྟོན་པའི་ཆེ་དངོས་
 བོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བསྟན་ཏེ་ཞེས་བྲིས་པ་དང་
 དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འཛིག་ཉེན་ཐ་སྙད་ལས་ཀྱང་མའི་རང་བཞིན་ཆ་བ་
 དང་། ཚུའི་རང་བཞིན་བསིལ་བར་གྲགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས།^༦ འདིའི་ཕྱོགས་
 གྲ་སྒྲ་བ་པོ་དབྱུ་མ་རང་རྒྱད་པ་ལ་འཆད་པ་ནི། གཞུང་འོག་མའི་གྲ་འབྱེལ་དུ་འདིར་
 གྲས་པ། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པས་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་ལ་རག་
 མོད། ཅེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཏེ།^༧ རང་རྒྱད་པས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་ཁས་
 ཁྲུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། རང་གིས་རང་ལ་ཁས་ཁྲུངས་དངོས་
 འགལ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲེལ་གྱི་ལུང་དེས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་ཁས་མི་ལེན་ཅིང་
 གཞན་སྐྱེ་ཁོ་ནའི་རང་སྤེལིག་^༨གཞུང་དེ་དག་གི་ཕྱོགས་གྲ་སྒྲ་བ་པོར་བསྟན་ལ། དེ་

༡ ག་༡༤༤་བ་༡་ཁྱོད་རང་གི། ༡༩༥༠་བ་༣་ཁྱོད་རང་གི། ༡༩༥༠་༡༡་ཁྱོད་རང་གི།
 ༢ ༡༠༠༤མོའི་ལྷན་པར་ལ། གོ་བོ་རབ་འབྱུངས་པ་བསོད་ནམས་སེའློ། ལྷ་བ་ངན་སེལ། ༡༡༣་༡།
 ༣ ༡༠༠༤མོའི་ལྷན་པར་ལ། གོ་བོ་རབ་འབྱུངས་པ་བསོད་ནམས་སེའློ། ལྷ་བ་ངན་སེལ། ༡༡༣་༡༠།
 ༤ ག་༡༤༤་བ་༣་འདས་ཀྱིས། ༡༩༥༠་བ་༤་འདས་ཀྱི། ༡༩༥༡་༣་འདས་ཀྱི།
 ༥ ག་༡༤༤་བ་༣་ཐ་སྙད་ཀྱིས། ༡༩༥༠་བ་༤་ཐ་སྙད་ཀྱིས། ༡༩༥༡་༣་ཐ་སྙད་ཀྱིས།
 ༦ ༡༠༠༤མོའི་ལྷན་པར་ལ། གོ་བོ་རབ་འབྱུངས་པ་བསོད་ནམས་སེའློ། ལྷ་བ་ངན་སེལ། ༡༣༠་༣།
 ༧ ༡༠༠༤མོའི་ལྷན་པར་ལ། གོ་བོ་རབ་འབྱུངས་པ་བསོད་ནམས་སེའློ། ལྷ་བ་ངན་སེལ། ༡༣༠་༢།
 ༨ ག་༡༤༤་བ་༤་རང་སྤེལིག། ༡༩༥༡་ན་༡་རང་སྤེལིག། ༡༩༥༤་བ་རང་སྤེལིག།

བྱུང་མཐའ་སྤྱོད་པ་བཞིའི་ནང་ནས་རང་རྒྱུད་པ་ཁོ་ན་རེས་པའི་བྱིར་དང་། གོང་དུ་ཁྱོད་
རང་གིས་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་བྱུང་བ་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་སྤྲིས་པ།
འདིར་རང་རྒྱུད་པས་དོན་དམ་པར་སྦྱེ་བ་ཁས་སྦྱངས་པའི་བྱིར། ཞེས་བྲིས་པ་དང་
དངོས་སྤྱུ་འགལ་བའི་བྱིར། ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས།^༡ སེམས་ཅམ་པས་འཕགས་པའི་མཉམ་
གཞག་གི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་བ་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། ཞེས་པ་ཡང་
གཞན་མ་གོ་བ་སྟེ། ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། སེམས་ཅམ་པས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་
སྟོང་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་དངོས་པོ་རང་
བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་བ་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ།

ཀྲིཀ་ཆེན་དུ།^༢ བྱམ་པ་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་དོན་དུ་བྱམ་པ་བདེན་པས་
སྟོང་པ་ལ་བྱེད་ཀྱི།^༣ དེའི་དོན་བྱམ་པ་བྱམ་པས་སྟོང་པ་ལ་བྱེད་ན་བྱམ་པ་གཏན་མེད་
དུ་འགྱུར་གསུངས་པ་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས། ‘བྱམ་པ་རང་གི་ངོ་བོས་’སྟོང་པའི་ཆེ་བྱམ་པ་
གཏན་མེད་པར་དོགས་པའི་ཐུགས་ཁལ་ཁྱོད་ནི་དབྱུ་མ་པར་རྣམས་པ་ཨ་རེ་མཛེས་ཏེ།
ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། འོ་ན་ཁྱོད་རང་ཉོན་ཅིག། ཡོད་ན་རང་ཉིད་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་
པས་བྱུང་པར་ཐལ། འདུས་བྱས་འདུས་བྱས་ཀྱིས་སྟོང་། བྱམ་པ་བྱམ་པས་སྟོང་པའི་
བྱིར། འདོད་ན། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ།

༡ ༢༠༠༩ལོའི་ལྷོ་པ་ར་མ། གོ་བོ་རབ་འབྱམས་པ་བསོད་ནམས་སེའློ། ལྷ་བ་རྒྱ་སེལ། ༡༣༠་པ།

༢ ལྷོ་པ་ར་མ་མ། གསུང་འབྱམས་མ། ཐེ་ཙོང་ཁ་བ། དགོངས་པ་རབ་གསལ། ༩༡་པ་པ།

༣ ག༡༩༩ན་༣་བྱེད་ཀྱིས། ༡༩༡༡ན་༩་བྱེད་ཀྱིས། ༡༩༩༣་བྱེད་ཀྱིས།

༤ ༢༠༠༩ལོའི་ལྷོ་པ་ར་མ། གོ་བོ་རབ་འབྱམས་པ་བསོད་ནམས་སེའློ། ལྷ་བ་རྒྱ་སེལ། ༡༣༩་པ།

༥ ག༡༩༩ན་༣་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་། ༡༩༡༡ན་༥་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་། ༡༩༩༣་པ་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་།

བ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ། ཡང་ཁྱོད་གྱིས།¹ གང་བྱིར་རྒྱ་ཞིག་ན་ཡང་
 དེ་ཡི་འབྲས་བུ་མཐོང་བའི་བྱིར། །ཞེས་འབྲས་བུའི་དུས་ན་རྒྱ་མེད་ཞིག་པར་བཤད་
 བ་དང་། གང་བྱིར་རྒྱ་གཞི་ས་བོན་ཞིག་པ་མེད། །ཅེས་འབྲས་བུའི་དུས་ན་རྒྱ་མ་ཞིག་
 པར་བཤད་བ་དང་། གང་བྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་¹ དེ་མི་འགག་པ། །ཞེས་ལས་མི་
 འགག་པར་བཤད་བ་དང་། ལ་ལར་ལས་འགགས་ཡུན་རིང་ལོན་ལས་ཀྱང་། །ཞེས་
 ལས་འགགས་པར་བཤད་བ་འགལ་བ་སྙད་སྙང་བའི་དོན་ནི། ལས་བྱས་མ་ཐག་དུ་མ་
 སྙད་དུ་ཞིག་བ་དང་། བ་སྙད་དུ་འགགས་བ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་ཞིག་བ་དང་
 འགགས་བ་མེན་ཞེས་བ་སྟེ། ཞེས་བྱིས་འདུག་པ། གང་བྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་
 འགག་པ། །ཞེས་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་འགག་པར་བཤད་གྱི་¹ །གཞུང་དེས་ལས་
 མི་འགག་པར་དངོས་ཤུགས་གང་གིས་ཀྱང་བཤད་བ་མེད་པས། གཞུང་འདིས་ལས་
 མི་འགག་བ་བཤད་ཅེས་བ་ཡང་གཞུང་དེའི་ཆོག་ལ་རྟོག་བ་རྩེད་ཟད་ཀྱང་མ་བཟུག་
 པར་སྙང་ངོ་། །ལས་བྱས་མ་ཐག་དུ་ལས་མ་སྙད་དུ་མ་ཞིག་པར་ཐལ། ལས་བྱས་མ་
 ཐག་དུ་ལས་བྱས་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ལས་བྱས་པའི་དུས་སུ་ལས་བྱས་པའི་བྱིར།

རྟེན་གཞི་ཆེན་པོ་སྟེ། ལས་དང་ནམ་མཁུ་གྱི་འབྲས་ཀྱི་པར་དུ་ཡུན་རིང་པོས་
ཆོད་པའི་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལས་འབྲས་ཀྱི་བདེ་སྤྱད་འཕྲུང་པར་ནི་རང་གི་སྡེ་པ་
གོང་ལོག་ཐམས་ཅད་འདོད་ལ་གསུངས་ནས་པར་དུ་བཞག་པ་མང་པོ་མཛད་པའི་

[illegible]

༣ ག་༡༩༥༣་ལ་འཇུག་གི་དེ་མི། ༡༩༥༣་ལ་འཇུག་གི་དེ་མི། ༡༩༥༣་ལ་འཇུག་གི་དེ་མི།

གྲ བ་༡༩༩'བ་༣'བཤད་གྱིས། ༥'༣༠༡'བ་༣'བཤད་གྱིས། ༥'༣༦༥'༡'བཤད་གྱིས།

༩ གྲོ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་མ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། དཔོངས་པ་རབ་གསལ། ༣༩༣་།

རྩིས་སྤྱུ་^༡ དེ་ཡང་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་
ལ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་མི་རུང་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་མ་བྱུབ་པར་འདོད་པའི་དབྱ་མའི་
ཕྱོགས་ལ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་བྱུབ་པའི་གནད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ཁྱོད་གྱིས་
དགག་པ་བརྗོད་པ་ན། ^༢དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་
ཐམས་ཅད་ལ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་མི་རུང་ཞེས་པ་ནི་གཞིགས་རྒྱ་ཚུང་བ་སྟེ། ཞིག་པ་
དངོས་པོར་འདོད་པ་སྤྱི་སྟེན་གྱི་བྱུབ་པའི་བྱུབ་མཐར་བྱས་ནས་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་
པས་བགག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། དོན་མ་གོ་བཞིན་དུ་བརྗོད་སྟོང་གི་
དགག་པ་སྤྲུས་པ་ཡིན་ཏེ། རྩི་ཉིད་གྱིས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི། རྟེན་ཆེན་དུ་གོང་དུ་
རང་སྟེ་ཞེས་བྱ་བས། རང་སྟེར་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཞིག་
པ་དངོས་པོར་མི་རུང་གསུངས་^༣ པ་ལ། ཁྱོད་གྱིས་བྱེ་བྲག་པས་ཞིག་པ་དངོས་པོར་
འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཆོག་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐམས་ཅད་
ཅེས་པ་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་འཆད་པ་ཡང་གཞུང་ཕྱོགས་སྤྱིའི་ཕྱོགས་ཡིན་པས། དེ་ལ་བྱུབ་
མཐའ་མ་བཟུང་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞིག་པ་དངོས་པོར་མི་རུང་བའི་
དོན་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་འཛོག་མི་
ཤེས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁྱོད་གྱིས། ^༤དབྱ་མ་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཞིག་པ་
དངོས་པོར་བྱུབ་ཅེས་པ་སྤྲུམ་མ་བྱུང་ཞིང་། འདི་ནི་འགོག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྲིས་
པ་ནི་གཞིགས་རྒྱ་ཚུང་བ་ཡིན་ཏེ། དབྱ་མ་པའི་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་

༡ ལྷ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་མ། རྩི་ཙོང་ཁ་ག དགོངས་པ་རབ་གསལ་ ༡༩༩༡་༥།

༢ ༡༠༠༩ལོའི་སྟེ་པར་མ། གོ་བོ་རབ་འབྲུམ་པ་བསོད་ནམས་སེའླེ། ལྷ་བ་ངན་སེལ། ༡༩༡༡་༦།

༣ ཀ་༡༠༠་ན་༡་མི་རུང་གསུང་། ཏ་༡༠༡་ན་༣་མི་རུང་གསུང་། ད་༡༠༠་༡་ན་མི་རུང་གསུང་།

༤ ༡༠༠༩ལོའི་སྟེ་པར་མ། གོ་བོ་རབ་འབྲུམ་པ་བསོད་ནམས་སེའླེ། ལྷ་བ་ངན་སེལ། ༡༩༡༡་

ཞིག་པ་དངོས་པོར་བཤད་ཅིང་། གངས་རིའི་ཁྲོད་དུ་བྱོན་པའི་ཐལ་འགྲུར་བའི་བྱ་བ་
མཐའ་སྤྱོད་པའི་མཁས་པ་མང་པོས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་བྱིར། ཡང་ཁྲོད་ཀྱིས། འཕགས་
དང་པོས་སྤྱོད་གྱུ་གྱའི་ཆ་ཤས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལོག་ལ་སྤྱོད་གྱུ་ལས་གཞན་བྱམ་པ་
ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་མ་ཐོབ་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས། ཞིག་པ་དེ་
དངོས་པོར་གཏན་འདོད་པ་མིན་ཏེ། དེའི་འཕགས་དང་པོས་སྤྱོད་གྱུ་གྱའི་ཆ་ཤས་ཐམས་
ཅད་ལོག་ནས་སྤོང་བུ་སྤྱོད་པ་དེ་ཡང་དངོས་པོ་གཏན་མ་རྟོགས་པར་འདོད་པར་
འགྲུར་ཏེ། རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་བྱིར། ཞེས་བྲིས་འདུག་པ་ཡང་ཟེར་རྒྱས་འཕོངས་
བ་ཡིན་ཏེ། རང་སྤེལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤྱོད་པའི་འཕགས་ལ། དངོས་པོ་སྤྱོད་པའི་ཆ་
ཤས་རྣམས་ཞིག་ནས་ལོག་། དངོས་པོ་བྱི་མ་མ་རྟེན་པའི་མེད་དགག་དངོས་པོ་མིན་
པ་དང་། སྤྱོད་གྱུ་ཞིག་ནས་ལོག་པའི་རྗེས་སྤྱོད་གྱུ་གྱའི་འབྲས་བྱའི་སྤོང་བུ་སྤྱོད་པ་དངོས་
པོར་མི་རུང་བ་གཉིས་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པའི་བྱིར།

ཡང་ཁྲོད་ཀྱིས། ¹ འཕགས་བྱི་མ་ལ་ཉེར་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཆོག་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཉེར་སྤྱོད་སྤྱོད་བཏགས་ ² པ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་མི་འགལ་བ་དང་། ཞིག་རྒྱུའི་དངོས་
པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་པ་དངོས་པོར་མི་འགལ་བ་གཉིས་དཔེ་དོན་གཏན་མི་མཚུངས་
ཏེ། འཕགས་དང་པོ་ལ་ཉེར་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་མེད་ན། ཉེར་སྤྱོད་སྤྱོད་བཏགས་པ་མེད་
དགོས་ཤིང་། ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ནི་ཞིག་རྒྱུའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་དུས་ཁོ་ནར་
བཞག་འདུག་པའི་བྱིར། ལེགས་པར་སོམས་ཤིག །ཅེས་བྲིས་འདུག་པ་ལ་ཡང་

1 ༡༠༠༩ལོའི་ལྷན་པར་ལ། གོ་ཐོ་རབ་འབྲས་པ་བསོད་ནམས་སེའློ། ལྷ་བ་ངན་སེལ། 1993།

2 ༡༠༠༩ལོའི་ལྷན་པར་ལ། གོ་ཐོ་རབ་འབྲས་པ་བསོད་ནམས་སེའློ། ལྷ་བ་ངན་སེལ། 1993།

3 ག་༡༠༠་བ་3་བཏགས། 1993་བ་3་བཏགས། 1993་བ་3་བཏགས།

འབྲེལ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། ཉེར་སྤྲས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཉེར་སྤྲས་
དངོས་པོ་ཡིན་པ་དང་། ཞིག་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཞིག་པ་
དངོས་པོ་ཡིན་པ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཆོན་དུ། ཉེར་སྤྲས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མེད་ན་ཉེར་
སྤྲས་མེད་དགོས། ཞིག་པའི་དངོས་པོ་རང་གི་རྒྱུའི་དུས་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
འགོད་པ་ནི་འགལ་བྱུང་ཡིན་ལ། ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས། ཉེར་སྤྲས་སུ་བཏགས་པ་ཞེས་པའི་
དོན། ཉེར་སྤྲས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་ཉེར་སྤྲས་སུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལ་བྱེད་ན་ནི། དེ་དངོས་པོ་
ཡིན་པ་དང་། ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་གཉིས་མཚུངས་པར་བསྒྲིབ་པ་ཁྱོད་རང་ལ་
འགལ་འདུའི་ཕུང་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་དངོས་པོ་མིན་པར་མཚུངས་པ་ཁྱོད་རང་
གིས་ཁས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདི་འབྲེལ་པའི་རིགས་པ་ལྟར་སྤྲས་པའི་གཏམ་གྱིས་
ལབ་ནས། འཇམ་དབྱངས་རྩེ་བཅུན་ཙོང་ཁ་བ་ལྟ་བུ་ལ་ལེགས་པར་སོམས་
ཤིག། །ཅེས་སྤྲས་འདུག་པ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་རྒྱ་ཡོད་ན་ཁྱོད་རང་ལེགས་པར་གཏོང་
དགོས་འདུག་གོ།

ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས།^༡ སྒྲེ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ཤྱ་ཤི་ཞེས་པའི་ཤི་བ་དེ་སེམས་ཅན་
ཞིག་པ་ཡིན་ན། གནས་སྐབས་དེར་སེམས་ཅན་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་སྒྲུ་གྲུ་ཞིག་
པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་སྒྲུ་གྲུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། མེད་ན་སེམས་ཅན་ཤི་ནས་
མེད་པ་རྒྱུ་འཕེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་གནས་པའོ། །ཞེས་གྲིས་འདུག་ལ། ཁྱོད་རང་
གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཤི་ནས་མེད་པར་འདོད་པའི་རྒྱུ་འཕེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་བཟུང་
བར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཞིག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་

༡ ༡༠༠༥ལོའི་སྐྱེཐ་བར་མ། གོ་བོ་རབ་འབྱུངས་པ་བསོད་ནམས་སེཌ། ལྷ་བ་རྒྱ་སེལ། ༡༩༩༡༥།

ན་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞིག་པའི་དུས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལས། ཁྱོད་རང་གིས་
ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། མེད་ན་རྒྱང་འཕེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་གནས་པར་
ཁྱོད་རང་གིས་ཁས་སྦྱངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱིས། སེམས་ཅན་གྱི་ནས་མེད་པ་རྒྱང་འཕེན་གྱི་གྲུབ་
མཐའ་ལ་གནས་པའོ། །ཞེས་བ་དེས། དཔེར་ན། བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་ལྟ་བུ་གྱི་བའི་
དུས་སྒྲུབ་དེ་མེད་པར་འདོད་ན་རྒྱང་འཕེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་
པའི་དོན་ཡིན་ནམ། དེ་གྱི་བའི་དུས་སྒྲུབ་དེ་དང་རྒྱད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་
མེད་པར་འདོད་ན་རྒྱང་འཕེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་གང་
ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཁྱོད་རང་ཡང་རྒྱང་འཕེན་གྱི་ལྷགས་ལ་གནས་པར་ཐལ། ཁྱོད་
རང་གིས་ཀྱང་དེ་གྱི་བའི་དུས་སྒྲུབ་དེ་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་གྱི་བའི་
དུས་སྒྲུབ་དེ་མ་གྱི་བར་ཐལ། དེ་གྱི་བའི་དུས་སྒྲུབ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།
གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་དེ་འབྲེལ་མེད་ཡིན་ཏེ། དེ་གྱི་བའི་དུས་སྒྲུབ་དེ་
དང་རྒྱད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པར་རྟེན་ཆེན་གྱི་ལྷགས་ལ་ཁས་མི་
ལེན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁྱོད་ཀྱི་ཀྱུན་སློང་རན་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་
དགག་པ་འབྲེལ་མེད་མང་པོ་འདུག་པ་ནས་ལ་ནི་ལན་མི་དགོས་པར་འདུག་ཅིང་།
གྱི་བ་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་གཞན་གྱིས་ཁས་སྦྱངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །¹སྐྱབ་བྱེད་འདི་
ལ་འདི་²ཅམ་ཞིག་འབྱུང་བ་འདིས་རྒྱ་ཅི་ཡིན་ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། སེམས་ཅན་སློག་

1 ༡༠༠༤མོད་རྒྱུ་པར་ས། ཞོ་མོ་རབ་འབྱུངས་པ་བསོད་ནམས་སེཌ། ལྟ་བུ་སྒྲུབ་པེལ། 1993
2 ག་307་བ་3་སྐྱབ་བྱེད་འདི་ལ་འདི་ཅམ་ཞིག །5303་བ་3་སྐྱབ་བྱེད་འདི་ལ་འདི་ཅམ་ཞིག །5373་30་སྐྱབ་བྱེད་འདི་ལ་ཅམ་
ཞིག།

དབང་འགགས་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་གྱི་བ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཅན་ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་
གསུམ།

ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས།¹ དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། །ཞེས་པའི་དངོས་
པོ་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་ནི་འདི་ལ་པན་པ་གང་ཡང་མེད་པར་ཐལ། དངོས་མེད་
འདུས་བྱས་ཡིན་པ་ལ་ལུང་འདི་ལ་བརྟེན་ན། ཞིག་པ་དངོས་མེད་དུ་ཁས་སྐྱེས་
དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྲིས་འདུག་པ་ནི། ཁྱོད་རང་གི་གོང་འོག་ཏུ་གློད་བྲོ་བའི་
ཕྱིར། ཞེས་པར་འདུག་གོ། དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནི། དངོས་པོ་
རང་རང་གི་དུས་སུ་མེད་པའི་དངོས་པོ་དེའི་ཞིག་པ་འདུས་བྱས་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་
ཡིན་ནོ། །

འདིར་སྐྱས་པ། སྤག་དོག་ནད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྐྱེས་བུ་རྣམས། །འཇམ་དབྱངས་
ལྷ་མའི་ལེགས་བཞད་སྐར་མཆོག་གིས། །སྤག་དོག་ནད་ལས་སྦྱར་དུ་སྐྱོལ་བ་
དང་། །བྱད་པར་གོ་རམས་བསོད་ནམས་སེང་གེ་བྱིད། །འཇམ་དབྱངས་ལྷ་མ་ཇེ་
བཙུན་ཅོང་ཁ་པའི། །སྤགས་ཇེའི་འོད་སྟོང་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོ་བ་ཡིས། །མ་དད་ལོག་
རྟོག་སུན་པ་ཀུན་བསལ་ཏེ། །སྐྱོ་བཟང་བསྟན་པའི་ལྷ་ལམ་འདུག་པར་ཤོག །བར་
སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས།² གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པར་ཐལ་བ། མ་སྤང་བ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ་བ།
རྟོན་གཞན་བརྗོད་པའི་ཉེས་པ་མཚུངས་པ། དེ་ལས་ཀྱང་སྤང་པའི་གནས་སུ་གྱུར་བ།

1 ༡༠༠༧ལོའི་ལྷ་པར་མ། གོ་བོ་རབ་འབྱུངས་པ་བསོད་ནམས་སེངྒེ། ལྷ་བ་ངན་སེལ། 1999ལོ།

2 ༡༠༠༧ལོའི་ལྷ་པར་མ། གོ་བོ་རབ་འབྱུངས་པ་བསོད་ནམས་སེངྒེ། ལྷ་བ་ངན་སེལ། 1999ལོ།

ཞིག་པས་ནས་མཁའ་གང་བར་ཐལ་བ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་
མི་རུང་བར་ཐལ་བ། སྒྲིན་ལ་སྒྲར་སྒྲིན་གྱིས་སྒྲོན་སྒྲོང་མི་རུས་ལ། གཅིག་དང་ཐ་དང་
བཏགས་པའི་ཉེས་པ་སྟེ་དེ་ཞིག་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་ནི། ལས་འབྲས་གཉིས་པོ་ངོ་པོ་
གཞན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་པོ་ཡོད་ཅིང་བར་དུ་ཞིག་པའི་དངོས་པོས་ཆོད་པའི་
ཕྱིར། ཏགས་གཉིས་ཀ་ཁས་སྦྲངས། འདོད་ན། གཞན་སྒྲུ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་
པ་ནི། རྒྱ་འབྲས་སྤང་ནས་སྒྲིད་དམ། མ་སྤང་པར་སྒྲིད་ཅེས་དབྱེད་པའི་ཆོ། ཕྱགས་ཕྱི་
མ་ཁས་ལེན་པར་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་སྒྲིས་པར་འདོད་པ་ནི་གང་ཞིག་། དེ་
གཉིས་ཀྱི་བར་ཞིག་པ་དངོས་པོ་བས་ཆོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤང་མ་སྤང་དབྱེད་པའི་
ཆོ་ཕྱགས་གཉིས་ཀ་གཞུང་ལས་དངོས་སུ་བཀག་པ་དང་འགལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཞན་གྱིས་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་ལེན་
པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འདི་ལ་མཚུངས་ཏེ། གང་ཕྱིར་ལས་ནི་སྒྲུབ་
མེད། །འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་དེའི་ཕྱིར། །གང་ཕྱིར་དེ་ནི་མ་སྒྲུས་པས། །དེ་ཕྱིར་
ཞིག་དངོས་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་དང་། གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་ལ། །དེ་
ཕྱིར་ཞིག་དངོས་མེད་ཀྱང་འདི་རུས་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་མཚུངས། ཀུན་
གཞི་སོགས་ཀྱིས་ཉེས་པ་ཅི་ཞིག་བྱས་ལེགས་པར་སྒྲོས་ཤིག །

བཞི་པ་ནི། དེ་དག་ལས་ཀྱང་འདི་སྤང་པའི་གནས་ཏེ། ཀུན་གཞི་སོགས་ནི་
ནང་པའི་བྱུང་མཐའ་སྒྲུབ་པ་དེ་དེའི་འདོད་པ་ཡིན་ལ། ཞིག་པ་དངོས་པོར་བྱུང་པ་ནི་ཕྱི་
རོལ་པའི་འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་སྒྲུབས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་འགོག་
པ་དངོས་པོར་འདོད་ཀྱང་། དངོས་པོ་ཞིག་ཆེ་དངོས་པོར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་ནི། སྤོན་པོ་ལྷ་བྱ་སྐད་ཅིག་བཅུ་རྒྱུན་ལྷན་དུ་འབྱུང་བའི་ཆེ། སྐད་ཅིག་མ་
གཉིས་པར་སྤོན་པོ་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཞིག་པ་དངོས་པོ་བ་དང་སྤོན་པོ་སྐད་ཅིག་མ་
གཉིས་པ་གཉིས། སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་པར་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཞིག་པ་དངོས་པོ་བ་གཉིས་
སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་པ། ཞིག་པ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོའི་རིགས་འབྲས་སྐད་ཅིག་མ་སྟེ་བཞི་
དང་། ལྷ་པའི་ཆེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་འབྲས་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་བཞི་དང་། དེ་རྣམས་
ཞིག་པའི་ཞིག་པ་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་དུ་གྱུར་པ་སོགས་ཁྲོད་ཀྱིས་ཞིག་པ་འདི་དག་
གཟུགས་སུ་བྱུང་ན། རྩལ་ཤན་ཅམ་ལས་མེད་ཀྱང་དངོས་པོ་གཅིག་ཞིག་པའི་ཞིག་
པ་དེས་ཀྱང་ནམ་མཁའི་ཁམས་གང་བར་འགྱུར་རོ། །

བྱག་པ་ནི། རྒྱ་མར་ལྷ་བྱའི་རྒྱ་ཟད་པ་མར་མེ་ལྷ་བྱའི་འབྲས་བྱ་ཟད་པའི་རྒྱ་
གསུངས་པས་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་དངོས་པོ་འདུས་བྱས་ཡིན་ན། མ་རིག་པ་ལ་
སོགས་པའི་ཡན་ལག་སྟེ་མ་སྟེ་མ་ཟད་པས། འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་སྟེ་མ་
སྟེ་མ་ཟད་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དངོས་པོ་དང་འདུས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་
ཡང་འདོད་ན། འདུས་མ་བྱས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གཏན་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་
རྒྱུན་གྱིས་གང་བྱུང་ཐམས་ཅད་འདུས་བྱས་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རོ་པོ་
ཉིད་སྐྱེ་འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱིར་བཞི་སྟོམ་པ་དེ་རོ་པོ་ཉིད་སྐྱེའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། དེར་ཐལ། རྒྱ་མར་ཟད་པ་མར་མེ་ཟད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲོད་
ཀྱིས་སྐྱབས་ཤིག །བདུན་པ་ནི། ལས་ཀྱི་རྣམ་སྟོན་སྤྱང་ཟེན་པའི་དུས་ན་ལས་ཞིག་
པའི་ཞིག་པ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་ལས་གཅིག་གིས་རྣམ་སྟོན་སྤྱང་ཟེན་པའི་རྗེས་སུ་

༡ ག་ཤོན་པ་ལྷ་མར་ལྷ་བྱའི་རྒྱ་ཟད་པ། ཏ་ཤོན་པ་ལྷ་མེད་ལྷ་བྱའི་རྒྱ་ཟད་པ། ད་ཤོན་པ་ལྷ་མེད་ལྷ་བྱ་ཟད་པ།

སྒྲིག་ཡང་རྣམ་པར་སྒྲིག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཡང་རྣམ་སྒྲིག་གི་རྒྱ་རྒྱར་པའི་ཞིག་
པ་དངོས་པོ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མེད་ན་རྣམ་སྒྲིག་བྱུང་བའི་ཆེ་ལས་མ་ཞིག་པར་
ཐལ། དེའི་ཆེ་ལས་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྲུ་བ་པ་བྱུ་བ་མཐའི་གཙོ་བོ་ལ་ཨེ་
སོང་། བརྒྱད་པ་ནི། ལས་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་དངོས་པོ་བ་དེ་ལས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་གས་
ཐ་དད། ངོ་བོ་གཅིག་ན་དེའི་ཆེ་ལས་མ་ཞིག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་དད་ན། དེ་ཡང་། འབྲས་བུ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པས་དེ་དག་བརྟེན་ནས་
འབྱུང་བ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། བན་ཚུན་མ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལས་དང་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་དངོས་པོ་བ་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་བྱུ་བ་པའི་ཕྱིར།
འཁོར་གསུམ་ཨེ་བྲན། དེ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་མཐའ་ཡས་སོ། །ཞེས་བྲིས་ནས།
འདི་རྣམས་ལ་^༡གཞན་ཡང་གཞོད་བྱེད་ཆར་ལྟར་དུ་འབབ་པ་ཞེས་ཆར་ལྟར་དུ་འབབ་
པ་ཞེས་པའི་ས་བཅད་བྱས་པ་ནི། ཁྱོད་རང་ལ་གཞོད་བྱེད་ཆར་ལྟར་དུ་འབབ་པར་
སྒྲིང་སྟེ། ཁྱོད་རང་ན་བ་གཞོད་ལ་ཉོན་ཅིག །ཐལ་འགྱུར་དང་པོའི་རྟགས་དང་པོ་བྱེད་
ལ་ཡང་བྱུ་བ་སྟེ། ལས་འབྲས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ལས་འབྲས་གཉིས་གཞན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་མ་བྱུ་བ་ན། ཁོང་དུ་
ལུང་རིགས་དང་ཁྱོད་རང་གི་ཁས་སྦྱངས་དང་འགལ་བའི་གཞོད་བྱེད་ཆར་ལྟར་བ་
ཡོད་པ་བྲན་པར་གྱིས་ཤིག །རྟགས་གཉིས་པ་ཁས་སྦྱངས་ཞེས་པ་ཡང་བསྟོན་ཏུ་
འབའ་ཞིག་སྟེ། ལས་ཞིག་པ་དང་དེའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྟེས་པ་དུས་མཉམ་པར་

འདོད་པ་རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་དུ་མི་འདོད་པ་མཐའ་དག་གི་ལུགས་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཞིག་པ་དངོས་པོ་བས་ཆོད་པར་གང་དུ་ཡང་ཁས་སྦངས་པ་མེད་པས་མངོན་སུམ་ལ་བསྟོན་ཉམ་འདི་འབྲམ་བྱེད། ཕྱགས་བྱི་མ་ཁས་ལེན་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་སྐྱེས་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ཞིག་པ་དངོས་པོ་བས་ཆོད་པའི་བྱིར། ཞེས་བྲིས་པའི་དངོས་པོ་བས་བར་ཆོད་ན། ས་བོན་གྱིས་ས་བོན་ཞིག་པ་སྐྱེད་ཅིང་དེས་མུ་གུ་བསྐྱེད་^༡དགོས་ལ། དེ་མི་འཐད་དེ། ས་བོན་གྱིས་ས་བོན་ཞིག་པ་དང་མུ་གུ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་བསྐྱེད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། སྤང་མ་སྤང་དཔྱོད་པའི་ཆེ་ཕྱགས་གཉིས་ཀ་གཞུང་ལས་དངོས་སུ་བཀག་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་པའི་སྤང་མ་སྤང་གཉིས་ཀ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དཔྱོད་^༢པའི་ཆེ་ཕྱགས་གཉིས་ཀ་གཞུང་ལས་དངོས་སུ་བཀག་པ་དང་འགལ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་མིན་འགལ་བ་མི་འཐད་དེ། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་^༣པས་དཔྱད་པའི་ཆེ་རྒྱས་འབྲས་བུ་མི་བསྐྱེད་ན། རྒྱ་འབྲས་མ་སྤང་པར་རྒྱས་འབྲས་བུ་མི་བསྐྱེད་པས་མ་ཁུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་འགགས་པ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་སྐྱེས་པ་དུས་མཉམ་^༤པའི་ཕྱིར། སྤང་མ་སྤང་དཔྱད་པའི་དོན་རྒྱས་འབྲས་བུ་སྤང་ནས་བསྐྱེད་དམ་མ་སྤང་པར་བསྐྱེད་ཅེས་བྲིས་པ་ལ་བྱས་ནས། དེའི་ཆེ་རྒྱས་འབྲས་བུ་མི་བསྐྱེད་པར་འདོད་ན། རྒྱས་འབྲས་བུ་མི་བསྐྱེད་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྲིས་མ་བྲིས་ལ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་མི་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྩེད་ཟུང་མེད་པའི་བྱིར།

༡ ག་མཐའ་པ་པ་ལ་སྐྱེད་དགོས་ལ། ཏ་མཐའ་པ་པ་ལ་བསྐྱེད་དགོས་ལ། ད་མཐའ་པ་པ་ལ་བསྐྱེད་དགོས་ལ།
༢ ག་མཐའ་པ་པ་ལ་ཞིག་པའི་དཔྱད། ཏ་མཐའ་པ་པ་ལ་ཞིགས་པས་དཔྱོད། ད་མཐའ་པ་པ་ལ་ཞིགས་པས་དཔྱོད།
༣ ག་མཐའ་པ་པ་ལ་ཞིག །ཏ་མཐའ་པ་པ་ལ་ཞིགས། ད་མཐའ་པ་པ་ལ་ཞིགས།
༤ ག་མཐའ་པ་པ་ལ་ཞིགས་པའི་བྱིར། ཏ་མཐའ་པ་པ་ལ་ཞིགས་པའི་བྱིར། ད་མཐའ་པ་པ་ལ་ཞིགས་པའི་བྱིར།

༥ ག་༣༠༩་བ་༣་རང་རང་གིས། ༥༣༠༦་བ་༣་རང་རང་གི། ༥༣༡༧་རང་རང་གི།

རང་གིས་ཁྱོད་རང་ལ་ཁས་སྒྲངས་དངོས་འགའ་དང་། མངོན་སུམ་གྱི་གནོད་པ་ཆར་
བཞིན་དུ་པའ་འདུག་པ་ལེགས་པར་སོམས་ཤིག །

བྱག་པ་ནི། ཁྱོད་རྒྱ་འབྲས་དངོས་པོར་མི་འདོད་ཅིང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྒྱུ་
གྱིས་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་ནང་པའི་བྱའ་མཐའ་སྤྲ་བ་བཞི་གང་གི་ཡང་ལུགས་མིན་
ཞིང་ཁྱོད་རང་ན་ཤང་གི་ལྟ་བ་འཛིན་པ་ལ་རྒྱ་དགེ་བ་བྱས་པ་ལས་འབྲས་བྱ་བ་དེ་བ་
མི་འབྱུང་། མི་དགེ་བ་སྤྱད་པ་ལས་དེའི་འབྲས་བྱ་སྤྲུག་བསྐྱེད་འབྱུང་བར་ཁས་ལེན་
པར་འདུག་པས་ལྟ་བ་མཐུན་པའི་མཁས་ཆོས་ཁྱོད་འབྲ་བ་ཤིན་ཏུ་མཆར་
རོ། །བདུན་པ་ནི། ཁྱོད་རང་ལས་ཞིག་པ་དངོས་པོར་མི་འདོད་པ་^༡རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱས་
ནས། ཁ་ནས་གང་ཐོན་ཐོན་ལ་བ་འདུག་པས་ལུང་རིགས་ཀྱི་^༢སློན་ལན་འདེབས་
མི་དགོས་པར་འདུག །

བརྒྱད་པ་ནི། རོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ན། པན་ཚུན་ལྟོས་མེད་ཡིན་པས་བྲབ་པ་སྤྱ་
སྤྱབ་ཡབ་སྤྲས་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་འབྲས་རོ་བོ་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པའི་ལོག་ཕྱོགས་ཀྱི་
འགའ་བྲབ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་སྒྲངས་འདུག་པས། སྤྱ་སྤྱབ་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ལས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ལྟོས་ནས་བྲབ་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་མིག་ཕྱིས་ལ་ལྟོས་ཤིག །ཁྱོད་
ཀྱིས་^༣འགའ་འདུའི་རིགས་^༤པ་ཐོག་ལྟར་འབེབས་པ་ཞེས་པའི་ས་བཅད་བྱས་ནས།
དེ་ལ་རྒྱུ་ཆེན་ལས་^༥ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཅམ་གྱིས་མ་ཆོམས་པར་སྤྱ་བྱ་སྤྱེ་ཞེས་པ་

༡ ག་ཐོང་བ་པ་མི་འདོད་པ་རྒྱ་མཆོན། ༡་ཐོང་བ་པ་མི་འདོད་རྒྱ་མཆོན། ༢་ཐོང་བ་མི་འདོད་རྒྱ་མཆོན།

༢ ག་ཐོང་བ་པ་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱི། ༡་ཐོང་བ་པ་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱི། ༢་ཐོང་བ་པ་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱི།

༣ ༢༠༠༩ལོའི་སྤྱི་ཐུག་པར་ལ། ཞོ་བོ་རབ་འབྲས་པ་བསོད་ནམས་སེའླེ། ལྟ་བ་རྒྱ་སེལ། ༡༩༡༡༥།

༤ ག་ཐོང་བ་པ་ལ་འགའ་འདུའི་རིགས་ཀྱི། ༡་ཐོང་བ་པ་ལ་འགའ་འདུའི་རིགས་ཀྱི། ༢་ཐོང་བ་པ་ལ་འགའ་འདུའི་རིགས་ཀྱི།

༥ ༢༠༠༩ལོའི་སྤྱི་ཐུག་པར་ལ། ཞོ་བོ་རབ་འབྲས་པ་བསོད་ནམས་སེའླེ། ལྟ་བ་རྒྱ་སེལ། ༡༩༡༡༥།

ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས།^༡ དཀའ་དབྱུང་གི་ང་རོ་འབྲུག་ལྟར་ཆེས་ས་པའི་ཞེས་པའི་ས་
བཅད་བྱས་ནས། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་སྐྱེ་འགག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་སྐོ་
ནས་ཉག་ཆད་སྟོང་ཚུལ་ཁོ་ན་གསུངས་ཀྱི་^༢གཞན་མ་གསུངས་བཞིན་དུ་ཞིག་པ་
དངོས་པོར་བསྐྱབ་ཚུལ་འདི་ལ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྐྱར་ཞུས་མང་དུ་བྱས་ཤིང་། རང་ལ་
ཕྱོགས་ལྷང་མེད་ཚུལ་དང་། གཞན་ལ་སྤྱིང་རྩེ་སྐྱེས་ནས་མ་བཟོད་པར་བྱས་པ་ཡིན།
ཞེས་གིས་པ་འདི་ནི་ཕྱག་དོག་ཕྱོགས་ལྷང་གི་དབང་གིས་སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་ལ་སྐྱར་བ་
འདེབས་ཤིང་ཕྱོགས་ལྷང་གི་རན་སྐྱས་སྒྲ་ཆོགས་པ་བྱེད་བཞིན་དུ། ར་ལ་ཕྱོགས་ལྷང་
མེད་སྤྱིང་རྩེ་དབང་གིས་ཡིན་ཟེར་བ་ནི། འདུལ་བ་ལུང་ལས། ཞེ་ཙོས་སྤྱིན་བྱ་འབའ་
ཞིག་བཟའ་བཞིན་དུ། ལྷ་འཕྲང་པའི་ཆེ་སྟོག་ཆགས་ཁར་སོང་དོགས་ནས་ཁ་ལ་རས་
དགྱིས་^༣པ་དང་། བྱད་^༤མེད་ཁྱོ་མིན་གྱི་སྐྱེས་པ་གཞན་དང་མི་ཆངས་པར་སྟོད་བཞིན་
དུ་ཁྱོ་ལ་ང་སྐྱེས་པ་གཞན་དང་རེག་པ་སྤངས་སོ་ཞེས་སྐྱ་བ་སོགས་ལ། བྲམ་ཟེ་བདེན་
པར་སྐྱ་བ་ཁེལ་བ་སྐྱེས་ནས། ལུ་ཉིག་སྐྱགས་པ་བཞིན་དུ་དམ་པ་གཟུར་གནས་
རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་ན་ཐུགས་ཀྱིས་ཁེལ་ཁྱེད་མ་རུངས་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་མ་
རུངས་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་དཀའ་དབྱུང་གི་ང་རོ་འབྲུག་ལྟར་དུ་སྟོག་པར་གདོན་
མི་ཟེའོ།

གཞན་ཡང་། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་^༥ལས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་རང་

༡ ༢༠༠༩ལོའི་ལྷོ་པར་མ། གོ་བོ་རབ་འབྲུམས་པ་བསོད་ནམས་སེཌ། ལྷ་བ་ངན་སེལ། ༡༩༡༡༥།

༢ ག་༢༠༥་བ་ཕ་གསུངས་ཀྱིས། ༡༩༠༥་ན་ཕ་གསུངས་ཀྱིས། ༡༩༤༩་ཉ་གསུངས་ཀྱིས།

༣ ག་༢༠༥་བ་ཅ་རས་དགྱིགས། ༡༩༠༥་བ་ཕ་རས་དགྱིས། ༡༩༤༩་ཉ་ཕ་རས་དགྱིས།

༤ ག་༢༠༥་བ་ཅ་ཁྱོ་མིན་གྱི། ༡༩༠༥་བ་ཕ་བྱ་མེད་ཁྱོ་མིན་གྱི། ༡༩༤༩་ཉ་ཕ་བྱ་མེད་ཁྱོ་མིན་གྱི།

༥ ༢༠༠༩ལོའི་ལྷོ་པར་མ། གོ་བོ་རབ་འབྲུམས་པ་བསོད་ནམས་སེཌ། ལྷ་བ་ངན་སེལ། ༡༩༤༤།

བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་སྒོ་ནས་རྟག་ཆད་སྔོང་ཚུལ་ཁོ་ན་གསུངས་ཀྱི་གཞན་མ་
གསུངས་ཞེས་པ་འདི་ནི། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ལ་སྦྱར་ཞུས་དང་ཞབས་འདེན་འདི་
ལས་ཆེ་བ་མེད་དེ། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་
རིམ་པ་མ་གསུངས་པ་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཐའ་དག་མ་
གསུངས་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་རྟག་ཆད་སྔོང་ཚུལ་ཁོ་
ན་གསུངས་ཀྱི་གཞན་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས། དབྱ་མ་ཐལ་འབྱུར་བ་ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཅི་ཡིན་ཞེས་ཁྱིས་པས། བྱང་དོན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། འོ་ན་སྤང་
ཁམས་སྒྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་ཁས་མི་ལེན་པར་འབྱུར་ཏེ། ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། འདི་
ཡང་། རྟེན་ཆེན་གྱི་དོན་མ་གོ་བར་དགག་པ་བྱས་པར་སྤང་སྟེ། རྟེན་ཆེན་ལས། རྣམ་
ཤེས་ཆོགས་བྱུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཁས་མི་ལེན་པར་
གསུངས་ཀྱི། དེའི་རྒྱ་མཚན་དུ་དེ་བྱང་དོན་དུ་གསུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
ཁས། ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་¹དེ་འབྲའི་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་ན་ཀུན་གཞིའི་བག་ཆགས་སྒྲིན་
པ་ལས་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་སུ་སྤང་བ་ཅུ་བྱ་བྱེད་ཀྱི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་ཁས་
ལེན་དགོས་ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཤེས་པས་ཤེས་བྱ་རྟོགས་པ་
དེ། ཤེས་བྱ་མེད་པས་ཤེས་པ་མེད། ཤེས་ལྟར་ན་ནི་རིག་བྱ་དང་། རིག་བྱེད་མེད་
ཅེས་ཅིས་མི་འདོད། ཤེས་ཕྱིའི་ཤེས་བྱ་དང་ནང་གི་ཤེས་པ་གཉིས་ཡོད་མེད་
མཚུངས་པར་གསུངས་ལ། གཞུང་འདིར་ཡང་དོན་ཤེས་གཉིས་དོན་དམ་དུ་མེད་

1 ༡༠༠༤ལོའི་སྐུ་པར་ལ། གོ་བོ་རབ་འབྲུམས་པ་བསོད་ནམས་སེཌ། ལྟ་བུ་སྒྲུབ་པེལ། 1967

མཉམ་དང་། བ་སྙད་དུ་ཡོད་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་དང་ལགལ་ལོ་ཞེས་སྤྲོད། །ས་རྒྱུག་
ཆེན་གྱི་ལུགས་བཀོད་ནས།^༡ འོན་མེས་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། མེས་ཁས་ལེན་
ན། མེས་ཉིད་གིས་ནི་མེས་ཁས་ཅན་འཛིག་ཉེན་དང་། །སྤོད་གྱི་འཛིག་ཉེན་ཤིན་ཏུ་སྤ་
ཆོགས་འགོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མེས་ཁས་ལ་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་བག་
ཆགས་སྤྲིན་པ་ལས་གཟུགས་སྤྲ་སོགས་སུ་སྤང་ཅམ་དུ་ཟད་གྱི་ཞེས་སོགས་རྣམ་པ་
ཀུན་ཏུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྲིས་པ་ནི། དབུ་མེས་ཀྱི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་
རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཀུན་གཞི་ཞལ་གྱིས་
བཞེས་མི་བཞེས་ཀྱི་གནད་མ་རྟོགས་ཤིང་། མེས་རྣལ་དུ་མི་གནས་པའི་རྩྭ་དཔར་
སྤང་སྟེ། རྒྱུ་ཆེན་གྱི་དོན་ནི་ཆོགས་དུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་^༢ དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་^༣ བག་ཆགས་འཛིག་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་ལང་ག་ཤེས་དང་། དགོངས་
འགྲེལ་སོགས་ནས་གསུངས་པའི་མེས་ཁས་ཅམ་པ་བཞེད་པའི་རྣམ་ཤེས་དེ་འབྲུ་ཁས་
ལེན་ན་དེའི་བག་ཆགས་སྤྲིན་པ་ལས་གཟུགས་སྤྲ་སོགས་སུ་སྤང་བ་ཅམ་དུ་ཟད་གྱི་
ཤེས་པ་ལས་ངོ་བོ་གཞན་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས།

དེ་ལྟར་ན་གོང་དུ་བྲངས་པའི་བྱང་ཆུབ་མེས་འགྲེལ་དང་། བསྟན་བཅོས་འདི་
གཉིས་ཀར་^༤ དོན་ཤེས་གཉིས་དོན་དམ་དུ་མེད་མཉམ་དང་བ་སྙད་དུ་ཡོད་མཉམ་དུ་
གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས། ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ཁྱོད་གྱིས་མེས་ཉིད་གིས་
ནི་ཞེས་སོགས་འབྲུག་པའི་ལུང་བྲངས་ནས། མེས་ཁས་མེད་པར་ཐལ། མེས་ཀྱི་བག་

༡ ༡༠༠༤ཡོད་སྟེ་བར་ན། གོ་བོ་རབ་འབྲུམས་པ་བསོད་ནམས་སེཌེ། ལྷ་བ་ངན་མེལ། ༡༥:༥༡
༢ ག་༡༠༦་བ་ཅ་ཕྱིར་ཞིང་དངོས། ད་༡༤༦་༡༡་ཕྱིར་ཞིང་དངོས་པོ།
༣ ག་༡༠༦་བ་ཅ་ཐམས་ཅད་གྱིས། ཏ་༡༠༤་བ་ཅ་ཐམས་ཅད་གྱིས། ད་༡༤༦་༡༡་ཐམས་ཅད་གྱིས།
༤ ག་༡༠༦་བ་ལ་གཉིས་ཀར་དུ། ཏ་༡༠༤་བ་ལ་གཉིས་ཀར་དུ། ད་༡༤༦་༥་ཤ་གཉིས་ཀར་དུ།

ཆགས་སྒྲིན་པ་ལ་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་སུ་སྒྲ་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འབངས་
འདུག་པ། འོན་ཀྱང་རྩོམ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་མེད་པར་ཐལ། སེམས་ཀྱི་བག་
ཆགས་སྒྲིན་པ་ལས་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་སུ་སྒྲ་བ་ཅམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་
གསུམ།

འདུག་པའི་ལུང་གི་དོན་ནི། སྒོད་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་ཉེན་མ་ལུས་པ་རང་གི་རྒྱར་
གྱུར་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལས་ལས་སྦྱེས་ཤིང་། ལས་ཀྱང་རང་རང་གི་ཀྱན་སྒོར་
ཁྱེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་དེའི་ཐད་ཀྱི་རང་
འབྲེལ་ལས།^༡ གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་འགོ་བ་མ་ལུས་པ་ལས་ལས་སྦྱེས་ཤིང་ལས་
ཀྱང་སེམས་ལ་བཞེན་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་དང་བཅས་པ་ཁོ་ནས་ལས་གསོག་པའི་
ཕྱིར། སེམས་མེད་ན་ལས་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེའི་ཕྱིར་འགོ་བ་རབ་ཏུ་འདུག་
པ་ལ་སེམས་ཉིད་གཙོ་བོའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་མིན་པས་སེམས་ཅམ་ཞིག་གཙོ་
བོར་བཞག་གི་གཟུགས་ནི་མིན་ཅོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁྱོད་རང་ཆོགས་
དུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀྱན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསལ་
ཅམ་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སུ་འཛིག་ཅིང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཐལ་འགྱུར་བས་ཀྱང་
ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཁས་ལེན་པར་འདོད་པ་འདུག་པ། དེ་ལྟར་ན་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་
ཤེས་ཁས་མི་ལེན་པའི་རང་སྤྱིའི་བྱུང་མཐའ་སྒྲ་བ་གང་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ།
སེམས་གསལ་རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་རང་སྤྱིའི་བྱུང་མཐའ་སྒྲ་བ་སུ་ཡང་མེད་ལ། དེ་
ཀྱན་གཞིར་འཛིག་ཅིང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཀྱན་གཞི་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

༡ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༠། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། འདུག་པའི་རང་འབྲེལ། ༥༩༣༡༣།

འཁོར་གསུམ།

ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས།^༡ འདིར་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་མ་གསུངས་པ་ནི་ཡང་གཤེགས་སོགས་ལས་གསུངས་པའི་ཀུན་གཞི་ཙམ་ཞིག་བྱང་དོན་དུ་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་ཡིན་གྱི་སེམས་ཙམ་པས་འདོད་པའི་ཀུན་གཞི་བདེན་བྱུང་བྱང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་སྐབས་མིན་པས་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྲིས་པ་ནི་རྟོག་བ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་འདི་སེམས་ཙམ་པས་ཁས་སྦྲངས་པ་ལྟར་གྱི་ཀུན་གཞི་འགོག་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་གཤེགས་སོགས་ནས་གསུངས་པའི་ཀུན་གཞི་དང་། སེམས་ཙམ་པས་འདོད་པའི་ཀུན་གཞི་ལ་བྱང་དོན་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཙམ་པས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ཀུན་གཞིའི་ནམ་ཤེས་ཀྱང་བྱང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཀ་ཁས་སྦྲངས་ཏེ། ཁྱེད་རང་གིས་དཀའ་འབྱེད་ལས།^༢ བདེན་བ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་ངེས་ཕྱེ་བའི་ལུགས་མཆོག་འདི་ལ་བྱང་དོན་དུ་གསུངས་པའི་བརྗོད་བྱའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་བ་དང་། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས།^༣ དབྱ་མ་ཐལ་འབྱུང་བས་ཐ་སྟངས་དུ་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། སངས་རྒྱུ་བཙུན་ལྟན་འདས་ཀྱིས་མདོ་ལས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་དོན་དམ་བདེན་བ་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཐ་སྟངས་བདེན་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོབ་དཔོན་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འབྱེད་པར། ཚུལ་ཐོག་མར་ཀུན་གཞི་

༡ ༡༠༠༩ལོའི་ལྷོ་པར་ལ། གོ་ཤོ་རབ་འབྱུངས་པ་བསོད་ནམས་སེཌ། ལྷ་བ་ངན་སེལ། ༡༥༣༦།

༢ ༡༠༠༩ལོའི་ལྷོ་པར་ལ། གོ་ཤོ་རབ་འབྱུངས་པ་བསོད་ནམས་སེཌ། ལྷ་བ་ངན་སེལ། ༡༦༠།

༣ ༡༠༠༩ལོའི་ལྷོ་པར་ལ། གོ་ཤོ་རབ་འབྱུངས་པ་བསོད་ནམས་སེཌ། ལྷ་བ་ངན་སེལ། ༡༥༣༧།

རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པས་སྤྱི་ཤྱིགས་ཀྱི་ལྷགས་བསལ་¹ནས་དེ་དག་གི་དོན་ཆེན་པོ་འདེན་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཕྱི་ནས་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རིག་པ་རྣམས་རང་ཉིད་དེ་དག་སྤོང་བར་འགྱུར་བས་ཡོན་ཏན་ཁོ་ན་འབྱུང་གི་སྐྱོན་ནི་མིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་སྤྱི་སྤྱིགས་ཀྱི་གསུང་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། རི་ལྟར་ཁབ་ལེན་དང་ཉེ་བས། །ལྷགས་ནི་ལྷུང་དུ་ཡོངས་སུ་འཁོར། །དེ་ལ་སེམས་ནི་ཡོད་མིན་ཏེ། །སེམས་དང་ལྷན་ཞིང་སྤང་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ནི། །བདེན་མིན་བདེན་པ་བཞིན་དུ་ནི། །གང་ཆེ་འགྲོ་ཡོང་གཡོ་བར་འགྱུར། །དེ་ཆེ་སྤྱིད་པ་འཛིན་པར་བྱེད། །རི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་ལ་ནི་ཤིང་། །སེམས་ནི་མེད་ཀྱང་གཡོ་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ནི། །ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་གཡོ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་བྲིས་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་བས་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བྱངས་པའི་རང་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དེ་ནི་དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་འགྲེལ་གྱི། དེ་བཞིན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ནི། །ཞེས་པའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་ཀུན་གཞིའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་ཆོགས་དུག་ལས་ངོ་མོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལང་གཤེགས་ཀྱི་མདོ་ལས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་ཅ་འགྲེལ་དུ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་གསུངས་ཤིང་། སྤྱོད་ཉིད་དགོངས་གཞིར་གསུངས་པས་སྤྱི་རིམ་བཞིན་པ་མིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། མདོ་ལས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུངས་པས་

ཡང་ཁྱོད་གྱིས།¹ ནུར་ཙོང་བན་རེ། ཤར་མིའི་སྡེ་བ་ནི་དགོ་འདུན་པ་མ་ཆེན་པ་
ལས་གྲུས་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས་བ་ཤད་པས་ན། ཉན་ཐོས་སྡེ་སྡོད་
དུ་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་སྟོན་པ་ཞིག་ཡོད་དགོས་པར་
སྒྲུང་དོ། །ཞེས་ཟེར་བའི་འབྲེལ་བ་འདིར་དེ་མེད་པར་དངོས་སུ་གསུངས་ཤིང་། རང་
ཉིད་ཀྱང་སྐུའམ་དེར་²དེ་བཞིན་དུ་ཁས་ཁྲུངས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །ཞེས་གྱིས་
བ་ནི་ཁྱེད་རང་སེམས་ནལ་དུ་མི་གནས་པར་སྟོན་པའི་ཆོག་ཏུ་སྒྲུང་སྟེ། རང་འབྲེལ་
ལས།³ ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མདོར་མཆོན་པ་ཙམ་དུ་
ཟད་དོ། །ཞེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་སྟོན་པར་གསུངས་པས།

བསྟན་པ་ཡུར་དཔེ་བསྟན་པ། ༦༠ དབྱ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བཟུམས་པ། རྒྱ་པ་པའི་རང་ལྟེལ། ༦༡༥༣༡

ཡང་ཁྱོད་གྱིས། བཅོམ་ལྷན་རིགས་རལ་གྱིས་མི་ལམ་ན་དབང་ཤེས་ཡོད་
བ་སློབ་དཔོན་འདིའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་དགག་བ་བརྗོད་བ་སློབ་མོས་ཅིང་བ་བདེན་
ཏེ། མི་ལམ་གྱི་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་ནི་ལོག་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་དེ་འཛིག་
ཉིན་གྱི་ཐ་སྟངས་དུ་མེད་པའི་སྤྱིར་རྟེ། དེ་ལས་ཀྱང་ཁྱོད་སློབ་མོས་ཅིང་སྟེ། སློབ་དཔོན་
འདིས། དེ་སློབ་པ་སྟོན་གཉིས་ཆར་བདེན་བ་སྟེ། འོན་གསལ་མཐོང་བ་གཉིས་ཀའང་
རྩལ་བ་ཡིན། །ཞེས་བ་དེ། དེ་སློབ་པ་བསྟོན་བཅོ་བརྒྱད་བདེན་བ་སྟེ། འོན་གསལ་

༩ ༡༠༠༧འཛི་ལྷ་ཏ་པ་ར་མ། གོ་པོ་རབ་འབྱུངས་པ་བསོད་ནམས་སེངྒེ། ལྷ་བ་རན་སེལ། ༡༩༥༡

མཐོང་ལ་བཙོ་བརྒྱད་རྩུན་བ་ཡིན། །ཞེས་བ་སྦྱོར་མ་ཤེས་འདུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
གིས་འདུག་པའི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་མེད་ན་འབྲུལ་བ་ཐམས་
ཅད་མེད་དགོས། དེ་མེད་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་བ་ཐམས་ཅད་མེད་དགོས། དེ་མེད་
ན་ལས་འབྲས་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལས་འབྲས་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རྒྱང་
འཕེན་གྱི་ལྷ་བྱུང་བ་བྱུང་ནས་སྦྱེས་བྱ་དམ་བ་རྣམས་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པའི་ཁ་རྩལ་
གང་ཆེ་མི་མཛད་འཆོལ།

གཞན་ཡང་། དེ་ལྟོ་ལ་ལྟོས་བཙོ་བརྒྱད་བདེན་བ་སྟེ། །དོན་གསལ་མཐོང་ལ་
བཙོ་བརྒྱད་བརྩུན་བ་ཡིན། །ཞེས་སྦྱོར་མ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ནི། བྱོང་རང་
ལ་ཁས་སྐྱངས་ནང་འགལ་ཡོད་དེ། བོང་དུ་ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་པོ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་
ཁས་སྐྱངས་བ་དང་། འདིར་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མའི་ངོར་ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་མེད་པར་
ཁས་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ལྟར་སྦྱོར་མ་ཤེས་ཞེས་སྦྱ་བའི་ཁྲ་བའི་ཞབས་
ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པའི་བསོད་ནམས་མིན་པའི་ལས་གསོག་པའི་ཆོག་ཡིན་ཏེ། དེ་
ལྟར་སྦྱར་དགོས་བ་སྦྱོར་མ་ཤེས་འདུག་ཅེས་གཞུང་རྩོམ་བ་པོ་ལ་སྦྱར་བ་བཏབ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་། མ་རིག་པའི་གཉིད་མ་སད་བ་ལ་སྤང་བའི་ཡུལ་ཤེས་ཐམས་
ཅད་མ་རིག་པའི་གཉིད་སད་པའི་ཆེ་མེད་པར་སྦྱབ་བ་སོགས་དབུ་མའི་ལྷགས་གྱི་
ཡུལ་སྤང་དང་ཡུལ་ཅན་བདེན་མེད་དུ་བསྦྱབ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐྱབས་སུ་ཉེ་བར་
མཁོའོ། །ཞེས་གིས་འདུག་པ། འོ་ན་སངས་རྒྱས་འཕགས་བ་ལ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་
མི་སྤང་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་བ་

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །

ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས།^༡ རྟོག་གེ་པ་འདིས་འབྲེལ་བར། གང་ཞིག་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་
དུ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་བརྒྱུད་བ་ཞིག་^༢ མི་ལམ་ན་
ཡོད་དེ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་མེད་པར་འགར་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ནོ་སྟེ་
དུ་སེམས་པ་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། མི་ལམ་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
གསུམ་པོ་མི་སྤྱད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་
ཀྱིས་དཔེ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་མཛད་པ་ན། མི་ལམ་ཀྱི་གཟུགས་དེས་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་
ཀྱིས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཞལ་ཀྱིས་བཞེས་པར་གསལ་བས། དེ་མེད་
པའི་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱའོ་ཞེས་སྟོབ་ནི། རང་ཉིད་ཀྱིས་མི་ལམ་ཀྱི་གཟུགས་ཐ་སྟད་དུ་
ཡོད་པར་ཁས་སྐྱེས་པ་དང་འགལ་ཀྱིས་དོགས་ནས། རྒྱ་གར་ཀྱི་པཎ་ཆེན་ལ་སྐྱར་
བ་ཏ་ཅང་བཏབ་སྟེ། མི་ལམ་ཀྱི་སྐྱེས་པོ་ཆེའི་གཟུགས་ཐ་མལ་བ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
བདེན་པར་བརྒྱུད་བ་དག་གིས་ཀྱང་མི་བདེན་པའི་ཐ་སྟད་བྱེད་ན། ལེགས་ལྡན་འབྲེད་
དེ་ལས་ཀྱང་ལད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་ལུང་དེའི་དོན་ནི། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་^༣ མི་ལམ་ཀྱི་
ཡུལ་ཤེས་གཉིས་པོ་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་མཆུངས་ཡིན་པའི་སྟོན་པ་རིག་པ་ལ་ལན་
མཛད་པ་ལ། སྟོབ་དཔོན་འདིས་དེ་ནི་མིན་ཏེ། མི་ལམ་ཀྱི་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་
གསུམ་ཆར་ཐ་སྟད་དུ་མེད་མཆུངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ཡང་། དེ་དག་

༡ ༢༠༠༩ལོའི་སྐྱེས་པར་ས། གོ་མོ་རབ་འབྲེམས་པ་བསོད་ནམས་སེེ། ལྟ་བུ་སེལ། ༡༩་པ་༡༠།

༢ ག་༡༠༩་བ་༩་བརྒྱུད་བ་ཅིག་། ༡༩་༡༡༡་བ་པ་པ་བརྒྱུད་བ་ཅིག་། ༡༩་༢༡༠་༡༩་བརྒྱུད་བ་ཅིག་།

༣ ག་༢༡༠་ན་༣་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱི། ༡༩་༢༡༡་ན་༣་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱི། ༡༩་༢༡༢་པ་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས།

འདིག་ཉེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་མིན་ཉིད། །ཅེས་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་སློན་ནས་ཤེས་དགོས་
སོ། །ཞེས་བྲིས་འདུག་པའི་དགག་པ་དེ་ཁས་ལེན་མེད་པའི་དགག་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་
ཆེན་ལས། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་
སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་
གསུངས་ཀྱི། མི་ལམ་གྱི་སྒྲུང་སྟོ་ཆེའི་གཟུགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་
ལེགས་ལྷན་གྱིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་མ་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁྱོད་རང་གི་ལུང་
དོན་འཆད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་དེ། ཁྱོད་ལྟར་ན་ཐལ་འགྱུར་བ་དེ་རང་རྒྱུད་པར་མ་ཟད་
སེམས་ཅམ་པ་སོགས་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་ཀུན་གྱི་ལད་ཤོས་ཡིན་པར་ཐལ།
རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་^༡རང་སྤྲེ་རྣམས་ཀྱིས་^༢མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་
གསུམ་ཆར་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ལ། ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་མེད་པར་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། གཉིད་མེད་པར་ཐལ། མི་ལམ་མེད་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། མི་
ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པའི་བྱིར། འདོད་ན། འགལ་ལོ། །རྩ་བར་
འདོད་ན། གཉིད་སང་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཏ་ཅང་ཐལ་
ལོ། །གཞན་ཡང་། སློབ་དཔོན་འདིས་མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཆར་
ཐ་སྙད་དུ་མེད་མཆུངས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་ཡང་། འཇུག་པ་ཆེན་སོ་ཡིན་ཏེ།
འདིའི་ཐད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་དུ། མི་ལམ་གྱི་ཆོས་གསུམ་སོ་བདེན་པར་མེད་པ་བཞིན་དུ།
སང་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་གཞུང་འདིས་

༡ ག་པ་༡༠་བ་༡་མན་ཆད་ཀྱིས། ཏ་པ་༡༤་བ་༡་མན་ཆད་ཀྱིས། ད་པ་༣༣་པ་མན་ཆད་ཀྱིས།

༢ ག་པ་༡༠་བ་༡་རང་སྤྲེ་རྣམས་ཀྱི། ཏ་པ་༡༤་བ་༡་རང་སྤྲེ་རྣམས་ཀྱི། ད་པ་༣༣་པ་རང་སྤྲེ་རྣམས་ཀྱི།

བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་ཙམ་པ།^༡ མི་ལམ་ཇི་ལྟ་དེ་བཞིན་སང་འདིར་ཡང་། །དངོས་
རྣམས་བརྟུན་ཡིན་སེམས་དེ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་འདིའི་སྤྲ་འབྲེལ་དུ།^༢ གང་གི་
ཕྱིར་མི་ལམ་ན་གསུམ་ཆར་ཡང་མི་བདེན་པའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྒྲོ་ནས་མ་བྱུང་
བ་བསྟུང་བའི་ཕྱིར་སང་པའི་ཆེན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་
བསྟུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་ནས་གོང་གི་གཞུང་ཙམ་བ་བྲངས་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས།^༣ རབ་རིབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། རང་ལུགས་བཤད་པ།
གཞན་ལུགས་དགག་པ། གནད་ཀྱི་དོན་བསྟན་པ་དང་གསུམ་གྱི་ས་བཅད་བྱས་ནས་
དང་པོའི་སྐབས་སུ།^༤ ལུགས་འདི་ལ་དབང་གེས་ཀྱི་ཡུལ་སྤུན་མོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེས་ན་གཞི་གཅིག་ཉིད་ཏུ་བག་ཆགས་མ་སྤུན་པར་སང་པས་དངོས་པོ་གཅིག་
བ་ལྟ་བུར་སྤང་བ་དང་། བག་ཆགས་མི་མ་སྤུན་པར་སང་པས་དངོས་པོ་ཐ་དད་བ་ལྟ་
བུར་སྤང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱི་བུ་དུ་མས་མར་མེ་གཅིག་མཐོང་ཞེས་པའི་
ཐ་སྣང་བྱེད་པ་ལྟ་བུ། གཞི་གཅིག་གིས་མཐོང་བའི་མར་མེ་དེ་ཉིད་གཞན་གྱིས་མཐོང་
བ་མིན་གྱི།^༥ བག་ཆགས་མ་སྤུན་པར་སང་པ་ཙམ་མོ། །ཞེས་བྲིས་ནས། ཡི་དམས་
དུད་འགྲོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐེག་བསྟུས་ཙམ་འབྲེལ་གྱི་ལུང་གི་དོན་འཆད་པ་ན།^༦

༡ བསྟན་འཕྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༠༡ དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༡༤༦༡༩༥།

༢ བསྟན་འཕྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༠༡ དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མའི་རང་འབྲེལ། ༢༠༤༥།

༣ ༡༠༠༤མོའི་སྒྲུབ་པར་མ། གོ་བོ་རབ་འབྲུམས་པ་བསོད་ནམས་སེཌ། ལྷ་བ་ངན་སེལ། ༡༨༡༡༣།

༤ ༡༠༠༤མོའི་སྒྲུབ་པར་མ། གོ་བོ་རབ་འབྲུམས་པ་བསོད་ནམས་སེཌ། ལྷ་བ་ངན་སེལ། ༡༨༥༡།

༥ ག་ཤ་༡༡ན་༣་མིན་གྱིས། ༡༨༡༣ན་༣་མིན་གྱིས། ༡༨༡༤མིན་གྱིས།

༦ ༡༠༠༤མོའི་སྒྲུབ་པར་མ། གོ་བོ་རབ་འབྲུམས་པ་བསོད་ནམས་སེཌ། ལྷ་བ་ངན་སེལ། ༡༨༡༡༥།

སེམས་ཅམ་པས་དངོས་སོ་སྤྲོད་མོང་བ་གཅིག་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སོ་སོར་མཐོང་བ་
མིན་གྱི། ཞེས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྲིས་མ་ཐག་པ་དེ་བཞེད་འདུག །ལྷ་མི་ཡི་དྲགས་
གསུམ་གྱི་དབང་ཤེས་ལ་ཡུལ་སྤྲོད་མོང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་གའི་མིག་ཤེས་
ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་བའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། སྐྱེས་བུ་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་གསུམ་གྱིས་མར་མེ་གཅིག་ལ་དུས་
གཅིག་དུ་བཟུས་པའི་ཆེ། མར་མེ་དེ་སྐྱེས་བུ་དེ་གསུམ་གའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྤྲོད་མོང་
བའི་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུ་དེ་གསུམ་གའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མར་མེ་མཐོང་བའི་
བྱིར་ཏེ། མིག་ཤེས་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གིས་མར་མེ་ལ་བཟུས་པའི་ཆེ་མར་
མེ་མཐོང་བའི་བྱིར། མར་མེ་མཐོང་མཁན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཡོད་པའི་བྱིར། གཞན་ལུགས་
དགག་པའི་སྐབས་སུ།^༢ མིག་ཤེས་ལ་སྐྱེས་ཤིང་དུ་སྤང་བ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་
ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐ་སྤྲོད་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར།
འདོད་ན། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་དབང་ཤེས་དེ་ཐ་སྤྲོད་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་
བྲིས་འདུག་པ། མིག་ཤེས་ལ་སྐྱེས་ཤིང་དུ་སྤང་བ་ཐ་སྤྲོད་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་
འཁྲུལ་པ་ཐ་སྤྲོད་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར། འཁྲུལ་ཤེས་ཐ་སྤྲོད་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཏྲགས་སྒྲ།

ཡང་།^༣ མཁར་གཞིང་ལ་སོགས་པའི་གཞི་དེར་དབང་སོ་སྤྲོད་མེད་ཀྱི་མིག་
གིས་བཟུས་པའི་ཆེ་ན་ཡང་སྐྱེས་ཤིང་དུ་སྤང་བར་འགྱུར་ཏེ། གཞི་དེར་སྐྱེས་ཤིང་གཟུགས་
ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། མ་ཁྲུབ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་དབང་སྤོང་ཡུལ་རྣམས་རི་ལྟ་
བ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཁྲབ་པ་གང་གིས་སྒྲུབ། གཞི་གཅིག་ལ་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་དངོས་

^༢ ༡༠༠༩ལོའི་ལྷ་ཆ་བར་མ། གོ་སྐོར་བ་འབྲུམས་པ་བསོད་ནམས་སེངྒེ། ལྷ་བ་ངན་སེལ། ༡༩༤༡༠༡

^༣ ༡༠༠༩ལོའི་ལྷ་ཆ་བར་མ། གོ་སྐོར་བ་འབྲུམས་པ་བསོད་ནམས་སེངྒེ། ལྷ་བ་ངན་སེལ། ༡༩༤༡༡༣།

པོ་རྒྱུ་ཡོད་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་གནས་པར་ཐལ། ཡི་དྲགས་ལ་ཚུ་སྒྲིང་རྒྱག་ཐལ།
 དུ་སྒྲིང་བདེ། ཚུ་སྒྲིང་ལས་རྒྱུ་ལུགས་ཀྱི་སྒྲི་མཆོད་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་
 ཡང་མི་འཐད་དེ། ལུགས་གོང་མེས་བསྐྱེད་པའི་དམར་འབར་བ་ལ་རིག་སྒྲིག་པ་དང་
 ལུགས་བ་གཅིག་གིས་ལག་པས་རིག་པའི་ཆེ་རིག་བྱ་གཅིག་བྱ་དེས་ལག་པ་མི་བསྐྱེད་
 པར་བྱེད་རྒྱས་པ་ཡིན་གྱི། བསྐྱེད་པའི་རིག་བྱ་དེ་ལས་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་མི་སྲིད་
 པའི་རིག་བྱ་གཅིག་གསར་དུ་སྒྲི་བ་ནི་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་རིག་སྒྲིག་གིས་
 སྒྲིས་བྱ་གཞན་འཆི་བར་བྱེད་པ་ན། སྒྲིས་བྱ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིག་འགགས་པ་མིན་པར་
 སྒྲིག་འགགས་པའི་སྒྲིས་བྱ་གཅིག་གསར་དུ་སྒྲིད་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་ཏེ། རིག་སྒྲིག་
 ཀྱི་བྱེད་པའི་རྒྱུ་འབྲས་བའི་བྱིར། དོན་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཐོག་མར་ཡུལ་གྱི་ཆོད་མ་
 བཀག་ན། མཁར་གཞོང་གཅིག་དུ་རབ་རིག་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒྲིས་བྱ་གཉིས་ཀྱིས་བལྟས་
 པའི་ཆེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ལ་ཆོད་མ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། ཚུ་
 འབབ་པའི་སྒྲིང་ལ་ཡི་དྲགས་ལ་རྒྱག་ཐལ། དུ་སྒྲིང་བའི་ཆེ། མིའི་མིག་ཤེས་དང་ཡི་
 དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་གཉིས་ཆོད་མ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་བྱིར། ཁྱབ་པ་ནི་
 སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་ཅ་འགྲེལ་གཉིས་ཆོད་དུ་དེ་གཉིས་མཚུངས་པར་གསུངས་པས་མི་
 འདོད་བཞིན་དུ་ཁས་སྒྲིང་བར་བྱལོ། །ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་ཚུ་འབབ་པའི་སྒྲིང་ལ་དཔྱུལ་
 བ་བ་ལ་མེའི་སྤང་པོར་སྒྲིང་བའི་མེ་ཆོས་ཅན། ཚུ་སྒྲིང་གི་ཆ་ཤས་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 མེ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཡང་དེ་ཉིད་ལ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྒྲི་མཆོད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ལྟ་
 རྒྱུས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་མཐོང་བའི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། ཚུ་སྒྲིང་གི་ཆ་ཤས་མིན་

པར་ཐལ། ཉམ་མཁའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲུང་དཀར་སེར་འཛིན་གྱི་དབང་ཤེས་ལ་དྲུང་
དཀར་སེར་སྒྲུང་པའི་སེར་སྒྲིབ་ཆོས་ཅན། དྲུང་དཀར་གྱི་ཁ་དོག་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
སེར་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། ལྷ་སྒྲུབ་པ་གྱི་སྒྲིབ་པ་རྩོག་པ་བྱེད་ཀྱི་མིག་ཤེས་ལ་སངས་
རྒྱུ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལྷ་སྒྲུབ་པ་མཛེས་པར་སྒྲུང་པའི་གཞུགས་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱུ་གྱི་སྒྲིབ་
པ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷ་སྒྲུབ་པ་གྱི་སྒྲིབ་པ་རྩོག་པ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ངན་ལས་གསར་དུ་སྒྲིབ་
པའི་གཞུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྲུར་བཞི་པོ་འདིའི་བྲལ་བ་ཁོ་པོ་ཅག་གི་ཡིན་
ཅིང། ཉམས་གསལ་དུང་ཅོང་^༡ ཁ་པའི་ཡིན་ལགས་སོ། །

གཞན་ཡང་། འཛིན་དུམ་སོགས་ལ་སྒྲིབ་པའི་རྩ་སྒྲུང་དུ་སྒྲུང་པའི་རྩ་སྒྲུང་དེ་སྒྲིབ་པའི་
སྒྲུབ་པ་སྒྲིབ་ཀྱི་རྩོན་ལས་རྩ་སྒྲུང་མཆོན་ཉིད་པར་སྒྲིབ་པར་ཐལ། རྩ་འབབ་པའི་སྒྲུང་
ཡི་དྲགས་ལ་རྣལ་ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲུང་པའི་ཆེ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་ལས་ལས་རྣལ་ཁྱེད་མཆོན་ཉིད་པ་
གསར་དུ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། དུམ་གཞུགས་གཅིག་ལ་ཐག་ཉེ་རིང་གཉིས་ནས་བལྟས་
པའི་ཆེ་གསལ་པའི་ལས་གཞུགས་དང་། མི་གསལ་པའི་ལས་གཞུགས་གཉིས་གསར་
དུ་སྒྲིབ་པར་ཐལ། རྩ་འབབ་པའི་སྒྲུང་ལ་རིགས་དུག་གིས་བལྟས་པའི་ཆེ་ལས་
གཞུགས་དུག་གསར་དུ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྲུར་འདི་གཉིས་ཀྱི་^༢ བྲལ་བ་ནི་བདེན་
བདེན་འབྲལ་བ་ལ་ཨ། འདོད་ན། ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་བཀའ་བ་ལ་ཨ། ཉམས་ནི་དུང་ཅོང་
པས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ་ཨ། ཨ་^༣ ལེ་ལོ་མོ་ཨ་ལོ་ལོ། ཤེས་བྱ་བྲལ་བ་ལ་གཅིག་དུ་
སོང་པའི་སྒྲིབ་ནི། འགྲུར་བ་བཞི་པོ་རེ་རེ་གྱི་ཡིན་པར་གྲུར་པའི་འགྲུར་བ་བཞི་

༡ ག་ཤུན་ན་ལ་བཅོང་པའི། ཉ་ཤུང་ན་ལ་ཅོང་ཁ་པའི། ད་ཤུན་ལ་ཅོང་ཁ་པའི།
༢ ག་ཤུན་བ་ཤ་གྱིས། ཉ་ཤུང་བ་ཤ་གྱིས། ད་ཤུན་པ་ཤ་གྱིས།
༣ ག་ཤུན་བ་ཤ་ཨ་ལོ་ལོ་མོ། ཉ་ཤུང་བ་ཤ་ཨ་ལོ་ལོ་མོ། ད་ཤུན་པ་ཤ་ཨ་ལོ་ལོ་མོ།

ཆར་གྱི་རིག་བྱ་ཡོད་པ་དང་། ཁ་དོག་ལྟ་བུ་མོ་རེ་རེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཁ་དོག་
ལྟ་བུ་ཆར་ཡོད་པ་དང་། མོ་ཡོར་གྱི་ཆ་ལས་སྤྱི་ལྟ་བུར་པའི་མི་གསར་སྤྱི་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་དང་།
ཐག་པའི་ཆ་ལས་སྤྱི་ལྟ་བུར་པའི་སྤྱི་ལྟ་བུ་གསར་སྤྱི་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་དང་། ཆར་ལྟ་བུ་གི་ཆ་ལས་སྤྱི་
ལྟ་བུར་པའི་གྲང་རིག་ཡོད་པ་སོགས་ཆོས་ཅན་རྣམས་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་རྣམས་དབྱེ་བྱེད་པའི་ཆོ་
བྱ་ཐམས་ཅད་པན་ཚུན་འབྲས་ལྟ་བུ་ཁ་ལོ་ལེ་བ་གཅིག་ཏུ་སོང་འདུག་པ་འདི་སྤྱི་ ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྤྱི་རོ་གཅིག་པའི་དུས་སྤྱི་ལྟ་བུར་ན་དགའ་བ་ལ་ཨ། སྤྱི་ལྟ་
བས་རྒྱུ་ལ་འདུག་པ་དབྱེ་བྱེད་པའི་གཅིག་པ་འདད་ཐེན་ལྟ་བུ་དེས་འདྲིན་གསར་པ་འདི་
འབྲས་ལྟ་བུ་ལ་འདད་པ་མ་མཛད་ཨང་། ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། དེ་རྣམས་ལ་རིམ་བཤིན་
དུ་ལན་བཏབ་ན། ཐམས་ཅད་ལྟ་བུར་དང་པོའི་རྣམས་དེད་ཀྱིས་ཁས་སྤྱི་ལྟ་བུར་པའི་མེད་ཅིང་། ཁྱོད་
རང་གིས་ཀྱང་མི་འབྲུག་སྤྱི་ འབྲུག་ན་མཁར་གཞོང་ལ་སོགས་པའི་གཞི་དེར་དབང་པོ་
སྤྱི་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
གཞི་དེར་སྤྱི་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
གཞི་དེར་སྤྱི་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་

ཐམས་ཅད་ལྟ་བུར་གཞི་སྤྱི་ལྟ་བུར་པའི་གསལ་བ་ཆོད་བསལ་དུ་བྱས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ།
གཞི་ཁང་པ་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཀ་བ་བྱས་པ་སྤྱི་ལྟ་བུ་སོགས་ཀྱི་¹ཐོགས་བཅས་ཀྱི་
དེས་པོ་རྣམས་ཡོད་པ་དུ་མ་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་མཛོན་སྤྱི་ལྟ་བུར་པའི་བྱིར་
མ་བྱུང་ན། ཁྱོད་མཛོན་སྤྱི་ལྟ་བུ་ལ་བསྤྱིན་པར་འདུག་པས། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་²ཁོ་ཐོ་
ཅག་ནི་སྤྱི་ལྟ་བུ་དང་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
ནོ། །ཐམས་ཅད་ལྟ་བུར་གསལ་པའི་ལན་ནི། མི་འཆོག་པའི་རིག་སྤྱི་ལྟ་བུར་དང་ལྟ་བུ་པའི་ལུས་

1 ག་མཉམ་པ་སོགས་ཀྱིས། 2 མཉམ་པ་སོགས་ཀྱིས། 3 མཉམ་པ་སོགས་ཀྱིས།
4 བསྤྱིན་པའི་ལུས་ཀྱིས། 5 ག་མཉམ་པ་སོགས་ཀྱིས། 6 ག་མཉམ་པ་སོགས་ཀྱིས། 7 མཉམ་པ་སོགས་ཀྱིས།

ཤེས་ཀྱིས་སྤྲུགས་གོང་དམར་འབར་བ་ལ་རེག་པའི་ཆེ་དེའི་སྤྲེང་དུ་གྱུར་རེག་གཅིག་
གསར་དུ་སྐྱེས་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་མི་འཆིག་པའི་རེག་སྤྲུགས་དང་ལྡན་པའི་ལུས་
ཤེས་མངོན་སུམ་གྱི་^༡གཞལ་བྱར་བྱུར་པའི་རེག་བྱ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེའི་གཞལ་
བྱར་བྱུར་པའི་ཆ་རེག་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེའི་ལུས་ཤེས་ཆད་མ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་ལ་སྤྲུགས་གོང་དམར་འབར་བའི་རེག་བྱ་ཆ་རེག་ཏུ་མི་
སྤྲང་བའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། ཐལ་འབྱུར་བཞི་པ་ལ་འདོད་ལན་ཐེབས་ཏེ། རབ་རིབ་
དང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུའི་མིག་ཤེས་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་གཞལ་བྱར་བྱུར་
པའི་གཟུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཡིན་ན་སྐྱེ་ཤད་འཇག་པར་
སྤྲང་བའི་མིག་ཤེས་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་སྤྲ།

ཡང་། རབ་རིབ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུའི་མིག་ཤེས་ལ་བྱེད་ན་ནི་ཁྲབ་པ་མ་
བྱུང་སྟེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་དེ་གཉིས་མཚུངས་པར་གསུངས་པ་ནི། རང་ལ་སྤྲང་བ་སྤྲང་
བ་ལྟར་དུ་མ་བྱུང་བའི་ཤེས་པར་མཚུངས་པར་གསུངས་ཀྱི། ཆད་མ་ཡིན་མིན་སློབ་
དཔོན་གྱིས་མཚུངས་པར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་གི་ཐལ་འབྱུར་ནི། དགེ་
སྦྱོར་ཅ་ཁྲབ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་མ་བྱུང་སྟེ། ཚུ་སྤྲང་གི་ཆ་ཤས་སུ་བྱུར་པའི་རེག་བྱ་
དང་། མེད་རེག་བྱའི་གཞི་མ་སྤྲུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཚུ་སྤྲང་མེ་མ་སྤྲང་དུ་སྤྲང་བའི་ལས་
བསགས་པའི་དཔྱལ་བའི་ལུས་ཤེས་ལ་ཚུ་སྤྲང་མེ་མ་སྤྲང་དུ་སྤྲང་བའི་ཆེ། ཚུ་སྤྲང་
དེའི་སྤྲེང་དུ་མེ་མ་སྤྲང་གཅིག་དངོས་ལ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཆ་དཔྱལ་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱལ་
དངོས་གནས་ལ་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། མེད་རེག་བྱ་དང་གྲང་རེག་གི་གཞི་མ་སྤྱན་ཡོད་པར་ཐལ། ཉི་
མེད་རེག་བྱ་དང་གྲང་རེག་གི་གཞི་མ་སྤྱན་ཡོད་པ་གང་ཞིག ། རྒྱ་བེད་རེག་བྱ་དང་ཆ་
རེག་གི་གཞི་མ་སྤྱན་ཡོད་པའི་བྱིས་ དགུན་དུས་སུ་ཉི་མེད་རེག་བྱ་གྲང་བར་སྤང་ཞིང་།
སོ་ཀའི་དུས་སུ་རྒྱ་བེད་རེག་བྱ་ཆ་བར་སྤང་བའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་ལུས་ཤེས་དེ་དགུན་
དུས་སུ་ཉི་མེད་རེག་བྱ་དང་སྤང་བ་ན། དེའི་ལུས་ཤེས་ལ་སྤང་བའི་ཉི་མེད་རེག་བྱ་དེ་
ཉིད་གྲང་རེག་དང་། དེ་དང་སོ་ཀའི་དུས་སུ་རྒྱ་བེད་རེག་བྱ་སྤང་བའི་ཆོ། དེ་ལ་སྤང་
བའི་རྒྱ་བེད་རེག་བྱ་དེ་ཉིད་ཆ་རེག་ཡིན་པའི་བྱིས་ ལུས་ཤེས་དེ་ལ་དེ་ལྟར་དུ་སྤང་བ་
གང་ཞིག ། ལུས་ཤེས་དེ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་བྱིས་ དང་སོ་བྱུང་སྟེ། བཤེས་སྤྱིངས་
ལས།^༡ ཡི་དྲགས་རྣམས་ལ་སོ་ཀའི་དུས་སུ་ནི། ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིས་
དེའི་འོག་མའི་ཐལ་འགྲུར་གྱི་རྟགས་གསལ་གཉིས་ཀ་ཁས་སྤངས་བ་མེད་དེ། རྣམ་
མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་ལ་སྟོངས་པར་ཞུགས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་^༢ གཟུགས་
ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་བཤེག་པས་ཚུ་སྤྱང་མ་མཐོང་བ་ལ་ནམ་མཁའ་ཞེས་དགོ་
བསྟེན་བཅུན་པའི་འགྲེལ་པར་བཤད་ཀྱི་^༣ རྟེན་ཆེན་ལས། ཚུ་སྤྱང་གི་ཆ་ཤས་སུ་
གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་ཡོད་ཅེས་གང་དུ་ཡང་མ་གསུངས་པའི་བྱིས་ ཁྱོད་ཀྱིས་རྟགས་
གསལ་དུང་ཅོང་པས་ཁས་སྤངས་སོ་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་ཁྱོད་རང་སྟོང་ཕྱོགས་ཅིང་ཞིང་གཟུ་
བོར་མི་གནས་པར་སྟོན་བཤོ། ། དེའི་འོག་མའི་ཐལ་འགྲུར་གྱི་རྟགས་གསལ་ཡང་།
ཐལ་འགྲུར་གོང་མ་དང་མཚུངས་པར་ཁས་ལེན་བ་ཡིན་ཏེ། དུང་དཀར་སེར་འཛིན་

༡ བསྟེན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ན། ༤༦། སྤྱིང་ཡིག་གེ ། མགོན་པོ་ལྷ་སྤྱུག་ བཤེས་སྤྱིང་ ༤༡༠།༦།

༢ ག་པ་༡༤་ན་པ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི། ༥༡༡་ན་པ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི། ༥༣་༣༠་ལྷ་རྣམས་ཀྱི།

༣ ག་པ་༡༤་ན་པ་བཤད་ཀྱིས། ༥༡༡་ན་པ་བཤད་ཀྱིས། ༥༣་༣༠་པ་བཤད་ཀྱིས།

གྲི་དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ཡིན་པས། དེའི་གཞལ་བྱར་གྱུར་པའི་དཀར་པོ་
དང་མེད་པོ་གང་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ལོག་མའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་
གསལ་ཡང་ཁས་མ་ལྟངས་ཏེ། ལུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་རྫོགས་བྱེད་གྱི་མིག་ཤེས་ལ་
སྟོན་པའི་སྐྱ་གཟུགས་མི་མངོས་པ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་སྟོན་པའི་སྐྱ་གཟུགས་
སྤང་ན་དེ་ལ་སྟོན་པའི་སྐྱ་གཟུགས་མངོས་པར་སྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་
ལས།^੧ མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པོ་དེའི་རྟགས་
གསལ་བྱང་ཚེང་པས་ཁས་ལྟངས་སོ་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི། ཁྱེད་ཀྱི་སྟོང་ངན་པས་རྒྱུད་གང་
ཞིང་ཉམ་པ་ཆེན་པོར་ཀུན་ལ་བྲགས་མོད་ཀྱང་། ཁྱོད་རང་གི་ཆོག་དེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་
སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ལོག་མའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་བྲབ་པ་མེད་དེ། དེའི་རྟགས་
གསལ་གཉིས་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། མཚུངས་ན། སྐྱ་མའི་སྤྲུགས་རྩས་ཀྱི་འཛིན་
དུམ་རྩ་སྤང་དུ་སྦྱེད་པ་སྤྱིད་པར་ཐལ། ཡི་དྲགས་ཀྱི་ལས་ངན་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུ་སྤང་
ནག་ཁྲག་ཏུ་སོང་བ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡི་དྲགས་ཀྱི་ལས་ངན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱ་བའི་
རེག་བྱ་ཆ་བར་སོང་བ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གོང་དུ་བསྐྱབས་ཟེན། དེའི་ལོག་མའི་
ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་ངེད་ཀྱིས་ཁས་ལྟངས་པ་མེད་དེ། ལས་ཅན་གྱི་ལྟའི་མིག་ཤེས་
ཚུ་སྤང་དང་ཕྱད་པའི་ཆེ་ཚུ་སྤང་གི་ཆ་ཤས་ཤིག་བདུད་ཅིར་སྦྱེས་པར་ཁས་ལྟངས་
ཀྱང་། དེ་ལས་གཟུགས་ཡིན་པར་ཁས་མ་ལྟངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་ཀྱི་དགག་པ་འདི་
ནམས་ནི། མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ། རྣམ་

੧ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་ན། ༤༡། མདོ་སྟེ་ཡ། སྟོན་པ་བཙོམ་ལྟན་འདས། འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་རྩེས་སྐུ་བླན་པའི་མདོ། ੧༥༥:੧੧།

འབྱོར་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྒྱས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ། སྤྲུག་པ་དང་སྤྲོན་གྱི་རྒྱས་
པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་བསམ་གྱིས་
མི་བྲལ་བར་གསུངས་པའི་དོན་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་མ་ཤོང་བར་དེ་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཁོང་
དུ་ཚུད་པའི་སྤྱིས་བྱ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཤད་
པ་ལ་དགག་པ་ལྟར་སྤང་འབའ་ཞིག་བྱས་ཤིང་། རྗེས་འབྲང་རྣམས་ཀྱང་དོན་མིན་པ་
ཆེན་པོ་ལ་སྦྱོར་བ་སྤང་སྟེ། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དེ་^༡རྣམས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་
མཐུས་རང་གི་མདུན་དུ་སྟོན་ཚུང་དུ་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཡང་སྟོན་བཅུད་ཀྱི་ལོངས་སྟོན་
མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱལ་པའི་ཆེ། ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་དག་འབྲལ་གྱི་
འབྲལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་པས་སྤང་བ་དེ་དག་ཐ་སྤྱད་དུ་ཆོད་མས་བྱུང་བར་ཁས་ལེན་
དགོས་ཤིང་། གཞན་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས།^༢ དག་པ་འདི་ནི་བཞེད་པ་འཇུག་པ་
ཡིས། །རྩལ་གཅིག་ཡུལ་ལ་མཁའ་གཏུགས་འཛིག་ཏེན་དང་། །འཛིག་ཏེན་མཐའ་
ཡས་སྟོགས་བྲལ་རྩལ་སྟོན་མོད། །རྩལ་རགས་མི་འགྱུར་འཛིག་ཏེན་སྤྲ་མི་
འགྱུར། །ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་རྩལ་སྤྲ་རབ་གཅིག་གི་གོ་སར་ནམ་མཁའི་
མཐས་གཏུགས་པའི་རྩལ་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་
ཡས་པ་སྟོན་རྒྱས་ཀྱང་རྩལ་རགས་པ་དང་། འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་སྤྲ་བར་མི་འགྱུར་
བར་གསུངས་པ་དང་། རྗེ་བཙུན་མི་ལས།^༣ གཡག་རུའི་ནང་དུ་བཞུགས་ཏེ་གཡག་
རུ་ཆེར་མ་སོང་ནི་བཙུན་གྱི་སྤྱ་ཚུང་དུ་མ་སོང་བར་གསུངས་པ་དང་། མི་འཆོག་པའི་

༡ ག་༣༡༩་བ་པ་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི། ཏ་༣༡༩་བ་པ་བྱང་སེམས་དེ་རྣམས་ཀྱི། ད་༣༣༩་བྱང་སེམས་དེ་རྣམས་ཀྱི།

༢ ག་༣༡༩་བ་པ་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི། ཏ་༣༡༩་བ་པ་བྱང་སེམས་དེ་རྣམས་ཀྱི། ད་༣༣༩་བྱང་སེམས་དེ་རྣམས་ཀྱི།

༣ ༢༠༠༥ རྗེ་ཆུན་ནང་པའི་ཤེས་ཡོན་བདེ་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ནས་པར་དུ་བསྐྱུན་པ། རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པའི་མགྱར་འབྲུམ། རྗེ་བཙུན་མི་ལ།
༣༠༩་༡༩།

རིག་སྒྲུག་དང་ལྷན་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྷག་གོང་དམར་འབར་བ་ལ་རིག་པས་མི་
འཆོག་པར་བཤད་པ་དང་། སྤྱིང་བཞི་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ཉིད་ཀྱི་རི་རབ་
གྱུ་བཞི་པར་མངོན་པའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་བཤད་པ་དང་། དུས་ཀྱི་
འཁོར་ཁོར་དེ་ཉིད་རྒྱུ་པོར་བཤད་པ་དང་། རྩ་ལྷང་གི་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་ལ་འགོ་
བ་ལྷ་མི་ཡི་དྲགས་གསུམ་གྱི་རང་རང་གི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་བདུད་ཅི་དང་། རྩ་
དྲངས་ཤིང་བསེལ་བ་དང་། རྟག་ཁྲག་ཏུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྤང་བ་དང་། དེ་ལྟར་དུ་དོན་
བྱེད་པ་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་ཆད་མས་གྲུབ་པར་ཁས་མ་སྦྱངས་ན། སངས་རྒྱུས་བྱང་
སེམས་རྣམས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་ཤིང་། ལས་རྩ་འབྲུལ་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པ་
དང་། ཆོས་སྤོང་གི་ལས་གསོག་པའི་དོན་མིན་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ལ། དེ་ལྟར་ཁས་
སྦྱངས་ན་ཁྱོད་རང་གིས་པར་ལ་འཕངས་པའི་དགག་པ་བརྗོད་པ་རྣམས་ཁྱོད་རང་ལ་
གཞོད་བྱེད་ཆར་བཞིན་དུ་འབབ་བར་འགྱུར་རོ། །

མདོར་ན། ལས་ཅན་གྱི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་རྩ་ལྷང་ལ་བསྟན་པའི་
ཆོ། རྩ་ལྷང་གི་སྤྱིང་དུ་རྟག་ཁྲག་དངོས་གནས་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། དགུན་དུས་ཀྱི་ཉི་མའི་
འོད་ཟེར་དང་ཡི་དྲགས་ཀྱི་ལྷན་ཤེས་སྤང་པའི་ཆེ་གང་རིག་དངོས་གནས་ལ་སྤྱོད་
པར་སྤྱོད་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་དཔྱུལ་པའི་གནས་སུ་ལས་དབང་གི་མཆོན་ཆ་
མཆོན་ཉིད་པ་དང་། ལྷའི་འཛིག་རྟེན་དུ་ལས་དབང་གིས་རིན་པོ་ཆའི་ལྷོན་ཤིང་དངོས་
གནས་ལ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རང་འགྲེལ་དུ་ལྷང་དྲངས་པ་ལས།^༡ སེམས་ཅན་
ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཕྱིར། །ནག་པོ་དུས་སུ་བསྐྱེད་^༢དེ་དཔེར། །སེམས་དཔྱུལ་མཐོ་

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ན། ༤༠། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ། ༢༤༣་༡༠།

༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ན། རང་འགྲེལ། ༢༤༣་༡༠། རྩོམ།

ཏེ། རྩི་ལེ་ལས། རང་རིག་གི་དཔེར་མར་མེ་བཞོད་པ་ལ། དབྱེད་ནས་འགྲོག་པའི་ཆེ་
མར་མེས་རང་གསལ་བ་བཀག་པ་བཞིན་དུ། ཟུན་པ་སེལ་བ་ཡང་བཀག་པས། ཐ་
སྟད་དུ་ཟུན་པ་སེལ་བ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྩི་དྲོག་ལས། ཆད་
མ་དེས་རང་གིས་བྱུབ་པ་བཀག་པའི་ཆེ། ཆད་མ་གཞན་གྱིས་བྱུབ་པ་ཡང་བཀག་
པས། ཐ་སྟད་དུ་ཆད་མའི་ཡུལ་ཅན་གཏན་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆེ་ག་གསལ་
ལས། རང་རིག་མེད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་མྱོང་བར་བྱ་བའི་སེམས་མི་རྟེན་པའི་མདོ་
བྲངས་པས་ཐ་སྟད་དུ་མྱོང་བའི་སེམས་ཉིད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དོ། །གལ་ཏེ་
ཡང་ཀར་ག་ཤེགས་པ་ལས།^༡ རི་ལྟར་རལ་གྱིས་རང་གི་སོ། །གཙོད་པར་མི་བྱེད་སོར་
མོན། །རང་ལ་རིག་པར་མི་བྱེད་ལྟར། །རང་གི་སེམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ། །ཞེས་པའི་
ཐ་སྟད་དུ་རང་རིག་ཡོད་ན་ཐ་སྟད་དུ་རལ་གྱི་སོས་རང་གིས་རང་གཙོད་པར་འགྱུར་
སྟམ་སྟེ། རིགས་པས་དབྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དཔེ་ལ་བཏག་པ་མཐའ་བཟུང་མང་
སྟེ། གཞན་དུ་ན། ཐ་སྟད་དུ་ནམ་མཁའི་བརྗོད་པར་ཐལ། འཕགས་པ་ལྟས། རྣམ་
ཤེས་དམ་པའི་དོན་ལྟར་ལ། །དེ་ཡང་བསྟན་རྣམས་མི་འདོད་དེ། །གཅིག་དང་དུ་མའི་
རང་བཞིན་དང་། །བྲལ་ཕྱིར་ནམ་མཁའི་བརྗོད་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཐ་སྟད་དུ་གཅིག་དང་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་གྲིས་པ་རྣམས་ལ་དགག་པ་
རིམ་གྱིས་བརྗོད་ན། གུན་གཞི་རང་མཆོན་ཉོན་ཡིད་རང་རིག་རྣམས་མདོ་ལས་
བཤད་དེ། དེ་རྣམས་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ལས་འོས་མེད་
ལ། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་ཤེས་བདེན་བྱུབ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་མཆོན་དཔེས་སྟེས་

༡ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༩༩ མདོ་སྟེ་ཅ། རྟོན་པ་བཅོམ་ལྟན་འདས། ཡང་ཀར་ག་ཤེགས་པ། ༩༩༡༩

གཞན་ཡང་། ཁྱོད་གྱིས་རང་རིག་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པའི་གཏན་
 ཚིགས་གསུམ་བཞོད་པའི་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། རང་རིག་གི་དཔེར་མར་མེ་བཞོད་པ་
 ལ་བྱས་ནས་འགོག་པའི་ཆེ་མར་མེས་རང་གསལ་བ་བཀག་པ་བཞིན་དུ་སྟན་པ་
 གསལ་བ་ཡང་བཀག་པའི་ཐ་སྟད་དུ་སྟན་པ་སེལ་བ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་
 ཞེས་པའི་རང་རིག་གི་དཔེར་མར་མེ་བཞོད་པ་ལ་དབྱེད་ནས་འགོག་པ་ཞེས་པ་
 རྣམས་རང་གི་རང་འདོད་འཁོར་བར་སྦྱང་གི་¹ །དེ་དཔེར་བཞོད་པ་ལ་དོན་དམ་དང་ཐ་
 སྟད་གང་ཡང་དབྱེད་པ་མ་མཛད་ལ། མར་མེས་རང་གསལ་བ་བཀག་པ་བཞིན་དུ་

३ ག་༡༡༥་ཀ་༡་སྒྲུང་གིས། ༥་༡༧་ཀ་༡་སྒྲུང་གིས། ༥་༣༧༧་ཀ་༡་སྒྲུང་གིས།

ཐུན་པ་སེལ་བ་ཡང་བཀག་ཅེས་པའི་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཅ་ཤེད་གཞུང་དེས།^༡ མར་མེ་
རང་དང་གཞན་གྱི་དངོས། །གལ་ཏེ་སྤང་བར་བྱེད་བྱུང་ན། །ཐུན་པ་འང་རང་དང་
གཞན་གྱི་དངོས། །སྤྱི་བ་པར་འགྱུར་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཅེས་པ་འདི་ཡིན་ལ། །གཞུང་
འདིས་ནི་རང་རིག་ཡོད་ན་མར་མེས་རང་གིས་རང་གསལ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་ལ།
དེ་ལྟར་ན་ཐུན་པས་ཀྱང་རང་གིས་རང་སྤྱི་བ་པས་བྱམས་གཟུགས་རྣམས་གསལ་བར་
མཐོང་བ་ལ་གོགས་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་གསུངས་ཀྱི་མར་མེས་ཐུན་པ་གསལ་བ་
བཀག་བ་མེད་པའི་བྱིར།

གཏན་ཆོགས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ནི། སྤྱི་བ་དོལ་སྤྱི་བར་སྤང་སྟེ། ཅོད་
ཆོག་ལས། བྱོད་ཀྱིས་བཀོད་པ་ལྟར་མེད་པའི་བྱིར་དང་། ཆོག་གསལ་དུ་ནི་ཉེ་བར་
འཁོར་གྱི་མདོ་དང་། དཀོན་བཅེགས་ཀྱི་མདོ་གཉིས་བྱངས་པའི་དང་པོར་བསྟན་པ་
འདི་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་དགོས་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་འབྲས་བྱ་མཆོག་ཐོབ་པར་སྟོན་
པས་གསུངས་པ་དང་། དོན་དམ་པར་འབྲས་བྱ་ཐོབ་བྱུང་མེད་པར་གསུངས་པའི་
བྱིར། དཀོན་བཅེགས་ལས། མར་མེས་ཐུན་པ་སེལ་ཡང་། ཐུན་པ་ལ་སེམས་མེད་
པ་དང་། མར་མེ་དང་ཐུན་པ་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཞིང་ཆོམ་སེམས་མེད་
པ་བཞིན་དུ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་འཛོམས་ཤིང་། གཉིས་
ཀ་ཡང་དོན་དམ་པར་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ལྟར་གཟུང་བྱུང་མེད་ཅིང་རང་བཞིན་གྱིས་
སྟོང་པར་གསུངས་ཀྱི། མདོ་དེ་གཉིས་ལས་བྱུང་^༢ བྱའི་སེམས་མེད་པར་མ་གསུངས་

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༥། དབུ་མ་ན། མགོན་པོ་སྐུ་སྤྱུལ། ཅ་བ་ཤེས་རབ། ༡༡་༡་༣།

༢ ག་པ་༡༥་ན་༥་སྤྱི་བ་དོལ། ༥་པ་༡་ལྟ་ན་༥་སྤྱི་བ་དོལ། ༥་པ་༣་ལྟ་སྤྱི་བ་དོལ། ༥་པ་༣་ལྟ་སྤྱི་བ་དོལ།

༣ ག་པ་༡༥་བ་པ་ལྟ་སྤྱི་བ་དོལ། ༥་པ་༡་ལྟ་སྤྱི་བ་དོལ། ༥་པ་༣་ལྟ་སྤྱི་བ་དོལ། ༥་པ་༣་ལྟ་སྤྱི་བ་དོལ།

༡ བསྟན་འཕྲིན་དཔེ་བསྟན་པ། ༩༠། དཔེ་མ་ལ། དབལ་ཕྱོད་རྒྱ་བ་ཡམས་པ། དཔེ་མ་ཆེ་ལ་གསལ། ༣༣༥། ༡༩།

༣ བཀའ་འགྲུབ་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༧ དཀོན་པ་ཆེགས་ཆ། ལྷོན་པ་ཆེན་ལྷན་པདས། དཀོན་པ་ཆེགས་ཀྱི་མདོ། ༣༩༥༦

གྲི་ལོ་བུ་མེད་ཀྱི་སྐུ་འཁོར་པུ་ཡོང་། རྒྱལ་པོ་ལྷན་སྦྲེལ་བྱེད་ཀྱི་སྐུ་འཁོར་པུ་ཡོང་།

ཤེས་གཉིས་ཀ་སྟོང་། །ཞེས་བཤོ། །

ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས། ལང་ག་ཤེགས་ལས། རང་རིག་ནམ་མཁའི་མེ་རྟོག་བཞིན་དུ་
ཐ་སྟོང་དུ་ཡང་མེད་པར་གསུངས་པ་ལ་བསྟོན་པ་གཞན་མ་བྱུང་བར། འཕགས་པ་ལྷའི་
གཞུང་གོང་དུ་བྲངས་པ་དེ་དཔེར་བྱས་ནས་རྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་དཔེ་ཡིན་ཟེར་བ་
ནི། ཟེར་རྒྱས་པོངས་པར་བྲད་དེ། འཕགས་པ་ལྷའི་གཞུང་དེས་ཀྱང་། རྣམ་ཤེས་དོན་
དམ་པར་ཡོད་པ་ནམ་མཁའི་མེ་རྟོག་བཞིན་དུ་གཏན་ནམ་མེད་པར་གསུངས་ཀྱི་དེ་
རྟག་པ་མཐའ་བཟུང་མིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཕགས་པ་སྤྱ་སྤྱབ་ཡབ་སྲས་རྣམས་
དང་། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷས། རང་རིག་ཐ་སྟོང་དུ་ཡང་མེད་པར་གསུངས་པ་
ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རིག་ཐ་སྟོང་དུ་ཁས་སྲངས་སོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི། དེ་
རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་དཀྱུག་པར་བྱེད་པའི་ནོར་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་གི་འབར་
བ་ལས།^༡ སེམས་ཅཱ་པས་རྣམ་ཤེས་ནི་གཉིས་སུ་སྒྲུང་སྟེ། རང་སྒྲུང་བ་དང་ཡུལ་དུ་
སྒྲུང་བཤོ། །ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་གྱུར་ནས་རང་
སྒྲུང་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་པའི་ལན་དུ། ཡུལ་དུ་སྒྲུང་ལས་
གཞན་འབྱུང་གྱུར་པ་ཡི། །སེམས་ཉིད་དེ་ནི་རྩི་འབྲུ་བ་ཞིག་སྒྲུང་། །ཞེས་སེམས་ཅཱ་
པས་ཤེས་པ་ཁ་ནང་ལྟ་ལ་གཉིས་སྒྲུང་ལོག་པའི་ཤེས་པ་དེས་རང་རིག་ཏུ་འདོད་པ་ལ།
ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་དེ་མི་འཐད་དེ། ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བ་ལས་གཞན་པའི་དེ་འབྲུ་བའི་
རང་རིག་ཆད་མས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་རང་རིག་བཀག་པ་དང་། བདེན་གཉིས་
རང་འབྲེལ་ལས།^༢ རང་རིག་འགོག་པ་ན། ཤེས་པ་ནི་གཉིས་ཀྱིས་དཔེན་པའི་རོ་མོ་

༡ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༤། དབུ་མ་རྩོ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད། རྟོག་གི་འབར་བ། ༤༩༩-༥༠༡།

༢ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ་འགྲུལ། ༤༥། དབུ་མ་ས། སློབ་དཔོན་ལེ་ཤེས་སྒྲུང་མོ། བདེན་གཉིས་རང་འབྲེལ། ༥༠༣-༥༠༥།

རིག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་པར་^༡འགྱུར་གྱིས་དེ་ལྟ་མིན་ན་མི་རིགས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས།

དེའི་དོན་ནི་སེམས་ཅམ་པས་ཤེས་པ་གཞན་དབང་ནི་གཉིས་སྒྲུང་གིས་དབེན་
པའི་འོ་བོ་རང་རིག་གྲུབ་ན། གཞི་དེས་གཟུགས་འཛིན་ཆས་གཞན་དུ་མེད་པར་ཤེས་
གྱི། མཛོན་སྤྲུལ་དུ་གཞི་དེར་རང་རིག་མ་གྲུབ་ན་དེ་ཀུན་བརྟགས་གྱིས་སྒྲུང་པར་མི་
འགྲུབ་ཅེས་འདོད་པ་ལ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཁྱོད་ལྟར་ན་གཞན་དབང་རང་
རིག་གིས་བསྐྱབ་དགོས་ན། རང་རིག་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
རང་རིག་བཀག་པ་དང་། ལང་ག་ཤེགས་ལས། ^༢ རལ་གྱི་འོ་བོ་དེ་ཉིད་གྱིས་དེ་ཉིད་མི་
གཙོད་པ་དང་། སོར་མོའི་ཅེ་མོ་དེ་ཉིད་གྱིས་དེ་ཉིད་ལ་མི་རིག་པ་དང་། ལེགས་པར་
བསྐྱབ་པའི་ཡང་ཐོར་ཅན་གྱིས་ཀྱང་རང་གི་སྤྲུལ་པ་ལ་ཞོན་པར་མི་ལུས་པ་དང་། མེས་
རང་གི་བདག་ཉིད་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། མིག་གིས་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་ལྟ་བུ་མིན་པར་
གསུངས་པའི་རིགས་པ་རྣམས་གྱིས་རང་རིག་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས།
^༣ གལ་ཏེ་རང་རིག་ཡོད་མིན་ན། རྣམ་ཤེས་བྱུང་བ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་རང་རིག་
མེད་ན་རྣམ་ཤེས་བྱུང་པའི་བྱུང་ཤེས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་ཅོད་པའི་ལན་དུ།
^༤ གཞན་སྤྱོད་པ་དང་འབྲེལ་བ་ལས། །བྱུང་འགྱུར་གྱི་བའི་དུག་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་
པ་རང་གིས་རང་རིག་པའི་རང་རིག་མེད་ཀྱང་། འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལས་གཞན་
གཟུང་བའི་ཡུལ་སྒྲོས་སྤྱོད་པ་ན། དེ་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ་དེའི་སྟོབས་གྱིས་ཤེས་པ་བྱུང་

༡ ག་མཁའ་པ་མ་མེད་པར་ཤེས་པར་འགྱུར། ཏཱ་ལའ་བ་མ་མེད་པར་འགྱུར། ད་མཁའ་པ་མེད་པར་འགྱུར།

༢ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ན། ༤༩ མཛོན་སྤྲུལ་སྤྱོད་པ་བཙུགས་པའི་ལང་ག་པའི་ཤེགས་པ། ༤༤༩

༣ བསྐྱབ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ན། ༦༩༩ དབུ་མ་ལ། སྟོབས་དཔོན་ཞི་བ་སྐྱེ། སྤྱོད་འཇུག་༡༠༩༤༤

༤ བསྐྱབ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ན། ༦༩༩ དབུ་མ་ལ། སྟོབས་དཔོན་ཞི་བ་སྐྱེ། སྤྱོད་འཇུག་༡༠༩༤༤

པའི་བྲན་ཤེས་སྐྱེ་བ་ན་ཤེས་པ་དེ་སྤངས་ནས་སྐྱེ་བ་མིན་གྱིས། སྤར་ཡུལ་འདི་མཐོང་
ངོ་ཞེས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་འབྲེལ་པར་བྲན་པའི་བྱིར། ཞེས་ལན་མཛད་པས་རང་
རིག་བཀག་པའི་བྱིར། འདི་རྣམས་ཀྱིས་རང་རིག་དོན་དམ་པར་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། ཐ་
སྟད་དུ་བཀག་པ་མིན་ལོ་སྟུང་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་ཐ་སྟད་དུ་རལ་གྱི་རང་གི་
སོས་རང་གཅོད་པར་འགལ་བ་སོགས་སུ་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །

ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས།^༡ འདིར་ཁ་ཅིག་གིས་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ་གཟུགས་
སྐྱ་སོགས་ཡོད་ཅིང་བྱི་དོན་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་མིང་ཅམ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་སྟོབ་
དཔོན་འདིས་སེམས་ཅམ་པའི་ཕྱོགས་སུ་མ་ལོངས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར། ཞེས་བྲིས་
པ་ནི། དབྱ་མའི་གཞུང་ལུགས་ལོག་པར་བཤད་པར་མ་ཟད་སེམས་ཅམ་པའི་གཞུང་
ལུགས་ཀྱང་ལོག་པར་བཤད་དོ་ཞེས་སྟོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་དགོངས་
འབྲེལ་སོགས་སེམས་ཅམ་པའི་མདོ་དང་། བྱམས་པ་དང་ཐོགས་མེད་སྐྱ་མཆོད་ཀྱིས་
སེམས་ཅམ་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་ཆོད་བྱུང་ཏུ་གསལ་
བར་གསུངས་ཤིང་། སེམས་ཅམ་པས་བྱི་དོན་མི་བཞེད་པར་ཁྱོད་རང་གིས་ཀྱང་ཁས་
ལེན་པའི་བྱིར།

ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས། རྒྱ་ཆེན་ལས། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདག་ཏུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་གསུངས་པ་ལ། སྟོབ་དཔོན་དེས་
བདག་ཕྱང་གཅིག་ཏུ་འདོད་པར་ཐལ། ཕྱང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་ཅིང་མང་བཀྱར་བས་
ཀྱང་དེ་ལས་ལྷག་པ་ཁས་མ་སྤངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་བྲིས་པ་ནི། སྟོ་བྱོས་ཤིན་ཏུ་

༡ ༡༠༠༥ལོའི་ལྷུང་བར་ལ། གོ་བོ་རབ་འབྱམས་པ་བསོད་ནམས་སེཌ། ལྷ་བརན་སེལ། ༡༩༩༥།

ཅིང་པའི་གཏམ་ཡིན་ཏེ།^੧ རྒྱུ་ཆེན་དུ་སློབ་དཔོན་འདིས་སྤང་བོ་བདག་ཏུ་འདོད་ཅེས་
མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྤང་བོ་ཡིན་པ་ཁས་སྦྲངས་སོ་སྣམ་ན།
འོན་སློབ་དཔོན་འདིས་ཤེས་བྱ་བདག་ཏུ་ཁས་སྦྲངས་པར་ཐལ། སློབ་དཔོན་འདིས་ང་
ཅམ་བདག་ཏུ་ཁས་སྦྲངས་པ་གང་ཞིག །ང་ཅམ་ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་
གསུམ། བར་བྱལ་ལ་བྱེད་རང་ཡང་ལྷས་བྱིན་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་འདོད་པར་ཐལ།
ལྷས་བྱིན་བདག་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདིའི་སྐབས་སུ་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་
དགག་པ་མང་བོ་འདུག་པ་རྣམས་ནི་གོང་དུ་བཀག་ཟིན་པས་ལན་མ་བརྗོད།

ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས།^੨ བདེན་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་ན་ཐ་དད་གཏན་
མེད་ཀྱིས་གཅིག་ཏུ་སྤུལ་ཡང་མི་སྐྱབ་སྟེ། མདོ་སྡེ་པས་བྱས་མི་རྟག་བདེན་པ་དང་
གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་ཀྱང་ཐ་དད་གཏན་མེད་ཀྱིས་གཅིག་ཏུ་སྤུལ་མི་སྐྱབ་པ་བཞིན་
ནོ། །ཞེས་བྲིས་པ་ནི། དུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པའི་འདོད་ཚུལ་མ་
ཤེས་པའི་གཏམ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ན་གཅིག་ཡིན་
དགོས་པ་གང་ཞིག །མདོ་སྡེ་པས་བྱས་མི་རྟག་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་
འདོད་ཀྱང་། གཅིག་ཏུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས་སྦྲངས། མདོ་སྡེ་པས་
དེ་ལྟར་འདོད་པར་གཅིག་ཏུ་འཕྲུལ་མི་རུས་ཞེས་པ་ཡིན་ན་ནི། ཐལ་འགྱུར་བས་
དངོས་སྤྱོད་བ་བཀག་ཀྱང་མི་ཁྲིགས་སོ་ཞེས་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་སྐྱུར་བ་བཏབ་
པའོ། །རྒྱུ་ཆེན་དུ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་

੧ ੨੦੦༩ལོའི་ལྷོ་པར་ན། གོ་བོ་རབ་འབྱུངས་པ་བསོད་ནམས་སེཌ། ལྷ་བ་ངན་སེལ། ੨੦༩་੧੨།

੨ ੨੦੦༩ལོའི་ལྷོ་པར་ན། གོ་བོ་རབ་འབྱུངས་པ་བསོད་ནམས་སེཌ། ལྷ་བ་ངན་སེལ། ੨੧੨་੧੦།

མེད་པར་མཛོད་གསུངས་པ་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས།^༡ མཁས་པའི་མཁས་པ་དག་གིས་དེ་ལྟར་ཁ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱེ་བ་མི་ཁྱེད་ཀྱིས་ཐུག་པའི་སྐྱེ་བ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ་ལན་མེད་དོ། །ཞེས་བྲིས་པ་ནི། ཁྱོད་རང་གེས་རབ་ཅིང་བསྟེ། འོ་ན་ཆོས་གཅིག་ཁྱེད་ཀྱིས་ཅིག་འོས་ཁྱེད་ཀྱིས་དགོས་ན། ཆོས་གཅིག་ཏེ་གསུངས་པས་ཅིག་འོས་ཏེ་གསུངས་པའི་ཁྱེད་ཀྱི་དགག་པ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འེས་བྱ་ཏེ་གསུངས་ན་སྟོང་ཉིད་ཏེ་གསུངས་དགོས་པར་ཐུག། འེས་བྱ་ཁྱེད་ཀྱི་དགག་པ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འེས་བྱ་ཁྱེད་ཀྱི་དགག་པ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འེས་བྱ་ཁྱེད་ཀྱི་དགག་པ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་དགག་པ་དེ་ནི་དཔལ་ལྷན་ཆུང་བའི་གཞུང་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་མེད་པར་གེས་པས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་ཞེན་ཡུལ་སྐྱེན་འབྱེན་རྒྱས་པར་སྐྱབ་ནི་མཁས་པའི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་གསུངས་པ་དང་། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་བཏགས་པའི་བདག་མེད་པར་གེས་པས་རང་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་བསལ་མི་རྒྱས་ཤིང་། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཐོབ་མི་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རང་བྱིས་ཀྱི་ཅིག་ལྷན་སྐྱེས་གནས་པ་མཐོང་བས་སྐྱག་པའི་མི་དེའི་འཇིགས་སྐྱག་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ། མི་སྐྱེན་པོ་གཞན་ཞིག་གིས་ཅིག་ལྷན་སྐྱེས་འདི་ན་གླང་པོ་ཆེ་གནས་པ་མེད་དོ་ཞེས་པས་འཇིགས་པ་དེ་སེལ་མི་རྒྱས་པ་བཞིན་དུ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་མེད་པར་ཏེ་གསུངས་པས་རང་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་བསལ་མི་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ཉིད་ལས།^༢ བདག་མེད་ཏེ་གསུངས་

༡ ༢༠༠༩ལོའི་ལྷན་པར་ན། ཞོ་ཐོ་རབ་འབྱུངས་པ་བསོད་ནམས་སེའོ། ལྷ་བ་ངན་སེལ། ༢༡༩་པ།

༢ བསྐྱེད་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱེད་ན། ༤༠། དཔལ་ལྷན་ཆུང་བ་གསུངས་པ། དབྱུང་འཇུག་པ། ༥༢་པ་༡༢།

ཆོ་རྟག་པའི་བདག་སྒྲོང་ཞིང་། །འདི་ནི་རང་འཛིན་རྟེན་དུ་འང་མི་འདོད་པས། །དེ་ཕྱིར་
བདག་མེད་ཤེས་པས་བདག་ལྟ་བུ། །དེ་ཕྱིས་ཀྱང་འབྲིན་ཞེས་སྒྲུ་བ་ཤིན་ཏུ་
མཆོད་། །རང་བྱིས་ཅིག་ཕྱག་སྒྲུལ་གནས་མཐོང་བཞིན་དུ། །འདི་ན་སྒྲུང་ཆེན་མེད་
ཅེས་དོགས་གསལ་ཏེ། །སྒྲུལ་གྱི་འཛིགས་པའང་སྒྲོང་བར་བྱེད་པ་ནི། །ཀྱེ་མ་གཞན་
གྱི་གནས་པོར་གྱུར་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། དེའི་རང་འབྲེལ་ལས།^༡ རྟག་པའི་བདག་མེད་
པས་སྤང་པོའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རང་འཛིན་པ་བསལ་བར་མི་རུས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ངེས་པར་
འདིའི་འཁོར་བ་པ་ཉིད་རྣམས་པར་མི་འགྱུར་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས། རྟེན་ཆེན་འགོག་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་^༢ མཐུག་ཏུ་རྟེན་
དང་བརྟེན་པའི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་འབྲུ་སྒྲུར་བ་ནི་མི་འཐད་
དེ། འདིར་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ན། དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་
སྒྲུར་བ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྲིས་འདུག་པ་ནི། མདོ་བསྟན་བཅོས་རྣམས་དང་།
འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱན་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྙད་པ་ལས།^༣ མཁའ་ལ་རྒྱང་
བརྟེན་དེ་ལ་ཚུ་ཡི་སྤང་པོ་བརྟེན། །དེ་ལ་ས་ཆེན་འདི་བརྟེན་དེ་ལ་འགྲོ་བ་བརྟེན། །ཞེས་
ནམ་མཁའ་རྒྱང་ཚུ་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་ལ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་བརྟེན་པ་དང་།
དེ་ལ་གླིང་བཞི་པའི་འགྲོ་བ་བརྟེན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབུ་མའི་གཞུང་རྣམས་སུ་
རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཤེ་ལས།^༤ བྱེད་པོ་ལས་
ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང་། །ལས་དང་བྱེད་པོ་དེ་ཉིད་ལས། །བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མཛོགས་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༠། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། འཐུག་པའི་རང་འབྲེལ། ༥༧༡༥༡༣།

༢ ༡༠༠༤མོའི་ལྷ་ར་པར་ས། ཞོ་བོ་རབ་འབྲས་པ་བསོད་ནམས་སེཌེ། ལྟ་བུ་སེལ། ༡༧༩།

༣ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༣༤། ཤེས་རབ་སྤྲ་ཆོགས་ཀྱ། རྟོན་པ་བཅོས་སྤྲ་འདས། མདོ་སྙད་པ། ༡༤༡༡།

༤ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༢། དབུ་མ་ན། མགོན་པོ་ལྷ་སྒྲུབ། རབ་ཤེས་རབ། ༡༤༡༣།

པར། །འབྲུག་པའི་རྒྱ་ནི་མ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་དང་། ཆོག་གསལ་ལས།^༡ མིག་དང་
གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་མིག་རྟེན་དང་།
མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་
སྟེན་དུ་ཡང་། རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པ། རྒྱལ་པོ་ལ་བརྟེན་པ། རྫོན་པོ་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་
རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྣམ་གཞག་གྲགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་དགག་པ་
རྣམ་གྲངས་གསུམ་ཙམ་འདུག་པ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགག་ཅུས་པར་
འདུག་པས་ལན་མ་གྲིས་སོ།

ཁྱོད་ཀྱིས།^༢ སྒར་བཤད་པ་ལྟར་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་རྣམ་གྲངས་དང་
དུས་ཀྱི་སློན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སློམ་པ་མེད་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་
ས་པོན་གྱི་གཉེན་པོ་རྫོགས་པར་བསློམ་པ་ཡོད་ལ། ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པའི་གཉེན་པོ་
རྫོགས་པར་བསློམ་པ་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་གྲིས་པ་ནི། མ་དག་ས་བདུན་གྱི་སྐབས་སུ་
ཤེས་སྤྱི་བ་ཀྱི་གཉེན་པོ་མེད་པར་འདོད་པ་དང་འགལ་ཏེ། རྣམ་གྲངས་གང་དུས་ཀྱི་སློ་
ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱས་པར་བསློམ་པ་ཉོན་སྤྱི་བ་ཙམ་སྟོང་བ་ལ་དགོས་སམ་མི་
དགོས། དང་པོ་ལྟར་ན། ཉན་རང་ལ་དེ་མེད་པར་འདོད་པ་དང་འགལ་ལོ། ཕྱི་མ་ལྟར་
ན། མ་དག་ས་བདུན་གྱི་སྐབས་སུ་དེས་ཅི་ཞིག་བྱ་ལེགས་པར་སོམས་ཤིག །ཅེས་
གྲིས་པ་ནི། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་དགག་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་སྤྱི་བ་ཙམ་སྟོང་བ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སློན་པ་རྫོགས་པར་བསློམ་པ་མི་དགོས་
པར་ཁས་སྐྱངས་པ་ལ། མ་དག་ས་བདུན་གྱི་སྐབས་སུ་ཤེས་སྤྱི་བ་སྟོང་བ་མེད་པ་དང་

༡ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་ན། ༤༠། དབུ་མ་ལ་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་ཆོག་གསལ་ལ། ༥༡༥།

༢ ༡༠༠༥ཡོའི་ལྷ་ཆ་པར་ན། གོ་པོ་རབ་འབྲུགས་པ་བསོད་ནམས་སེཌེ། ལྷ་བ་རན་སེལ། ༡༣༥༡།

ཁས་སྒྲངས་པ་འགལ་ཏེ། དེའི་སྐབས་སུ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་
མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱོམ་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེའི་སྐབས་སུ་ཤེས་སྤྱི་བ་སྤོང་
བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་འདུག་པ། འོན་ཏེ་དེ་རང་ལ། ཉོན་སྤྱི་བ་ཙམ་སྤོང་བ་ལ་
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་སམ་མི་དགོས། དང་པོ་ནི་སུ་ཡང་མི་འདོད་
པས་ཕྱི་མ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་མཐོང་ལམ་
མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཤེས་སྤྱི་བ་སྤོང་བ་མེད་པའི་སར་འདོད་པ་དང་འགལ་ཏེ། དེའི་
སྐབས་སུ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཚོགས་པར་ཡོད་ཅིང་། དེའི་སྐབས་སུ་ཤེས་སྤྱི་བ་
སྤོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

དེས་ན་ཉོན་སྤྱི་བ་ཙམ་སྤོང་བ་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་
མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་ཚོགས་པར་བསྐྱོམ་མི་དགོས་ཀྱང་། མ་དག་ས་བདུན་གྱི་
གནས་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་པས་ཉོན་སྤྱི་བ་སྤོང་བ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡོད།
བསམ་མཐོན་བྱེད་རང་ཐོངས་ཤིག །འདིར་སྤྱས་པ། གྲེ་མ་སྤྱི་གས་མ་ལས་ཀྱང་ཆེས་
སྤྱི་གས་ཤིང་། །བྱེད་པར་ལྟ་བུའི་སྤྱི་གས་མ་བདོ་དུས་འདིར། །ནག་ཕྱོགས་ཡིད་བསྐྱེད་
མཁས་སྒོམ་དུ་མ་དང་། །ཐོས་ཉུང་སྒྲུབ་སྒོམ་དུ་མ་མགོན་གཅིག་ཏུ། །ཐོག་མེད་དུས་
ནས་སྤིང་པར་འཆིང་བྱེད་པའི། །ལྟན་སྤྱི་ས་བདེན་འཛིན་ཞེན་ཡུལ་མི་འགོག་
པར། །ཡིད་བྱེད་རྟོག་པ་མཐའ་དག་འགོག་པར་བྱེད། །དེ་ལྟར་འགོག་པས་དལ་འབྱོར་
ཉིད་དཀའ་དང་། །སྤྱར་དུ་འཛིན་ཅིང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་། །བྱམས་དང་
སྤྱིང་རྗེ་ཀུན་རྗེ་བ་སེམས་བསྐྱེད་སོགས། །དབྱེད་སྒོམ་ཚུལ་དུ་ངེས་པར་བསྐྱོམ་
དགོས་པའི། །ལམ་རྣམས་མཐའ་དག་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །ལྟ་མའི་སྟོན་པ་

ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཉིད་དང་། །མཁུན་བཅེའི་མངའ་བདག་མི་པམ་འཇམ་བའི་
དབྱངས། །འཕགས་བ་ཡབ་སྲས་ལ་སོགས་ཆད་ལྡན་གྱིས། །སྲིད་མཆོ་ལས་སྒྲོལ་
ཡང་དག་ལྟ་བའི་མཆོག་ཆོས་ཀྱན་རང་བཞིན་མེད་པར་ལྟ་བུ་ཉིད། །ཡིན་ཞེས་ལན་
གཅིག་མིན་པར་གསུངས་ལགས་ཀྱང་། །སྐལ་དམན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་དོར་བྱས་
ཏེ། །འཇིན་པ་བཀག་བའི་ནུ་གང་ལྟ་བུ་ལ། །འདི་ནི་སྒྲོས་བྲལ་དབྱ་མའི་ལྟ་བ་
ཞེས། །སྒྲོག་པར་བྱེད་ཅིང་འཕགས་བ་ཡབ་སྲས་ཀྱི། །གཞུང་ཀྱན་དབྱག་ཅིང་འཇམ་
དབྱངས་ཅོང་ཁ་བ། །སྒྲོད་པར་བྱེད་པའི་ལས་ལ་བཙོན་བ་རྣམས། །འབྲེན་པ་རྣམས་
ཀྱི་བཅེ་བའི་ཡུལ་ཡིན་པས། །རྒྱལ་དང་དེ་སྲས་འཕགས་བའི་ཆོགས་རྣམས་
ཀྱི། །ཐུགས་རྗེའི་སྐུ་གྱིས་གཟིགས་ནས་འདི་དག་རྣམས། །ཐར་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་
པར་མཛད་དུ་གསོལ། །ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་དུག་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་རྣམས་
བསལ་བྲིན་ཏོ། །

རྟེན་ཆེན་དུ་^༡ས་བརྒྱད་པར་འགོག་པ་ལས་བསྐྱངས་ནས་རྗེས་སྐྱོབ་ཏུ་ཆོགས་
གསོག་པ་ལ་བསྐྱལ་བར་མདོ་ལས་གསུངས་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་བ་ཡོད་ན་
དེ་གཅིག་སུ་བསྒྲོམ་པས་ཆོག་གི། ཆོགས་གཞན་གསོག་པ་ལ་འབད་མི་དགོས་ཟེར་
བ་བབ་ཅིལ་དུ་གསུངས་པ་ལ། བྱིད་ཀྱིས། ^༢དེ་མི་འཐད་དེ། ས་བརྒྱད་པར་རྣམ་པར་
མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཙམ་ལས་བསྐྱངས་ན་དེ་ཉིད་སྐབས་
དེར་འགོག་དགོས་པས། མདོ་ཉིད་ལས། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་
བྱ་བ་ལ་འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་བཟོད་པ་ཡང་ཡིན་ན། ཞེས་དང་། རིགས་ཀྱི་བྱ། ལེགས་

༡ སྤྱའབྱུམ་པར་ས། གསུང་འབྱུམ་ས། ཇི་ཅོང་ཁ་བ། དགོངས་པ་རབ་གསལ། ༡༥༩་༥།

༢ ༡༠༠༧ལོའི་ལྷོ་པར་ས། མོ་བོ་རབ་འབྱུམས་པ་བསོད་ནམས་སེངྒེ། ལྷ་བང་སེལ། ༡༥༠༧༥།

སོ་ལེགས་སོ་ལེགས་པའི་གཏང་རྒྱུ་བའི་ལྷན་པར་ཐལ་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཉན་རང་
ལ་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་མཛོད་སྤྲོད་པའི་རྟོགས་པའི་མི་རྟོགས་
ཡེ་ཤེས་ཡོད་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ལྟ་བུ་ཐུག་པར་མེད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་སྤྲོད་
སྤྲོད་པས་སྤྲོད་བཀའ་གཟུགས་ཐོབ་ཏོ། །ཞེས་གྲིས་པ་ནི། བྱེད་ལ་འདི་ལ་དགག་པ་གཅིག་
བཏང་དགོས་ཟེར་བའི་ཁྲལ་བཀའ་བ་མིན་ལས་ཆེ། འོ་ན། བྱེད་རང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་
རྟོགས་པ་ཡོད་ཕྱིན་ཆད་དེ་གཅིག་ལྷན་བསྐྱོམས་པས་ཆོག་གི་ཆོགས་གཞན་གསོག་
མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྤྲོད་པ་བབ་ཅོལ་སྤྲོད་པའི་ཁྲལ་ཆེན་དུ་བཤད་པ་དེ་མི་འཐད་
པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

གཞན་ཡང་། ཁྲལ་ཆེན་ཀྱི་དོན་ནི། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་ས་བཅུད་པར་མི་
རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་སྤྲོད་ཐོབ་ནས་བསྐྱལ་བ་དུ་མའི་བར་དུ་ཡང་མཉམ་པར་འཛོག་
ཀྱས་པས་མཉམ་གཞག་དེ་ཅི་ཞེས་དེ་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་འབའ་ཞིག་མ་བྱེད་
པར་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་གསོག་པ་ལ་བསྐྱལ་བར་གསུངས་ཞེས་
བཤད་པ་ལ། བྱེད་ཀྱིས་དེ་མ་གོ་བར་བྱང་སེམས་ས་བཅུད་པ་བ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཉམ་པར་མ་འཛོག་ཅེས་གསུངས་པར་ཁྲལ་ཆེན་དུ་བཤད་འདུག་
སྤྲོད་པའི་གོ་ནས། མདོ་ལས། དེགས་ཀྱི་བྱ། ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་ལེགས་གཏང་རྒྱུ་
བའི་ལྷན་པར་ཐལ་བའི་སྤྲོད་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལས་ལེན་མེད་པའི་ལྷན་ཆེད་འབའ་
ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉན་རང་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཆོས་
ཉིད་མཛོད་སྤྲོད་པའི་ཐུགས་སྦྱོར་པ་ནི། མདོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས། རིགས་ཀྱི་

༡ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་ན། ༣༦། ལལ་པོ་ཆེ་ལ། རྟོན་པ་བཅོས་ལྟར་འདས། སངས་རྒྱལ་ལལ་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཆེན་
པོའི་མདོ། ༡༡༣།

བྲ། འདི་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱང་ཡང་རྒྱང་
མ་བྱང་ཡང་རྒྱང། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདི་ནི་གནས་པ་ཉིད་དེ། འདི་ལྟར་ཆོས་ཐམས་
ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་མེད་པའོ། །འདི་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཉི་ཆེ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཆོས་ཉིད་འདི་ཐོབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར།

མདོ་ལས་འདི་ལྟ་བུའི་གསལ་མི་གསལ་གསུངས་ཀྱང་། བྱིད་ཀྱིས་ཉན་རང་
གིས་ཆོས་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མེད་ཅེས་སྒྲིམ་པ་འདིས་མཆོན་པས་ངེས་
དོན་གྱི་མདོ་དང་དབྱེ་མའི་གཞུང་འགོག་པའི་བསྟོན་ཉམ་མང་དུ་མཛད་འདུག་པ་
འདིས། བསྟན་པ་སུན་འབྱིན་པར་འདུག་པས་མི་མཛད་འཆལ། ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས།
‘གཞུང་འདིའི་དགོངས་པ་ནི་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ས་དང་པོ་
ནས་སྤངས། སྟོང་ཇེ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ནས་སྤངས་
ཟིན་པས། ཞེས་བྲིས་པ་ནི། མཁས་མང་ཀུན་གྱིས་བཞད་གད་བུ་བའི་གནས་སུ་སྤང་
སྟེ། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་དུ་སྐྱེ་བ་མཐའ་དག་སྤངས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་
དེ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་
སྐྱེ་བ་མདོན་པར་སྐྱེ་བའི་མཛད་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་དང་། སྟོན་ལམ་གྱི་མཐའ་ས་བརྒྱད་
པ་ཡན་ཆད་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་སྤངས་ནས་འགོ་བའི་
དོན་བྱེད་པ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་སྤངས་པའི་བྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། བཟང་པོ་སྟོད་པའི་

ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་རྣམ་གཞག་ལ། སངས་རྒྱས་
ལ་ཡེ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱོགས་དགག། གཉིས་སྒྲུང་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་དགག། རང་
ལྷགས་འཐད་ལྡན་བཞག། ལུན་མོང་མེན་པའི་སྐྱའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ། ཞེས་
པའི་ས་བཅད་བཞི་བྱས་ནས། གཉིས་པ་ནི།“ སྤེས་ཀྱི་དབུ་མ་པར་རྣོ་མ་བ་ཁ་

༥ ༡༠༠ ལོའི་ལྷན་པར་ན། གོ་བོ་རབ་འབྱུང་མ་པ་བསོད་ནམས་སོ་རྒྱུ། ལྷ་པ་རྒྱ་སེལ། ༡༩༠༡༡༩།

ཅིག །འདི་ལ་སངས་རྒྱས་ལ་ཐོབ་བར་དུ་སྒྲོ་གཅིག་གིས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཆོས་
ཅན་སོ་སོར་སྒྲུབ་བ་དང་ཆོས་ཉིད་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་མཐུན་པ་མི་འོང་བས་དེ་
གཉིས་མཐུན་པ་རེས་འཛོག་ཏུ་འོང་ངོ་། །བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་མ་ལུས་བར་
བློ་བཟོ་སངས་རྒྱས་པ་ནས་དུས་རྒྱུ་ཏུ་དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་སུ་སྤྲོད་མཉམ་
གཞིའི་ལ་བཞུགས་པས། དེ་ལས་བཞེངས་པའི་མཉམ་རྩིས་རེས་འཛོག་མེད་པའི་
ཕྱིར་དང་། བདེན་གཉིས་རང་འབྲེལ་ལས། མཐུན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་
ནི། །ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱན་ཐུབ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་མཉམ་
གཞིའི་ཤེས་དེ་ལས་ངོ་མོ་ཐ་དང་པའི་རྩིས་བྱེད་པ་མཐུན་པའི་རྩིས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་
མེད་པའི་ཕྱིར་ན། ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པར་འདོད་དགོས་སོ། །གང་གི་ཆེ་ཆོས་ཉིད་ལ་བཟོས་ཏེ་རྩིས་བྱེད་པ་མཐུན་པའི་
ཡེ་ཤེས་སུ་སོང་བ་དེའི་ཆེ་སྒྲོ་དེའི་ངོར་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བས་
ཡེ་ཤེས་དེས་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཆེ་
ཆོས་ཅན་ལ་བཟོས་ཏེ་རྩིས་བྱེད་པ་མཐུན་པར་སོང་བ་དེའི་ཆེ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སོ་སོར་
སྒྲུབ་པའི་གཉིས་སྒྲུབ་ཡོད་ཀྱང་གཉིས་སྒྲུབ་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་དུང་སྤྱང་བས་སྒྲུབ་
ཡུལ་མ་འབྲུལ་པའི་གཉིས་སྒྲུབ་ཡིན་གྱི། འབྲུལ་པའི་གཉིས་སྒྲུབ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་མ་
འབྲུལ་པའི་ཚུ་ལ་གཞན་དུ་ལེགས་པར་བཤད་བྱེད་ཏོ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མཉམ་རྩིས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ནི། རྒྱུད་སྒྲུབ་ལས། །ཤེས་
རབ་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཀྱིས་རྣམས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ལ། རྩིས་ལ་ཐོབ་པ་ཞེས་

བའི་དོན་ཡང་མཉམ་གཞག་ལས་ཡངས་བའི་མེས་ཞེས་དུས་སྔ་ཕྱིའི་མེས་མིན་གྱི།
 མཉམ་གཞག་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་བའི་བྱུང་བའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་ཆོས་ཅན་ལ་
 བཟོས་ཏེ་ཇི་ལྟ་བུ་མཐུན་པ་མིན་ལ། ཆོས་ཉིད་ལ་བཟོས་ཏེ་ཇི་སྟེང་བུ་མཐུན་པ་ཡིན་
 ནོ། །དོན་འདི་ལེགས་པར་ཤེས་ན་བདེན་གཉིས་ལས། རྟག་བའི་རོ་བོ་དབེན་པ་
 ཡིས། །ཅི་ལྟར་སྤང་བ་འདི་ཁོ་ན། །བརྟེན་ཏེ་སྤྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི། །ཐམས་ཅད་མཐུན་
 བས་མངོན་སུམ་གཟིགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྲིས་སོ། །ཞེས་རྟེན་ཆེན་གྱི་ལུགས་བརྗོད་ནས། དེ་འགོག་པ་ན། །དེ་
 ལ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སར་མཉམ་མེས་རེས་འཛོག་མེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས་
 ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་ཅིག་ཅར་དུ་མཐུན་པ་དོན་ལ་འཐད་ཀྱང་ཁྱེད་རང་ལ་འགལ་ཏེ།
 ཆོས་ཉིད་ལ་བཟོས་ཏེ་ཇི་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན་ལ་བཟོས་ཏེ་ཇི་སྟེང་བུ་
 མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་སོང་ངམ་མ་སོང་། སོང་ན་དེའི་ཆེ་གཉིས་སྤང་ཡོད་པར་འགྱུར་
 ཏེ། ཆོས་ཅན་ལ་བཟོས་ཏེ་ཇི་སྟེང་བུ་མཐུན་པར་སོང་བའི་སྟོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་
 ཁས། མ་སོང་ན། དེའི་ཆེ་སྟོང་དེ་ལས་གཞན་པ་ཞིག་ཆོས་ཅན་ལ་བཟོས་ཏེ་ཇི་སྟེང་བུ་
 མཐུན་པར་སོང་བ་ཡིན་ནས། དེའི་མེས་སུ་བྱུང་བའི་སྟོང་ཞིག་དེར་སོང་བ་ཡིན། དང་པོ་
 ལྟར་ན་སྟོང་གཅིག་གིས་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་ཅིག་ཅར་དུ་མཐུན་པར་འདོད་པ་དང་
 འགལ་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་མཉམ་མེས་རེས་འཛོག་མེད་པ་དང་འགལ་ལོ། །

ཇི་སྟེང་བུ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གཉིས་སྤང་ཡོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེས་
 གཉིས་སྤང་གི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། གཉིས་སྤང་

འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་སྤངས་ན་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་པ་མེད་པས་ཁྲབ་
པར་འདོད་པ་ཅི་ཞིག་། ཁྲོ་གཅིག་ཉིད་རྩི་ལྟ་བུ་ལ་བཟོས་ནས་གཉིས་སྤང་བྱུང་བ་དང་།
རྩི་སྤྲོད་པ་ལ་བཟོས་ནས་གཉིས་སྤང་དང་བཅས་པའི་དོན་གང་ཡིན། གང་ཡང་རྒྱང་
བ་ཞིག་སྐྱབས་ཤིག་། བྲི་མ་བྲུབ་སྟེ། རྩི་སྤྲོད་པ་ཡུལ་དུ་སྤང་ཞིང་ཡུལ་ཅན་དུ་མི་སྤང་།
ཡེ་ཤེས་ཡུལ་ཅན་དུ་སྤང་ཞིང་ཡུལ་དུ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤང་མ་ལ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་
མི་མཚུངས། གཤམ་ཏེ་མི་མཚུངས་ཏེ། རྩི་ལྟ་བུ་རྩོགས་པའི་ཆེ་སྒོ་དེ་ཉིད་ཚུ་ལ་ཚུ་
བཞག་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཉིད་དང་རྩི་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། རྩི་སྤྲོད་པ་
རྩོགས་པའི་ཆེ་གཉིས་སྤང་བྱུང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཚུ་
ལ་ཚུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་རྩི་སྤྲོད་པ་དང་རྩི་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། མ་བྲུབ་ན།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྩི་ལྟ་བུ་དང་རྩི་སྤྲོད་པ་རོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྤང་
བར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་རྩི་ལྟ་བུ་དང་དང་རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྤང་། རྩི་སྤྲོད་པ་རང་ལས་རོ་བོ་
གཞན་དུ་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཉགས་བསལ་གར་སོང་ཨེ་རིག། ཁྲུབ་པ་དེད་ཅག་གིས་བྱེད་
ལགས་སོ། །

གཞན་ཡང་། ཉོན་ཅིག་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དུས་ཅིག་
ཅར་དུ་ཆོས་ཅན་རྩི་སྤྲོད་པ་སྐྱེ་ཤགས་དང་བཅས་པ་དང་། སྐྱེ་ཤགས་མེད་པ་གཉིས་ཀ་
དངོས་སུ་སྤང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་རྩི་སྤྲོད་པ་གཉིས་སྤང་དང་བཅས་
པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤང་། དེའི་ཆོས་ཉིད་རྩི་ལྟ་བུ་ལ་གཉིས་སྤང་བྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་
སྤང་བའི་ཕྱིར། འདི་གཉིས་སོ་སོར་ཐལ་བའི་ཁྲུབ་པ་གཞུང་ལུགས་དེའི་དགོངས་པ་
ཡིན་མིན་ལེགས་པར་སོམས། ཁྱོད་ཀྱི་དེ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན་རྩི་སྤྲོད་པ་སྤང་ཅམ་གྱིས་

ཀྱང་སྐྱེ་ལགག་དང་བཅས་པར་སྤང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་ལུང་
དེ་སྐབས་འདིར་ཆད་ལྡན་དུ་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཉིད་གཉིས་སྤང་བྱ་བ་
པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱེ་ལགག་མེད་པར་སྤང་བས་མ་ཁྲབ་ན། རིགས་པ་བྱལ་ཅུ་པར།^༡
གང་གིས་སྐྱེ་བར་ནམ་བཏགས་པ། །ནམ་པར་མི་མཁས་དེ་ཡིས་ནི། །རྒྱུན་ལས་བྱུང་
བའི་དོན་མ་མཐོང་། །ཞེས་པའི་དོན་ངེ་ལྟར་འཆད། ཅེས་གྲིས་པ་ནམས་ལ་ལན་རིམ་
བཞིན་བཏབ་ན། ཁྱོད་ཀྱིས། ཆོས་ཉིད་ལ་བལྟས་ཏེ་ངེ་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་
སོང་བའི་སློང་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན་ལ་བལྟས་ཏེ་ངེ་སྟེང་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་སོང་
ངས་མ་སོང་། སོང་ན་དེའི་ཆེ་གཉིས་སྤང་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ཅན་ལ་བལྟས་ཏེ་
ངེ་སྟེང་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་སོང་བའི་སློང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དགག་པ་
ཡང་གཏི་ཐུག་གི་དགག་པར་སྤང་སྟེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་ཆོས་ཉིད་
ལ་བལྟས་ནས་གཉིས་སྤང་བྱ་བ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཀྱང་། ཆོས་ཅན་ལ་བལྟས་ནས་
གཉིས་སྤང་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་པ་ལ། དེ་ལ་གཉིས་སྤང་ཡོད་པར་ཐལ། ཞེས་ཆད་
བསལ་དུ་འཕངས་པའི་ཕྱིར། ངེ་སྟེང་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གཉིས་སྤང་ཡོད་པ་
ཡང་མི་འཐད་དེ། དེས་གཉིས་སྤང་གི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། མ་
ཁྲབ་སྟེ། གཉིས་སྤང་འཁྲལ་པའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་སྤངས་ན་གཉིས་སྤང་
འཁྲལ་པ་མེད་པས་ཁྲབ་པར་འདོད་པ་ཅི་ཞིག །ཅེས་གྲིས་འདུག་པ། འོ་ན་སངས་
རྒྱུས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་དགོ་བ་མེད་པར་ཐལ། དེས་དེའི་བག་ཆགས་སྤངས་པའི་
ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁྱོད་རང་གི་ཁྲབ་འགྲིག་ལ་དངོས་འགལ། མ་གྲུབ་ན། ངེ་སྟེང་པ་མཁྱེན་

༡ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༧། དབྱ་མ་ཅ། མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱུལ། རིགས་པ་བྱལ་ཅུ་པ། ༥༩༡༥།

པའི་རྣམ་མཁྲིན་གྱི་གཉིས་སྒྲུབ་གི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་མ་སྒྲུབ་པར་ཐལ། མ་
བྱུང་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཆད་མས་བྱུང་ཅིང་རྟགས་གསལ་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་
འཁོར་གསུམ། ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས། རྫོག་ཅིག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ལ་བལྟས་ནས་གཉིས་སྒྲུབ་
བྱུང་བ། ཇི་སྟེད་པ་གཉིས་སྒྲུབ་དང་བཅས་པའི་དོན་གང་ཡིན། ཞེས་བྲིས་ནས་ཁྱོད་
རང་གི་ཕོ་ཆོད་ཀྱིས་བཞག་པ་བྱས་ནས་དགག་པ་ལྟར་སྒྲུབ་བྱས་པ། བྱི་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
ལན་བཟུང་པས་དགག་བྱས་པར་འདུག་པས་བྱི་བ་དེའི་ལན་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བུ་འཇུག་པ་ན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་པ་
ལྟར་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུབ་བ་མེད་པར་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པས་གཉིས་སྒྲུབ་བྱུང་བ་
དང་། ཡེ་ཤེས་དེས་ཆོས་ཅན་ཇི་སྟེད་པ་རྣམས་འཇུག་པ་ན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཚུ་ལ་ཚུ་
བཞག་པ་ལྟར་ཀྱི་རོ་གཅིག་པར་མ་སོང་བར། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་པའི་གཉིས་སྒྲུབ་
ཡོད་པས་ཇི་སྟེད་པ་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱས་པ་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་དང་། ཇི་སྟེད་པ་རོ་བོ་ཐ་དད་དུ་
སྒྲུབ་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་རང་དང་རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་། ཇི་སྟེད་པ་དེ་རང་ལས་
རོ་བོ་གཞན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་གར་སོང་ཨེ་རིག། ཅེས་པའི་རྟགས་
གཉིས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྐྱལ་པའི་བར་དུ་བསྐྱབས་ཀྱང་སྐྱབ་མི་བྱས་ཏེ། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཇི་སྟེད་པ་དང་རོ་བོ་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་གཉིས་ཀ་
ཁས་སྐྱངས། བྱུང་པ་ཆད་མས་བྱུང་། འཁོར་གསུམ་བྱུང་བ་ཨེ་རིག། །ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་ཆོས་ཅན་ཇི་སྟེད་པ་སྟེ་
འགག་དང་བཅས་པ་དང་། སྟེ་འགག་མེད་པ་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་སྒྲུབ་བར་ཐལ། ཁྱོད་

༡ ག་ཟམ་ལྷ་ཉ་རིག། ཏ་ཟམ་ལྷ་ཉ་རིག། ད་ཟམ་ལྷ་ཉ་རིག།

སྤྱི་ཤུག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱང་རྩི་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འི་བ་གཉིས་པ་ནི། བྱེད་རང་གིས་བྱེད་རང་ལ་ཙུ་འཛི་བའི་འི་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་གིས་དེ་ལྟར་མ་བྱུང་བར་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་གིས།^༡ རྩི་སྟོན་གྱི་དགེ་བས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཙུ་འགྲེལ་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་མེད་དང་། སྐྱེ་བ་སོགས་མཐའ་དག་ལ་གཉིས་སྤང་བྱུང་བར་བསྟན་པར་འདོད་པ་དང་།^༢ སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་ལུང་ནི། དེགས་པ་བྱུག་ཅུ་པར། གང་གིས་སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་དག །ཚུལ་འདི་ཡིས་ནི་སྤངས་སྤྱུང་པ། རྟེན་ཅིང་འགྲེལ་འབྱུང་གསུང་བ་ཡིས་^༣ ། ལུབ་དབང་དེ་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ། །འདིར་ཡང་། དེ་ཆེ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད། །ཅེས་དང་། འགྲེལ་པར། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྐྱེ་ཤེས་བྱའི་བྱུང་ཤིང་སྐྱམ་སོ་མ་ལུས་པ་ལས་ཤེས་བྱ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་ལྡན་པར་སྤྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེའོ། །ཞེས་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་། སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤམ་གས་པའི་ཆོག་ལྷ་བྲགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་དག་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་ཐ་སྟོན་དུ་མིན་ནོ་སྟེ་མ་ན། དེ་ནི་མིན་ཏེ། ཐ་སྟོན་དུ་ནི་གཏུལ་བྱའི་སྤང་དོར་ཁས་བླངས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱས་རང་སྤང་ལ་དོན་དམ་པར་དེ་དག་མེད་པ་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་བདེན་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྟག་པར་ཐལ། ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་སྐྱེ་འགག་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་སྟེ་མ་ན། དེས་དོན་གྱི་བཀའ་དང་

༡ ༢༠༠༤ལོའི་ལྷུང་པར་མ། གོ་སྐོར་བ་འབྲུམས་པ་བསོད་ནམས་སེའུ། ལྷ་བ་རྩ་སེལ། ༢༤་༢༡།

༢ ༢༠༠༤ལོའི་ལྷུང་པར་མ། གོ་སྐོར་བ་འབྲུམས་པ་བསོད་ནམས་སེའུ། ལྷ་བ་རྩ་སེལ། ༢༤་༢༡།

༣ ག་༢༢་༢་ན་༤་ཡིས། ཏ་༢༢་༤་ན་༤་ཡིས། ད་༣་༤་༣་ཡིས།

བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས། གཙང་བདག་བདེ་དང་ཉག་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་
གསུངས་པའི་སྟེང་དུ་སྟེབ་འདུག་པས་འདོད་ཐོག་ཏུ་བྱའོ། །ཞེས་བྲིས་པ་རྣམས་རིམ་
གྱིས་བཀག་ན། རི་ལྟར་ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱིས་སྟོན་ཐ་དད་པའི་སྟེང་དུ་ནམ་མཁའ་
ཐོགས་སྒྲིབ་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པ་ལྟར། གཟུགས་སྒྲ་སོགས་གྱི་དངོས་པོ་ལ་དོན་དམ་
པར་དངོས་པོར་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་མེད་པར་རོ་གཅིག་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་། སངས་
རྒྱུ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཟུགས་ཚོར་སོགས་སྟེ་འགག་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་ལ་
གཉིས་སྣང་རྒྱབ་པར་སྟོན་པའི་ཆིག་གི་ཟུར་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་
རྒྱུ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྟེ་འགག་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་ལ་གཉིས་སྣང་རྒྱབ་ན། སྟེ་
འགག་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་དེ་དོན་དམ་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་
སྣང་པའི་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཐལ་པའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་
དངོས་པོ་སྣང་པའི་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་མེད་དོ་སྟུམ་ན། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ།
སངས་རྒྱུ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཆོས་ཅན་རི་སྟེན་པ་སྣང་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དངོས་
འགལ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རང་གིས་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཡེ་ཤེས་འཕགས་པ་འོག་མའི་ཡེ་ཤེས་
ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཚུལ་འཆད་པ་ན། ¹ ཆོས་ཅན་རི་སྟེན་པ་སྣང་ཡང་། སྟེ་འགག་
དང་བཅས་པར་མི་སྣང་བ་དང་། ཞེས་བྲིས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱུ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྟེ་འགག་སྣང་བར་ཐལ། རི་སྟེན་པ་
མཁྱེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ལ་སྟེ་འགག་སྣང་པའི་ཕྱིར། སྟེ་འགག་རི་སྟེན་པ་ཡིན་པ་གང་
ཞིག །རི་སྟེན་པ་མཁྱེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ལ་རི་སྟེན་པ་འགལ་ཞིག་སྣང་ལ་འགལ་ཞིག་

༡ ག་ཤ་འ་བ་པ་ལྱིས། ཏ་ཤ་འ་བ་པ་ལྱིས། ད་ཤ་འ་བ་པ་ལྱིས།

༢ ༡༠༠༩ལོའི་ལྷ་པ་བར་གྱི་གོ་བོ་རབ་འབྱུངས་པ་བསོད་ནམས་སེཌ། ལྷ་བར་སེལ། ༡༩༩༡ལོ་

མི་སྣང་བའི་བྱང་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེས་ངེ་སྟེང་པ་འགའ་ཞིག་མཐུན་ལ་ངེ་
སྟེང་པ་འགའ་ཞིག་མི་མཐུན་པའི་བྱང་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྩ་དགས་དང་
པོ་བྱུང་སྟེ། འདིའི་ཐད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས།^༡ དཔེར་ན་བྱུམ་པ་དང་མཁར་གཞོང་ལ་
སོགས་པ་ཐ་དད་ཀྱང་སྤྱི་བ་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་^༢མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་རྟོགས་པའི་
ནམ་མཁའ་ལ་ཐ་དད་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་
དངོས་པོ་ཐ་དད་ཀྱང་དེར་རྟོགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟེ། བ་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ལ་
ཐ་དད་པ་མེད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རོ་གཅིག་ཁོ་ནར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
གང་ཞིག །ལུང་འདིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་སྟེ་འགག་ལ་གཉིས་སྣང་བྱུང་བར་
དངོས་ལྷགས་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྟན་པར་གཟུར་གནས་མཁས་པ་ནམས་ཀྱིས་ཆད་
མས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱིས་^༣སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྟེ་འགག་མེད་པར་སྟོན་
པའི་ལུང་ནམས་ནི། ཞེས་པ་ནས། ལྷ་དྲགས་སོ། །ཞེས་བྲིས་པ་ནི་འབྲེལ་མེད་ཡིན་
ཏེ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་ལུང་དེས་ནི་སྟེ་འཛིག་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་སྣངས་པའི་
ཚུལ་འདིའི་སྟོན་ནས། དེ་ཉིན་འབྱུང་དུ་གསུངས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་བྱུག་འཆོལ་བ་
དང་། དེ་ཆེ་སྟེ། བ་མེད་ཅིང་ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་གྱིས། སྤྱི་བ་བྲལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་
ཆོས་སྟེ་སྟེ་འགག་དང་བྲལ་བར་བསྟན་གྱི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྟེ་འགག་
མེད་པར་མ་བསྟན་པ་གང་ཞིག །མདོ་དེས་སྟེ་འགག་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་སྟེ་དེ་ཉིད་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ནས། ༩༠ དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་ཐོགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ། ༤༦༥་༡༡།

༢ ག་ཤམ་ན་ན་ལ་མི་མཚུངས། ༡་ཤམ་ན་ན་ལ་མི་མཚུངས། ༥་ཤམ་ན་ན་ལ་མི་མཚུངས། རང་འགྲེལ་དུ་མཚུངས་པ་ཞེས་གསལ།

༣ ༡༠༠འཛིན་སྟེ་བར་ནས། གོ་བོ་རབ་འབྱུངས་པ་བསོད་ནམས་སེཌེ། ལྷ་བར་ན་སེལ། ༡༦་མ་ཤ།

ཡང་ཁྱིད་གྱིས།¹ བ་སྙད་ནི་གདུལ་བྱའི་རོང་ཁས་སྒངས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི།
 སངས་རྒྱས་རང་སྒྲུང་ལ་དོན་དམ་དང་བ་སྙད་གཉིས་དབྱེར་མེད་པའི་བྱིད། ཞེས་པ་
 བདེ་ནི། གཞུང་ཕྱགས་ཚད་ལྡན་མཐའ་དག་དང་འགལ་ཞིང་། རང་གིས་ཁས་སྒངས་
 པ་དང་ཡང་འགལ་པའི་འགལ་འདྲའི་སྤང་པོ་དང་། རྒྱང་འཕེན་པ་ལས་ཀྱང་ཐ་ཆད་
 པའི་ཆད་ལྟ་སྟེ་པའི་གཞུང་འཇུགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བ་སྙད་དུ་གདུལ་བྱའི་གཞན་
 རོང་ཁས་ཕེན་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱས་རང་སྒྲུང་ལ་མེད་ན། བ་སྙད་སངས་རྒྱས་

༣ ༡༠༠༧ལོའི་ལྷ་ར་པ་ལ། གོ་བོ་རབ་འབྱམས་པ་བསོད་ནམས་སོ་རྒྱུ། ལྷ་བ་རན་སེལ། ༡༩༤༧།

གྲི་ཡེ་ཤེས་གྲིས་མ་གཟིགས་དགོས། དེ་སངས་རྒྱལ་གྲི་ཡེ་ཤེས་གྲིས་མ་གཟིགས་
ན། དེ་མེད་དགོས། དེ་མེད་ན། གཞུང་ལུགས་ཆོད་ལྷན་མཐའ་དག་དང་འགལ་བར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྟེ། ཁྱེད་རང་གི་ཁས་ཁྲུངས་དང་ཡང་འགལ་རྟེ། ར་སྟོད་སངས་རྒྱལ་
རང་སྒྲུང་ལ་མེད་ན། ར་སྟོད་བདེན་པ་ཡང་སངས་རྒྱལ་རང་སྒྲུང་ལ་མེད་དགོས། དེ་
ལྟར་ན། ར་སྟོད་བདེན་པ་མེད་དགོས་ཤིང་། དེ་མེད་ན་གོང་དུ་ཁྱེད་རང་གིས་དེ་ཡོད་
པར་བསྐྱབས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གཟུགས་སྐྱེ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱང་གདུལ་བའི་གཞན་སྒྲུང་ཁོ་ན་
ཡིན་པར་ཐལ། ར་སྟོད་བདེན་པ་གདུལ་བའི་གཞན་སྒྲུང་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་
རང་གི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་གདུལ་བའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡང་དོན་གྲིས་ཁས་ཁྲུངས་པས་འཁོར་གསུམ། ཁྱབ་
པ་ཇི་ལྟར་ཁས་ཁྲུངས་ན། ཁྱེད་རང་གིས་གོང་དུ་སྤྲ་རབས་པ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ།
སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་གཞན་སྒྲུང་ཁོ་ན་ཡིན་ན། ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་དེ་
རྣམས་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། སངས་རྒྱལ་རང་སྒྲུང་དང་། གདུལ་བའི་སེམས་སྒྲུང་
མ་གཏོགས་པའི་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་འཕངས་པ་བྲན་པར་གྲིས་
ཤིག །གཞན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱི་ཅ་བའི་དམ་བཅའ་དེ་མི་འཐད་དེ། ར་སྟོད་ནི་གདུལ་བའི་
གཞན་ངོར་ཁས་ཁྲུངས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་ཞེས་པ་ཅམ་གྱི་སྐྱས་སངས་རྒྱལ་རང་ངོར་ཐ་
སྟོད་ཁས་ལེན་པ་གཅད་དགོས། དེ་ལྟར་ན་ར་སྟོད་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ར་སྟོད་ཐམས་ཅད་
སངས་རྒྱལ་རང་སྒྲུང་ལ་ཡང་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་སངས་རྒྱལ་རང་

ཉེན་དང་ལྷན་ཅིག་ཚོད་ཀྱི། ངན་པའི་འཛིག་ཉེན་དང་ལྷན་ཅིག་མི་ཚོད་དེ། འཛིག་ཉེན་ན་གང་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་ང་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །གང་འཛིག་ཉེན་ན་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་ང་ཡང་མེད་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་རང་སྤང་ལ་ཐ་སྦད་མི་འཐད་ན། སངས་རྒྱས་རང་སྤང་ལ་ངེ་སྦྱང་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་སྤང་ན་ངེ་སྦྱང་པ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་སྤང་ལ་ངེ་སྦྱང་པ་མི་འཐད་པས། ངེ་སྦྱང་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐ་སྦད་ཐམས་ཅད་གདུལ་བུའི་གཞན་ངོ་ཅས་དུ་ཁས་ལྗངས་ནས། སངས་རྒྱས་རང་སྤང་ལ་མེད་པར་འདོད་པ་ནི། ཐ་སྦད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཛིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རྒྱང་འཕེན་ལས་ཀྱང་ཐ་ཆད་པའི་ཆད་མཐར་སྐྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱང་འཕེན་གྱིས་དབང་པོའི་མདོན་སྒྲིམ་གྱི་སྦྱོང་ལུལ་རྣམས་ཡོད་པར་འདོད་ལ། དེས་ནི་ཐ་སྦད་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས།² མི་རྟག་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་། རྩན་པ་དང་། བསྐྱ་བ་རྣམས་དོན་གཅིག་པར་གསུངས་ཤིང་། འདི་འཕགས་པ་འོག་མའི་ལམ་བཟེན་ལ་ཡོད་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མེད་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྟག་པར་ཐལ་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། འདོད་ཐོག་ཏུ་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་རིམ་པ་བཞིན་བཀག་ན། གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཆད་མས་བྱལ་ཅིང་། ཁྱོད་རང་གིས་ཀྱང་ཁས་ལྗངས་སོ། །གོང་འོག་ཀུན་ཏུ་གཟུགས་སྐྱ་འདུས་བྱས་སུ་ཁས་ལྗངས་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། 36། དཀོན་བཞེགས་ཀ། བཅོམ་ལྷན་འདས། སྒྲིམ་པ་གསུམ་བཅུན་པའི་མདོ། 43་3།

2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། 36། དཀོན་བཞེགས་ཀ། སྒྲིན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། སྒྲིམ་པ་གསུམ་བཅུན་པའི་མདོ། 43་3།

པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྲབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡིན་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས་སྦངས་སོ། །ཁྲབ་པ་ནི་གོང་དུ་སྟོང་རྩེ་
གསུམ་གྱི་བྱེད་པར་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། བྱེད་རང་གིས།^༡ དེ་ཡང་དངོས་སོར་སྦྲེལ་
དག་གིས། ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་གིས་འཛིག་པར་འདོད་པས། སྐད་
ཅིག་གིས་འཛིག་པ་ཙམ་ལ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་དུ་མི་འདོད་པར། དེད་ཀྱི་དེ་ཡང་
རྒྱུན་ལས་^༢སྟེ། ཞེས་ཀྱང་སྒྲོང་གིས་གཙོ་བོ་སྟོང་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འཕངས་པའི་བྱེད་པོ་
ཙམ་ལ་འདོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་རྒྱུད་སྦྲེལ་། བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་ཕྱིར། ཞེས་པའི་འགྲེལ་
པར་མདོ་བྱངས་པ་ལས། མི་རྟག་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེད་དུ་གསུངས་པ་དང་།
ཞེས་མི་རྟག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་ཁྲབ་པར་ཁས་
སྦངས་པའི་ཕྱིར། ཅེ་བར་འདོད་ན། གཟུགས་སྟེ།ཁྲབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་དུ་
འདོད་པ་ལས་ཁ་འཆལ་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད།

གཞན་ཡང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། འདུས་བྱས་ཡིན་པར་
ཐལ། རྒྱུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀྱང་རྩོམ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་
མིན་ནམ། གཞན་ཡང་། རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་ཐ་མས་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལས་
བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ། རྒྱུན་མཐའ་ནས་རིག་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སོ། །འདོད་ན། རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་ཐ་
མས་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལས་བྱེད་པའི་རྟག་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཁྱོད་ནི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་

༡ ༢༠༠༩ལོའི་ལྷ་ས་པར་ན། གོ་སྐོར་བ་འབྲམས་པ་བསོད་ནམས་སེའོ། ལྷ་ས་ངན་སེལ། ༢༧་༡༧།

༢ ག་༢༣༠ན་༩་རྒྱུན་ལ་སྟེ་ཞེས། ༩་༢༣༩ན་༩་རྒྱུན་ལ་སྟེ་ཞེས། ༥་༩༠༧་༡༣་རྒྱུན་ལ་སྟེ་ཞེས།

ཚད་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་མཐའ་སྤྱོད་པ་ཀུན་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་བའོ། །

གཞན་ཡང་། ཁྱོད་རང་གིས་སྤྱོད་པ་ལོག་གཏུག་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱུན་མཐའི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤངས་བྱ་རྒྱུན་གཙོད་པ་ཡིན་གྱི། ཡེ་ཤེས་རྒྱུན་གཙོད་པ་མིན་ཞེས་ཁས་
ལྷུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་
པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཏྲག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་
ཞིག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཏྲག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེས་ན། རྒྱུད་
ལྷན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་སྤྱོད་གཙོད་བདག་བདེ་དང་ཏྲག་པའི་མ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པའི་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྡན་པར་གསུངས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱོད་ཏྲག་པར་འདོད་ན།
སངས་རྒྱས་དཀོན་ཚུགས་འདུས་མ་བྱས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་ལྡན་ཏུ་
གསུངས་པས་འདུས་བྱས་སུ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གྲུང་འདུས་མ་
བྱས་སུ་འདོད་དགོས་པར་མཆུངས་སོ། །ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས།^༡ སྤྱོད་ཆེ་སྤྱོད་པ་བཅུ་
བརྒྱེད་པའི་ས་ལ་ཞེས་པའི་ས་དེ་ས་བཅུ་བ་ལ་བྱེད་པས་ནག་ཆོའི་འགྱུར་མ་དག་པར་
འཆད་པ་ནི་འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ནག་ཆོའི་འགྱུར་ལྟར་ན་ཡང་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ས་
དེ་ས་བཅུ་བ་ལ་རྒྱུ་ཆེན་ལས་གྲུང་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས། སེམས་འགག་
པ་དེ་སྤྱོད་ཡིས་མཛོན་སུམ་མཛད། །ཅེས་པའི་སྐབས་སུ།^༢ སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེམས་
སེམས་བྱུང་ཡོད་ན་ཤེས་པ་དམིགས་རྣམ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་དགོས་པས་དེ་མེད་
པའི་ཕྱིར་ན་སེམས་སེམས་བྱུང་གཉིས་མེད་ཅེས་པ་དེས། ཤེས་པ་ཅམ་ལ་སེམས་
སུ་འཛོགས་མེད་པ་ནི་མིན་ནོ། །ཞེས་བྲིས་པས་དངོས་འགའ་ཁས་ལྷུངས་པ་ཡིན་ཉེ།

༡ ༢༠༠༤ལོའི་ལྷུང་བར་ན། གོ་བོ་རབ་འབྱུངས་པ་བསོད་ནམས་སེཌ། ལྟ་བུ་སྒྲུབ་སེལ། ༢༧༠༥།

༢ ༢༠༠༤ལོའི་ལྷུང་བར་ན། གོ་བོ་རབ་འབྱུངས་པ་བསོད་ནམས་སེཌ། ལྟ་བུ་སྒྲུབ་སེལ། ༢༧༥༥།

རྩི་ལྟར་སྤངས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་སེམས་ཡོད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་
ཤེས་པ་ཅམ་ལ་སེམས་སྤྱ་འཛོག་པའི་སེམས་མེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་སེམས་ཡོད་པར་ཐལ། སྤྱི་བ་པ་སྤངས་པའི་
སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས།^༡ རྩི་ལྟར་མེ་ཡིས་དག་པའི་
གོས། །སྤྲ་ཚོགས་ངེ་མས་ངེ་མ་ཅན། །རྩི་ལྟར་མེ་ཡི་ནང་བཅུག་ན། །ངེ་མ་འཆོག་
འགྱུར་གོས་མིན་ལྟར། །དེ་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཡི་སེམས། །འདོད་ཆགས་ལས་
སྦྱེས་ངེ་མ་ཅན། །ཡེ་ཤེས་མེ་ཡིས་ངེ་མ་བསྐྱེད་པ། །དེ་ཉིད་འོད་གསལ་བ་ཡིན་
འོ། །ཞེས་རྩི་རྒྱས་ཀྱི་གོས་ངེ་མ་ཅན་མེར་བཅུག་པ་ན། མེས་ངེ་མ་འཆོག་ཀྱང་གོས་
མི་འཆོག་པ་ལྟར། སེམས་ཀྱི་ངེ་མ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་བསྐྱེད་པ་ན། ངེ་མ་བསྐྱེད་པ་
པ་ཡིན་ཀྱི་འོད་གསལ་པའི་སེམས་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་
སེམས་ཡོད་པར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་སེམས་ཡོད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་
ན་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་དང་། འདུན་པ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། རྩན་པ་ནམས་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། འདི་ཉིད་ལས།^༢ གཏོང་བ་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་ཕྱིན། །ཞེས་སོགས་པ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་འགྲེལ་
དུ། གཟུངས་རྒྱལ་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་བྲངས་པ་ལས།^༣ རིགས་ཀྱི་བྱ། གཞན་ཡང་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འདུན་པ་ཉམས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལ་འདུན་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་

༡ བསྟོད་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡། བསྟོད་ཚོགས་ཀྱི། མགོན་པོ་རྒྱ་སྤྱོད། ཚོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ། ༡༩༣་༦།

༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༠། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༤༤༩་༣།

༣ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༠། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ། ༤༤༩་༧༤།

ཀྱི་སངས་སེམས་བྱུང་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྟག་པར་འདོད་པ་ནི་ནོར་བ་ཆེན་པོ་ལོ། །

གཤམ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སངས་སེམས་སེམས་བྱུང་མེད་པ། འདིར།^༡ སེམས་འགགས་པ་དེ་སྐྱེ་ཡིས་མངོན་སྲུང་མཛད། །ཅེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར།^༢ དེ་ལྟར་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དེའི་ཡུལ་ཅན་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་མི་འཇུག་པས། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལོ་སྟུང་ན། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སངས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་རྟོག་འགག་པ་དང་། དེ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མི་འཇུག་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོག་གསལ་ལས།^༣ རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡིན་ལ་དེ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་རྣམ་རྟོག་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། འདི་ཉིད་ལས།^༤ ཞི་སྐྱེ་དཔག་བསམ་ཤིང་ལྟར་གསལ་གྱུར་ཅིང་། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་རི་བཞིན་རྣམ་མི་རྟོག་ །ཅེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར།^༥ སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞི་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཡང་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་མཛད་པར་སྒྲིད་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི། འདི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ཡིན་དུ་ཟེན་ཀྱང་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟར། རི་ལྟར་མངོན་པར་འདོད་པར་རྒྱ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་ཞི་བའི་དོན་སེམས་སེམས་བྱུང་དང་བྲལ་བ་ལ་བཞད་ནས་སེམས་སེམས་བྱུང་དང་བྲལ་

༡ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༠། དབུ་མ་ལ་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༡༩༡་༡༩།

༢ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༠། དབུ་མ་ལ་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ། ༤༩་༣༠།

༣ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༠། དབུ་མ་ལ་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་ཆོག་གསལ་ལ། ༩༩་༣༩།

༤ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༠། དབུ་མ་ལ་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༡༩༡་༡༩།

༥ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༠། དབུ་མ་ལ་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ། ༤༡་༠༩།

ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས། རྒྱུ་ཆེན་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི། ཅ་བར་གསང་
 བ་འདི་བཤད་པར་མི་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་སོང་སྟེ། རྒྱུ་མཆན་དེ་གཉིས་བཟུང་ནས་གཞན་
 རོར་དེ་རིང་སངས་རྒྱས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་ཆོས་སྤྱིའི་ཐོག་མ་ཆད་བཟུང་དུ་མེད་པ་
 ཁྱོད་མ་ཤོང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱི་གཅིག་ཡིན་ཞེས་སྐྱར་བ་བཏབ་འདུག་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ཞེས་གིས་པ་ནས་སུ་ནི། ལུང་རིགས་དང་འགལ་ཞིང་ཁས་སྐྱངས་ནང་
 འགལ་བར་སྤངས་སྟེ། རི་ལྟར་འགལ་ན། དེ་རིང་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་
 བ་དེས་འདིར་བཤད་པའི་སྤྱི་གསུམ་ཀ་ཐོབ་པར་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་ནི་གང་
 ཞིག །འདིར་བཤད་པའི་འབྲས་བུའི་ནམ་གཞག་སངས་རྒྱས་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་སྤྱི་གསུམ་ཀ་དེ་རིང་ཐོབ་པར་ཐལ། དེ་དེ་རིང་སངས་
 རྒྱས་པ་གང་ཞིག །སྤྱི་གསུམ་ཐོབ་པ་དེ་སངས་རྒྱས་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར།
 ཉགས་གཉིས་དངོས། འདོད་ན། དེས་དེ་རིང་ཆོས་སྤྱི་ཐོབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེས་བསྐལ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ལྷ་རོལ་ཏུ་ཆོས་སྤྱི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།
 དེའི་ཆོས་སྤྱིའི་བསྐལ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ལྷ་རོལ་ཏུ་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱི་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་རིང་གསར་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱི་
 ཆོག་མ་དེ་རིང་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་གཞུགས་སྤྱོད་པའི་ཆོག་མ་དེ་རིང་གང་
 ཞིག་དེས་སྒྲར་བཤད་པའི་སྤྱོད་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་ཆོབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡུབ་སྟེ།
 དེས་སངས་རྒྱས་ཆོབ་པའི་ཆོག་མ་དེ་རིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡུབ་སྟེ། ཁྱིད་

༡ ༣༠༠༧ལོའི་སྤྱི་ལོ་ལྷོ་ལོ་འབྲུག་མ་ལ་བསོད་ནམས་སེཌེ། ལྷ་བ་རྒ་སེལ། ༣༤༥༡༣༡

ག་མ་ན་ན་ན་༦་སྒྲིབ་བསྐྱེད། ཏ་མ་ན་པ་༡་སྒྲིབ་བསྐྱེད། ད་༩་༡༩་སྒྲིབ་བསྐྱེད།

འདི་ལྟ་བུའི་གསང་ཆིག་ནི་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱི་རྣ་བར་བསྐྱག་པར་བྱ་བ་མིན་པས།
ཐར་འདོད་རྣམས་དེ་བསྟན་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་བདེན་པར་སྤང་ངོ་། །

ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་^༡ རྟེན་ཆེན་དུ་ རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་
དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་འདི། སེམས་ཙམ་པར་མ་ཟད་དབྱ་མ་རང་རྒྱད་པ་རྣམས་ཀྱི་
ལུགས་དང་ཡང་སྤྱན་མོང་མིན་པར་གསུངས་པ་ལ། དེ་མི་འཐད་དེ། འདིར་རང་རྒྱད་
པ་ལ་བྱར་བ་བ་ཡིན་ན་བསྟན་བཅོས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་སོ་སོར་སོང་
བས་དཔེ་དོན་མི་འགྲིག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་སོགས་སྒོ་མ་ཞི་བའི་དགག་པ་གྲིས་པ་
ལ་ལན་གཞན་བརྗོད་དགོས་པར་མི་འདུག །རང་འགྲེལ་ལས། ^༢ རྩེ་ལྟར་དབྱ་མའི་
བསྟན་བཅོས་མ་རྟོགས་པར་བསྟན་བཅོས་གཞན་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོས་
འདི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མི་བརྗོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཁོ་ལོ་ཅག་གིས་འདིར་ལུགས་གང་
ཞིག་བཀལ་ལན་དང་བཅས་པར་བསྟན་པའི་ལུགས་འདི་ནས་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་སྟོང་
པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལྟར་བསྟན་བཅོས་གཞན་ན་མེད་དོ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་
པར་མཛད་དུ་གསོལ། །ཞེས་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྩ་མེད་དགོངས་པ་འདི་
འགྲེལ་ཚུལ་སེམས་ཙམ་པ་དང་རང་རྒྱད་པ་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་ཚུལ་གཞན་ཐམས་
ཅད་ལས་སྤྱན་མོང་མིན་པར་གསུངས་པ་འདི་ལུང་རིགས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་སྤུལ་དུ་བྱུང་
བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་ཕྱིན་ཆད་བག་ཡོད་པར་གདམས་པ་ནི།
གདུལ་བྱའི་དགའ་མའི་སེམས་ཀྱི་ཀྱན་གསལ་མར། །རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བའི་ཡེ་

༡ ༢༠༠༩ལོའི་ལྷ་པར་མ། གོ་སོ་རབ་འབྱམས་པ་བསོད་ནམས་སེངྒེ། ལྷ་པར་སེལ། ༢༡༩་ཀ།

༢ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༠། དབྱ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ། ༢༠༡་ཀ།༥།

བཞད་འོད་སྟོང་གསལ། །ཕན་བདེའི་མོ་ཉྱེག་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་གྱུར་ཏེ། །ཐར་འདོད་
སྐལ་བཟང་དོན་ཀྱན་གྱུ་བ་བར་འགྱུར། །སྒོ་གསལ་གཟུང་གནས་རྣམས་ལ་ཕན་པའི་
གཏུམ། །སྒྲིམ་པ་འདི་དག་ཡིད་ལ་གཅགས་པར་མཛོད། །དལ་བའི་རྟེན་སྒོ་བ་བསྟན་
དང་མཛེས་དུས་འདིར། །སྤྱག་བསྐྱེད་རྒྱ་མཚོ་གཡོ་བའི་སྤྱི་མཆོ་ལ། །ཐབས་ཤེས་
ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཆེན་གྱིས། །བཀྲལ་ནས་ཐར་པའི་ནོར་བུ་ལེན་པར་
གཅེས། །ཐབ་དོན་འབྲེལ་བར་རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་པའི། །རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་སྤྱོད་
སྤྱུ་སྤྱི་བོ་ཡིས། །རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་བྱེ་མོད་གྱི། །ལྟ་བའི་སྤྲིགས་མ་
མཆོ་ལྟར་བརྟོག་གྱུར་བས། །ཁ་ཅིག་རྟག་ལྟ་རི་བོའི་སྒོ་ལ་འཛེག། །གཞན་དག་མི་
བཟང་ཆད་པའི་གཡང་ལ་ལྷེབས། །ཀྱན་གྱུར་དབྱ་མའི་ལམ་འདི་རིང་དུ་སྤངས། །ཐུབ་
བསྟན་ནོར་བུ་བྱི་མས་སྤགས་དུས་འདིར། །འགྲོ་བའི་དེད་དཔོན་སྒོ་བཟང་དགེ་བའི་
བཤེས། །སྒོན་ལམ་དབང་གིས་བྱང་གི་ཕྱོགས་འདིར་བྱོན། །ཐུབ་བསྟན་ནོར་བུ་ཀྱན་
ནས་གསལ་བར་མཛོད། །གང་དག་སྤྱི་བའི་མཆོ་ལས་བཀྲལ་འདོད་གྱུར། །སྤྱི་
པའི་ཅ་བ་རྒྱངས་ནས་འབྲེན་པ་ཡི། །བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་བཟང་མི་བསྟོམ་
པར། །ཡིད་བྱེད་འགོག་པ་ཏུ་འདར་ལ། །མཆོག་ཏུ་བཟུང་ནས་འབད་ནས་སྟོམ་
བྱེད་རྣམས། །ཆུ་འདོད་སྤྲིག་རྒྱ་རྟོག་པར་བྱེད་དང་མཆུངས། །ཆད་ལྡན་མཁས་པའི་
གཞུང་དང་མི་མཐུན་པའི། །ལམ་ལ་འབད་པ་སྤྱན་པ་འཕྱར་དང་མཆུངས། །ཀྱན་
བརྟགས་གྱུ་བ་པའི་ཆགས་སྤང་ལ་བརྟེན་ནས། །གཞན་ཕྱོགས་རིས་སུ་བཅད་ནས་
སྟོད་བྱེད་པ། །དམ་ཆོས་སྟོང་བའི་ལས་ངན་གསོག་པ་ཡིན། །ཐར་འདོད་རྣམས་གྱིས་

འབྲུལ་མེད་ལམ་བཟང་ལ། །འབད་ཅིང་དག་སྒྲིག་མེད་སྒྲིང་བ་འདི། །ནམ་ཞིག་
གཏན་གྱི་འདུན་མ་ཡིན་པར་གོ། །ཐར་འདོད་ཐར་པའི་ལམ་ལ་འགོད་པའི་བྱིར། །ལོག་
རྟོག་ལུང་དང་རིགས་པས་སེལ་བ་ནི། །བསྟན་ལ་པན་པའི་དགག་བསྐྱབ་ཡིན་མོད་
གྱི། །རང་གཞན་གྲུབ་མཐའི་ཆགས་སྤང་ལ་བརྟེན་ནས། །སྦྱིས་བྱ་དམ་བ་རྣམས་དང་
དེ་ཡི་ལུགས། །སྤང་པའི་དགག་བསྐྱབ་འདི་རྣམས་དཔུལ་བའི་རྒྱ། །ཐར་འདོད་རྣམས་
གྱིས་དགག་བསྐྱབ་གནས་འདི་ལ། །བག་ཡོད་བསྟེན་ནས་སྒྲང་དོར་མཛད་འཆ་ལ་
ལོ། །དེ་བྱིར་མཐའ་བྲལ་ལམ་བཟང་ལྟ་ཡི་ལས། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་མཁུན་བཙུང་
འོད་སྟོང་གིས། །གསལ་བར་བྱས་ཆེ་མཁས་ཆོས་དུ་མ་ཡི། །ལོག་རྟོག་སྒྲུབ་མཆམས་
སྒྲུབ་པས་བསྐྱིབས་བ་ན། །ཡོངས་འཛིན་དམ་པའི་ལེགས་བཤད་འོད་དཀར་
གྱིས། །ལོག་རྟོག་སྒྲུབ་པ་སེལ་བའི་ཆ་ཤས་རྣམས། །ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་བདག་
གིས་བགྱིས་འདི་ལ། །ཐབ་མོད་ཤེས་བྱ་བྱིས་སྒོས་རྟོགས་དཀའ་བས། །མ་རྟོགས་
ལོག་རྟོག་རོངས་པའི་ཆོགས་མཆིས་ན། །འཕགས་དང་དམ་བ་རྣམས་ལ་བཟོད་པར་
གསོ་ལ། །དེ་ལས་ཐོབ་པའི་རབ་དཀར་གང་གྲུའི་རྒྱན། །འཁོར་འདས་རྣམ་དཀར་ཚུ་
སྤང་དཔག་མེད་དང་། །ལྷན་ཅིག་ཀུན་མཁུན་རྒྱ་མཆོར་ལུགས་གྱུར་ཏེ། །སྦྱ་གསུམ་
ཚུ་གཉེར་ཆེ་དང་དབྱེར་མེད་ཤོག །

ཅེས་ཐབ་མོ་སྟོང་བ་ཉིད་གྱི་ལྟ་བ་ལ་ལོག་རྟོག་འགོག་པར་བྱེད་པའི་བསྟན་
བཅོས་ལྟ་བུ་སྒྲིག་སེལ་ཞེས་བྱ་བ། རྩེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་དབྱེར་མེད་
པའི་དཔལ་ལྷན་སྒྲིག་དམ་བ་རྩེ་བཙུན་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད་
པའི་འཕྲོ་ཚུང་ཟད་ལུས་འདུག་པ་འཕྲོས་ལུས་པ་མི་མཛེས་པར་འདུག་པས། འཕྲོ་

ལུས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱིས་ཤིག ། ཅེས་ས་སྐྱོད་མིའི་དབང་པོ་རིག་གནས་མཐའ་དག་ལ་
མཁུན་པ་རྒྱས་ཤིང་བསོད་ནམས་ཆེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་ཆེན་པོ་ལ་མངའ་བསྐྱར་
བའི་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་བཀའ་ཤིས་ཀྱི་མཆོན་ཅན་ཀྱིས་བཀའ་ལུང་ནན་ཆེར་གནང་བ་
དང་། སྡེ་སྟོད་འཛིན་པ་དུ་མས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཀྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པ་རྣམས་དང་
དུ་མཐའ་ཉེ། དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་མང་དུ་སྟོན་ཤིང་སྒྲ་མ་དམ་པའི་བཀའ་འདྲིན་
ལས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལུགས་བཟང་ལ་དང་བ་སྟོན་པའི་ཤུགས་དགེ་སྟོང་བདེ་
ལེགས་ཉི་མས་འཕགས་པ་འཛིན་ཏེན་དབང་ལྷག་གི་གནས། བ་བོང་ཁར་སྦྱར་བ་
འདིས་ཀྱང་བསྐྱར་བ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་
ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག །

རྒྱལ་ཀྱང་ཤིས་རབ་རལ་གྱི་རྩོན་པོའི་མཆོག་། རྣམ་དཔྱོད་དབྱང་པས་བཀྲེག་
ནས་སྐྱབ་བསྟན་གྱི། །ལོག་ཏོག་བྱ་བ་གཅོད་མཛད་ཅོང་ཁ་པ། །འཇམ་དཔལ་རྩོ་རྩེ་
དུར་སྤིག་སྒྲོས་གར་མཁན། །སྤྱི་ལོ་མཛད་པའི་ལོ་རྒྱུ་ཉ་ཀ་ས། །ལན་བརྒྱར་
བྱངས་པའི་ཁྱོད་གསུང་དྲངས་པའི་ཚུར། །འབྲུལ་པའི་རྩོག་མ་ཀྱང་མཁུན་ཡེ་ཤིས་
ཀྱིས། །སྤྱི་རབ་རྩལ་ཙམ་གཟེགས་པའི་གནས་མ་གྱུར། །འོན་ཏེ་བྱེ་བྲག་སྤྱི་བས་ཤིང་
ཕྱོགས་རྣམས། །སྐྱབ་གསུང་མིན་ཞེས་སྟོན་བདེ་བཞིན་དུ། །གཞུང་ལུགས་མང་སྟོན་
མཁས་པ་གོ་ཤུགས་གིས། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་གསུང་ལ་རྣམ་པར་བཤུང་། །ཚུལ་དེར་
མ་བཟོད་འཇམ་དབྱངས་ཆེས་དགའ་བའི། །སྟོན་སྟོན་རྣམ་པར་ཡངས་པའི་བཤེས་
གཉེན་དང་། །རྩོམ་པ་པོ་མཆོག་གི་རྒྱལ་མཆོག་དཔལ་བཟང་པོས། །ཅོད་ལན་རྩོ་རྩེའི་
སྟོན་གི་རྩེས་འགྲོ་མཛད། །ཕན་ཚུན་དམ་བཅའ་འགོག་པའི་ལུང་རིགས་ཀྱིས། །ཐལ་

འཇུག་འཕེན་པ་རྒྱ་པོད་མཁས་པའི་ལུགས། མེད་ཆོག་ཀུ་རེའི་ཚུལ་སྤྲོད་ག་གེ་
ཡི། རང་ཚུལ་ཡིན་གྱིས་འཁོན་དུ་འཛིན་ནམས་སྔོངས། མི་བསྟན་བསྐྱང་པོར་སྤྱོད་
སེམས་མི་ལྟན་ཡང་། རང་བསྟན་གྲུབ་མཐའི་ཁ་འཛིན་ཆེད་ཅམ་དུ། སེར་འབྲས་
ཆོས་རྗེ་ནམ་གཉིས་ལེགས་བཤད་སྟན། འཛད་མེད་པར་གྱི་ཟ་མ་ཉོག་འདིར་
འབྲེལ། དག་དེས་ལུག་རྒྱ་བ་སོགས་གྲུབ་མཐའ་ཡིས། ཁ་བསྟན་མཉམ་མེད་རི་པོ་
དགའ་ལྟན་པའི། རིང་ལུགས་སྤྱི་དང་བྱད་པར་དབྱ་མ་ཡི། མིར་དོན་འབྲུལ་མེད་
བསྟན་པ་རྒྱས་ལྟར་ཅིག ཅེས་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་
རིན་པོ་ཆེ་ལ། དཔལ་ལྟན་ས་སྐྱ་པའི་བསྟན་འཛིན་ཀུན་མཁྱེན་གོ་རམས་པ་དང་། བཞ་
ཆེན་ལུག་མཆོག་གཉིས་གྱིས་ཚོད་ཅིང་། དེ་ལན་སེར་འབྲས་ཆོས་རྗེ་འཇམ་དཔལ་
དབྱངས་དང་ཞལ་མི་གཉིས་པ་ནམ་གཉིས་གྱིས་མཛད་པ་མཐའ་དག འཕགས་པོད་
བཞ་གྲུབ་ནམས་གྱི་ནམ་པར་ཐར་པ་དང་མཚུངས་པ་ཁོན་ཡིན་བས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་
པའི་ལུལ་དུ་གྱུར་ལ། ཚོད་པའི་ཡི་གེ་ནམས་པར་དུ་འཁོད་འདུག་ནའང་། ཚོད་ལན་
པར་དུ་མ་འཁོད་པས་དཔེ་རྒྱན་དགོན་པས་ཐལ་མོ་ཡ་གཅིག་ལྟར་དུ་སོར་བས་ཆོས་
སྤྱིན་མི་ཟད་པའི་ཆེད། དགའ་ལྟན་ལུན་ཆོགས་སྤིང་དུ་པར་དུ་བསྟུན་ཆེ་ཟ་ཉོར་གྱི་
བརྟེས་སྐྱར་པའི་ཡི་གེ་པ་ནི་ཆང་བྲིམ་པ་དག་དབང་མཁྱེན་བཙུམས།

གྲུལ་ཀུན་ཡེལ་གཅིག་འཇམ་དཔལ་དུར་སྤྲིག་གར། །བརྒྱུར་མཛད་ཅོར་ཁའི་
 བར་རིའི་སྒྲག་བ་ནས། །ཚོན་ཏེ་ལུང་རིགས་འོད་སྟོར་རབ་སྒྲོས་བས། །གངས་སྒྲོངས་
 འོག་ཉོག་སྒྲག་དུམ་བ་མཐར་བསྐྱད། །ཚོན་ཏར་སྤྲིགས་འགྲའི་བསོད་ནམས་མ་ཐུ་
 དམན་བས། །འཇམ་མགོན་ཉིག་གྲེད་ཟེར་གྲིས་བཏང་བ་ན། །ལས་སྒྲུང་བྱང་བལྟས་

ཕྱག་པར་གནས་འཆའ་བའི། །བྱ་རོག་སྤྲོད་ས་ལྟ་ངན་ཅ་ཙེ་སྟོག། །དེ་ཆེ་མེར་འབྲས་
ཆོས་རྩེ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས། །མཁུན་དཔྱོད་ཚུ་འཛིན་སྟོང་ནས་ལུང་རིགས་ཀྱི། །ཚོད་
ངག་དོ་རྩེ་མེ་ཆར་སྟོས་པ་ན། །ཞོལ་བའི་ལྟ་ངན་བྲག་རི་བྱེ་མར་འཐག། །རྒྱལ་མཆོག་
ལྟ་བུ་ཆེན་པོས་ཞོལ་ལན་རྣམས། །པར་དུ་བསྐྱུན་ཀྱང་འགྲོ་ཆེས་བགྲེས་པ་ན། །སྐྱབས་
མགོན་སྲིད་སྟོང་ཆེན་པོའི་བཀའ་དགོངས་བཞིན། །དགའ་བ་བརྒྱ་ལྟན་མཆོག་ནས་
སྤར་ཡང་བསྐྱུན། །དགེ་འདིས་འབྲུལ་བྲལ་འཇམ་མགོན་རིང་ལུགས་རྒྱས། །མཆོད་
ཡོན་གཙོ་གྱུར་དེ་འཛིན་ཞབས་སེན་བརྟན། །འགྲོ་ཀྱན་རྟག་ཆད་གོལ་སའི་མཐའ་
སྤངས་བའི། །མཐའ་བྲལ་དབྱུ་མའི་དགོངས་དོན་སྤྲུང་རྟོགས་ཤོག། །ཅེས་པའི་ཙོད་
ལན་འདི་ཉིད་བགྲེས་ཟད་ལ་བརྟེན་སྲིད་སྟོང་བརྒྱུད་པའི་བཀའ་བཞིན་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་
པའི་ཤིང་སྟེ་ལོ་པར་དུ་བསྐྱུན་པའི་སྟོན་ཆོག་ཏུ་དག་ལྟན་པས་སྤྲུང་བའོ། །

བར་བྱང་སྟོན་ཆིག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོག་ཅིག་ཏུ།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་རྩེལ་དལ་འབབས་སྤྱང་།
ཆིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དྲག་གསུམ་གྱི།
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཞད་བདུད་ཅི་འདི།

བར་དུ་བསྐྱུན་པའི་ནམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མཐུས།
ཡང་དག་ཚོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་སྟོང་པ་བརྒྱ།
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་བ།
རེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་འཇམ་སྒྲིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་ནམ་
འབྲེན་ཤུག་སེལ་འཛིན་པའི་ལུགས་སྟོན་ཀྱན་ནས་རྒྱས་བ་སོགས་འབྲལ་ལུན་ལེགས་
ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ཉན་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རེས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་
དག་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགོ་བ་སྟེའི་སྟོན་
ཆིག་ཏུ་ཤུག་འཛིན་སྟོང་ཆོས་སྤྲོ་བ་དག་དབང་སྟོན་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་
སྦྱར་བའོ།

སེར་བྱེས་མཁས་སྟན་བྲུ་ཚང་གིས་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྐྱར་མ་ཞུ་སྒྲིག་སྐབས་ཀྱི་ལས་བྱེད།
ལས་གཞི་འདི་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་མ་སྐྱོན་འབྱུང་ཆ་ཚང་དང་དཔར་སྐྱོན་གནང་མཁན་

བཅས།

སེར་བྱེས་མཁས་སྟན་བྲུ་ཚང་གི་བྲག་མཛོད་སྐབས་ཉི་ཤུ་པ།

ཞུ་སྒྲིག་འགན་ཁུར་བ།

སེར་བྱེས་ལྷ་རམས་པ་དགེ་བཤེས་ཡ་མ་བསོད་ནམས།

དཔེ་རྙིང་ཁག་དྲུག་དང་ཞིབ་བསྐྱར་གནང་མཁན།

བྱེ་ལོ་(༡༩༡༩)ལོའི་སེར་བྱེས་མཁས་སྟན་བྲུ་ཚང་གི་འདུལ་བ་གསར་རྙིང་།

དབུ་མ་གསར་རྙིང་གོང་ལོག །པར་བྱིན་འཛིན་བྲུ་བཅས་ནས་འདེམས་བསྐྱོས་ཞིབ་བསྐྱར་ལས་

བྱེད་ནམ་པ།

ཐ་མའི་ཞུ་དག་གནང་མཁན།

སེར་བྱེས་མཁས་སྟན་བྲུ་ཚང་གི་དཔེ་མིང་དགེ་ཆེན་པོ་པ།

དཀར་ཆག་སྒྲིག་མཁན།

བྱེ་ལོ་(༡༩༡༩)ལོའི་སེར་བྱེས་མཁས་སྟན་བྲུ་ཚང་གི་ལྷ་རམས་འཛིན་གྲ།

ཡིག་ཆར་དངས་པའི་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུང་འཆོལ་མཁན་དང་དེ་བསྒྲིག་པ།

བྱེ་ལོ་(༡༩༡༩)ལོའི་སེར་བྱེས་མཁས་སྟན་བྲུ་ཚང་གི་འདུལ་རྙིང་འཛིན་བྲུ་དང་འདུལ་གསར་ལོག་

མའི་འཛིན་བྲུ་བཅས་ནས་ལུང་འཆོལ་བའི་ལས་བྱེད་ནམ་པ།

ལས་དུས།

བྱེ་ལོ་(2012)ནས་(2015/08/07)བར་ལོ་ངོ་བཞིའི་རིང་།

འགེམ་སྒྲེལ་བྱེད་མཁན་དང་དཔར་སྐྱོན་བདག་དབང་སེར་བྱེས་མཁས་སྟན་བྲུ་ཚང་།

བྱེ་ལོ་(2015)ལོར་སྒྲོག་ཁྲད་ཐོག་དཔེ་བསྐྱར་མའི་པར་གཞི་ཐོག་མར་བསྒྲིགས།